Джулія Квінн

Герцог і я

Пролог

Народження Саймона Артура Генрі Фіцренольфа Бассета, графа Клайвдона, відсвяткували з великою пишністю. На протязі декількох годин дзвеніли дзвони, шампанське лилось ріками в кожному кутку величного замку, якому треба було стати житлом для новонародженого, і майже всі жителі поселення Клайвдон залишили роботу, щоб взяти участь в святкуванні, влаштованому батьком крихітки-графа, що з'явився.

- Так, - глибокодумно промовив місцевий пекар, звертаючись до місцевого коваля, - це тобі не просто дитина народилася.

І він був абсолютно правий, тому, що Саймону Артуру Генрі Фіцренольфу Бассету не судилося залишатися тільки графом Клайвдоном. Це був тільки «титул чемності», не даючий права засідати в палаті лордів. Насправді, Саймон Артур Генрі Фіцренольф Бассет — дитина, що має набагато більше імен, ніж потрібно, — мав стати спадкоємцем титула та багатства старовинного герцогського будинку Гастінгсів, і свого батька, дев'ятого герцога Гастінгса, який багато років марно очікував появлення на світ немовля чоловічого роду. І ось він нарешті дочекався.

З плачучим немовля на рука, щасливий гордий батько стояв зараз біля дверей в спальню дружини. Йому було вже за сорок, і всі останні роки він з заздрістю спостерігав, як у його старих друзів — графів та герцогів — один за іншим народжувалися спадкоємці. Не завжди зразу, інколи їм передували дівчатка, але так довго, як у нього, очікування не тривали, і батьки знаходили нарешті впевненість, що їх рід буде продовжений, а титул збережений.

Такої впевненості дуже довго не було у герцога Гастінгса. За п'ятнадцять років подружнього життя. Його дружина п'ять разів вагітніла, але тільки двічі це закінчувалося пологами, и обидва рази на світ з'являлися мертві діти. Після чергової вагітності, що закінчилась на шостому місяці сильною кровотечею, лікарі суворо попередили подружжя, що ті мають залишити спроби завести дитину, бо не можна піддавати життя Її Світлості Герцогині небезпеці: вона надто худорлява і — додавали лікарі вишукано ввічливо — вже не так молода для пологів. Герцогу нічого не залишалось, як змиритися з вироком долі, з тим, що славний рід Гастінгсів перерветься на ньому.

Проте, герцогиня, хай благословить її Господь, не бажала підкоритися долі, бо добре знала своє призначення в цьому житті, а тому місяців через π' ять після перенесених страждань знову відкрила двері, що з'єднює її

спальню зі спальнею чоловіка, і герцог відновив всі свої зусилля зачати сина.

Через декілька місяців вона повідомила герцога, що знову вагітна, але ця новина не вдихнула в нього надію, адже він вже зовсім зневірився в сприятливий результат. Герцогиню зразу уклали в ліжко, лікар кожного дня відвідував свою пацієнтку, декілька разів герцог запрошував із Лондона за шалені гроші відомого лікаря, якого згодом вговорив за ще більшу суму залишити практику в столиі на час і поселитися в замку Клайвдон.

Настрій герцога змінився. В нього з'явилася надія, вона міцніла з кожним днем, і він був майже вже впевнений, що здобуде наслідника і герцогський титул не піде з сім'ї.

Герцогиня страждала від болю, и знаменитий лікар сказав підкласти під неї подушки. Тоді буде краще діяти земне тяжіння, туманно пояснив він. Герцог рахував ці слова досить вагомими і на свій страх та ризик наказав додати ще одну подушку, в результаті чого тіло дружини опинилось під кутом приблизно в двадцять градусів до земної поверхні і залишалось в такому положенні ще не менше місяця.

І ось настав вирішальний момент. Всі в замку молилися за герцога, який так жаждав спадкоємця, а деякі не забували молитися і за герцогиню, яка худіла, блідніла и ставала все меншою по мірі того, як її черево ставало все більше. Ті, хто вірив в приємний результат, були майже впевнені, що знову народиться дівчинка, і дай Бог, аби вона не приєдналася до тих двох, чиї могилки можна було бачити на сусідньому кладовищі.

Коли стони і крики дружини зробились голоснішими і роздавалися частіше, герцог увірвався в спальню, не дивлячись на протести лікаря, акушерки і служанки герцогині. Він залишався там і коли почалися роди, щоб скоріше дізнатися стать дитини.

Ось з'явилася головка, плечі… Всі нахилися над герцогинею, що так і корчилася від болю і… $\backslash$

I герцог Гастінгс впевнився, що Бог все таки існує і Він прихильний до їхнього сімейства. Чоловік ледве дочекався, доки акушерка обмила новонародженого, він тут же схопив його на руки і вийшов в велику залу, аби показати всім присутнім.

- У мене син! - крикнув він, - Чудовий маленький син!

I доки всі присутні в залі раділи, трішки всплакували та вітали господаря замку, той не зводив очей з маленького дитя і бурмотів:

- Ти прекрасний. Ти справжній Гастінгс. Ти - мій!

Він був готовий винести дитину з замка, аби всі впевнились, що народився саме хлопчик, але на дворі був ранній квітень і акушерка забрала дитину та повернула мамі. Тоді герцог наказав осідлати одного з найкращих коней та виїхав за ворота, так як був не в силах усидіти в замку, він хотів розказати про своє щастя кожному зустрічному — любому, хто готовий був вислухати.

Тим часом у породіллі ніяк не припинялась кровотеча, лікар не міг нічого зробити, вона впала непритомною і тихо померла.

Герцог щиро журився після її смерті. Ні, він ніколи не любив її, і вона його теж, але обоє зберігали один до одного дружні почуття. Йому завжди був потрібен від неї тільки спадкоємець, і він його нарешті отримав. Так, що можно було зробити висновок, що вона була достойною дружиною. Він наказав, щоб біля її могила кожен тиждень, не зважаючи на час року, з'являлись свіжі квіти і щоб її картина перемістилась з вітальні в велику залу — туди де висять картини поважних членів сім'ї.

Потім він всіляко зайнявся вихованням сина.

Втім, не можна сказати, що у нього з'явилось дуже багато справ, в зв'язву з цим, особливо в перші місяці: адже дитину було ще рано вчити відповідальності за належні йому земельні наділи і за людей, що жили та працювали там. Герцог це розумів і поручив сина на опіку няні, відправився в Лондон, і продовжував займатися тим, чим і до щасливої події, тобто практично нічим, з тією тільки різницею, що тепер безупинно говорив про сина і заставляв всіх, не виключаючи короля, любуватися його портретом, який був замовлений після того, як дитя родилося. Час від часу, герцог заїжджав в Клайвдон і нарешті, коли хлопчику виповнилося два роки, вирішив більше не залишати амок, а посвятити себе тільки синові, взявши його навчання в свої руки. З цією метою насамперед було придбано поні, після чого куплено невелику рушницю для майбутнього полювання на лис і запрошено вчителів та наставників з усіх відомих людині наук.

- Але Саймон занадто малий для цього! вигукувала няня Хопкінс.
- Дурниці, поблажливо заперечував герцог. Зрозуміло, я не чекаю від нього миттєвих і блискучих результатів, однак розпочинати навчання, гідне герцога, треба якомога раніше.
- Він ще навіть не герцог, лепетала няня.
- Але буде їм!
- I Гастінгс повертався спиною до нерозумної жінки і прилаштовувався поруч із сином, який мовчки будував кривобокий замок із кубиків, розкиданих по підлозі. Батько був задоволений тим, як швидко підростав хлопчик, задоволений його здоров'ям, кольором обличчя; йому подобалося його шовковисте темне волосся, блакитні очі.
- Що ти будуєш, сину?

Саймон усміхнувся і тицьнув пальцем у кубики. Герцог стривожено подивився на няню — він уперше усвідомив, що ще не чув від сина жодного слова.

- Він не вміє говорити?

Та похитала головою:

- Ще ні, ваша світлість.

Герцог насупився.

- Але ж йому вже два роки. Хіба не час йому намагатися говорити?
- У деяких дітей це настає пізніше, ваша світлість. Він і так досить розумний хлопчик.
- Звичайно розумний. Адже він із Гастінгсів.

Няня Хопкінс згідно кивнула. Вона завжди кивала, коли герцог заводив промову про перевату своєї сім'ї.

- Можливо, - припустила вона, - дитині просто нема чого сказати. Він і так усім задоволений.

Герцога не дуже переконала цю припущення, але він не став продовжувати розмову, а вручив Саймонові олов'яного солдатика, погладив по голівці і пішов з дому, щоб проїхатися на коні, якого зовсім недавно придбав у лорда Уерта.

Проте ще через два роки герцог уже не був таким спокійним, коли знову відвідав сина в замку.

- Як? Мій син досі не каже?! вигукнув він. Чому?
- Я не знаю, відповіла няня, піддягаючи руки до неба.
- Що ви з ним зробили, Хопкінсе?
- Я нічого йому не робила, ваша світлість!
- Якби ви несли свою службу справно, він... палець герцога вказав на хлопця, давно б заговорив!

Саймон, який старанно виводив у зошиті літери, сидячи за крихітною партою, з цікавістю спостерігав за цією сценою.

- Йому вже чотири роки, чорт забирай! заревів герцог. І він повинен говорити!
- Натомість він уміє писати, захистила свого підопічного няня. На своєму віку я виростила п'ятьох дітей, і ніхто з них не робив це так гарно, як майстер Саймон.
- Чи багато користі від гарного писання, якщо він мовчить, як риба!— Герцог різко обернувся до сина:
- Скажи мені хоч щось, хай тебе чорт!

Саймон відкинувся назад, його губи затремтіли.

- Ваша світлість! - Вигукнула няня. - Ви лякаєте дитину.

Тепер герцог обрушився на неї:

- А може, треба його злякати! Може, він так розпещений, що просто лінується вимовити зайве слово! Хороша тріпка - ось чого йому бракує!

В люті він вихопив із рук няні срібну щітку з довгою ручкою, якою та зачісувала хлопчика, і замахнувся на сина.

- Я тебе примушу говорити! Ти впертий маленький...
- Hi!

Няня скрикнула. Герцог випустив щітку. Вони вперше почули голос Саймона.

- Що ти сказав? - прошепотів герцог. На очі йому навернулися мимовільні сльози.

Хлопчик стояв перед ним зі стиснутими кулачками, підборіддя його було піднято.

- Ви н-не...

Герцог смертельно зблід.

— Що він каже, Хопкінс?

Син спробував щось вимовити.

- В-в... виривалося з його горла.
- Боже, насилу вимовив герцог, він недоумкуватий.
- Він не недоумкуватий! вигукнула няня, кидаючись до хлопця і обіймаючи його.
- Ви н-не б... бей... т-те... Саймон набрав ще повітря, м... мене.

Герцог сів на крісло біля вікна, обхопив голову обома руками.

- Господи, чим я заслужив таке? Простогнав він. У чому завинив?
- Вам слід похвалити дитину, почув він голос няньки. Чотири роки ви чекали, і він заговорив.
- Заговорив? Та він ідіот! Проклятий маленький ідіот! I заїка до того ж!

Саймон заплакав. Герцог продовжував стогнати, нікого не бачачи.

— О Боже! Рід Гастінгсів повинен закінчитися на цьому недоумкуватому! Всі роки я благав небо про сина — і ось що одержав! Доведеться передати мій титул настирливому двоюрідному братові… Все, все впало!.. — Герцог знову повернувся до хлопчика, який схлипував і тер очі, марно намагаючись угамувати ридання. — Я навіть не можу дивитися на нього! — Видихнув герцог. — Ні, не можу!.. Це вище за мої сили. Його нема чого вчити!

Із цими словами він вискочив із дитячої.

Няня Хопкінс міцно притиснула дитину.

- Не правда, - палко шепотіла вона йому, - ти дуже розумний. Найрозумніший із усіх дітей, яких я знала. І ти скоро навчишся добре говорити, голову даю на відсікання!

Саймон продовжував плакати в її лагідних обіймах.

- Ми ще покажемо йому! - Пригрозила няня. - Примусимо взяти назад свої слова, клянусь усіма святими!

Няня Хопкінс не кидала слів на вітер. Поки герцог Гастінгс проводив час у Лондоні, намагаючись забути, що має сина, вона не втрачала жодної хвилини, не випускала Саймона з поля зору і вчила його, як могла, вимовляти звуки, склади, слова, заохочуючи ласкою, якщо в нього виходило і підбадьорюючи, коли слова не складалися.

Справа просувалася повільно, але успіхи все ж таки були, і, коли Саймону виповнилося шість, він уже не так сильно заїкався, а до восьми років справлявся часом з цілою пропозицією, жодного разу не заїкнувшись. Як і раніше, він говорив гірше, якщо бував чимось засмучений, і няня не втомлювалася нагадувати, що він повинен навчитися володіти собою і залишатися спокійним, якщо хоче вимовляти слова та фрази нормально.

На щастя, Саймон виявився не по-дитячому наполегливим, навіть упертим. Він навчився набирати повітря, перш ніж щось сказати, і думати про те, що і як каже і що відбувається при цьому у нього в роті та гортані.

Час йшов. Хлопчику виповнилося одинадцять, і одного разу він задумливо глянув на свою няню і, зібравшись з думками, чітко промовив:

- Гадаю, настав час поїхати і побачитись з моїм батьком.

Няня Хопкінс уважно дивилася на свого вихованця і мовчала. Герцог Гастінгс за ці сім років жодного разу не з'явився до замку, не відповів на жодного листа сина, яких набралося, мабуть, близько сотні.

- Ти справді хочеш цього? - спитала вона після довгої паузи.

Саймон кивнув головою.

— Що ж, тоді скажу, щоб приготували карету. Завтра ми вирушимо до Лондона, дитино моя...

Шлях був неблизький, і до міста прибули лише надвечір третього дня. Не без зусиль знайшли вони будинок, в якому няня ніколи раніше не бувала. Стримуючи хвилювання, вона постукала бронзовим молотком у величні двері, які, на її подив, майже відразу відчинилися, і погляду їх з'явився не менш величний дворецький.

- Посилки та будь-яка доставка приймаються з чорного ходу, сказав він і мав намір зачинити двері.
- Зачекайте! крикнула няня Хопкінс, підставляючи ногу і заважаючи це зробити. Ми не прислуга.

Дворецький оглянув її підозрілим поглядом.

- Я так, - пояснила няня, - але хлопчик - ні. - Вона схопила Саймона за руку, висунула вперед. - Це граф Клайвдон, і вам слід поставитися до нього з повагою.

У дворецького відвисла нижня щелепа, він кілька разів моргнув, перш ніж вимовити:

- На мою думку, місіс, граф Клайвдон мертвий.
- Що?! Вигукнула няня Хопкінс.
- Я зовсім не помер! вигукнув Саймон із усім справедливим обуренням, на яке здатний одинадцятирічний хлопчик.

Дворецький ще уважніше вдивився в нього і, мабуть, визнавши у зовнішності деякі риси його батька, без подальших вагань відчинив ширше двері і запросив увійти.

- Чому ви подумали, що я м-мертвий? спитав Саймон, подумки лаючи себе за те, що не може стримати заїкання, але пояснив це тим, що дуже розлютився.
- Я нічого не можу вам відповісти, сказав дворецький. Не мого розуму це діло.
- Звичайно, сердито промовила няня, ваша справа сказати хлопцеві такі страшні слова, а відповідають інші.

Дворецький замислився ненадовго і потім промовив:

- Його світлість не згадувала про нього всі ці роки. Останнє, що я чув, були слова: «У мене не стало сина». І вигляд у його світлості був такий сумний, що ніхто більше ні про що не питав. Ми, тобто слуги, порахували, що дитина померла.

Саймон відчув, як у горлі щось вирує і рветься назовні.

- Хіба герцог ходив у жалобі? — Не заспокоювалася няня. — Ні? Як же ви могли подумати, що дитини немає в живих, якщо батько не одягав жалобного одягу?

Дворецький знизав плечима.

- Його світлість часто носить чорне. Скільки мені знати?

- Все це просто жахливо! - Уклала няня. - Я вимагаю, чуєте, негайно доповісти його світлі, що ми тут!

Саймон нічого не говорив. Він намагався заспокоїтись, щоб зуміти розмовляти з батьком, не так сильно заїкаючись.

Дворецький нахилив голову і тихо сказав:

- Герцог нагорі. Я зараз повідомлю його про ваш приїзд.

В очікуванні герцога няня ходила туди-сюди, бурмочучи про себе слова, з якими хотіла б звернутися до господаря. І всі вони були надзвичайно різкими, щоб не сказати грубими. Саймон залишався посеред холу, руки були притиснуті до тіла, він марно намагався впорядкувати подих.

«Я мушу… я маю говорити нормально, — билося в нього в мозку. — Я можу зробити це!»

Няня зрозуміла його зусилля і, підбігши, опустилася на коліна, взяла його руки у свої.

- Заспокойся, мій хлопче, говорила вона. Дихай глибше… Так… І вимовляй в умі кожне слово, перед тим як вимовити. Якщо ти стежитимеш…
- Бачу, як і раніше, няньчитесь з ним? почули вони владний голос.

Няня Хопкінс піднялася з колін, повернулася до того, хто говорив. Вона даремно шукала якихось поважних слів, щоб вітати герцога, — вони не йшли на думку. Так само як і всі інші слова та фрази. Вдивившись в обличчя господаря, вона побачила в ньому схожість із сином, і її гнів запалав із новою силою. Так, вони дуже схожі, але це не означає, що герцога можна назвати батьком хлопчика. Який він батько!

- Ви... ви, сер, вирвалося в неї, викликає тільки презирство!
- А ви забирайтеся, мадам! крикнув їй господар. Ніхто не сміє розмовляти з герцогом Гастінгсом у такому тоні.
- Навіть король? пролунав голос Саймона.

Герцог різко обернувся до нього, не звернувши спочатку уваги те, що ці слова його син вимовив цілком чітко.

- Ти... - понизивши тон, сказав він. - Ти підріс...

Саймон мовчки кивнув головою. Він не наважувався вимовити ще щось, побоюючись, що наступна фраза не буде такою вдалою, як перша, дуже коротка. З ним уже бувало, що він міг цілий день говорити без жодних труднощів, але тільки коли перебував у спокійному стані, не як зараз.

Під поглядом батька він відчував себе безпорадною, нікому не потрібною, покинутою дитиною. Дебілом. Його язик— він відчував це— заважав, став величезним, сухим і напруженим.

Герцог усміхнувся. Посмішка була зловтішною, жорстокою. Чи хлопцеві здалося?

- Що ти хотів сказати? промовив батько. А? Говори, якщо можеш!
- Все добре, Саймон, прошепотіла няня, кидаючи нищівний погляд на герцога. Все гаразд. Ти можеш говорити добре, дитино моя.

Ласкаві слова, як не дивно, зробили тільки гірше: Саймон прийшов сюди говорити з батьком як дорослий з дорослим, а няня поводиться з ним, неначе з малою дитиною.

- Я чекаю, - повторив герцог. - Ти проковтнув язик?

Всі м'язи у Саймона так напружилися, що тіло затремтіло. Батько і син продовжували дивитись один на одного, і час здавався хлопцеві вічністю, поки в неї знову не вторглися слова герцога.

- Ти найбільше моє нещастя, прошипів він. Не знаю, в чому моя вина, і, сподіваюся, Бог простить мені, якщо я більше ніколи тебе не побачу.
- Ваша світлість! з жахом вигукнула няня. Ви це кажете дитині?
- Геть з моїх очей! крикнув він. Можете залишатися на службі, поки триматимете його подалі від мене. З цими словами він попрямував до дверей.
- Стривайте!

Він повільно обернувся на голос Саймона.

- Що ти хочеш сказати? Я слухаю.

Саймон зробив три глибокі вдихи через ніс. Його рот залишався скутим від гніву та страху. Він спробував зосередитись, спробував провести мовою по небу, згадати все, що треба робити, щоб говорити без запинки. Нарешті, коли герцог знову пішов до дверей, він сказав:

- Я ваш син.

Няня Хопкінс не стримала подиху полегшення, і щось схоже на гордість майнуло в очах герцога. Швидше, не гордість, а легке задоволення, але Саймон вловив це і підбадьорився.

- Я ваш син, - повторив він трохи голосніше. - I я н-не... я н-н-не...

У горлі в нього щось зімкнулося. Він з жахом замовк.

«Я мушу, маю говорити», - стукало у нього у вухах.

Але язик наповнив весь рот, горло стисло. Очі батька звузилися, у них було...

— Я н-н...

- Вирушай назад, - тихо сказав герцог. - Тут тобі не місце.

Слова ці пронизали всю істоту хлопчика, біль охопив його тіло, і це вилилося в гнів, у ненависть. Ці хвилини він дав собі клятву. Він присягнув, що якщо не може бути таким сином, яким хоче його бачити ця людина, то й він, Саймон, ніколи більше не назве його батьком. Ніколи...

Розділ 1

Сімейство Бріджертон, мабуть, одне з найплодючіших у вищих верствах суспільства. Подібна старанність з боку віконтеси і покійного нині віконта, безсумнівно, гідно похвали. Дещо банальним може здатися лише вибір імен для їхніх вісьмох дітей: Ентоні, Бенедикт, Колін, Дафна, Елоїза, Франческа, Грегорі та Гіацинта — бо хоча порядок добрий у всьому, деяким може здатися, що розумні батьки могли б давати своїм дітям імена незалежно від порядку букв в алфавіті[1].

Більше того, якщо вам, прихильний читачу, доведеться побачити їх усіх в одній кімнаті, вас може здивувати, навіть злякати думка, що перед вами та сама віконтеса, але роздвоєна, розтроєна, розвосьмеріла… І хоча ваша авторка повинна зізнатися, що в неї ніколи не вистачало часу порівнювати колір очей у всіх вісьмох, проте по комплекції та розкоші каштанового кольору волосся вони теж не надто відрізняються один від одного. Можна тільки поспівчувати віконтесі в її пошуках вигідних партій для свого потомства і висловити жаль, що жодне з її чад вигідно не виділяється серед оточуючих. І все ж є одна безперечна перевага у цієї сім'ї, всі члени якої так схожі один на одного, — ніхто на світі не наважиться засумніватися в законності їхнього походження.

Ax, прихильний читачу, відданий вам автор бажає, щоб у всіх сім'ях існувала така впевненість.

«Світська хроніка леді Віслдаун», 26 квітня 1813 року

- O-ox!

Вайолет Бріджертон з огидою скомкала листок газети і шпурнула в протилежний кут вітальні.

Її дочка Дафна вважала розсудливим не звернути увагу на обурення матері і продовжувала вишивання. Але не тут було.

- Ти читала, що вона пише? - звернулася до неї мати. - Читала?

Дафна знайшла очима грудку паперу, що мирно лежить під столом червоного дерева, і відповіла:

- У мене не було можливості зробити це до того, як Ви так успішно розправилася з ним.
- Тоді прочитай! трагічним тоном наказала Вайолет. І дізнаєшся, як ця жінка лихословить з нашого приводу.
- З незворушним обличчям дочка відклала убік вишивання і витягла з-під столу те, на що перетворилася газета. Розгладивши листок, вона пробігла очима ту частину «Хроніки», яка мала відношення до їхньої родини, і підвела голову.
- Не так страшно, мамо, сказала вона. А в порівнянні з тим, що вона писала минулого тижня про сім'ю Фезерінгтонів, суцільні компліменти.

Мати з огидою хитнула головою.

- Ти гадаєш, мені буде легко знайти тобі нареченого, якщо ця жінка не прикусить свого мерзенного язика?

Дафна глибоко зітхнула. Після двох сезонів у Лондоні одна згадка про заміжжя викликала у неї біль у скронях. Вона хотіла вийти заміж, правда, навіть не сподіваючись, що це буде обов'язково з великого кохання. Адже хіба не справжнє диво — кохання, і хіба так страшно, якщо його замінить просто симпатія, справжня дружба?

До цього дня вже четверо просили її руки, однак, як тільки Дафна починала думати, що з цією людиною вона має провести залишок життя, їй ставало не по собі. А з іншого боку, було чимало чоловіків, які, як їй здавалося, могли б стати для неї бажаним подружжям, але деякі труднощі були в тому, що жоден з них не виявляв наміру взяти її за дружину. О, їм усім вона подобалася, це не викликало сумніву! Вони цінували її швидкий розум, винахідливість, доброту, привабливість нарешті. Але водночас ніхто не завмирав у її присутності, не позбавлявся дару мови, споглядаючи її красу, не намагався складати вірші та поеми на її честь.

Чоловіки, дійшла вона до сумного ув'язнення, цікавляться більше тими жінками, у кому відчувають силу, хто вміє придушити їх. Вона ж не така. Багато хто говорив, що просто любить її, тому що з нею завжди легко, вона вміє розуміти чужі думки та почуття. Один з них, який, на думку Дафни, міг би стати добрим чоловіком, якось сказав:

- Чорт забирай, Дафно, ти зовсім не схожа на більшість жінок - якась чарівно нормальна.

Вона могла б порахувати це багатообіцяючим компліментом, якби той, хто говорив, не відправився після цих слів на пошуки кудись пропавшої білявої красуні.

Дафна опустила очі і помітила, що її рука стиснута в кулак, а піднявши погляд, виявила, що мати не зводить з неї очей в очікуванні відповіді. Оскільки зовсім недавно вона вже видавала глибоке зітхання, то більше робити цього не стала, а просто сказала:

- Упевнена, мамо, що писання леді Віслдаун анітрохи не зменшать моїх шансів набути чоловіка.
- Але, Дафно, ми з тобою чекаємо вже цілих два роки!
- А леді Віслдаун почала видавати свою газету лише три місяці тому, мамо. Так що не слід бідолаху звинувачувати.
- Я звинувачуватиму! уперто сказала мати.

Дафна встромила нігті собі в долоню, щоб таким чином заглушити гостре бажання почати суперечку. Вона розуміла: мати намагається стояти на варті її інтересів в ім'я любові до неї. І вона любила мати і до того, як настав її шлюбний вік, вважала Вайолет найкращою з усіх матерів. Та й зараз, мабуть, залишалася такою і лише іноді— розмовами на матримоніальну тему— викликала в дочки певне роздратування. Але хіба не виправдовувало бідну Вайолет те, що крім Дафни їй належало видати заміж ще трьох дочок?

Мати притиснула до грудей тендітну руку.

- Ця жінка кидає тінь на твоє походження, Дафно!
- Нічого подібного, мамо, спокійно відповіла вона. Потрібно бути завжди спокійною та обережною, Коли наважуєшся заперечувати матері. Там сказано, що, навпаки, у законності нашого походження не може бути жодних сумнівів. Таке, погодься, йдеться далеко не про кожну багатодітну сім'ю, особливо великосвітську.
- Їй не слід було взагалі писати про це! не заспокоювалася Вайолет.
- Але, мамо, вона ж авторка скандальної «Хроніки». Її робота в тому й полягає.
- Невідомо навіть, чи існує вона взагалі в природі, чи ця леді Віслдаун! пробурчала мати. Ніколи не чула такого імені. Звісно, вона не з нашого кола. Пристойна жінка ніколи б не дозволила собі такого.
- Саме з нашого, мамо, все так само спокійно й розважливо відповіла Дафна, не відриваючись від вишивання і приховуючи таким чином бешкетний блиск в очах. Інакше звідки їй знати стільки подробиць нашого життя. Не думаєш ти, що вона заглядає ночами у вікна або ховається під меблями?
- Мені перестає подобатись твій тон, Дафно, сухо заявила мати.

Дочка відповіла променистою усмішкою. Вона добре знала цю фразу: мати вимовляла її щоразу, коли хтось із дітей перемагав її в суперечці— нехай у дрібниці. Але так нудно сидіти за вишиванням— чому трохи не подражнити матір?

- До речі, мамо, я б зовсім не здивувалася, дізнавшись, що леді Віслдаун одна з твоїх добрих знайомих.
- Прикуси свій язичок, Дафна Бріджертон! Ніхто із моїх друзів не опуститься так низько.
- Згодна, здалася дочка. Тоді це, напевно, хтось, кого ми добре знаємо. Ніхто зі сторонніх не може бути в курсі таких подробиць, які вона публікує у своїй газетці.
- Хто б вона не була, рішуче сказала Вайолет, я не хочу мати з нею жодної справи.
- Тоді найкраще не купувати її «Хроніку», чи не так? простодушно зауважила дочка.
- А що це змінить? Все одно решта купують і купуватимуть. І я опинюся в безглуздому становищі: вони знатимуть останні плітки, а я ні.

Дафна не могла не погодитися з матір'ю, але зробила це мовчки: її запал вичерпався.

Великосвітський Лондон майже вже звик за останні три місяці до газети леді Віслдаун, яка регулярно з'являлася біля дверей аристократичних будинків щопонеділка, середи та суботи. Саме з'являлася, бо просто лежала там, і ніхто не вимагав за неї гроші. Але одного дня на початку четвертого місяця «прихильним читачам» пояснили, що тепер кожна «Хроніка» коштуватиме п'ять пенсів. Подумати тільки: цілих п'ять пенсів за букет пліток! Так, зате яких пліток — найсвіжіших.

Дафна щиро захоплювалася кмітливістю та проникливістю таємничої леді Віслдаун: як спритно та підробила на гачок своїх читачів (точніше, читачок) і як швидко вона, мабуть, розбагатіє!

Поки Вайолет, крокуючи кімнатою, продовжувала обурюватися цією вискочкою, Дафна встигла пробігти очима решту скандальної «Хроніки». Це була мішанина зі світських новин, образ та компліментів, запитань та відповідей. Що відрізняло газетенку від колишніх видань того самого штибу — це, мабуть, те, що тут не було місця натякам і припущенням: все називалося своїми іменами, у тому числі й самі імена. Жодних «лорд С.» або «леді Ф. Все прямо і недвозначно. Вища громада була, звичайно, шокована, зачеплена, але й зачарована і перебувала в постійному очікуванні, які ще «смажені» новини з'являться в черговий понеділок чи п'ятницю.

У цьому свіжому листку Дафна прочитала і про вчорашній вечірній бал, на якому не могла побувати, бо в будинку святкувався день народження її молодшої сестри Гіацинти, а сімейні свята завжди були у них великою подією. Оскільки ж сестер і братів було, як уже говорилося, вісім (і мати дев'ята), дні народження відзначалися майже кожен місяць.

- Ти таки читаєш цю нісенітницю! - дорікнула її Вайолет.

Дафна підвела голову, не відчуваючи жодних докорів сумління.

- Сьогодні все цікаво, сказала вона. Описується бал у Мідлторп, на якому Сесіл Тамблі розбив цілу гору келихів для шампанського.
- Правда? намагаючись, щоб в голосі не прозвучало зацікавленості, перепитала Вайолет. Нічого собі. Скільки дзвону...
- І уламків, уточнила Дафна. Тут такі подробиці! Хто що сказав і кому… У що одягнені…
- I, мабуть, своя думка щодо кожного туалету? Не втрималася від нового питання Вайолет. Дафна посміхнулася.
- Гаразд, мамо. Я знаю, на що ти натякаєш: що місіс Фезерінгтон моторошно виглядає у своєму ліловому?

На обличчі Вайолет майнула задоволена посмішка, яку вона одразу спробувала зігнати, але це їй не вдалося, і вона посміхнулася ще ширше.

- Добре, сказала вона, підходячи до дочки і сідаючи поруч. Досить сперечатися. Дай мені подивитися. Що там ще трапилося? Чи не пропустили ми чогось важливого?
- Не турбуйся, мамо, впевнено відповіла Дафна, з таким репортером, як леді Віслдаун, ми нічого не пропустимо. Вона знову зазирнула в листок. Начебто самі там побували. Навіть більше дізнаємося, ніж якби самі... Ось, слухай... Вона почала читати:
- «Худий, як мумія, юнак, відомий раніше під ім'ям графа Клайвдона, вшанував нарешті нещасне місто Лондон своєю присутністю тепер, коли став новоспеченим герцогом Гастінгсом». Вона замовкла, щоб набрати повітря, і продовжила:
- «Його світлість шість років провів за кордоном, і чи випадково збіг, що повернувся він тільки після того, як старий герцог Гастінгс відійшов у інший світ?» Дафна знову припинила читання і сказала несхвально:
- Вона таки досить груба і безпардонна у своїх припущеннях, ця леді Віслдаун. Ти маєш рацію, мамо. І після паузи промовила:
- Здається, у нашого Ентоні був у друзях якийсь Клайвдон? Я не помиляюсь?
- Так, так, він тепер і став Гастінгсом. Ентоні навчався з ним в Ітон і потім в Оксфорді. Вони, на мою думку, товаришували один час. Вайолет наморщила чоло, згадуючи. Наскільки я знаю, цей хлопець вирізнявся поганим характером. Великий задира і шалопай. І завжди не в ладах зі своїм батьком. Але казали, що з великими здібностями. Особливо в цьому… як її… в математиці. Чого не можу сказати про своїх дітей, додала вона з тонкою усмішкою, яка каже про наявність у неї почуття гумору, про що дочка чудово знала.

- Ну, ну, мамо, - втішила її Дафна. - Не хвилюйся так сильно. Якби дівчат приймали до Оксфорда, я теж була б там не з останніх. Щоправда, не з математики.

Вайолет пирхнула:

- Як же! Пригадую, мені доводилося перевіряти твої зошити, коли гувернантка хворіла. Суцільний жах!
- Але як я знала історію! Дафна вкотре зазирнула в газету. Позитивно, мене зацікавив цей худий, як тут написано, і важкий характер, як стверджуєш ти, суб'єкт. У всякому разі, щось нове на нашому нудному небосхилі.

Вайолет кинула на неї насторожений погляд.

- Він зовсім не підходить для молодої леді твого віку!
- Дивно, як ти вільно граєш моїм віком, мамо. З одного боку, на твоє твердження, я настільки молода, що не повинна водитися з друзями та однолітками Ентоні, а з іншого проливаєш сльози з приводу того, що я вже вийшла з віку, коли видають заміж.
- Дафна Бріджертон, мені не...
- … подобається твій тон, підказала Дафна. Але ти все одно любиш мене. Мабуть, мамо?

Мати засміялася і обійняла Дафну за плечі.

- Ти заслуговуєщ на любов, моя люба. Дафна потерлася своєю щокою об материнську.
- Це прокляття всіх матерів, я знаю. Вони повинні любити тих, кого породили, хоч би якими були.

Вайолет зітхнула:

- То теж буває. Але мене доля пожаліла. Сподіваюся, якось у тебе теж з'являться діти і ти...
- Теж їх любитимеш, як я вас, домовила за неї Дафна і поклала голову їй на плече.
- Ïï мати, можливо, була надмірно прискіплива, а батько завжди більше цікавився собаками та полюванням, ніж домашніми та громадськими справами, але батьки були щасливі у шлюбі, любили один одного, дітей, і в будинку панували веселість та доброта.
- Я зроблю все, щоб наслідувати твій приклад, мамо, прошепотіла Дафна.
- Як приємно це чути. Очі Вайолет заблищали від сліз. Інших слів мені від тебе не треба.

Дафна накрутила пасмо каштанового волосся на палець і помовчала, чекаючи, щоб на зміну сентиментальному настрою знову прийшло жартівливе.

- Так, я піду по твоїх стопах, - сказала вона незабаром, - і не зупинюся доти, доки у мене не буде рівно вісім дітей.

* * *

А в цей самий час Саймон Артур Генрі Фіцренольф Бассет, новий герцог Гастінгс, про якого щойно згадали матір і дочка Бріджертон, сидів у найстарішому лондонському консервативному клубі «Уайте». Його співрозмовником був не хто інший, як Ентоні, найстарший із братів Дафни. Молоді люди були дуже схожі один на одного — обидва худорляві, високі, атлетичного складання, з густим темним волоссям. Тільки в Ентоні очі шоколадного відтінку, як у його сестри, а очі Саймона вражали холодним блакитом, що надавало погляду сувору пронизливість.

Саме це завоювало йому репутацію людини, з якою не можна не зважати. Від його пильного погляду іншим чоловікам ставало не по собі, а жінки... ті просто тремтіли.

Але до Ентоні це не стосувалося: молоді люди досить довго знали один одного, і його анітрохи не бентежили очі одного.

- Не забувай, що я бачив тебе в різних ситуаціях, - бувало, говорив він зі сміхом Саймону, - навіть із головою, опущеною в нічний горщик.

На що Саймон зазвичай відповів:

- Так, якщо мені не зраджує пам'ять, саме ти тримав мене над цією запашною судиною.
- А чим ти відповів на моє благодіяння? продовжував гру Ентоні. Підклав у ліжко дюжину вугрів.

Саймон, як і раніше, вважав Ентоні найближчим другом і насамперед зустрівся з ним після свого повернення до Англії з-за кордону.

- Дуже радий, що ти повернувся, Клайвдон! знову повторив Ентоні, сидячи за столом в одній із кімнат клубу. Ох, ти, мабуть, хочеш, щоб я тепер називав тебе Гастінгсом?
- Hi! з незрозумілою для Ентоні гарячкістю відповів той. Нехай Гастінгсом назавжди залишиться мій батько. Він помовчав і додав:
- Я прийму титул, якщо потрібно, але не носитиму це ім'я.
- Якщо потрібно? здивовано повторив Ентоні. Та хто не мріє про те, щоб стати герцогом? Дивно таке чути, якщо ти говориш серйозно.

Саймон нервово провів рукою по темному волоссю і не відразу заговорив. Так, він знав, що повинен — такі давні традиції — зберегти родове ім'я, родові володіння і цим підтвердити і зміцнити місце сім'ї в історії Англії, але ким він був донедавна? Син, відкинутий батьком чи не з народження, та й у юні роки не задовольняв того своїми поглядами та поведінкою. Батько абияк мирився з його існуванням, але не любив і, як і раніше, не бажав бачити.

Їхні стосунки цілком відповідали виразу «зайшла коса на камінь».

- Все це бісове ярмо не для мене, промимрив він нарешті.
- Доведеться до нього звикнути, потішив його Ентоні. I до нового імені теж.

Саймон зітхнув. Він розумів, що друг має рацію, що його власні слова про небажання приймати титул, про тяжкість «ярма» можуть бути сприйняті іншими, як кокетливе кривляння.

- Гаразд, продовжував Ентоні, не будемо більше про це. Добре, що ти знову тут і прибув, треба сказати, вчасно, щоб бути поруч зі мною в період мого важкого і нудного клопоту.
- Якого такого клопоту, Тоні?
- Коли мені доведеться наступного разу супроводжувати одну із сестер на черговий бал.

Саймон відкинувся на спинку крісла, не без цікавості подивився на співрозмовника.

- Інтригуюча заява. Особисто я далекий від цього.
- Що ж, доведеться звикати до нового життя, друже. Але не бійся, я людина добра і допоможу тобі увійти до неї.

Саймон не міг не розсміятися:

- Якщо я не почув, людина, яка намагалася занурити мою голову в нічний горщик, говорить про доброту?
- О, тоді ми були дуже молоді, Саймон. Тепер усе по-іншом
- Тепер ти зразок благопристойності та охоронець своєї та чужої честі?
- Безперечно, мій друже. І ти допоможеш її зберігати.

Ентоні на хвилину замислився.

- Гадаю, сказав він потім, ти маєш намір зайняти якесь місце в суспільстві?
- Твоє припущення помилкове, Тоні.

- Але ти казав, що збираєшся на вечір до леді Данбері.
- Тільки тому, що люблю цю прямолінійну стару. Вона завжди каже те, що думає.
- Завжди цього ніхто не робить, зауважив Ентоні.
- Ти правий. Але вона найчастіше говорить щиро. Крім того, вона добре ставилася до мене, коли я був дитиною. Я кілька разів провів у неї в будинку шкільні канікули. Дружив із її племінником.

Ентоні кивнув:

- Отже, я зрозумів. Ти маєш намір уникнути спокус світла. Але знай, мій друже, вони все одно тебе знайдуть, де б ти не знаходився.

Слово «вони» Ентоні вигукнув так, що Саймон мало не поперхнувся своїм бренді. Відкашлявшись, він перепитав:

- Хто ці грізні «вони», якими ти мене так налякав?
- Скоро сам дізнаєшся матері!

Саймон знизав плечима.

- На жаль, я не мав матері. Але я не зовсім розумію.
- Ось-ось зрозумієш! Матері юних наречених! Не жінки, але дракони, що вогнедишать! Від них ніде не сховаєшся. І маю тобі сказати чесно: моя мати одна з найнебезпечніших.
- Боже мій, а я гадав, що найнебезпечніше в джунглях Амазонки.

Ентоні кинув на нього несхвальний погляд:

- Буде не до жартів, коли тебе захопить у полон одна з таких матрон разом зі своєю малокровною донькою в білому вбранні і примусить до нескінченної розмови про погоду, бали та стрічки для волосся.

Саймон усміхнувся:

- Чи маю я укласти з твоїх слів, що за часи моєї відсутності ти перетворився на справжнього великосвітського шалопая? Тобто, вибач, джентльмена.
- Без жодного бажання з мого боку, повір. Була б моя воля, я тримався б за сто миль від суспільства, уникав би його, як чуми. Але моя сестра минулого року почала виїжджати у світ, і я просто зобов'язаний її супроводжувати час від часу.
- Ти говориш про Дафну?
- Як? Ви були знайомі?

- Ні, але ти отримував від неї листи, коли ми навчалися ще в школі, і я запам'ятав, що вона народилася четвертою в сім'ї, а отже, її ім'я на «Д».
- Правильно. Наш сімейний спосіб давати імена дітям. Дуже допомагає згадувати, як кого звуть.

Саймон засміявся:

- Ваш винахід найбільший в Англії після парової машини Уатта.
- Я теж так вважаю, скромно погодився Ентоні. Послухай, сказав він, нахиляючись до друга, мені спало на думку смілива думка: цього тижня у нас відбудеться сімейний обід чому б тобі не приєднатися до нас?

Темні брови Саймона трохи піднялися.

- Ти ж намалював страшну картину, лякаючи мене драконами в образі матерів та дівчат на виданні, хіба не так?
- Ну, мати я візьму на себе, суворо стежитиму за нею, а щодо Дафни можеш не хвилюватися вона не з таких. Вона виняток, який лише підтверджує правило. Тобі вона має сподобатися.

Очі Саймона недовірливо звузилися: чи не бавиться з ним приятель? Чи не намагається заманити у пастку?

Ентоні вгадав хід, його думок і зі сміхом сказав:

- Господи, чи ти не уявляєш, що я граю роль звідника?

Саймон промовчав.

- Ти для Дафни зовсім не підходиш, вів далі його друг.
- Чому це? підхопився Саймон.
- Надто занурений у себе. Завжди був такий, наскільки я пам'ятаю.

Певний час Саймон обмірковував характеристику і, так і не вирішивши, добре це чи погано, запитав:

- Вона вже мала багато пропозицій?
- Декілька. Ентоні, допивши бренді, відкинувся в кріслі. Я дозволив їй відмовити всім.
- Як великодушно з твого боку.

Ентоні не прийняв іронії та продовжив тему.

- Я вважаю, - сказав він, - що надія знайти справжнє кохання дуже примарна в наш час, але аж ніяк не відкидаю при цьому щасливого шлюбу. Однак не з людиною, яка годиться їй у батьки, або з іншою, що майже

годиться в батьки; або, нарешті, з тим, хто занадто сухий і зарозумілий для нашої веселої родини. Боже борони! А цього тижня її руки просив взагалі один...

Ентоні замовк — як досвідчений оповідач, граючи увагою слухача.

- Що ж сталося цього тижня? не витримав Саймон.
- Ну, цей останній… Втім, він досить милий, лише трохи тупоголів. А точніше, дурний як пробка… Але ти можеш подумати, що я дуже жорстокий і прискіпливий. Нічого подібного я такий самий, яким ти мене знав у далекі веселі безпутні часи, і зовсім не хочу засмучувати бідолаху і розбивати йому серце, а тому…
- А тому перекладаєш це на тендітні плечі своєї сестри. Я вгадав?
- Ні мій друже. Я сам відмовлю йому, але спробую зробити це дуже м'яко.
- Не багато братів йдуть на таке заради сестер!
- Вона справді хороша сестра, серйозно сказав Ентоні. І я готовий зробити для неї багато чого.
- Навіть водити її по магазинах і вислуховувати розмови про погоду, бали та про стрічки для волосся?
- Навіть це, але подібне мені з її боку не загрожує.
- Охоче вірю, однак у тебе на підході ще три сестриці, чи не так, мій бідний друже?
- Абсолютно вірно. Але всі вони молодші за Да ϕ ну, у мене є ще час для відпочинку.

Саймон іронічно посміхнувся:

- Що ж, набирайся сил.

Чесно кажучи, він трохи заздрив приятелю, оточеному великою сім'єю, який не боївся самотності і навіть не знає, що це таке. У Саймона не було зараз наміру створити власну сім'ю, проте він не міг заперечувати, що, якби вона з'явилася, його життя наповнилося б іншим змістом, стало б, напевно, більш змістовним, навіть привабливим.

З певної задуми його вивів питання Ентоні, що вже піднявся з-за столу:

- То як? Прийдеш до нашої вечері? Він не буде званим, лише дев'ять наших. Ти - десятий.

У Саймона було безліч справ у ці дні, пов'язаних із вступом у права спадщини, управлінням маєтками, і він з деяким здивуванням почув свою відповідь:

- Із задоволенням.

- Дуже радий, Саймоне. Але спочатку ми ще побачимось у леді Данбері, чи не так? Ти ж збирався?

Саймон здригнувся.

- Ти мене так залякав, що коли я й прийду, то намагатимуся втекти через якісь півгодини.
- Думаєш, тобі це вдасться?

Рішучий вигляд Саймона краще за всякі слова говорив, що він саме так і вважає.

Розділ 2

Новий герцог Гастінгс виявився доволі зайнятою особистістю. Почати хоч з того, що він все життя перебував в поганих відносинах зі своїм батьком — з причини, про яку навіть Ваша авторка не в силах здогадатися.

«Світська хроніка леді Віслдаун», 26 квітня 1813 року.

На цьому тижні відбудеться званий вечір у леді Данбері, і Дафна, переховуючись в одному із дальніх кутів танцювальної зали, відчувала би себе цілком затишно, якби Ентоні вдень не довів її до відома, що такий собі Найджел Бербрук знову наполегливо просить її руки. Йому було знову відмовлено, але у Дафни залишилось таке відчуття, що на цьому справа ще не закінчилася: претендент, очевидно, виявився впертим і легко з поразкою не примириться.

Вона побачила, як він іде по залі, повертаючи голову в всі сторони, і постаралась ще надійніше заховатися за спини тих, хто був поруч. Вона зовсім не знала, як з ним говорити і про що — з цією доволі милою, але недалекою і нав'язливою людиною, і надавала перевагу сховатися якщо не в кущах, то в тіні великих портьєр.

Але і це виявилось недостатнью надійним, і вона вже зібралась з позором відступити у дамську кімнату, коли почула знайомий голос:

- Ей, сестро, чого це ти ховаєшся?
- Ентоні! Не очікувала, що ти прийдеш.

- Це все мати, сказав брат. Невже ми можемо їй відмовити?
- Не можемо, погодилась Дафна, знаючи це із особистого досвіду.
- І подумай тільки, продовжив Ентоні, вона вручила мені список підходящих наречених. Для мене, звісно. Уявляєш?... але ми все одно її любимо і поважаємо, правда?
- Звичайно, Ентоні. Мені вона теж вручила список наречених.
- Нею опанувало особливе переживання з тієї пори, як ти досягла віку, що підходить до шлюбу., Дафна. Якась матримоніальна лихоманка.
- Хочеш звалити все на мене? Але ти цілих вісім років старший. Тобі давно пора!
- Ти мусиш зрозуміти, наставницько сказав Ентоні, старі діви набагато старші, ніж старі холостяки. Тому весь свій запал мати віддає саме на тебе.
- Вона пригрозила, що буде натравляти наречених по-одному кожного тижня. Згідно списку. А в ньому — ой, скільки!
- В моєму теж немало, похвалився Ентоні. Я приніс його із собою.
- Навіщо? Аж раптом хтось побачить.
- Хочу подразнити матінку. Витягну при всіх і розглядатиму в монокль.
- Ти не маєш монокля.
- Я днями купив.
- Не смій цього робити! крикнула Дафна, бо Ентоні справді вийняв із кишені жилету якийсь складений листок. Щоправда, монокля не дістав. Мама тебе вб'є! А заразом дістанеться і мені.
- Що ж, сестрице, ти заслужила: така розбірлива.

Дафна штовхнула його в бік, видавши при цьому щось подібне до переможного кличу, чим привернула увагу кількох людей, що знаходилися поблизу.

- У тебе не жіноча ручка, сказав брат, потираючи забите місце.
- I добрий досвід, додала Дафна. Все-таки чотири брати і час від часу кожен наривається на скандал... Дай подивитися твій список.
- Після того, як ти ледь не знівечила мене? Нізащо! А втім так і бути.

Вона розгорнула листок, наповнений акуратним почерком матері. Там було з десяток жіночих імен.

- Що ж, на це я приблизно й чекала.

- Дуже жахливо чи не дуже? спитав брат.
- Так, вибір не дуже який.
- Невже нема на кому зупинити погляд? О, я нещасний!

Дафна серйозно подивилася на нього.

- А сам ти збираєшся одружитися цього року?
- Замість відповіді Ентоні підморгнув сестрі, що вона розцінила як визнання того, що він сам цього не зна ε .
- Що за таємні переговори ви ведете? почули вони знайомий обом голос.
- Бенедикт! Вигукнула Дафна. Мама і тебе відправила на це катування?

Другий за віком і за буквою алфавіту брат, посміхаючись, з'явився перед ними.

- На жаль, так. Викрутитися не вдалося. І не менше трьох разів нагадала мені, чуєш, Ентоні, щоб я скоріше зайнявся відтворенням наступного віконта, якщо ти будеш ставитися до цього абияк.

Старший брат відповів здавленим стогом.

- Від кого ви ховаєтесь? продовжував Бенедикт. Від мами? Боїтеся, вона поведе вас прямо за руки до ваших наречених?
- Дивись як би тебе не повели, сказав Ентоні. Ти теж у неї на замітці.
- Щодо мене, то я ховаюся від Найджела, зізналася Дафна.
- Від цього мавпоподібного? перепитав Бенедикт.
- Я б не висловлювалася про нього так, невдоволено сказала Дафна. Але, звісно, він не з глибоких мислителів. Просто за останній рік я з ним багато про що поговорила, і більше говорити нам зовсім нема про що.

Два старші брати Дафни були схожі один на одного — обидва високі, широкоплечі, кароокі; обидва подобалися жінкам і знали про це. І зараз на них вже почали поглядати матері юних дівчат, готуючи свої чада до рішучіших дій.

- Що за листок у тебе в руці, Дафно? - спитав Бенедикт.

Зайнята думкою про те, чи не втекти все-таки в дамській кімнаті, вона розсіяно передала йому список наречених для Ентоні, і Бенедикт не стримав гучного сміху, ознайомившись із змістом.

- Нема чого реготати, — ображено сказав старший брат. — Тебе з дня на день чекає такий самий документ.

- Не сумніваюся. І братика Коліна теж… Ви ще не бачили його? Ох, легкий на згалці!

До родинного кола приєднався третій брат (третя літера абетки).

- Ми чекали на тебе не раніше наступного тижня, сказав Ентоні після обміну привітаннями. Як поживає Париж?
- Дуже нудне місто, відповів Колін.
- Здогадуюсь це означає, що ти раніше витратив усі гроші, зі сміхом сказала Дафна.

Колін схилив голову.

- Ти права. Винен, але я заслуговую на поблажливість.

Колін мав у сім'ї репутацію легковажного юнака, гуляки та гульвіси, хоча загалом не був ні першим, ні другим, ні третім. Просто, як відомо, все пізнається в порівнянні, і в порівнянні з розважливим Ентоні, розпорядником сімейних капіталів, з домосідом і флегматиком Бенедиктом, не кажучи про неповнолітнього Грегорі, він міг, мабуть, вважатися порядним шалопаєм, що й підтвердив зайвий раз, коли знову розкрив рота.

- Добре знову опинитися вдома, - сказав Колін. - Хоча погода на континенті набагато краща, ніж у нас, а вже про жінок говорити нічого. Там я познайомився з однією...

Дафна вщипнула його за руку.

- Ти забув, що поряд дами, негідний хлопчисько!

Втім, особливого обурення в її голосі не було: Колін був їй ближче за всіх інших за віком, і вона сподівалася ще почути розповідь про його пригоди, коли вони будуть наодинці.

- Бачив уже маму? Запитала Дафна. Колін похитав головою.
- Її не було у хаті. Вона тут, так?
- Напевно, хоч ми $\ddot{\text{и}}$ поки що, теж не бачили. Але нам загрожує щось страшн $\dot{\text{и}}$ ше.

Це сказав Бенедикт, який першим побачив, що до них прямує літня леді, що спирається на ціпок, — сама господиня будинку, леді Данбері. Вона була відома прямотою і різкістю суджень, на що майже ніхто не ображався, тому що всі до цього звикли і тому, що при цьому вона була, по суті, привітна і добра.

— Не вдавайте, що не помічаєте мене, Бріджертони! — крикнула вона їм замість вітання і змахнула ціпком у небезпечній близькості від живота Коліна.

Той відсахнувся і наступив на ногу Бенедиктові.

- Ваш сімейний клан добре виглядає, коли ви всі разом, поблажливо помітила вона.
- Дякую, леді Данбері, вклонився Ентоні, але вона не звернула на нього уваги.
- А вас, люба, її палиця вказала на Дафну, шукає містер Бербрук. На вашому місці я вирвала б його з коренем!
- Дякую за пораду, щиро відповіла Дафна, одразу зрозумівши та оцінивши цю дещо мудру фразу.
- Наше славне суспільство, продовжувала леді Данбері, знову ніяк не реагуючи на подяку, не так багате світлими головами та дотепними людьми обох статей, щоб втрачати їх таким безглуздим чином, і ваш старший брат надав цьому суспільству і вам, міс Бріджертон, неоціненну послугу, коли наважився відповісти містеру Бербруку відмовою від вашого імені.

Після цих слів вона велично пройшла далі.

- Всім про це відомо, пробурмотіла Дафна. Але я чомусь їй подобаюся, якщо я правильно зрозуміла її слова.
- Ми теж так зрозуміли, запевнив сестру Бенедикт.
- Тоді дякую і вам, променисто посміхнулася братам Дафна і покинула їх, прямуючи до дамської кімнати.

* * *

Проходячи через коридори та холи будинку леді Данбері у напрямку танцювальної зали, Саймон дивувався і частково радів своєму гарному настрою. Він ніколи не виносив цих галасливих нудних збіговиськ, та й рідко бував на них, а за роки перебування за кордоном взагалі відвик від подібного проведення часу. Тим більше, що в недавній розмові Ентоні підтвердив — на подібних вечорах не стало ні цікавіше, ні приємніше. І все ж у Саймона було добре на душі, і він розумів — це просто через те, що він повернувся на рідну землю.

І не в тому річ, що йому було нудно під час мандрівок світом. Він з цікавістю проїхав вздовж і впоперек майже всю Європу, проплив по Середземному морю, побував у Північній Африці, звідки попрямував у Святу Землю, і, оскільки не настав ще термін повертатися до Англії (а цей термін він встановив собі сам), вирішив вирушити через Атлантику до Вест-Індії, звідки рукою подати до Сполучених Штатів Америки. Але туди він не потрапив: новоспечений американський народ саме в цей час набув серйозного конфлікту з Великобританією. Проте, мабуть, головною причиною

того, що він повернув назад, було отримане ним звістка про те, що його батько, який тяжко хворів упродовж останніх років, помер.

Навіщо Саймон взагалі їхав у двадцятидворічному віці з Англії майже на шість років? Зрозуміло, за ці роки він багато побачив, багато обдумав, набрався життєвого досвіду, і все ж таки головною причиною, що змусила його покинути Англію, була не потяг до мандрівок і не допитливість. Він утік від батька, який, на довгий час віддавши сина відлученню, раптово вирішив наблизити його, відновивши стосунки.

Саймон не хотів цього. Ще в дитинстві він дав собі клятву ніколи не спілкуватися з батьком, і це почуття міцніло в ньому з роками. Він швидко склав валізи і вирушив у добровільне заслання— куди завгодно, аби не зустрічатися з людиною, яка вчинила з ним у минулому так жорстоко, а тепер збирається прийняти як сина, посміхатиметься лицемірною усмішкою, говорити брехливі слова про батьківські почуття… Ні!

Зміни щодо батька до нього відбулися, лише коли Саймон закінчив Оксфорд. До цього герцог навіть не хотів платити за його шкільне навчання, всюди кажучи і написавши в листі одному з учителів, що не бажає, щоб ім'я та титул його роду стали посміховиськом в Ітоні через дебіла сина. Однак Саймон був не по літах упертий і наполегливий: він сам велів відвезти його з Клайвдона в Ітон, де постукав прямо у двері кабінету директора, сказавши, що прибув вчитися, і вигадав цілу легенду про те, що будь-які заяви та грошовий внесок батька, мабуть, загубилися в дорозі або в стінах школи і він не повинен через це страждати та пропускати цілий навчальний рік. Чи не так?.. Він бравірував своїм родовим ім'ям, намагаючись копіювати манери батька - зарозумілий тон, високо задерте підборіддя, поблажливий погляд. Словом, юний господар життя. Але щохвилини своєї відрепетированої заздалегідь промови він смертельно боявся, що слова, що вириваються з його рота, почнуть налазити один на одного і замість фрази: «Я — граф Клайвдон, син герцога Гастінгса, і приїхав до вас сюди вчитися...» і так далі — у нього вийде щось на кшталт: «Я — граф Кл-Кл-Кл...», і все на цьому закінчиться.

Однак він був прийнятий негайно, і через кілька місяців до його батька дійшли відомості, що син вчиться непогано, але не завадило б сплатити за його перебування в стінах навчального закладу. При такому становищі герцог не міг, піддавши себе публічному засудженню у вищому світлі, забрати сина зі школи, а засудження він не хотів.

Саймон часто замислювався над тим, чому батько вже на той час не вважав за потрібне наблизити до себе сина, і не знаходив відповіді. Хіба що справа була в непомірних амбіціях герцога, в його непрохідній образі на те, що така бажана і довгоочікувана дитина не виявилася відразу такою, якою хотів її бачити батько.

Не можна сказати, що з промовою Саймон під час перебування в Ітоні було все в повному порядку. Але він добре навчився володіти собою і швидко виходив із скрутних ситуацій. Настільки швидко, що нікому з однокласників не спадало на думку дражнити його заїкою. Так, були деякі дива— то раптовий кашель, то мукання, але до цього незабаром звикли. Та й хто без дивностей?

Навіть листи герцог так жодного разу й не написав синові, і той уже остаточно змирився з думкою, що його батька не має.

Після Ітона шлях Саймона, природно, лежав до університету Оксфорда, де він прославився своєю худорлявістю та здібностями до точних наук. Заради справедливості слід сказати: він не був ні надто худий, ні надто вчений, але в студентському середовищі його вважали і тим, і іншим. А оскільки з відомих причин він намагався говорити мало, деякі вважали його зарозумілим і тим більше прислухалися до його думки та слів. Він не був надто товариським, зате мав хороших вірних друзів (у тому числі Ентоні Бріджертона) і сам був для них таким же. Ще його вважали людиною, якій можна довіряти, гарним малим і типовим британцем. Жінкам він подобався.

Саймон не замислювався про свої переваги і недоліки, він просто насолоджувався життям, що відкрилося перед ним— спілкуванням з друзями, з книгами, з молодими вдовами і оперними співачками. І часом, коли всетаки згадував про батька в хвилини розгулу і чергової гулянки, йому приходила в голову приємна і зловтісна думка, що той би цього не схвалив.

Але, як не дивно, герцог Гастінгс все ж таки стежив за своїм єдиним сином і спадкоємцем, про що Саймон і не підозрював. Батько отримував повідомлення про його академічні успіхи, а також повідомлення від спеціально найнятих сищиків лондонського поліцейського суду на Боу-стріт про його спосіб життя і поведінку, які, треба сказати, не викликали в батька особливих нарікань.

Про те, що герцог уже зняв із Саймона всі свої підозри щодо дебільності, і говорити нема чого. Зовсім навпаки: з гордістю говорив він собі та іншим, що завжди був упевнений — у роді Гастінгсів не може бути божевільних чи бездарних нащадків.

Закінчивши Оксфорд зі ступенем бакалавра та відзнакою з математики, Саймон приїхав до Лондона і винайняв холостяцьку квартиру, бо не мав наміру жити з батьком. І тут люди, серед яких він обертався, приймали його небагатослівність і звичку до коротких фраз за зарозумілість, а невелике коло друзів — за певний вид вишуканості.

Якоїсь миті він прославився в лондонському світлі одним лише слівцем «ні». А справа була так: законодавцем мод у той період вважався якийсь франт Браммел, який любив своїми міркуваннями та питаннями про стиль одягу ставити людей у незручне або смішне становище. І одного разу, вдавши, що йому конче потрібна думка Саймона про нову шийну хустку принца Уельського, він звернувся до нього з найдовшою фразою, що починалася словами «чи не думаєте ви?..». На що Саймон, насилу дочекавшись закінчення питання, коротко відповів: «Ні» — і відвернувся від того, хто говорив.

Наступного вечора Саймона з повним правом можна було б назвати «королем суспільства». Тому що він не став сперечатися із загальновизнаним законодавцем мод, взагалі не вступив у діалог, а просто сказав, як відрізав, відразу ж звело його в ранг чи не найіронічніших і найдотепніших людей сезону. Його «ні» прозвучало як вирок улюбленця вищого світу, що зарвався.

Звістка про цю подію дійшла до вух герцога Гастінгса, і Саймон став все частіше чути слова про те, що його стосунки з батьком можуть незабаром кардинально змінитися на краще, що старий герцог мало не танцював від радості, коли дізнався про успіхи сина після закінчення університету. А від короткої відповіді набридлому всім Браммелу просто прийшов у захват.

Як уже говорилося, Саймон не шукав зустрічей з батьком, проте, на одному зі званих вечорів вони зіткнулися віч-на-віч.

Герцог не дав синові можливості першим завдати прямого удару, як той не бажав цього. Саймон дивився на людину, таку схожу на неї саму (якщо йому вдалося б дожити до старості), і відчував, що не може ні наблизитися до неї, ні заговорити.

Як у давнину, язик збільшився в розмірах, приріс до гортані, і здавалося, що мимоволі з його губ зараз почнуть зриватися всі ці «н-не», «м-ме» та «с-с».

Герцог скористався затримкою, але не для того, щоб знову завдати образи, а щоб обійняти Саймона зі словами «мій син…».

Наступного дня Саймон покинув країну.

Він знав, що якщо не зробить цього, то не зможе уникнути подальших зустрічей із батьком, а зустрічаючись з ним, не зможе почуватися сином цієї людини і відповідно ставитися до неї після вимушеної розлуки майже у двадцять років.

Крім того, йому вже встигла набриднути безцільне життя в Лондоні. Незважаючи на репутацію гульвіси, він аж ніяк не був таким. Звичайно, за три роки в Оксфорді і рік у Лондоні йому доводилося неодноразово брати участь у дружніх пиятиках, відвідувати звані вечори, а також публічні будинки, але все це майже не викликало в нього інтересу.

I він поїхав.

А тепер повернувся і відчував від цього радість. Було щось заспокійливе в тому, що він у себе вдома, щось утихомирююче в наступі такої знайомої тихої англійської весни. І друзі! Знову друзі після шести років майже повної самотності.

Він неквапливо проходив кімнатами, прямуючи до головної зали. Йому не хотілося, щоб про його прихід сповіщали, щоб його одразу почали впізнавати, смикати, розпитувати. Розмова з Ентоні Бріджертоном тільки укріпила його небажання ставати членом лондонського суспільства.

Одруження? Він не думав про це, не думав. Отже, тим більше немає жодного приводу для того, щоб обертатися у найвищому світлі.

Висловити свою повагу до леді Данбері, яку пам'ятав з дитинства, — це він має зробити, для того й прийшов сюди. Та й те, якби не отримане від неї письмове запрошення та привітання з поверненням на батьківщину, навряд чи він був би зараз тут.

Цей будинок був знайомий Саймону з давніх-давен, і тому він увійшов через задні двері, маючи намір знайти господиню, привітати її і потім піти.

Обійшовши черговий кут в анфіладі кімнат, він почув голоси і завмер. Цього ще не вистачало: мало не нарватися на любовне пояснення. І здається, не надто мирне. Він уже хотів потихеньку піти, розтанути, щоб не завадити, коли його зупинив жіночий крик:

- Hi!

Що це? Хтось примушує її до чогось, чого вона не хоче? Саймон був далекий від бажання робити героїчні вчинки, захищаючи незнайомих жінок, тим більше невідомо, від кого і від чого, але й не міг залишити поза увагою те, що відбувається поруч. Можливо, спроба якогось насильства? Він обережно зазирнув за ріг, напружуючи слух.

- Найджел, - говорила молода жінка, - ви не повинні мене так переслідувати. Це просто нестерпно!

Саймон мало не застогнав. В яку безглузду історію мало не вляпався! Бракувало ще стати свідком суперечки, чи повинен закоханий переслідувати предмет своєї пристрасті.

— Але я вас люблю! — на весь голос закричав чоловік. — І хочу, щоб ви стали моєю дружиною!

Бідолашний страждає дурнів! Саймонові стало шкода його.

- Найджел, знову заговорила дівчина лагідним терплячим тоном, мій брат уже сказав вам: я не можу цього зробити. Але ми залишимося добрими знайомими.
- Ваш брат нічого не розуміє!
- Ні, розуміє, твердо сказала дівчина.
- До біса! Якщо не ви, то хто?

Саймон ці слова не сподобалися. У них абсолютно була відсутня романтика і була грубість. Схоже, дівчина поділяла його думку.

- Гадаю, - зауважила вона досить холодно, - навіть тут, у хаті, зараз знайдеться кілька охочих. Або хоча б одна.

Саймон ще більше висунувся вперед, щоб бачити тих, хто говорив. Дівчина перебувала в тіні, на чоловіка падало світло від свічок, і його обличчя було добре видно. А також пониклі плечі. Він повільно хитав головою, повторюючи з величезним сумом:

- Ні. Ніхто... Ви ж знаєте... вони... вони...

Здавалося, людина теж заїкається, і Саймон відчув добре знайоме напруження мови та гортані.

Той, хто говорив, уже впорався з хвилюванням і продовжив:

- Вони не дивляться на мене. Тільки ви посміхаєтеся мені. Тільки ви одна.
- Ох, Найджел, зітхнула дівчина, впевнена, це не так.

Зі всього почутого Саймон зробив висновок, що дівчині ніщо не загрожує, більше того, вона, мабуть, навіть володіє ситуацією. І якщо говорити про допомогу, то вона більше потрібна цьому недотепі на ім'я Найджел. Але він, Саймон, допомогти, на жаль, не може, і найкраще йому непомітно піти, поки нещасний закоханий не виявив, що існує ще один свідок його приниження.

Саймон відступив трохи назад, туди, де він пам'ятав, були двері, що вели до бібліотеки, через яку можна було пройти в оранжерею, звідки він міг потрапити в головну залу, а потім і в танцювальну.

Але саме в цей момент дівчина голосно скрикнула, а потім пролунав злісний голос Найджела:

- Ви маєте вийти за мене! Повинні! Я не зможу знайти більше нікого!

Саймон повернув назад і поквапився на допомогу, надавши особі відповідного виразу і заздалегідь приготувавши фразу: «На мою думку, дама вам ясно дала зрозуміти, щоб ви перестали переслідувати її!» Але доля вирішила не дати йому можливості зробити сьогодні героїчний вчинок: ще до того, як він розкрив рота, молода леді підняла праву руку і завдала кривдника нищівного удару в щелепу.

Смішно змахнувши руками, Найджел впав на підлогу. Проте найбільше здивувало Саймона, що дівчина одразу опустилася навколішки поруч із впалим.

- Ох, любий, - почув він її голос. - Найджел, з вами все гаразд? Невже удар був такий сильний?

Саймон не міг стримати сміху, і дівчина різко обернулася.

До цього вона була в тіні, і все, що він міг розрізнити, була копиця густого темного волосся. Тепер він побачив її великі, теж здавалося темними очі і повні чуттєві губи. Обличчя дівчини, що формою дещо нагадує серце, не можна було б за нинішніми канонами назвати дуже красивим, однак у цьому її образі.

Було щось таке, що приваблювало погляди. І погляд Саймона навіть.

Вона трохи зсунула брови.

- Хто ви такий? - незворушно спитала вона, але в $\ddot{\text{""}}$ тоні не було ні тіні насолоди від того, що вона бачить перед собою.

Ходять чутки, що дійшли і до вух вашої авторки, що Найджела Бербрука бачили у ювелірній лавці Моретона, коли він купував кільце з дорогоцінним каменем. Чи не означає це, що незабаром ми матимемо задоволення познайомитися з якоюсь місіс Бербрук?

«Світська хроніка леді Віслдаун», 28 квітня 1813 року

Так, вечір вийшов невдалим, дійшла висновку Дафна. Спочатку вона намагалася сховатися в одному із затемнених куточків танцювальної зали, що було нелегко, оскільки леді Данбері ніколи не шкодувала грошей на освітлення. А коли вирішила змінити укриття та поспішила покинути залу, то по випадковості наступила на ногу міс Філіпі Фезерінгтон, яка й раніше не відзначалася тихим голосом, а тут закричала так, що, мабуть, чути було на вулиці:

- Дафна Бріджертон! Ти віддавила мені палець!

Цей крик привернув серед інших увагу Найджела, і той кинувся через усю залу за Дафною, як мисливець за дичиною. Надії Дафни, що вона випередить його і встигне втекти, не справдилися— він наздогнав її біля виходу і знову почав виливати свої почуття.

Все це було прикро і малоприємно, а тепер ще цей зовсім незнайомий, але нічого не скажеш — досить приємний на вигляд суб'єкт, який став свідком не надто симпатичної сцени між нею та Найджелом, що закінчилася майже нокаутом. Що найгірше, цей нахабник посмів засміятися. Навіть не намагався приховати свою веселість.

Дафна дивилася на нього без схвалення. Справді, хто він? Вона жодного разу не бачила його в лондонському світлі, мати не знайомила її з ним, а вже та не проґавила б нагоди представити їй

такого гарного юнака. Втім, цілком можливо, він одружений, внаслідок чого надовго викреслено зі списку матері. Але Дафна подумала, дивлячись на нього, що наврядчи, нічого не чула б про нього, якби він перебував упродовж останніх років у Лондоні.

Він був гарний, з цим не посперечаєшся, навіть, мабуть, надто для чоловіка. Але що стосується статури та зростання, вони не могли викликати нарікань. Він був приблизно такий же високий, як її старші брати, що трапляється нечасто. Подібні йому, подумала раптом вона, могли б відвернути увагу щебечучих дівчат навіть від таких привабливих молодих джентльменів, як її улюблені брати Ентоні, Бенедикт та Колін.

Але, власне, яка справа до його зовнішності і тим більше до того, чи можуть з ним конкурувати її брати? Можливо, вона так подумала, бо знала: такі чоловіки, як він, ніколи не зацікавляться жінками на зразок неї. І ще подумала: якого диявола він опинився тут у той момент, коли нещасний Найджел розпростерся на підлозі, а вона сіла над ним, як статуя розпачу?

Однак що б вона не думала і не відчувала в цю секунду, все це виявилося в похмурих бровах та різкому питанні:

— Хто ви такий?..

Саймон сам би не міг пояснити, чому він не відповів на запитання прямо і просто, а натомість

склав дуже сумнівної художньої гідності натужну фразу:

- У мої наміри входило стати вашим рятівником у разі потреби, але тепер я бачу, що

ви не потребуєте моїх послуг.

Проте сказане подіяло. Помітно пом'якшивши тон, Дафна сказала:

- Що ж, тоді прийміть мою подяку. Шкода, ви не з'явилися на кілька секунд раніше, тоді я б не завдала йому цього злощасного удару, від якого він так легко впав і навіть не намагається встати.

Тепер Саймон звернув нарешті увагу на людину, що сидить на підлозі і стогне крізь

пухкі губи:

- Лаффі, про Лаффі. Я все одно люблю тебе, Лаффі.
- Гадаю, це він звертається до вас? спитав Саймон, переводячи погляд на дівчину.

Позитивно, вона гарна собою, і, якщо дивитися трохи зверху, як дивиться він, виріз її сукні

виглядає особливо спокусливим.

- Ні до вас! - огризнулася Дафна.

Їй не сподобалися потуги на гумор, які вона вловила у питанні. Але вона все ж таки встигла звернути увагу, що його погляд спрямований на ту частину її тіла, яку не можна назвати обличчям.

- Краще скажіть, що робити з ним?
- Нам? перепитав Саймон.

- Ви ж щойно сказали, з глузливою усмішкою помітила Дафна, що мали намір стати моїм рятівником. То врятуйте хоча б мою жертву… Що з ним таке, справді?
- Дорога міс Лаффі, надто поблажливим, як він сам помітив, тоном промовив Саймон, нахиляючись до Найджела. Мені не хочеться вас засмучувати, але, на мою думку, ваша жертва дуже п'яна. Може, витягти його надвір?
- Ні в якому разі! Там іде дощ.
- Дорога міс Лаффі, повторив Саймон з тією ж інтонацією. Ви надто добрі. Адже ця

людина образила вас.

- Нічого подібного, сер. З чого ви взяли? Він просто… просто надто настирливий. А взагалі й мухи не скривдить.
- Ви благородна істота, міс. Мені соромно за свої жорстокі наміри.

Тепер він говорив майже серйозно. Адже більшість жінок з тих, кого він знав, влаштували б щонайменше істерику в подібній ситуації і вже в жодному разі не виявили б і краплі жалю до кривдника.

Дафна піднялася з колін, обтрусила зелений шовк сукні. Вона мала таку зачіску, що один локон довгого густого волосся спадав на плече, злегка торкаючись напівоголених грудей. Вона щось почала говорити, але Саймон, будучи достатньо вихованим і знаючи, що даму

слід слухати хоча б одним вухом, не розрізняв зараз майже жодного слова з того, що вона говорила про Найджеле, про те, як шкодує його і відчуває свою провину за те, що той випив, мабуть, більше, ніж слід. Саймон прислухався не до слів, а до своїх відчуттів, а вони такі: йому до смерті хотілося торкнутися губами її локона і потім продовжити рух від плеча до грудей.

Він розумів, що з її чуттєвих губ зриваються якісь слова, але сенсу не вловлював. Крім одного: ці губи вимагають поцілунку.

Проте вона вловила, що він її не слухає.

- Сер, промовила вона обурено, ви не хочете вдуматися, про що я говорю. Я говорю про це нещастя і питаю, що з ним робити. Чуєте?
- Звісно.
- Ні, не чуєте.
- Не чую, зізнався він.
- Ви смієтесь наді мною? Вона навіть тупнула ногою.

- Зовсім ні, відповів він, не зводячи з неї очей. Йому подобалося у ній все, і її гнів теж. Вона щось пробурмотіла про себе, він не чув, що саме, але розумів не надто схвальне. І потім сказала:
- Якщо не хочете допомогти, буде краще, якщо ви підете.

Саймон постарався взяти себе в руки та відповів:

- Вибачте. Звичайно, я допоможу вам. Скажіть, що потрібно зробити.

Вона зітхнула.

- Я щойно намагалася пояснити вам, сер, що він не міг упасти від моєї ляпаса і тим більше

так довго лежати. Що ж із ним таке? Може, викликати лікаря? Дивіться, він затих! Боже мій!

Саймон ще раз нахилився до лежачого, трохи посунув його, повернув голову.

- Він ущент п'яний і зараз мирно спить, сказав він, випростуючись.
- Ви впевнені?
- Можу заприсяттися. Навіть похропує.
- Якщо те, що ви кажете, сер, правда, гадаю, його треба залишити тут. Нехай відсипається,

бідолаха… Втім, ні, що я говорю! Як недобре з мого боку! Потрібно щось інше!

- Ви маєте рацію, міс, і ось що я пропоную: я викличу свій екіпаж, і ми відправимо його додому.
- О, як я вам вдячна! Це справді найкращий вихід.
- Зараз я піду, а ви зачекайте у бібліотеці.
- Навіщо?
- Якщо не хочете, щоб хтось, хто випадково пройде тут, не натрапив на Вас, що стереже тіло, яке нерухомо лежить.
- Нерухливе тіло! здригнулася вона. Не треба так говорити про Найджеля.
- Він незабаром оживе, запевняю вас. Отже, чекайте мене в бібліотеці, а коли я повернусь, ми перенесемо його до екіпажу.
- Як ми це зробимо, сер?
- Не маю жодного поняття, відповів він з обеззброєною, майже дитячою посмішкою, від якої в неї перехопило подих.

Дафна і уявити не могла, що ця людина з такими різкими манерами та наказовими інтонаціями вміє так усміхатися.

Раніше вона думала, що тривале спілкування з чотирма братами, які ніколи не шкодували для неї усмішок, зробило її малочутливою до цього способу висловлювати своє розташування, але виявилося, це не так: її серце здригнулося, вона навіть відчула слабкість у колінах.

Щоб відволіктися від цих хвилюючих думок, дівчина знову опустилася навколішки поруч із Найджелом, називаючи його на ім'я і благаючи прокинутися. На її подив, він майже відразу відгукнувся.

- Дафно! О Дафна! Простогнав він. Незнайомець миттєво відреагував на ім'я.
- Дафна, повторив він. Раніше ця людина називала вас якось інакше. Вас звуть Дафна?
- Так, це моє ім'я, роздратовано відповіла вона, підводячись з колін. Їй знову не сподобався його

владний тон. - Що вам у ньому не подобається?

- Господи, значить, ви Дафна Бріджертон?
- Не заперечуватиму, сер.

Саймон відступив на два кроки, не зводячи очей з її обличчя. Звичайно ж: густе каштанове волосся, ніс — зовсім як у Ентоні. Вона його сестра!

Дідька лисого! А в нього виникли сластолюбні помисли, він був не такий далекий від бажання оволодіти нею! Не тут, звичайно, не в коридорі, але за зручнішого випадку...

Однак тепер... тепер він не сміє навіть у думках порушити непорушне правило дружби: не побажай гріховно сестру друга твого.

Мабуть, вона вловила в його погляді якусь розгубленість, бо запитала легким глузуванням:

- А хто ж ви? Чи можу я це дізнатися?
- Моє ім'я Саймон Клайвдон, пробурмотів він.
- Герцог Гастінгс?

Він мовчки кивнув головою.

— О Боже, хто б міг подумати!

Тепер була його черга спостерігати деяку розгубленість на її обличчі, вона навіть зблідла — або йому здалося?

Теж не без іронії він запитав:

- Сподіваюся, ви не збираєтеся непритомніти, міс Бріджертон?

Його припущення зачепило її.

- Запевняю вас, ні! різко відповіла вона.
- Прекрасно.
- Просто сьогодні, вважала вона за потрібне додати, мій брат говорив про вас...
- Думаю, нічого поганого? перебив він її з усмішкою.
- Говорив, що ви небезпечна людина. І не лише від нього я це чула.
- я? д-д...

Він відчув, що язик не кориться йому, і замовк, увібравши в себе повітря. Збоку могло здатися, людина просто обурена чимось і намагається впоратися з гнівом.

- Д-дорога міс Бріджертон, продовжив Саймон, я не можу повірити цій характеристиці.
- Доведеться, мілорде. Про це навіть повідомили сьогодні у газетах.
- Невже в Таймс? вигукнув він із комічним жахом.
- Ні, в газеті Віслдаун.
- Вісл... що? перепитав він. Це нова популярна газета?
- Ах, так, ви тільки повернулися до Лондона і ще багато чого не знаєте. Але вам доведеться познайомитися з цією газетою, хоча це всього лише листок зі плітками, зате з нашого життя. І дуже цікавими.
- Міс Бріджертон, сказав Саймон рішуче, нехай Найджел ще трохи поспить, поступово приходячи до тями, а ви тим часом просто зобов'язані розповісти мені про це унікальне друковане видання.
- Суцільні штибу і пересуди, повторила вона. Злослівність і зломовність. Однак усі читають та обговорюють. Там я прочитала про ваш приїзд.
- I що ж, його очі звузилися, написано про мене?

Вигляд у нього був настільки грізним, що вона мимоволі позадкувала і майже вперлася в стіну. Далі відступати не було куди. Що ж це їй так щастить цього вечора? Два не цілком нормальні чоловіки на її шляху: один напивається до непритомності через нерозділене кохання, а інший готовий мало не вдарити її через якусь газетку, про яку вона мала необережність розповісти. У той же час їй було трохи шкода його: людина повернулася на

батьківщину, а його тут же повідомляють, що про його благородне ім'я пише якась дама на ім'я Віслдаун. Кому це сподобається?

- Не треба так засмучуватися, м'яко сказала вона. Там всього-навсього написано, що ви порядний розпутник, чого, гадаю, ви не заперечуватимете, оскільки знаю: більшість чоловіків страшенно пишаються цим званням... - Вона замовкла, чекаючи гарячих спростування, але вони не пішли, і вона продовжувала:
- До речі, деякі знайомі мені люди підтверджують цю думку.
- Хто ж, наприклад?
- Не кричіть, сер. Наприклад, моя мати, яка знала вас раніше. Тільки вона вжила м'якше слово.
- Яке, цікаво?
- Шалопай, якщо пам'ять мені не зраджує.
- Звучить набагато краще.
- I вона забороняла мені, як пам'ятаю, перебувати з вами в одній компанії.
- Невже? А ви?
- Мені було тоді стільки років, що я все одно не могла б проводити час у вашому суспільстві.
- Це вибачає вас, Дафно.

Вона говорила все це, розуміючи в душі, що робить так тільки для того, щоб приховати від нього і від самої себе враження, яке він справив на неї. І продовжує це робити— обличчям, голосом, рухами. Він знову заговорив:

— Давайте поставимо все на свої місця, якщо не заперечуєте. Ваша мати казала вам, що я нехороша людина, і не рекомендувала навіть перебувати поблизу мене. Так?

Дафна кивнула.

- Тоді чому ви так довго перебуваєте в моєму суспільстві, та ще й наодинці, без свідків?

Дафна не відразу знайшла що відповісти, але потім тицьнула пальцем у тіло Найджела:

- А він?
- Ну, його можна скинути з рахунків. І тому...

Саймону, на його подив, починала подобатися ця гра. Подобалися миттєві зміни на обличчі Дафни: іронія, роздратування, гнів, легка розгубленість, майже переляк — і знову посмішка, іронія...

- I тому… повторила його слова Дафна.
- Тому можна дійти висновку, що ми з вами всупереч побажанням вашої матінки вже довге час знаходимося віч-на-віч.
- Крім Найджела, уперто нагадала вона.

Саймон миттю глянув на нього, але споглядати малорухливе тіло було менш приємно, ніж дивитись на Дафну.

- Я вже майже забув про нього, - зізнався він. - А ви?

Дафна не відповіла, проте неспокійний погляд, який вона кинула на Найджела, говорив сам за себе. Саймон відчував, що загрався, настав час закінчувати словесний поєдинок, битва поглядів, але він не міг, не хотів покласти цьому кінець. Звичайно, він розумів: жодного продовження бути не може, він ніколи не посміє виявити якусь наполегливість у діях, та що наполегливість — навіть не цілком обережну фразу на адресу сестри Ентоні… І все ж таки хотів продовження. Якого? Ну, хоча б щось зробити з її невдалим залицяльником. Попало ж йому так напитися в будинку у суворої охорониці вдач леді Данбері.

I все ж таки він не міг відмовити собі в задоволенні ще трохи подразнити цю милу дівчину: вона так диявольськи спокусливо округляє очі, відкриває губи у відповідь на його дурість.

Він нахилився до неї і промовив:

- Я знаю, що зараз сказала б ваша матінка.
- Що ж? зухвало запитала Дафна.

Зважаючи на все, їй теж не була неприємна їхня гра.

Саймон дозволив собі злегка торкнутися пальцем її кирпатого підборіддя, коли відповів:

- Вона попередила б вас, що треба бути дуже обережною. - Трохи сповільнивши, він

додав:

- Боятися кожного мого руху.

Як Саймон і припускав, очі її широко розплющилися, але губи, навпаки, стиснулися, вона злегка

підняла плечі... і раптом вибухнула гучним сміхом. Прямо йому в обличчя.

— Ви… ви… — промовила дівчина, трохи заспокоївшись, — правда, дуже кумедні. Бачили б самі, яким були зараз серйозними, навіть занадто. Хоча це вам зовсім не личить.

Саймон був готовий прийняти початок $\ddot{\text{u}}$ фрази, але кінцівка йому не дуже сподобалася. Він, як і більшість чоловіків завжди боявся здатися надто сентиментальним.

Дафна вловила всі ці почуття, що відбилися на його обличчі, і з усмішкою повторила:

- Так, добродушність вам не йде. Вам природніше виглядати загрозливо. Яким ви себе і

вважаєте, правда? І дуже привабливим, звісно?

Він мовчав. Мовчання затяглося і ставало незручним, тому знайшла потрібним додати:

- Таке враження ви хотіли б справляти на жінок, я не права? - Він знову нічого не

відповів, і Дафна продовжила:

- Я б збрехала, якщо б взялася стверджувати, що ви не справляєте такого враження. Не сумніваюся, це діє на багатьох жінок. Тільки не на мене.
- Чому ж? ніби прокинувшись, спитав він. Серйозно дивлячись на нього, вона пояснила тоном, яким кажуть із нездатними учнями:
- Тому що в мене цілих чотири брати. І я звикла до їхніх хитрощів і навчилася розбиратися в

чоловічому характері.

- Так-так... У його голосі пролунало відверте розчарування, Дафні стало навіть трохи шкода цієї людини.
- Але нічого, втішно промовила вона, пошкрябавши його по рукаву. Ваші спроби все одно були цілком вправні, я навіть задоволена ними. Тим більше, що зі мною загравав сам герцог із титулом шалопа. Або шалопай із титулом герцога.

Саймон дивився на неї з дивною задумливістю, яка зовсім не в'язалася із ситуацією.

Втративши підборіддя, він повільно промовив:

- Ви надзвичайно нахабне дівчисько, міс Бріджертон, вам це відомо?

Вона мило посміхнулася, наче почула комплімент.

- Більшість людей, - сказала вона, - вважає мене еталоном доброти та дружелюбності.

- Ця більшість - ідіоти, міс Бріджертон.

Дафна схилила набік голову, ніби обмірковуючи його слова. Потім зупинила погляд на похрапуючого Найджела і зітхнула:

- Боюся, доведеться погодитись з вами, як мені це не боляче.
- Вам боляче те, що більшість ідіоти, чи те, що ви нахабник? поцікавився Саймон.
- І те і інше. Але більше мене пригнічує перше.

Саймон не стримав гучного сміху і сам здивувався, наскільки для нього незвичні ці звуки. Він уже не пам'ятав, коли з такою легкістю й так голосно сміявся.

- Дорога міс Бріджертон, промовив він крізь сміх, якщо ви в цьому світі вважаєтеся зразком доброти та доброзичливості, то в ньому дуже небезпечно жити.
- Ви маєте рацію. Моя мати часто попереджає мене про це.
- Цікаво, чому я не можу її пригадати? пробурмотів Саймон.
- Справді?
- Клянуся. Вона подібна до вас?
- Досить дивне питання.
- Нічого дивного. Але він уже зрозумів, що зморозив нісенітницю, а це з ним, як він вважав, траплялося дуже рідко, і, бажаючи виправдатися перед самим собою, додав:
- Я вже казав вам, що ви, Бріджертони, всі схожі один на одного.

Це її зовсім не образило, вона серйозно сказала:

— Так, вірно. Усі, крім матері. У неї світле волосся та блакитні очі. А ми більше у батька. Хоча, кажуть, у мене мамина усмішка.

Після цього майже дитячого твердження знову настала мовчанка, яку перервав Найджел, раптово прокинувшись і прийнявши сидяче становище.

- Дафно, сказав він, ляскаючи очима, ви тут? Це ви?
- Боже мій, тихо сказав Саймон, він уже перестав вас пізнавати? Що ви наробили з його

мізками?

- Я вдарила його не по мізках, а по щоці, сер. Він просто ще не $\dots$ не протверезів.

- Щоб наважитися просити вашої руки, припустив Саймон, він, мабуть, випив цілу пляшку віскі. Від нього несе, як із бочки.
- Невже я така страшна? Інші не вдавалися до такого способу. Можете у них спитати.

Саймон подивився на неї, ніби вона збожеволіла, і, втративши на мить почуття гумору, сказав:

- Я не питатиму нікого, міс Бріджертон. Я вам вірю.

Проігнорувавши його замішання, Дафна запропонувала:

- Може, ми почнемо робити наш план, мілорде?

Тим часом Найджел безуспішно намагався піднятися на ноги, але утвердився тільки на колінах, пробуючи повзти у бік Дафни і знову знайшовши слова кохання.

- Даффі, вигукнув він, простягаючи руки, я обож… жнюю вас… тебе… Одружуйся… виходь за мене, Даффі. Ти винна… Це твій обов'язок…
- Заткнися! вигукнув Саймон. Нам нудиться від твоїх слів. Він повернувся до Дафни:
- Його не можна залишати тут, він зчинить шум, я відчуваю.
- Він уже робить це, зауважила Дафна.

Саймон усміхнувся. Позитивно, вона йому подобається, ця дівчина. Крім усього іншого, вона «свій хлопець». Якби вона справді була хлопцем, кращого друга не треба шукати.

Але оскільки очі та частково його тіло говорили йому про протилежне, він скомандував самому собі поквапитися і заради збереження її репутації якнайшвидше позбавити дівчину і від своєї присутності і від претендента на її руку.

- Повертайтеся до бальної зали, - наказав він, - я сам їм займуся.

Вона насупилася.

- Ви впораєтеся?.. І потім раніше ви казали, щоб я зайшла до бібліотеки…
- Раніше він валявся, як колода, а зараз прокинувся.

Вона відповідно кивнула і повторила:

- Ви впевнені, що вам не потрібна моя допомога? Він такий великий.
- Я ще більший, міс. Ідіть.

Вона уважніше вдивилася в Саймона. Мабуть, він худий, але не як тріска, про що їй казав брат, і видно було хоча б по широких плечах і струнких ногах, щільно затягнутих у бриджі (це було модно), що людина вона міцна і сильна. І взагалі від усієї фігури віяло впевненою стійкістю. Такий не тільки Найджела зрушить з місця.

- Добре, сказала вона. Заздалегідь дякую, сер. Ви на диво добрі, якщо погодилися допомогти.
- Тут ви помиляєтесь, міс, пробурчав він. Не «на рідкість», а рідко буваю добрий.
- Дозвольте не повірити, сказала вона з посмішкою. Хоча, звичайно, якщо говорити взагалі про

чоловіків, то треба визнати...

— Ви не здаєтеся мені особливим знавцем цієї частини людства, міс Бріджертон, — не дуже ввічливо перервав він її. — Ну давайте! — Останні слова стосувалися Найджела, якого він уже підняв та поставив на ноги.

Той скористався вертикальним становищем і, знову вигукнувши ім'я Дафни, кинувся до неї. Це йому не вдалося— його утримав Саймон.

Дафна відскочила вбік і все-таки зуміла закінчити приготовлену у відповідь Саймон фразу:

- Я вже втомилася казати вам, що в мене чотири брати. І що я багато чого зрозуміла в чоловіках.

Гра так гра, і, безумовно, Саймон не залишив би без відповіді ці слова, якби Найджел не відновив спроби дістатись до Дафни, що йому цього разу майже вдалося. Він мало не впав на її, бурмочучи між цим слова любові та.

Якби Дафна не відскочила, він би напевно збив її з ніг, але вона все ж таки не уникла сильного удару об стінку, через що в неї захворіло плече і трохи закрутилася голова.

- Дідька лисого! - роздратовано вигукнув Саймон, хапаючи Найджела за комір. - Ви заспокоїтеся

колись?

Мабуть, той щось зрозумів, бо люто замотав головою, бризкаючи слиною і намагаючись знову дістатись до Дафни.

- Що з ним робити? Не відпускаючи коміра Найджела, звернувся Саймон до Дафни. Бути може, трохи вдарити? Слова на нього не діють.
- Зробіть те, що вважаєте за потрібне, відповіла та, потираючи забите плече. Я намагалася бути терплячою, але з мене досить.

- Радий виконати вашу волю, міс, - крізь зуби промимрив Саймон і, відпустивши на хвилину Найджела, завдав йому короткий нищівний удар у щелепу.

Той без звуку звалився як підкошений.

Дафна з жалем подивилася на нього і тихо промовила:

- Мабуть, він не скоро зможе відновити свої спроби.
- Я теж так вважаю, погодився Саймон, стискаючи та розтискаючи кулак правої руки.
- Спасибі, несміливо сказала Дафна. Ви не надто його?
- Сподіваюся, ні, рішуче відповів Саймон. Ручаюся, він житиме.

Після чого відбувся обмін легкими посмішками.

- Що ж тепер робити? спитала вона.
- Повернутись до колишнього плану. Ви чекаєте в бібліотеці, я йду за екіпажем. Тягти його раніше, ніж екіпаж буде біля дверей, немає сенсу.
- Може, я можу чимось допомогти вам, сер? спитала вона, перш ніж попрямувати до дверей бібліотеки.

Він помовчав, окидаючи задумливим поглядом розпростертого і зовсім нерухомого. Найджела.

- Мабуть, певна допомога не завадила б, сказав він потім.
- Не жартуєте? Дафна була здивована. Ви ж весь час казали, що вам не потрібна допомога.

Він роздратовано глянув на неї. Як легко він дратується, подумала вона, для світської людини це погана якість. Та й для будь-кого, втім.

- Тоді навіщо ви питаєте, дорога міс Бріджертон?

«Дорога» прозвучала майже як образа, і Дафна образилася.

- Я не така дурна, дорогий сер, - відповіла вона, - щоб пропонувати щось, не маючи

наміру це виконати. І просто дивуюсь тим чоловікам, які...

Він знову перервав її:

- Я вже чув, міс, про ваш величезний досвід спілкування з ними і не хочу, щоб ви повторювали.
- Що? Її очі стали ще темнішими від гніву.

- Перепрошую, галантно промовив він, я просто думав, що вам варто поберегти сили для іншого.
- Чого іншого? люто гукнула вона. Як ви можете так розмовляти зі мною! Про що ви думали?
- Ще раз прошу вибачення, міс Бріджертон, але я думав і зараз думаю про те, що ви марно вважаєте, ніби багато знаєте про чоловіків, навіть якщо все життя спілкувалися з братами.

Це вже занадто: він просто глузує!

- Ви... ви!

Від обурення вона майже втратила мову. Але його, мабуть, не збентежив її праведний гнів.

- Моя дорога міс Бріджертон... почав він.
- Якщо ви ще раз назвете мене дорога, я закричу на весь будинок!
- Ви цього не зробите, люба, з усмішкою спокусника сказав він. Це заманило б сюди цілий натовп, а ви напевно не хочете, щоб вас застали тут, у напівтемному коридорі, наодинці зі мною та нерухомим тілом претендента на вашу руку.
- Я готова піти на це, прошипіла вона в люті.

Саймон склав руки на грудях і ліниво притулився до стіни.

- Справді? Що ж, тоді вважайте за мене зацікавленим глядачем.

Дафна в безпорадному розпачі скинула руки.

- Годі! Досить з мене! Забудьте... забудьте цей вечір та все, що сталося! Я йду!

Вона обернулася і пішла. Швидше, скоріше звідси! Від цього нестерпного, але до біса привабливого чоловіка, від нещасного дурного Найджела...

- Ви ж тільки-но обіцяли допомогти мені, - пролунав голос за її спиною.

Прокляття! Коли ж настане порятунок від випадкового безглуздого знайомства?

Вона зупинилася, повернувши голову.

- Звичайно, сказала вона ввічливим крижаним тоном. Я до ваших послуг, сер.
- Але якщо ви роздумали, промовив він так само ввічливо і безпристрасно, якщо вам не хочеться.
- Я сказала, що допоможу! сердито крикнула вона.

Він усміхнувся. Ще сміє їй усміхатися, чортів герцог!

- Ось як ми зробимо, - діловим тоном сказав він. - Я підніму його, закину праву руку собі на плече, а ви трохи підтримуйте з іншого боку.

Стиснувши зуби, Дафна послухалася. Зрештою, якщо відкинути зухвалу манеру розмовляти, адже він допомагає їй уникнути можливих неприємностей, публічного скандалу. І рятує Найджела, хоча той і не заслуговує на це.

Вони повільно рухалися коридором, і раптом її осяяло: навіщо, власне, всі ці зусилля?

- У мене пропозиція, сказала вона трохи здавленим від напруження голосом.
- Слухаю, міс, озвався Саймон.
- Облишмо його тут.

Він повернувся до неї, наскільки дозволила їхня ноша, і в очах його можна було без особливих зусиль прочитати бажання викинути її із вікна. Щоправда, воно було щільно закрите.

- Якщо мені не зраджує пам'ять, майже за складами промовив він, саме ви не хотіли залишати його тут.
- Це було до того, як він ударив мене об стіну.
- А ви не могли прийти до цієї мудрої думки трохи раніше? До того, як я почав піднімати його тяжеленне тіло?

Дафна відчула, що червоніє. Він має рацію, гарний нахаба, але хіба не можна викладати все це

інакше? Без такої уїдливості?

- Гаразд, - сказав Саймон і до того, як вона встигла щось сказати, опустив Найджела на підлогу, не попередивши її про свої дії.

Вона мало не впала, видавши здавлений крик, що не справив жодного враження на «красивого зухвальця».

- Чи можемо ми покинути це місце? - спитав він люб'язним тоном.

Дафна мовчки кивнула, стурбовано дивлячись на лежачого Найджела. У ній знову прокинулося співчуття.

- На мою думку, він незручно лежить, - сказала вона. - Ви не бачите?

Саймон втупився в неї — чи то з роздратуванням, чи то з надзвичайним подивом. Якийсь час вони не зводили очей одне з одного.

- Ви серйозно стурбовані його комфортом? - спитав він.

- Так... тобто ні... не зовсім... Зачекайте.

Вона нахилилася і випростала зігнуті ноги Найджела. Тепер він спокійно лежав на спині, знову

злегка похропуючи.

- Все-таки він не заслуговує, щоб ви відправили його додому у вашому екіпажі, - винесла вона остаточний вирок невдачливому нареченому, обсмикуючи підлогу його костюма. - Звичайно жорстоко залишати його тут, але нехай це буде йому уроком.

Останніх її слів герцог Саймон Гастінгс уже не чув — бурмочучи щось щодо жіночих. примх, він стрімко віддалявся коридором.

Розділ 4

Лондон у ці дні переповнений честолюбними матерями. Під час балу, що проходив минулого тижня в будинку у леді Уерт, ваш автор нарахував не менше одинадцяти затятих холостяків, які намагалися сховатись по кутках зали та у прилеглих приміщеннях від цих честолюбних осіб, які переслідують їх по п'ятам.

Видається досить важким визначити, доля якої саме з матерів найбільш тяжка, але ваш автор має всі підстави припустити, що основне суперництво буде між леді Бріджертон та місіс Фезерінгтон при тому, що місіс Φ . має певне перевага перед леді Б. (яке може в той же час вважатися недоліком). Я маю на увазі, що на ринок наречених викинуто зараз цілих три міс Фезерінгтон, на той час як у леді Бріджертон має боліти голова лише за одну.

Ваш автор бере на себе сміливість попередити, однак, усіх розсудливих, які дбають про своєї безпеки панів, що ті в найближчому часі зазнають великих облог з боку ще неодружених досягших необхідного віку молодих дівчат.

Е., Ф. та Г. Бріджертон. Їхня мати, леді Б., не буде особливо озиратися по сторонах бальної зали, тягнучи за собою на буксирі трьох дівчат, і допоможи нам, Боже, якщо всі вони надумали підбивати свої підбори металом!

«Світська хроніка леді Віслдаун», 28 квітня 1813 року

Того вечора Саймонові не щастило. Спочатку він дав себе втягнути в цю дурну історію із сестрою свого друга і мало не спробував спокусити її — подумати страшно, в яке незручне становище він міг потрапити! Крім усього іншого, став би чимось схожим на цього осла Найджела, якого Дафна то жаліла, як найкращого дружка, то обходилася з ним як з закоренілим злочинцем.

Але все це були квіточки порівняно з тим, що було незабаром! Його блискучий план непомітно проникнути в бальну залу, висловити свою повагу леді Данбері та

так само непомітно зникнути з тріском провалився. Саймон не зробив і двох кроків по новому паркету, як його гукнув старий приятель по Оксфорду, який тільки недавно одружився і горів бажанням представити його своїй дружині, красивій молодій жінці, але, на жаль, з чималими амбіціями, — хіба могла вона прогаяти можливість познайомитися сама і познайомити всіх, кого можна і хто знаходився поблизу, з новим герцогом! Саймон, яким би цинічним, навіть грубуватим і, зрозуміло, цілком незалежним не здавався самому собі, не міг відмовити дружині товариша в задоволенні, яке та відчувала від того, що, уявляючи його, багаторазово повторювала титул «герцог».

Таким чином, через пару годин він був уже знайомий майже з усіма незаміжніми дівчатами в залі і взятий на замітку їх матерями, а заразом і багатьма заміжніми старшими сестрами, які

супроводжували молодших за віком. Незаміжні були втомливі, їхні матері неприємно

марнославні, а старші сестри… вони були настільки прогресивними у поглядах, що іноді починало здаватися, що він потрапив у справжній бордель. Шість із них зробили йому недвозначні усні пропозиції, дві примудрилися опустити в його кишеню записку із запрошенням до себе в будуар, а одна — та просто провела рукою по його стегні.

Ні, вирішив він, зустріч із Дафною була куди цікавішою. До речі, де ця дивна дівчина?

Якийсь час тому він бачив її здалеку в оточенні братів, але потім вона зникла. Він подумав

з усмішкою: мабуть, вона єдина з незаміжніх дівчат у цій залі, кому він не був

представлений. Про те, що Найджел міг знову занепокоєти, Саймон не хвилювався— цей тип отримав непоганий струс і, коли очухається, швидше за все відправиться прямо додому зализувати рани, душевні та фізичні. Саймон знайшов очима Ентоні та його братів, оточених щільним кільцем юних створінь та опікунш. Але не таким щільним, як довкола нього, подумав він із заздрістю— їм легше вирватися.

Він постарався зустрітися поглядом з Ентоні, зобразивши на обличчі страждальну міну.

Ентоні зрозумів, усміхнувся у відповідь, підняв вищий келих із червоним вином, вітаючи друга. І в цей час Саймон був атакований ще однією матір'ю з трьома дочками— все в безглуздих, несмакових сукнях, перевантажених воланами, складками і, звичайно ж, прикрашених стрічками, стрічками і ще раз стрічками.

Як не порівняти весь цей несмак з витонченою і простою сірувато-зеленою сукнею Дафни.

Дафни, у якої такий прямодушний погляд карих очей та лукава посмішка.

- Ваша світлість! — заволала мати трьох дочок, намагаючись привернути його увагу. — Ваша

світлість!

Саймон здригнувся. Прикрашене стрічками сімейство вже геть-чисто закрило від нього Ентоні, і він пожартував про себе, ніби викинутий на незнайомий острів.

- Ваша світлість, - багатодітна мати вирішила нарешті завершити розпочату фразу, - яка честь всім нам познайомитися з вами!

Саймон коротко вклонився. Сказати не було чого, відступати нікуди. Він побоювався, що його ось-ось розчавлять.

- Джорджіана Хакслі порадила підійти і представити вам моїх дочок, - продовжувала жінка.

У житті він не чув цього імені, але знову кивнув. Що ж до самої місіс Хакслі, то він

дав собі тверде слово за першої ж нагоди задушити її.

— Взагалі-то я людина сором'язлива, — говорила поважна матір, — і ніколи не підійшла б до

Вас, але ваш батько, ваш милий тато був моїм добрим другом. Він...

Саймон відчув, що ціпеніє.

- …така чудова людина, - лився її голос, - вмів підтримувати честь і гідність

свого титулу. Уявляю, яким був батьком.

- Я не знаю яким, сказав Саймон крижаним тоном.
- Що?.. O! Дама змушена була відкашлятися, перш ніж знову заговорити. Розумію… так… звичайно… у всіх сім'ях буває…

Вона говорила, доки Саймон продовжував зберігати мовчання. Чому Ентоні, чорт його побери, не приходить на допомогу? Його друг більш досвідчений у

світських забавах і міг би щось зробити, щоб Саймон не відчував себе призовим жеребцем перед усіма цими жінками, щоб йому не доводилося вислуховувати слова про те, яким прекрасним батьком був старий герцог.

Все це просто нестерпно! Задля цього він рвався сюди з-за кордону?

- Ваша світлість, ви мене не слухаєте... Кого ви шукаєте там?

Саймон зробив над собою зусилля, перевів погляд на розмовляючу. Потрібно бути більш терпимим, хоча б ввічливим із нею. Адже вона ні в чому не винна перед ним і, вихваляючи батька, хотіла лише зробити йому приємне.

- …не можу забути, казала вона, як сім років тому… коли ви ще були графом Клайвдоном, нас представили одне одному.
- Так-так, звичайно, промовив Саймон, марно намагаючись привернути увагу свого приятеля.
- A ось і мої дочки, сказала дама, роблячи знак трьом дівчатам підійти ближче.

Дві з них — Саймон не міг цього не помітити — були чудові, третя взагалі майже

дитина, в безглуздій оранжевій сукні, і було помітно, що вона не отримувала рівно ніякого

задоволення від званого вечора.

— Правда, вони чудові? — не вгамувалася їхня мати. — Я пишаюся ними. І які поступливі

характери, ви просто не повірите.

Саймон не міг не згадати: приблизно так казала йому одного разу людина, у якої він купував

породистих щенят.

Дівчата присіли в реверансі, при цьому жодна з них не звела на нього очей.

- Ваша світлість, дозвольте вам представити… Це Пруденс… Пилипа… Пенелопа… А ще одна дочка залишилася вдома. Їй лише десять років.

Так, він уже знайомий майже з усім сімейством, що далі? Але спокій, спокій, Саймон.

Світське життя потребує жертв. І скажи нарешті хоч щось — мовчати тут не заведено.

- A ви... - сказав він. - Ви...

- Ох, перепрошую! Звичайно, ви могли забути… Я місіс Фезерінгтон. Мій чоловік

помер три роки тому. Він був найкращим другом… відданим другом вашого батька… Ах, так…

Вона замовкла, згадавши холодну реакцію співрозмовника на згадку про батька.

Саймон коротко кивнув:

- Дуже приємно, місіс Фезерінгтон.
- Моя Пруденс, змінила вона тему, чудово грає на фортепіано. Це визнають усі.

Саймон вловив вираз жаху на красивому обличчі дівчини і дав собі слово, ніколи не просити

просити її сісти за цей музичний інструмент.

- А Пилипа так добре малює акварелі!

Ще один приємне личко залилося рум'янцем.

- А Пенелопа? - немов диявол підштовхнув Саймона запитати.

Місіс Фезерінгтон кинула зляканий погляд на молодшу дочку — милу товстушку з

маловиразним обличчям та добрими очима.

— Пенелопа? — повторила мати в деякому сум'ятті. — Вона… е-е… гарна півчинка.

У бідної гарної дівчинки був такий вигляд, ніби вона готова пірнути під килим або провалитися крізь землю. Саймон вирішив, що якщо йому доведеться сьогодні танцювати, запросить саме її.

I тут — ε все ж таки Бог на небі — пролунав наказовий голос, який міг належати

тільки леді Данбері:

- Micice Фезерінгтоне, ви не дуже докучаєте нашому молодому герцогу?

Саймона підмивало підтвердити припущення, але збентежене обличчя Пенелопи зупинило його.

- Звичайно, ні, сказав він.
- Брехня, визначила господиня, високо піднявши брови, і повернулася спиною до своєї гості.

Місіс Фезерінгтон позеленіла, але не промовила жодного слова. Леді Данбері теж більше нічого не сказала. Після недовгого мовчання гостя пробурмотіла щось щодо того, що має побачити кузину, і пішла з усім своїм виводком.

Саймон відчув значне полегшення, але в той же час йому було ніяково за поведінку

господині, що він і наважився висловити їй:

- Не дуже добре ви з нею обійшлися.
- Ба, у місіс Фезерінгтон голова набита пташиним пір'ям. І в дочок теж, крім молодшої.

Я їх усіх знаю мало не з народження.

Саймон з давніх-давен дозволяв собі (вірніше, леді Данбері дозволяла йому) розмовляти з нею як з другом-ровесником і тому сказав:

- Ви, як і раніше, нетерплячі до багатьох людей?
- Так, друже. І знаходжу в цьому насолоду для себе і деяку користь для них. Вона

усміхнулася. — Не для всіх, звичайно… А ти, до речі, міг би й сам уже давно підійти до своєї старої знайомої.

- До вас було не пробитися, а мене, як тільки увійшов, одразу атакували. Я ніколи не припускав, що...
- Що так важко бути герцогом, друже?
- Ви щось про мене сказали? спитав Ентоні.
- Сказала, що могли б самі врятувати Саймона з чіпких рук місіс Фезерінгтон.
- Але я, навпаки, насолоджувався розгубленістю, сказав той. Нехай відчує, як ми

тут усі страждаємо. Гарні та неодружені.

— Xм...

З цим вигуком, що відноситься більше до першого епітету, ніж до другого, леді Данбері

велично вийшла.

— Дивна жінка, — зауважив Ентоні, дивлячись їй услід. — Не здивуюсь, якщо саме вона вида ϵ

цю безглузду газету і ховається під ім'ям Віслдаун.

- Ти говориш про листок із плітками?
- Звісно. Ходімо до моїх братів.

Поки вони йшли, Ентоні поцікавився:

- Ну як, я мав рацію, коли попереджав про небезпеку материнської експансії?
- Скоріше, агресії, уточнив Саймон. Але, як ти знаєш, мене завжди дратувало, якщо ти мав рацію, а тому не будемо більше про це.

Ентоні засміявся:

- Якщо й тепер ти не визнаватимеш моєї правоти, я почну сам нацьковувати на тебе

потенційних наречених.

- Тільки спробуй! Викличу на дуель. Або просто отрую, і ти помреш повільною, болісною

смертю.

Вони вже підійшли до двох високих молодих людей з густою гривою волосся, дуже схожих один на одного та на Ентоні.

- Пам'ятаєш моїх братів? Це Бенедикт та Колін. Першого ти не можеш не знати ще за Ітоном.

Коли він тільки вступив туди, то місяці три ходив за нами по п'ятах, як доглядач.

- Нічого подібного, заперечив той. Вам просто дуже подобалося піклуватися про мене і показувати свою перевату.
- А Коліна ти, швидше за все, не знаєш, правда? продовжував Ентоні. Він був дуже малий, щоб траплятися нам на дорозі. У нас...
- Приємно познайомитися з вами, Саймон, перервав той брата, що розговорився. Думаю, ми потоваришуємо, хоча б для того, щоб разом захищатися від нападок Ентоні.
- Чуєте, як заговорив мій молодший? сказав Ентоні. Подумати тільки сьогодні прибув
- з Парижа вже зовсім розпустився.
- Я теж недавно повернувся до Англії, зауважив Саймон.
- На відміну від мене ви побачили багато країн, весело сказав Колін. Але не знаю, чи це бачили, що я встиг відвідати у Парижі лише за кілька тижнів?

У Коліні ще багато хлоп'ячого подумалося Саймону, як і в його сестрі Дафні. Він, мабуть, трохи старше за неї. До речі, чому її ніде не видно? Невже пішла?

I в цей час Бенедикт запитав:

- А з Дафною ви знайомі? Мати привезла нещасну також для показу.

Поки Саймон роздумував над відповіддю, Колін, озирнувшись, вигукнув:

- Он вона! Дивіться...

Дафна стояла біля матері і виглядала справді не надто щасливою. Так, у всякому

У разі, здалося Саймону.

Тільки зараз він зрозумів, як точно визначив Бенедикт її становище — вона тут наче модель

для «показу» і розпорядник цього дійства — її мати. Але хіба про Дафну скажеш, що вона

схожа на модель? Вона така жива, така самостійна! Однак і їй не вирватися з цього

кола: старша з чотирьох дочок у великій сім'ї, і мати надходить, як усі матері на світі, тим

найбільш належать до так званого вищого суспільства.

Йому стало шкода дівчину, він співчував їй, але допомогти, на жаль, нічим не міг.

Бенедикт був іншої думки.

— Треба рятувати сестричку, — рішуче сказав він. — Матінка тримає її, як на прив'язі,

біля цього Макклесфілда вже хвилин десять.

- Бідолашний малий, пожалів Ентоні побратима по нещастю, теж холостяка, і, помітивши здивований погляд Саймона, поспішив додати:
- Ні, не думай, я не вважаю, що з нашою сестрою комусь буде нудно, але просто якщо вже мама причепиться... Слова не дасть нікому сказати. Потрібно рятувати і Дафну, і Макклесфілда.
- Цілком вірно, підтвердив Колін. І навіть нашу маму... від неї самої.

Однак Саймон помітив, що ніхто з братів не зрушив з місця ні на дюйм.

- Що ж ви стоїте? - спитав він.

- Ентоні найстарший, відповів Колін. На крайній край хай іде Бенеликт…
- Ходімо всі разом, вирішив Ентоні, не роблячи жодного кроку.
- Так, разом, погодилися два інші брати, залишаючись стояти десь стояли.
- Ви що? голосно шепотів Саймон. То боїтеся матері?
- Саме так, мій друже, скрушно зізнався Ентоні. Це з дитинства.

Бенедикт підтвердив його слова кивком, а Колін усміхнувся вибачливою усмішкою, ніби просячи. вибачення за всіх.

Ну і ну, подумав Саймон із легкою зневагою, а виглядають такими молодцями — сильними,

впевненими у собі. Але згадав, що ніколи не знав матері (і батька, втім, також) і що йому

важко, якщо взагалі можливо, судити. І майже виправдав їх.

- Якщо тільки посмію втрутитися, - спробував пояснити Ентоні, - мати візьме мене в кліщі.

і почне водити від однієї незаміжньої дівчини до іншої. Брр... Я такого не винесу!

Саймон жваво уявив собі цю картину і не міг утриматися від сміху, за ним розреготалися всі.

брати.

— Так, Саймоне, — додав сумно Бенедикт, — ми тут між двома вогнями: з одного флангу

атакують матусі з дочками, з іншого — власна матір.

- Але ви, Гастінгсе! - Вигукнув Колін. - Ви цілком могли б втрутитися та визволити нашу

улюблену сестру. Вам майже нічого не загрожує.

Саймон кинув погляд на леді Бріджертон, яка в цей момент щось говорила молодому Макклесфілд, міцно вхопивши того за рукав, і вирішив, що краще заславиться боягузом, ніж

спробує боротися з цією маленькою, але такою рішучою жінкою.

- Нас не представили один одному, - промимрив він, - і буде неввічливим з мого боку, якщо я раптом...

- Ти ж герцог, чорт тебе візьми! сказав Ентоні. Багато чого у твоїй владі.
- Ти почерпнув це з уроків історії? спитав Саймон.
- Ні, просто думаю, що мати вибачить будь-яке порушення пристойності, якщо ціною цього буде знайомство її дочки з герцогом.
- Ну, знаєш, обурився Саймон, я вам тут не жертовна тварина, яку кладуть на

вівтар вашої матінки.

- А в Африці ви теж були? Запитав Колін, щоб перевести розмову, але Саймон не відповів.
- Крім того, коли я бачив вашу сестру, вона казала, що й сама може...
- Ви вже познайомились? майже одночасно поцікавилися брати. Коли? Де?

Саймон з подивом виявив метал у голосах, обличчя напружилися, і, перевівши погляд з одного брата на іншого, він подумав, що за таких затятих захисників традицій і сімейної честі їх сестрі не страшні всі Найджели, разом узяті. Але з іншого боку, не налякали б ці віддані родичі взагалі всіх до одного потенційних наречених.

Проте треба було щось відповідати їм — вони дивилися на нього з певною підозрою, яка

йому не надто подобалося.

- Якщо це вас так цікавить, - сказав він, - я зіткнувся з нею майже в прямому розумінні.

коли пробирався до зали. І одразу зрозумів... — він зміряв поглядом усіх братів, — що вона з вашої сім'ї. Тому наважився представитися їй.

Ентоні повернувся до Бенедикта:

- Мабуть, коли вона тікала від Бербрука.

Бенедикт глянув на Коліна:

— А де він сам?

Колін знизав плечима:

- Гадки не маю. Напевно, десь заліковує своє поранене серце.

Або губу, подумав Саймон.

- Але чому ти мені нічого не сказав? - Запитав Ентоні.

Який зануда! Все-таки дуже добре, що я не маю старших братів», — вирішив Саймон.

- Тому що до тебе було не пробитися крізь стрій твоїх шанувальниць та їхніх батьків! гаркнув він. А невдовзі й мене позбавили свободи пересування.
- У вас, мабуть, немає жодної сестри? Співчутливо запитав Колін.
- Ні, слава Богу!

Про братів він додавати не став.

- Дафф далеко не найгірша з можливих сестер, я думаю, - сказав Бенедикт, який не бажав, щоб Саймон неправильно витлумачив слова Коліна. - І в неї не так багато шанувальників.

Саймон перестав уже розуміти, добре це чи погано, і тому нічого не вимовив. За нього це

зробив Колін.

- Чому ти так думаєш? спитав Бенедикта.
- У всякому разі, не тому, відповів за того Ентоні, що вона недостатньо хороша

собою.

Саймон міг би по свіжих слідах підтвердити думку друга, бо ще недавно випробував

нестримне бажання схопити Дафну в обійми, притиснути до стіни і цілувати, цілувати… якщо не щось інше…

— Гарна чи не хороша, — сказав він, вирішивши нарешті закінчити всі розмови на цю тему, — але я не збираюся рятувати її, оскільки згадав, як вона сама сказала мені, що ваша мати

заборонила їй перебувати у моєму суспільстві.

- Невже? весело вигукнув Колін. Як пікантно! У вас така погана репутація?
- Мабуть, мені важко судити. Саймон не мав особливого бажання виступати у власний

захист. — Втім, хочу думати, що більша частина звинувачень на мою адресу незаслужена.

Сподіваюся, це може підтвердити мій старий друг Ентоні.

- Шкода, - розсміявся Колін, - а я так сподівався повчитися у вас чогось поганого.

- Зверніться до свого старшого брата, мій любий. Він цілком гідний учитель.
- Гаразд, сказав Ентоні, кладучи руку на плече Саймона. Ходімо таки, мій друже, до цієї

страшної жінка, яка народила нас усіх на світ. Ручаюся, вона не вкусить тебе.

Саймонові нічого не залишалося, як підкоритись. Тим більше що поруч із їхньою матір'ю була Дафна, спілкування з якою після недавньої атаки на нього сімейства Фезерінгтон не уявлялося таким вже нестерпним. І ось вони наблизилися до леді Бріджертон.

- Матінко, - вигукнув Ентоні, - я не бачив вас весь вечір!

Її обличчя осяяло усмішкою, і Саймон зрозумів: честолюбна вона чи ні, чи марнославна чи її заходи надто наполегливі, але вона щиро любить своїх дітей. Це ясно, як день.

— Ентоні! — Вигукнула вона. — Як приємно, що ти підійшов. Ми якраз розмовляємо з лордом

Макклесфілд.

- Я це помітив. - Ентоні співчутливо глянув на лорда.

Саймон зустрівся очима з Дафною і ледь помітно похитав головою. Вона зрозуміла його безмовне питання і відповіла тим самим рухом.

- А хто з тобою, Ентоні? спитала мати. Вибачте, я не знайома з вами.
- Це новоявлений герцог Гастінгс, мамо. Ви повинні пам'ятати Саймона з часів мого навчання в Ітоні та Оксфорді.
- Звичайно, ввічливо погодилася вона. Макклесфілд, який отримав перепочинок, вміло

скористався нею і вигукнув:

- О, я бачу свого батька!

Ентоні відразу відреагував:

- То йди ж до нього. Я забув сказати, він тебе всюди шукає.

Двічі повторювати не треба було — молодик зник із блискавкою.

- Мені здавалося, у нього з батьком серйозна суперечка, - з подивом промовила леді

Бріджертон, дивлячись йому вслід.

- Так воно і ϵ , сказала Дафна.
- I репутація далеко не найкраща, продовжила мати. Кого б вона не мала на увазі батька чи сина, Саймону здалося це смішним, і він ледве втримався від сміху: отже, не в нього одного підмочене добре ім'я вже легше.
- Наскільки можу пригадати, леді Бріджертон, звернувся він до неї, до мого від'їзду з

країни ми зустрічалися. Зате тепер я щасливий висловити вам свою повагу.

- Рада вас бачити, - відповіла вона. - Це моя дочка Дафна.

Саймон доторкнувся до затягнутої в рукавичку руки, яку простягла дівчина, і торкнувся

легким ввічливим поцілунком до кісточок пальців.

- Мені честь офіційне знайомство з вами, міс Бріджертон.
- Офіційне? здивовано спитала її мати. Дафна вже прочинила рота, щоб відповісти, але

Саймон випередив її:

- Я вже розповідав Ентоні про наше скороминуще знайомство сьогодні ввечері.

Леді Бріджертон невдоволено зсунула брови:

- Чому ж ти нічого не сказала мені, люба?
- Тому, мамо, що ми обидві були страшенно зайняті. Зараз із лордом Макклесфілдом, до нього з лордом Вестбро, а до нього з...
- Я тебе зрозуміла, Дафно, холодно перервала мати.

I знову Саймону потрібно було зробити чимало зусиль, щоб стримати напад сміху, який міг

виявитися не надто доречним.

Забувши про своє невдоволення дочкою, леді Бріджертон повернулася до Саймона, обдарувавши найкращою з своїх усмішок, з чого він уклав, що про його погану репутацію вже немає і мови і всі його колишні гріхи, як і були, прощені.

Але, як не дивно, саме цей висновок змусив його подумати про втечу. Нехай не такому

блискавичному, який вдався Макклесфілду, але такому ж успішному.

Ентоні вгадав його намір, бо встиг прошепотіти йому на вухо:

- Вибач мені, старий, але ти попався.

На що Саймон процідив крізь зуби:

- Я вб'ю тебе.

Дафна, очевидно, зрозуміла, що відбувся обмін репліками, оскільки трохи посміхнулася. А леді Бріджертон майже нічого вже не бачила і не чула — у її голові миготіли картини

майбутнього весілля, яке буде грандіозним, як і личить, якщо доньці доведеться зробитися

герцогинею. Проте радісні картини майбутнього були безжально перервані вторгненням сьогодення у образі все тієї ж усюдисущої місіс Фезерінгтон, цього разу з двома, а не трьома дочками. Але від цього усім стало не набагато легше. Вони прямували до них, як магнітом притягувані присутністю

герцога Гастінгса.

Отже, необхідно вживати термінових заходів. Які? У голову Саймону спало тільки одне.

Повернувшись до Дафни, він сказав:

- Міс Бріджертон, я можу запросити вас на танець?

Розділ 5

Ви, звичайно, побували минулого вечора на балу у леді Данбері? Соромтеся, якщо ні! Бо тоді ви не стали свідком чергової сенсації… Якої? Вашому автору, та й усім присутнім стало цілком ясно того вечора, що міс Дафна Бріджертон привернула значну увагу і, не побоюся цього слова, інтерес нового герцога Гастінгса, який щойно повернувся з далеких мандрівок.

Можна собі уявити, яке почуття полегшення зазнала її мати, леді Бріджертон! І як сумно було б, якби Дафна залишилася незатребуваною до початку наступного сезону! А у леді Б., не забудьте, на черзі ще три дочки. Жах!

«Світська хроніка леді Віслдаун», 30 квітня 1813 року

Відмовити йому Дафна не могла.

По-перше, тому, що мати дивилася на неї з таким виразом на обличчі, що відмовивши її Дафну чекав би скандал вдома.

По-друге, відмова могла викликати в братів нову хвилю розмов і підозр щодо їхнього таємного знайомства з Саймоном. І не лише у братів.

I нарешті, їй куди більше хотілося танцювати з ним, ніж пускатися в бесіду з місіс Φ езерінгтон та її дочками.

Зрозуміло, цей нахабний, самозакоханий тип навіть не надав їй можливості, як належить у пристойному суспільстві, відповісти на запрошення якимись ввічливими словами на кшталт: «З задоволенням», «Буду надзвичайно рада» або, нарешті, простим «Так», а натомість всього цього одразу повів на середину зали. Але що ж із нього взяти?

Оркестр у цей час саме виробляв ті жахливі звуки, які звуться «налаштування», так що їм довелося трохи почекати, перш ніж заграла справжня музика.

- Дякую, що не відмовилися, сказав Саймон чи то серйозно, чи то з іронією вона не могла розібрати.
- Ніби я мала вибір, відповіла вона з усмішкою.
- Ви маєте вибір зараз.
- Чи дозволите їм скористатися? І що тоді?
- Тоді я повторю запрошення, сказав він, і вигляд у нього був зовсім хлоп'ячий.

Які дитячі ігри ми граємо, подумалося їй. Але гра була не позбавлена приємності.

- А що, спитав він, молоді дівчата, як і раніше, повинні отримувати дозвіл від своїх матерів на танець?
- Скільки років вас тут не було? замість відповіді поцікавилася вона.
- Близько шести. Так маєте чи ні?
- Думаю, у нас нічого не зміниться і за шість століть, з легким зітханням відповіла Дафна.
- Ви отримали цей дозвіл?
- Так.
- Тоді вперед!

Він підхопив її, і вони вступили в коло танцівників. Тільки коли вони опинилися в іншому боці зали, Дафна сказала:

- Хотілося б знати, що саме ви розповіли моїм братам про нашу першу зустріч?

Він мовчки усміхався.

- Чого ви посміхаєтеся, чорт забирай?
- Просто дивуюсь вашій витримці.
- Не розумію, про що...

Він наблизив губи до її вуха, ніби повідомляючи секрет.

- Ви не з найтерплячіших молодих леді, наскільки я встиг помітити, - сказав він. - Але чомусь тільки зараз, на другому кінці зали, поцікавилися моєю розмовою з вашими церберами.

Вона почервоніла. Не тому, що він назвав церберами її братів, а зовсім з іншої причини— він виявився добрим танцюристом, і їй справді не хотілося думати ні про що інше, а просто насолоджуватися плавними рухами та відчувати його руки на своїй талії.

- Однак оскільки ви запитали, почула вона знову, повідомляю, що їм відомо лише те, що ми випадково зіткнулися в холі і, підозрюючи, що ви з сімейства Бріджертон, я взяв на себе сміливість представитися вам.
- Вони повірили?
- Чому б і ні? Хіба я розповідав небилиці?
- На мою думку, нам взагалі нічого приховувати, сміливо заявила вона.
- Звичайно, міс Бріджертон.
- Якщо хтось і повинен соромитися, то це негідник Найджел.
- Цілком згоден із вами.
- Як ви думаєте, сер, він досі валяється там?
- Не хочу про це думати.

Вони зробили ще кілька кіл, не виходячи до центру зали, намагаючись не дивитись один на одного, нічого не кажучи. За них говорили зараз з'єднані руки та рухи тіл.

Першою порушила мовчання Дафна:

- Ви давно не бували на лондонських балах і одразу натрапили на малоприємну сцену.

- У цій сцені один із персонажів був цілком приємний, інший - не надто.

Вона з посмішкою прийняла комплімент і через короткий час заговорила знову, вважаючи, мабуть, за потрібне, як її вчила мати, підтримувати світську розмову під час танцю:

- Крім цієї події, ви задоволені сьогоднішнім вечором?

Він так виразно тряс головою, що вона не втрималася від сміху.

- Так гидко?
- Ще більше.
- Але чому? Вас ніхто ні до чого не примушує. Побути вам хоча б хвилину на моєму місці!

Він з жахом заплющив очі.

- Не кажіть так, це жахливо! Я не виніс би.
- Якщо можна ці слова вважати виразом співчуття, то дякую вам, сер.

Ïї сміх, так йому здалося, прозвучав дуже красиво на тлі музики, що продовжується, і він хотів би попросити, щоб вона не переставала так сміятися.

- Все-таки ми досить сумна пара, чи не так? - спитала вона після нової паузи. - Чи не поговорити про щось зовсім інше?

Він не відповів.

Ще кілька турів вальсу, і тоді він відверто сказав:

- Мені нічого не спадає на думку.

Це знову викликало її сміх, який знову чудово з'єднався з музикою і знову подіяв на нього заворожливо.

- Тоді здаюся, сказала Дафна. Але що вас так гнітить тут?
- Що чи хто?
- Хто? повторила вона. Це цікаво. Чи можете ви пояснити, хто ці «хто»?
- О, всі, з ким я сьогодні зіткнувся. Для їхнього опису не вистачає слів.
- Ви маєте на увазі пристойних слів?
- Мабуть.

Вона підібгала губи.

- Це досить грубо, сер. Ви не бачите? Отже, мені здалося, що ви не без задоволення розмовляли з моїми братами?

Його рука трохи сильніше стиснула її талію. Ще кілька танцювальних па, і він відповів:

- Перепрошую, міс. Ваша сім'я виключається із групи «хто».
- Яка полегшення для всіх нас, ваша світлість. Приношу вам подяку від імені всієї родини.

«Ну і виразка! Їй палець у рот не клади. Та й я хороший — мелю перше, що спадає на думку», — подумав Саймон.

- Ще раз прошу вибачити за неясність думок, міс Бріджертон. Я не хотів вас образити.
- Гаразд, ви пробачені. Але якщо серйозно що вас привело до такої зневіри?
- А як би вам сподобалося, з запалом промовив він, якби вас знайомили з усіма незаміжніми жінками в цій величезній залі? Якби треба було щось сказати кожній з них та їхнім матерям і, у свою чергу, вислухати всіх?.. Ви смієтеся, міс Бріджертон?

Так, вона сміялася. Її гарні очі навіть трохи зволожилися.

- Чи добре сміятися з свого партнера з танцю? спитав він з посмішкою, на що вона замотала головою, насилу вимовивши:
- Не добре.
- Однак ви продовжуєте сміятися.
- Так, продовжую. Тому що сама пройшла через це, трохи інакше, але пройшла і, як бачите, залишилася жива. Хоча чимало це вартувало.

Його обличчя стало серйозним.

- Але чому ви давно не вийшли за когось заміж і не припинили свої страждання? спитав він. Хіба ж ніхто не просив вашої руки?
- Чи маю я розуміти так, що це зараз робите ви?

Кров відлила від його обличчя. Він мовчав.

- Не лякайтеся, мілорде. Я ніяково пожартувала. Можете знову дихати спокійно. І вибачте ще раз за невдалий жарт. Але ваше питання теж було не з найуспішніших.

Йому хотілося відповісти якось поіронічніше, жартівливіше, але, як на зло, нічого не спадало на думку.

Вона заговорила першою.

— Щоб відповісти на ваше запитання, сер… — голос її звучав не так дзвінко, як раніше, в ньому не стало колишніх м'яких нот, — маю нагадати, що будь-яка дівчина перебуває перед вибором, і це, повірте, найважче. Вам вже пощастило побачити Найджела, одного із кандидатів. Чи не надто підходящий, вірно?

Саймон мовчки кивнув головою.

- А до нього мені пропонував лорд Чалмерз. Бачите, як я з вами відверта. Сама не знаю чому. Він теж не знав, але зараз його вразило інше.
- Чалмерз? вигукнув він. Але ж йому...
- Далеко за шістдесят. Правильно. І оскільки я не залишила наміру мати дітей.
- У деяких чоловіків такого віку теж бувають діти, вирішив Саймон заступитися за літніх людей. Я знаю випадки...
- Але мені не хочеться ризикувати, прямо пояснила Дафна. Крім того, і це не головне, я не хотіла б мати дітей разом із ним.

Уяву Саймона, що розігралася, намалювало йому не надто наочну картину перебування лорда Чалмерза в одному ліжку з Дафною, і він розлютився, навіть не розуміючи на кого. Швидше, на самого себе.

— До цього старого, — продовжувала Дафна, — якщо вам так цікаво… До нього було ще двоє, теж малосимпатичних… А перед ними…

Він перебив її прямим питанням, не прийнятим у суспільстві:

- А самі ви хочете одружитися?
- Звісно. У її голосі звучало здивування. Хто цього не хоче?
- я.

Вона поблажливо посміхнулася:

- Вам так здається. Це у вас минеться. Більшість чоловіків спочатку уявляють, що вони не хочуть.
- Нічого подібного, палко сказав він. Я цього ніколи не зроблю.

Вона пильно подивилася на нього. Щось у його тоні та виразі обличчя говорило їй, що він абсолютно щирий.

- А як ваш новий титул? спитала вона. Він знизав плечима:
- Що з ним таке?
- Як що? Якщо ви не одружуєтеся і у вас не з'явиться спадкоємець, титул згасне разом із родом. Або перейде до якогось противного кузена.

- В його очах з'явилися іскорки сміху. Таким він їй більше подобався.
- Звідки ви знаєте, що всі мої брати двоюрідні?

Її обличчя теж пожвавішало усмішкою.

- Усі двоюрідні, та ще й претендують на титул, бувають супротивними. Хіба ви не знаєте такого правила?
- Ваші слова ще раз свідчать, що ви досконало вивчили чоловіків, з перебільшеним захопленням промовив він.

Вона переможно глянула на нього.

- А раніше ви мені не вірили.

Саймон знову став серйозним і замовк.

- Це варто того? потім спитав він.
- Що варте чого?

Він на мить відпустив її руку і махнув у бік натовпу гостей.

— Все це. Нескінченний парад марнославства та честолюбства. Перебування матері у ролі сторожа за спиною.

Дафна пирхнула:

- Не думаю, що мама була б у захваті від цього порівняння. І, одразу ставши серйозною, задумливо додала:
- Так, думаю, це варте того, висловлюючись вашою мовою. Тому, що все це називається життям.

Вона замовкла, і він подумав, що більше нічого не почує на цю тему, але вона знову заговорила, дивлячись йому прямо в обличчя великими потемнілими очима.

- Я хочу чоловіка. Хочу сім'ю. І якщо подумати, то моє бажання не таке вже й безглуздо. Я четверта в сім'ї з вісьмох дітей, майже нічого не знаю і не бачила, крім нашого будинку, сестер, братів, і не уявляю існування поза їхнім оточенням.

Саймон не зводив з неї очей, а в голові звучав тривожний сигналпопередження: ти хочеш її, ти готовий піти на будь-яку дурість, щоб
зрештою опанувати її, але ти не повинен, не смієш цього робити. Навіть
намагатись. Навіть думати про це. Не смієш порушувати її душевний спокій,
розбивати тендітні стіни світу, в якому живе її душа. Адже тим самим ти і
себе виведеш з рівноваги, нехай примарного, і не зможеш вже ніколи набути
заспокоєння.

Вона, як усі нормальні люди, хоче сім'ї, дитину, а ти... Ти навіть думати про це не хочеш!

Тобі вона подобається, приємно бути поряд з нею, як ні з ким раніше. Але ти не смієш навіть торкнутися, ти повинен залишити її для когось іншого.

- Що з вами? - тихо спитала вона й усміхнулася. - Кудись відлетіли думками? Літаєте у хмарах?

Він відвів погляд.

- Просто замислився над вашими словами.
- Невже вони варті того?
- Цілком. Не можу пригадати, коли чув останній раз такі прості, відверті промови, сповнені глибокого сенсу.
- Ви мені лестите, ваша світлість.
- Зараз не треба іронії, міс Бріджертон. Адже добре, якщо людина знає, що хоче
- А ви знаєте?

Як їй відповісти? Як і у всіх, були речі, про які він не міг, не хотів говорити ні з ким. Навіть із самим собою. Але, як легко розмовляти з цією незвичайною дівчиною, так не схожою на інших із її кола. Вони ж тільки познайомилися, і хіба може він дозволити собі відвертість?

Зрештою з явним небажанням він промовив:

- Ще в юності я дійшов до деяких висновків. Дав собі деякі клятви... І намагаюся їх виконувати.

Вона не змогла приховати цікавості, проте правила гарного тону не дозволяли їй бути надмірно наполегливою, і вона обмежилася напівжартівливою фразою:

- Ну, ось ми стали по-справжньому серйозними. Адже єдине, що збиралися з'ясувати, це комусь із нас противніше на сьогоднішньому балі.

Ось і це їх об'єднує, подумав Саймон: протест проти звичок та правил суспільства, до якого вони належать.

Саме в цей момент у його голові промайнула дивна, навіть дика ідея. Проте така цікава! І водночає небезпечна. Дуже ризикована, тому що означала, що він має тривалий час перебувати в суспільстві цієї дівчини, в її компанії, відчуваючи при цьому те, що він уже почав відчувати, але не маючи права щось робити для здійснення своїх бажань.

Ох, все це ще одна дурість! Безглуздий сплеск емоцій. Відлуння тих часів, коли він був шанований серед таких же юних шалопаїв за те, що вмів

вигадувати раптові і блискучі ходи і розіграші, які вдихали кольори в тьмяне ступентське життя.

I всеж...

- Ви хотіли б отримати перепочинок від цього? спитав він.
- Перепочинок? відгукнулася вона, оглядаючись на пари, що кружляли всюди. Від танцю?
- Не зовсім. Вальс, як я переконався, ви непогано витримуєте. Говорячи про перепочинок, я мав на увазі вашу матінку.

Дафна зупинилася на мить.

- Ви пропонуєте вивести маму із її громадського кола? Я вас правильно зрозуміла? Чи, не дай Боже, ще щось страшніше?

В її очах був сміх.

- Я не зовсім точно висловився, міс Бріджертон. Я пропоную це зробити не вашій матері, а вам.

Дафна від несподіванки мало не збилася з такту, але відразу відновила ритм.

- Не розумію, сказала вона. Ви серйозно кажете?
- Я мав намір, відповів він, повністю звільнити себе від лондонського суспільства, але зрозумів, що був наївний, бо це неможливо.
- Невже вам так сподобався мигдальний лікер і не дуже солодкий лимонад, який подають, що ви вирішили віддати себе на з'їдання цьому суспільству?
- Ні, відповів він, не зважаючи на сарказм. Але я не можу зовсім відкинути це, тому що багато моїх друзів встигли одружитися за час моєї відсутності і їхні дружини почали влаштовувати вечори.
- На які вас запрошують і ваше благородство не дозволя ε вам відмовитись?

Він кивнув головою.

- Так наберіться мужності та відмовте. У його погляді, який він кинув на неї, змішалися роздратування та захоплення.
- Чоловіки цих жінок, я вже сказав вам, мої добрі друзі.
- I ви боїтеся образити відмовою їхнім дружинам? Все-таки Ви, напевно, досить хороша людина.
- Навряд, пробурчав він.
- Але й не дуже поганий?

Музика замовкла, і Саймон повільно повів Дафну через усю залу туди, де були її брати і мати, намагаючись по дорозі закінчити, вірніше, сформулювати небезпечну думку, що відвідала його кілька хвилин тому.

- Я спробував вам пояснити, але так і не зумів, оскільки ви не дали мені можливості... казав він. І тепер зроблю ще одну спробу...
- Прошу вас, мілорде, милостиво дозволила вона.
- Так ось, сказав він різкіше, ніж самому хотілося, ми зупинилися на тому, що я, як не крути, повинен з'являтися в лондонському світлі.
- А це подібно до смерті, не втрималася вона.

Йому коштувало великого зусилля не крикнути їй, щоб вона перестала всі його слова перетворювати на жарт. Хоча сам любив робити щось подібне.

- Ви, наскільки я розумію, продовжив він, не більше за мене хочете там з'являтися. Однак noblesse oblige[2], як кажуть французи.
- Це так, погодилася вона. Він поспішив заговорити знову:
- Можливо, ε спосіб, за допомогою якого я міг би позбутися надто пильної уваги сімейства Фезерінгтон та їм подібних, а ви доброзичливого, але болісного для Вас впливу вашої матері.

Вона з цікавістю подивилася на нього:

- Продовжуйте!

«Здається, зачепило за живе».

- Продовжую. Він зупинився і, трохи нахилившись до неї, промовив драматичним пошепком:
- Ми укладаємо з вами щось на зразок пакту. Угоди.

Він чекав негайної реакції — вигуку, бавовни в долоні, хоч усмішки, але вона мовчала. Мовчки дивилася на нього, і він не міг зрозуміти — чи вона вважає його нахабником, чи просто ідіотом.

- Я сказав, повторив він нетерпляче, як угода. Про що ви подумали? Що ви так дивитеся на мене?
- Я подумала, повільно промовила вона, що, мабуть, недаремно мене попереджали про ваше бурхливе минуле. З вами треба тримати вухо гостро. Вам мало того, що протягом усього вечора ви вже неодноразово лякали мене своєю поведінкою?
- Нічого такого не було!

Вона поблажливо потріпала його рукавом.

- Було, мілорде. Але я вибачила вам, розуміючи, що ви просто не могли стриматись.

Саймон дивився на неї розгублено.

- Ніколи раніше не заслуговував на поблажливість від жінки, знайшовся він нарешті як відповісти. Вона знизала плечима:
- Дуже жалкую. Це не найгірше почуття.

Але він ще не все висловив у відповідь її поблажливість.

- Знаєте, - сказав він, - спочатку я подумав, що ваші невдачі з нареченими пояснюються головним чином тим, що їх відлякують ваші брати, але тепер приходжу до твердого переконання, що це ви робите і тільки ви. Бідний Найджел! І всі інші!

На його подив, вона весело розсміялася.

- Помиляєтесь. Я незаміжня головним чином тому, що більшість бачить у мені насамперед друга. Це вбиває усю романтику. А щодо Найджела, він виняток.

Трохи подумавши над її словами, Саймон зрозумів, що цим йому легше буде здійснити придуманий відразу план.

- А тепер не перебивайте, сказав він якомога лагідніше. Дуже прошу вас дати мені виговоритись до того, як Ентоні, який уже дивиться на нас, зіпсує всю месу.
- Говоріть же, мілорде, заохотила Дафна, насправді заінтригована всіма цими передмовами.
- Мій план полягає в наступному, міс Бріджертон. Ми робимо вигляд… прикидаємося, що відчуваємо один до одного найніжніші почуття.
- 0!
- Тільки для виду, заспокоїв її. Але оточуючі мають повірити в це й усвідомити, що тепер я вже не їхній видобуток.
- Значить, вони мають переконатися в істинності наших почуттів? трохи стурбовано спитала Дафна.
- Вони так. Але не ми.
- Звичайно, підтвердила вона. І що за цим піде? Мене цікавить, що я виграю?
- Хіба ж треба пояснювати? По-перше, ваша мати перестане тягати вас від чоловіка до чоловіка, розуміючи, що цим зачіпає мене.
- Не дуже ввічливо викладено, визначила Дафна, але загалом правильно. А по-друге?

- А по-друге, він хитро посміхнувся, чоловіки завжди звертають більше уваги на жінку, якщо знають, що хтось уже зацікавився нею.
- У якому сенсі більше, я не цілком розумію, сер.
- У самому прямому, міс Бріджертон. Посміхнувшись, він уважно глянув на неї, і вона почервоніла.

Саймон першим перервав мовчанку:

- Я сказав, «хтось зацікавився», але, вибачте за зарозумілість, якщо цей «хтось» до того ж ще випадково герцог, інтерес чоловіків може зрости в кілька разів, і той, хто розглядав вас тільки як друга, поспішає змінити свою думку.

Дафна стиснула губи.

- Хочете сказати, до того часу, як ви мене покинете, біля мого порогу вже будуть товпитися орди чоловіків, які прагнуть моєї руки?
- Помилуйте, міс Бріджертон, я дозволю вам кинути мене першою.

Він звернув увагу, що вона не оцінила його шляхетність.

- Виходить, я виграю від цього набагато більше, ніж ви? - з недовірою спитала вона. - Як благородно!

Він трохи стиснув її руку.

— То ви згодні?.. Якщо відкинути іронію?

Дафна відвела погляд від його наполегливих очей, побачила до болю, до нудоти знайому картину: місіс Фезерінгтон, схожу на птаха-стерв'ятника в очікуванні видобутку, свого старшого брата, що ніби проковтнув кістку, дівчат із замороженими нещасними особами...

- Так, - сказала вона, як і раніше, не дивлячись на Саймона. - Згодна.

* * *

- Чому вони так довго не підходять до нас, як ти гадаєш?

Леді Бріджертон змушена була смикнути сина за рукав, тому що той не одразу відповів. Сама ж вона не зводила очей з дочки та її кавалера, герцога Гастінгса, який лише тиждень як у Лондоні і вже, здається, справив фурор у певних колах. А зараз не відходить від Дафни. Невже?

- Не знаю, мамо, чому так довго, відповів нарешті Ентоні, з полегшенням дивлячись на спини жінок сімейства Фезерінгтон, що віддалялися від нього. На мою думку, вони танцювали.
- Гадаєш, Дафна сподобалася йому? з дитячим збудженням спитала мати. Вона може стати герцогинею?

Ентоні нетерпляче пересмикнув плечима.

- Ти не відпускаєш Дафну ні на крок. Тому вона не може стати ніким, окрім твоєї доньки.
- Не смій розмовляти зі мною в такому тоні, Ентоні Бріджертон! І звідки ти взяв, що я так поводжуся з моєю дівчинкою?
- Вона мені сама казала, збрехав Ентоні, бо Дафна ніколи не скаржилася йому на матір.
- Дурниці... Але ж місіс Фезерінгтон, боюся, буде не дуже задоволена сьогоднішнім вечором.
- Я іноді не розумію тебе, мамо, її син, мабуть, був налаштований зараз критично, що з ним траплялося не часто, ти хочеш, щоб Дафна вдало вийшла заміж і була щаслива, або для тебе головне перемогти суперницюматір у гонках до вівтаря?

Леді Бріджертон навіть притупнула ногою від обурення.

- Як ти можеш таке казати? Втім, додала вона з чарівною усмішкою, я зовсім не відмовлюся від задоволення побачити вираз обличчя місіс Фезерінгтон, коли моя дочка завоює руку і серце зірки цього сезону.
- Мамо, ти непоправна.
- Звісно. Абсолютно безнадійна... Якщо справа стосується моїх дітей.
- Ох, мамо!
- Перестань зітхати, Ентоні, це непристойно. Що люди подумають?
- Вони не чують мого зітхання, з усмішкою сказав той. Він не вмів довго злитися на матір. І вона на нього також. Тим більше, що Дафна та Саймон уже наблизилися до них.
- Як вам танцювалося? звернулася до них леді Бріджертон.
- Чудово, відповів Саймон. Ваша донька не лише гарна, а й граціозна в танці.

Ентоні пирхнув. Такого він ще ніколи не чув від свого друга. Але Саймон не звернув на нього жодної уваги.

Вайолет Бріджертон розцвіла на очах.

- О, як приємно чути. Дафна любить танці… Я вірно кажу, Дафно? спитала вона, бо донька мовчала.
- Звісно, мамо.
- Я впевнений, міс Бріджертон, сказав Саймон, що ваша мати дозволить вдруге запросити вас на вальс, коли заграє музика. А поки що ми, з вашого дозволу, пройдемося по залі.
- Ви щойно робили це, зауважив Ентоні. Саймон знову ігнорував його випад.
- Ми, з вашого дозволу, трохи пройдемося, леді Бріджертон, повторив він, але постійно будемо в полі вашого зору. Ви не проти?

Блідо-лілове шовкове віяло ще дужче заколихалося в руці Вайолет, коли вона відповіла:

- Я буду в захваті, ваша світлість. Тобто, я хотіла сказати, Дафна буде в захваті… Я вірно кажу, моя дочка?
- Звісно, мамо.

Дафна була сама безневинність. І сама покірність.

- А я, прогарчав Ентоні, піду і візьму віскі! Бо не розумію, що тут відбувається!
- Ентоні! вигукнула його мати і з люб'язною усмішкою обернулася до Саймона.
- Не звертайте на нього уваги.
- Я завжди саме так і чинив, охоче сказав той.
- Дафно, сказав її брат, я теж міг би супроводжувати тебе, щоб не викликати зайвої уваги.
- Ентоні, перебила його леді Бріджертон, їм не потрібен супроводжуючий, якщо вони пройдуться тут по залі.
- Ні, треба! вперто сказав Ентоні.
- Швидше тікайте! весело крикнула Вайолет. Ви обидва! А я притримаю цього охоронця вдач.
- I вона справді міцно вхопила сина за руку. Саймону, який віддалявся разом з Дафною, залишалося тільки дивуватися і частково захоплюватися сценкою, що розігралася на його очах.
- Якого диявола ти влаштовуєш такі вистави? прошипіла Вайолет.
- Я захищаю власну сестру!

- Від герцога? Хіба він такий небезпечний? На мою думку, він у всьому схожий на тебе. Або ти на нього.

Ентоні застогнав:

- О Господи, тоді тим більше її треба захищати. Ти нас обох погано знаєш, мамо.

Вона співчутливо погладила його руку.

— Ти перебільшуєш, сину мій. Не треба бути надто підозрілим. Якщо Саймон наважиться відвести її на балкон або, не дай Боже, у коридор, можеш кинутися на виручку. А поки дозволь їй насолодитися хвилинами слави, і нехай інші заздрять!

Ентоні похмуро дивився у спину друга.

- Завтра я вб'ю його!
- Боже мій, ніколи не думала, що мій син такий кровожерливий. Ти ж мій первісток, і я мала б знати тебе краще, ніж усіх інших. Але іноді ти мене просто дивуєщ…
- Здивування гарна якість, мамо, потішив її Ентоні вже спокійнішим тоном. Здатність дивуватися молодить... А ось і Колін. Поговори з ним, а я віддаляюся, з твого дозволу.

Чому вони так не люблять слухати розумні промови, її діти? Але все-таки вони зовсім не погані, навіть, можна сказати, славетні створіння.

Цей висновок викликав у неї подих полегшення, і вона з почуттям гордості почала стежити очима за Дафною, яка під руку з герцогом йшла через залу. Яка дивовижна пара! Невже присутні не помічають цього?

Ні, безперечно, з Дафни вийде чудова герцогиня. Вона просто народжена для такого титулу!

Вайолет перевела погляд на Ентоні, проте той незабаром зник з поля її зору.

Заграла музика, знову закружляли пари. Вона з задоволеною усмішкою дивилася на все довкола.

Але раптом $\ddot{\text{и}}$ посмішка змінилася виразом подиву, а потім вона стривожено насупилась. Що відбувається? Дафна чомусь прямує до не $\ddot{\text{u}}$, спираючись на руку іншого чоловіка.

Де герцог? Де він, чорт його забирай? А, он...

Герцог танцював посеред зали — з ким би ви думали? З Пенелопою Φ езерінгтон!

Вашому автору стало відомо, що за вчорашній вечір герцог Гастінгс не менше шести разів дозволив собі згадати, що в його плани ніяк не входить одруження. Але якщо він намагається таким чином охолодити запал честолюбних матерів, то припустився помилки. Вони розцінили його одкровення — як відкритий виклик.

I не можна не помітити, що всі його антиматрімоніальні висловлювання були зроблені до знайомства з чарівною і вельми недурною міс Дафною Бріджертон.

Що автор і доводить до вашого відома.

«Світська хроніка леді Віслдаун», 30 квітня 1813 року

В обід наступного дня Саймон стояв біля дверей будинку Бріджертон на Гросвенор-сквер. Однією рукою він тримався за мідний дверний молоток, у другій тримав помпезний та непомірно дорогий букет голландських тюльпанів.

Він не припускав, що його скромний напівжартівливий план вимагатиме якихось термінових додаткових дій, але вчора ввечері Дафна розумно розсудила, що якщо він не нанесе їй візиту наступного дня, ніхто, і в першу чергу її мати, не повірить у щирість його намірів.

I Саймон не міг не визнати, що Дафна має рацію. Тим більше, кому, як не їй, не кажучи вже про її матір, знати всі тонкощі світського етикету, про які він має дуже неясне поняття. Адже йому ніколи ще не доводилося доглядати жінок з вищого кола.

Двері відчинилися майже відразу, перед Саймоном стояв дворецький, високий худий чоловік з яструбиним носом. Дрібно глянувши на візитну картку гостя, він кивнув і шанобливо промовив:

- Прошу за мною, ваша світлість.
- З усього цього Саймон зробив розумний висновок, що на нього чекали.

Але сам він зовсім не очікував побачити картину, що відкрилася його очам.

Насамперед погляду його постало бачення у світло-блакитному шовковому одязі, що розташувалося на зеленій візерунковій софі і радісно усміхалося всім присутнім. Тому що в кімнаті, окрім цього видіння, що виявилося Дафною, було ще з півдюжини молодих людей, один з яких, опустившись на

одне коліно, вирвав зі своїх вуст якісь слова. Наскільки встиг уловити Саймон, то були вірші. А оскільки він колись чув чи читав, як поезію порівнювали з ароматними квітами— трояндами, гіацинтами, ще якимись, то не дуже здивувався б, якби з рота цього олуху вилітали б пахучі пелюстки.

Однак вони не вилітали, і взагалі вся сцена здалася йому несмачна і просто огидна.

Він затримав погляд на Дафне, яка продовжувала усміхатися фіглярудекламатору, і очікував, що вона зверне нарешті увагу на того, хто увійшов у двері.

Вона не повернулась.

Він відчув, як вільна від букета рука стиснулася в кулак, і повільно рушив по кімнаті, розмірковуючи, на кого варто його опустити.

Дафна, як і раніше, усміхалася і, як і раніше, не йому.

Безмозкий поет! Розкішний блазень!.. Саймон уважніше придивився до юного генія. Куди зручніше його вдарити? По лівій вилиці чи по правій? А може, прямим у підборіддя? Тоді він напевне замовкне.

- А ось ці вірші, - оголосив поет, - я написав учора вночі на вашу честь.

Саймон не стримав стогін. У попередньому вірші не без праці він вгадав один із сонетів Шекспіра (тільки навіщо читати його, стоячи на колінах?), але слухати оригінальні вірші цього здивування було вище за його сили.

— Ваша світлість!

Слава тобі Господи, Дафна помітила. Він стримано вклонився, холодний вираз його обличчя явно контрастував із захопленими обличчями присутніх.

- Міс Бріджертон...

Він попрямував до неї.

- Приємно бачити вас, мілорде.

І все та сама світська посмішка. Чи таки інша?

Саймон підняв букет і вирішив пробратися до Дафни. Однак на його шляху було аж чотири юні шанувальники, ніхто з яких не виявив наміру відсторонитися. Пронзивши першого з них найлютішим зі своїх поглядів, що змусило бідного юнака опустити очі додолу і закашлятися, Саймон зумів досягти вільного простору біля одного з вікон.

Але все одно Дафна залишилася недосяжною. Він був готовий піти на крайні заходи, відштовхнути когось, але в цей час пролунав голос Вайолет Бріджертон. Він одразу не помітив її за огорожею з цієї юної порослі.

— Ваша світлість! — Вигукнула вона. — Як приємно! Ви надали нам честь своїм візитом.

— Я просто не уявляв, як можна не зробити цього, — промимрив він, цілуючи її обтягнуту рукавичкою руку. — Ваша дочка такий скарб…

Гра почалася. План прийшов у дію.

Вайолет радісно зітхнула:

- Які дивовижні, дивовижні тюльпани! Мабуть, прямо з Голландії? Тут вони просто немислимо дорогі!
- Мама! Досить різко вимовила Дафна, з'являючись з-за спини одного з шанувальників. - Про що ви розмовляєте? Що герцог може відповісти на це?
- Можу назвати суму, яку сплатив за них, відповів він із чемною, але трішки смішливою усмішкою, яка й подобалася Дафні, і дратувала її.
- Ви цього не зробите!

Схилившись із висоти свого зростання до дівчини, він з тією ж усмішкою промовив:

- Чи не ви тільки вчора запевняли мене, що я герцог і, отже, можу говорити і робити все, що захочу?
- Все, але не це! продовжила вона. Ви не так погано виховані.
- Герцог не може бути погано вихований! обурилася її мати, вловивши останні слова. Про що ти кажеш, Дафно?
- Лише про цей букет, відповів за неї Саймон. Про те, скільки він коштує. Ваша дочка думає, що я не зможу відкрити вам цей секрет.
- Ви мені скажете про це пізніше, знаходячи дрімаюче в ній почуття гумору, сказала Вайолет. Коли Дафна не чутиме.

Після цих слів вона попрямувала до візерунчастої софи і в лічені хвилини розчистила її від шанувальників, не забуваючи мило посміхатися кожному. Саймону залишалося тільки дивуватися з її вміння диригувати своїм ансамблем.

- Ну ось, сказала мати-віконтеса, тут вам буде зручніше. Дафно, чому ти не запрошуєш герцога сісти на софу?
- Ви маєте на увазі, мамо, на місце, ще нагріте молодим лордом Рейлмонтом? Чи містером Крейном?
- Саме так, дочко моя. Адже вони збиралися йти. Хіба ні? Містер Крейн казав, що має о третій годині зустрітися зі своєю матір'ю.
- Але зараз лише два, мамо. Дафна кивнула на годинник на каміні.
- Зате якийсь рух на вулицях, заперечила та. Скільки коней, екіпажів!

- Запізнюватися на зустріч із матір'ю дуже некрасиво, підтвердив Саймон. Навіть гірше, ніж побачення з коханою жінкою.
- Як ви вірно сказали, ваша світлість! Вигукнула Вайолет. Те саме я вічно тлумачу моїм дітям.
- Особливо мені, зауважила Дафна. Причому щодня і багато разів.

Саймон чекав вибуху обурення з боку віконтеси, але та зустріла усмішкою випад доньки, навіть підтримала її.

- Хто ще мене так зрозуміє, як Дафна, - сказала Вайолет. - А тепер прошу вибачити, я віддаляюся… Містер Крейн, ваша мати не вибачить мені, якщо я не виштовхаю вас вчасно! Ходімо, ходімо…

Вона потягла до дверей бідного Крейна, позбавивши його можливості як слід попрощатися.

«Напевно, — подумав Саймон, — вона бачить у цьому молодому чоловікові головного суперника на моєму шляху до серця Дафни». І йому стало щиро шкода симпатичного містера Крейна.

- Не можу визначити, тихо звернулася Дафна до Саймона, моя мама чудово люб'язна або до непристойності груба?
- I те й інше, відповів Саймон, посміхаючись і дивлячись, як віконтеса робить з юним лордом Рейлмонтом те саме, що з Крейном, по суті, виводить із кімнати.

Кавалери, що залишилися, вже без жодних зусиль з боку господині почали покидати вітальню.

- Що скажете про здібності моєї матінки? Запитала Дафна. У її голосі не було й тіні схвалення.
- Вони дивовижні.
- Але сама вона зараз повернеться сюди.
- Як шкода. Я думав, що ви вже цілком у мене в пазурах.

Дафна засміялася:

- Те, що сталося в коридорі леді Данбері, більше не повториться. Вона уважно подивилася на нього. І взагалі я зрозуміла: абсолютно неправі ті, хто продовжує вважати вас шалопаєм і розпусником. Людина з таким іронічним складом розуму не може бути ні тим, ні іншим. Проте гумор у людей вашого штибу буває жорстоким.
- Ми, розпусники, можемо бути будь-якими.

Вона знову засміялася. Тепер настала його черга вдивитись у її обличчя. Він дивився, не знаючи, що хотів би знайти в ньому, але відчуваючи від

цього задоволення. Які красиві розумні очі з глибоким зеленуватим відтінком! Він уперше бачив їх при денному світлі.

Очевидно, споглядання затяглося, бо вона з тривогою і замішанням запитально вимовила:

- Мілорд?..

Він прийшов до тями, моргнув.

- Перепрошую, міс Бріджертон.
- Ви були десь дуже далеко, чи не так? Вона трохи насупилась.
- «І брови в неї гарні, і яке високе чисте чоло».
- Так, справді далеко, повторив він, струснувши головою. В багатьох країнах.

Дафна сказала з явною смутком:

- I благополучно повернулися звідти, як і з вашої теперішньої задуми. А от я нікуди не їздила далі за Ланкашира. Яка ж я провінціалка!
- Ще раз вибачте за мою розсіяність, сказав він.
- Або, навпаки, зосередженість, поправила вона. На чому?

Він посміхнувся:

- Мабуть, на моєму безшабашному минулому. А ваших братів ви теж вважаєте завісами?
- Вони хочуть себе вважати такими, була її відповідь. Але я дотримуюсь іншої думки.
- Які ви добрі! Або, навпаки, жорстокі. Тому що невідомо, що більше приваблює чоловіків.

Дафна відповіла задумливо і серйозно:

- Питання в тому, кого називати гульвісою, безшабашним і так далі. Якщо того, хто всього лише вміє засунути мову в рот жінці і назвати це поцілунком.

Саймон здригнувся.

- Вам не слід говорити про подібні речі і в такому тоні, - сказав він.

Вона знизала плечима:

- Чому? Я досить доросла людина. І читаю книжки.
- Ви навіть не знаєте, про що кажете. Вона знову пересмикнула плечима.

- Я втомилася нагадувати вам, що маю чотирьох братів. Ну три. Грегорі ще не береться до уваги.
- Слід сказати цим братам, щоб вони не розпускали язика у вашій присутності!
- Як ви суворі. Здебільшого вони навіть не помічають моєї присутності, коли розмовляють між собою... Проте повернімося до початку розмови.
- Про що? Йому хотілося говорити з нею про що завгодно.
- Про природу гумору. Я сказала, що у таких людей, як ви, він, як правило, жорстокий. І знаєте чому?
- Не маю жодного уявлення.
- Тому що вони не звикли сміятися з себе, їм обов'язково потрібна жертва їхньої іронії, гумору.
- Їм чи мені? Я вже перестав вас розуміти, міс Бріджертон.
- Ви, ваша світлість, досить розумні для того, щоб не цілком слідувати їх стопами.
- Дідька лисого! Просто не знаю, чи повинен я дякувати вам чи придушити?
- Придушити? Вона широко розплющила очі, і він зробив зусилля над собою, щоб знову не втопитися в них. Але ж за що, помилуйте?

Вона продовжувала дивитись на нього, у горлі у неї булькав легкий сміх, що наводив його в такий стан, коли він побоювався, що не зможе вже відповідати за наслідки.

- Я збираюся придушити вас, повільно повторив він, оберігаючи себе та її від неприпустимих «наслідків», — наслідуючи один головний принцип.
- Який же цей принцип?
- Головний принцип чоловіка.

Вона серйозно прийняла його слова.

- I в чому він полягає? Поясніть будь ласка. Не почувши відповіді, пояснила сама:
- У тому, що він прямо протилежний принципові жінки. Так? У всьому, починаючи з анатомії.

Він безпорадно озирнувся.

- Де ваш старший брат, чорт його подери? Чи, зрештою, мама? Ви надто зухвалі. Хтось із них повинен вас зупинити.

Дафна зі щирим подивом дивилася на нього.

- Що з вами, мілорде? Ви ще матимете задоволення побачити Ентоні. Втім, дивуюся, що його досі немає. Можливо, відпочиває після лекції, яку закотив мені вчора пізно увечері.
- Що ж?
- О, дрібниці. Лише про ваші гріхи та недоліки.
- Ну, про недоліки, впевнений, він сильно перебільшив.
- А щодо гріхів?
- Теж.

Проте голос його звучав уже не так упевнено. За що він удостоївся ще однієї посмішки.

- Перебільшив чи ні, сказала Дафна, але Ентоні підозрює, що у вас щось на думці.
- У всіх щось на думці. Якщо, звичайно, вона є.

Дафна, мабуть, оцінила деяку гру слів, проте вважала за потрібне уточнити підозри Ентоні:

- Він вважає, ви задумали щось огидне.
- Я завжди любив замислювати щось подібне. Саймон вже знайшов колишню легкість тону.
- Що ж, наприклад?
- Це моя таємниця.

Дафна насупилась.

- До речі, про таємниці, сказала вона. Думаю, нам слід розповісти Ентоні, що ми задумали.
- Навіщо? Щоб він прочитав ще одну лекцію?

Вона не могла не погодитися, що Саймон правий. Не потрібні їй зайві повчання та нотації! І так від них голова пухне!

- Вирішуйте самі. Залишаю все на вашу думку, - сказала вона.

Це йому сподобалося.

- Дорога Дафно... - почав він і побачив, як від подиву її злегка розкрилися губи. - Дорога Дафно, - повторив він упевнено, - гадаю, ви не будете змушувати мене звертатися до вас із колишньою офіційністю - «міс Бріджертон»? Після всього, що між нами було, додав він зі значенням.

- У нас нічого не було, жахлива ви людина, не могла не розсміятися вона. Але тим більше можете називати мене на ім'я.
- Прекрасно. Він поблажливо вклонився. А вам я милостиво дозволяю називати мене «ваша світлість».

Вона з усмішкою вдарила його по руці.

- Добре, погодився він. Я зрозумів, що ви хотіли сказати. Тоді «Саймон», якщо посмієте.
- Посмію, запевнила вона.
- Що ж, він нахилився до неї, вона побачила зовсім близько його гарячі, такими вони здалися, зіниці, мені просто не терпиться почути, як ви вимовляєте моє ім'я.

У неї було відчуття, що він говорить про щось інше, не тільки про ім'я, але не була твердо впевнена, що це її почуття не обманює. Якась жарка хвиля охопила її обличчя, руки, і мимоволі вона позадкувала і відгородилася спинкою крісла.

- Які гарні квіти ви принесли.

Він трохи доторкнувся до букета кінчиками пальців.

- Голландці вміють їх вирощувати.
- Чудовий букет!
- Але ж він не для вас.
- Що?
- Він для вашої матері.
- Ax, як розумно і дипломатично, Саймоне! На ім'я вона наголосила. Мама просто розтане від задоволення. Але вам це не обіцяє нічого доброго.
- Від чого ж?
- Ваша люб'язність тільки утвердить її в думці, що вас треба швидше тягнути до вівтаря. І стане це робити із завзятістю десяти матерів.
- Боже, тоді візьміть букет собі!
- Тепер уже ні!.. Наскільки розумію, мама і без букета довіряє вам більше, ніж будь-кому. Так надовго вона ще не лишала мене з чоловіками. Окрім братів, звісно.
- Невже?
- У всякому разі, час від часу підходила до дверей.

- Можливо, і зараз там стоїть?

Дафна повернула голову, прислухалася.

- Ні, я б чула стукіт її підборів. Вона знову звела на нього очі. Але перш ніж вона повернеться, хочу подякувати вам.
- За що, як не секрет?
- Ваш задум добре діє. Принаймні на мою користь.
- Вже? Яким чином?
- Хіба ви не помітили, скільки кавалерів завітало сьогодні до мене мало не зранку?

Він схрестив руки на грудях, глузливо посміхнувся.

- Я насилу порахував їх.
- Такого напливу ніколи не було. Мама просто роздулася від гордості! Навіть Гумбольдт, наш дворецький, сяяв. Я з народження не бачила усмішки на його обличчі. Ой, дивіться, у вас намок сюртук! Це від квітів. Ви їх дуже притискали.

Вона мимоволі наблизилася, торкнулася його одягу, бажаючи струснути водяні краплі. І відразу відскочила, зрозумівши, що робить не те, відчувши крізь тканину жар і силу його тіла.

«Господи, який жар там, під сорочкою!»

Вона залилася рум'янцем до самої шиї.

На губах Саймона з'явилася його чарівно-неприємна посмішка.

- Віддав би все своє майно, - тихо промовив він, - щоб розгадати, про що ви зараз подумали.

Дафна спалахнула ще більше (якщо це було можливо) і навіть розкрила рота, щоб дати відсіч нахабі, але, на щастя, в цей момент в кімнату впливла леді Бріджертон.

- Прошу вибачити, що так надовго лишила вас! - Вигукнула вона. - У цього Косина кінь втратив підкову, і я, звичайно, супроводила його в стайню і допомогла відшукати конюха і цього… як його… коваля.

Слухаючи промову матері, Дафне залишалося тільки дивуватися, бо за все своє життя вона не пам'ятала, щоб нога леді Бріджертон переступала поріг стайні.

- Ви дуже доброзичлива господарка, - сказав Саймон, знову підхоплюючи букет і вручаючи їй. - Це для вас. Вибачте, що раніше не встиг.

- Мені? Ви кажете правду?

Щось зворушливо-дитяче було в її вигуку, в очах, що розширилися, з чого Дафна зробила запізнілий висновок, що, мабуть, багато років ніхто не дарував квітів її матері. Навіть покійний чоловік. Бідолашна мама, вона давно вже забула, що колись була жінкою. Точніше, інші, і насамперед її діти, забули про це.

- Не знаю, що й сказати вам, ваша світлість… Вайолет усе ще не могла заспокоїтися.
- Спробуйте просто сказати «дякую», мамо, порадила Дафна, пом'якшивши чергову шпильку теплою усмішкою.
- Ох, Дафно, ти бридке дівчисько! Вайолет шльопнула її по руці.

Вона сама була схожа в ці хвилини на дівчинку, що розігралася. Дафна не могла пригадати, коли мати виглядала так молодо.

- Дякую вам, ваша світлість, - продовжувала Вайолет. - Цей чудовий подарунок має для мене особливе значення, я його не забуду.

Було видно, що Саймон збирався щось відповісти, але потім передумав і мовчки шанобливо нахилив голову.

А Дафна сказала собі: як мало буває потрібно для того, щоб людина нехай ненадовго, але відчула себе щасливою. І Саймон зумів це зробити… Саймон. Герцог Гастінгс…

«Я буду дурою, — вирішила вона, подумки усміхнувшись самій собі, — якщо не зможу закохатися в таку людину. І буде зовсім добре, — додала вона теж подумки, — якщо герцог поділить мої почуття. А поки що непогано б хоч чимось допомогти матері, виявити увагу».

- Мамо, сказала Дафна, майже знемагаючи від переповнених її добрих почуттів. Я принесу тобі вазу.
- Що? Від подиву Вайолет мало не впустила букета, який не переставала нюхати. Так звичайно. Скажи Гумбольдту, хай знайде ту кришталеву, моєї бабусі.

Дафна вже попрямувала до дверей, щоб виконати це складне доручення, коли на порозі виникла велика і досить грізна постать старшого брата.

- A! замість привітання сказав він, ось із тобою я й хотів продовжити розмову, сестрице.
- Трохи пізніше, Ентоні, миролюбно відповіла вона, Мама просила принести вазу. Гастінгс приніс їй квіти.
- Він тут? не приховуючи несхвалення, спитав Ентоні. Що ти робиш у нас, Саймоне?
- Наношу візит твоїй сестрі, як бачиш.

Ентоні пройшов у глиб кімнати. Вигляд у нього, як і раніше, був розгніваний. Справжня грозова хмара на людських ногах.

- Я, здається, не давав тобі дозволу доглядати мою сестру! прогримів він. Виявляти таку підвищену увагу!
- Це дозволила я, сказала леді Бріджертон, підходячи до сина і мало не тицяючи йому в ніс букет. Подивися, які тюльпани! Вони прекрасні, чи не так?

Ентоні мимоволі довелося їх понюхати, навіть трохи забруднити ніс пилком.

- Мамо, - пробурчав він, відсторонюючись, - я хочу поговорити з герцогом.

Останнє слово прозвучало в нього майже як лайка. Вайолет обернулася до Саймона:

- Ви маєте таке бажання?
- Ні найменшого, відповів він.
- Тоді питання вирішено. Заспокойся, Ентоні. Дафна затиснула рукою рота, але все одно її сміх прорвався назовні.
- А ти... Ентоні тицьнув пальцем у бік сестри, теж заспокойся. Не бачу нічого кумедного.
- Мабуть, я таки піду принесу вазу, сказала Дафна.
- А мене залишите на ласку вашого брата? жалібним тоном промовив Саймон. Ні, будь ласка, не робіть цього.
- Але ж тоді можуть зав'янути квіти. Крім того, Дафна трохи спохмурніла, невже ви не наважуєтеся поговорити з ним по-чоловічому, Саймон?
- Саймон?! здійнявся Ентоні. Уже Саймон? Тільки цього не вистачало!

Не зважаючи на крик, герцог із вишуканою люб'язністю відповів:

- Справа зовсім не в моїй нерішучості, Дафно. Просто не хочу втручатися у ваші стосунки із братом.
- Що тут відбувається, якби я був проклятий? Знову вибухнув Ентоні. Якого біса...
- Ентоні! вигукнула мати. Я забороняю тобі висловлюватися такою мовою у моїй вітальні!

Дафна знову пирхнула.

Обличчя Саймона зберігало вираз, властиве поштивому гостю. Він лише трохи повернув голову в бік роздратованого друга.

Той відповів лютим поглядом і знову звернувся до матері.

- Я дуже люблю Саймона, намагаючись спокійно говорити, промовив він. Але мій друг не з тих людей, кому слід довіряти у цьому випадку. Можете ви це зрозуміти, чорт...
- Так, звичайно, поспішила його запевнити леді Бріджертон. Але й ти зрозумій, герцог відвідав твою сестру.
- І підніс квіти твоєї матері, миролюбно додав Саймон.

Ентоні втупився довгим поглядом на його ніс, і Саймон небезпідставно подумав, що той мав намір завдати деяких пошкоджень цієї частини обличчя.

Проте гіршого не сталося, і Ентоні знову обрушився на матір із запитанням:

- Ви хоч розумієте, яка у цієї людини репутація?
- Така ж, мабуть, як у тебе, спокійно заперечила вона. Крім того, колишні гульвіси стають, як правило, чудовими чоловіками. Це давно відомо.
- Нісенітниця! І ви чудово знаєте...
- Він, як і ти, Ентоні, не справжній гульвіса, подала голос Дафна.

Погляд, який кинув на неї брат, був виразний до комічності, і Саймон мало не вибухнув реготом. Його зупинила лише думка про те, що в битві, що почалася, між стиснутим кулаком Ентоні і його мізками може з легкістю перемогти перший, а цього Саймону не хотілося. У минулі роки їх рідкісні битви закінчувалися здебільшого внічию, але відбувалися вони все ж таки не у вітальні респектабельного будинку і тим більше не в присутності господині.

- Ви не знаєте, здавленим голосом повторив Ентоні, не знаєте, що він творив свого часу.
- Що ви робили, Ентоні, поправила його мати.
- Так, правильно, ми! Але ж мова йде про мою сестру, чорт забирай! І те, що в нього на думці я знаю це, має дуже мале відношення до поезії чи квітів!

Він тицьнув пальцем у букет, що так і не дочекався води.

- Вони скоро зав'януть, згадала Дафна, я піду...
- Почекай! гаркнув Ентоні.
- Це дуже дорогі тюльпани, пояснила мати. Вони прямо з Голландії.

- Та хоч із Африки!.. Я готовий убити його! Він недостойний цілувати її туфлі!
- Ентоні, сказала леді Бріджертон, коли ти навчишся нарешті стримувати емоції? Не заздрю твоїй майбутній дружині.
- Її не буде, чорт забирай! Принаймні, доки я не вирішу долю своєї сестри. Адже зараз я старший у нашому роді та на мені відповідальність… А ця людина…
- Я не хочу більше чути жодного неввічливого слова в адресу нашого гостя, Ентоні! рішуче сказала мати.
- Добре мама. Він знизив тон. Якщо не хочете чути, дозвольте мені поговорити з його світлістю віч-на-віч.
- Тепер уже я йду за вазою, вирішила Дафна і кинулася геть із кімнати.
- Поговори, Ентоні, милостиво погодилася мати, але забороняю тобі ображати герцога.
- Що ви, мамо, хіба я посмію? Обіцяю тримати себе у руках.

Саймонові, що ніколи не знав матері, було зараз цікаво спостерігати зворушливу перепалку між людьми, які— він бачив це— душі не чули в один одному. Крім того, він розумів, що після смерті їхнього батька Ентоні справді став старшим— і взагалі в сім'ї, і тут, у будинку у матері, який за законами успадкування став його власністю, про що він— навіть у запальності— не наважився згадати і, напевно, ніколи не згадає.

Загалом, ні агресії, ні образи Саймон не відчував. Все це було цікавим і своєрідним кумедним.

— Не турбуйтесь, леді Бріджертон, — сказав він. — Нам із Ентоні ε про що поговорити. Розмова буде абсолютно миролюбною.

Ентоні похмуро підтвердив:

- Так, нам ε що сказати одне одному.
- Чудово, погодилася леді Бріджертон, сідаючи на софу. Говоріть, а я послухаю. Зрештою, це моя вітальня і мені тут подобається.
- Добре, мамо, стримано процідив Ентоні. Тоді, з вашого дозволу, ми покинемо вітальню і пройдемо до мене до кабінету.
- У тебе є кабінет? невиразно здивувався Саймон, на що була холодна відповідь:
- Я голова сім'ї по чоловічій лінії, не забувай цього.
- Звісно, старовина. Ніхто не робить замах на твої права.

Вони вже виходили з вітальні, Ентоні різко зупинився у дверях:

- Закрий свій фонтан дотепності, Саймоне!
- Зачинив, добродушно озвався той.
- А тепер зроби над собою зусилля і зрозумій, що я цілком відповідаю за долю Да ϕ ни.
- Виконав і це побажання. І водночає згадав, що ти сам не далі як цього тижня збирався познайомити нас. Навіть запросив мене у гості.
- Це було до того, як я побачив і зрозумів, що ти всерйоз зацікавився нею.

Саймон подумав, що цікаво було б знати, який сенс вкладає його нервовий приятель у слово «всерйоз» і що він сам, Саймон, має на увазі, вимовляючи це слово. Він запитав:

- A хіба, коли ти збирався познайомити нас, тобі більше хотілося, щоб я не звернув на твою сестру жодної уваги?

Ентоні кілька разів моргнув, перш ніж відповісти.

- Чи не ти клявся мені, що не думаєш про весілля? - сказав він.

Вони йшли вже коридором. Сам не розуміючи чому, Саймон раптово розлютився — навіщо він його ловить на слові, як хлопця?

- Ну, казав! Що з цього?

Ентоні відчинив одне з дверей, пропустив уперед Саймона, прикрив за собою двері. Тільки потім відповів:

- Ніхто ще не пропонував Дафні вийти за нього заміж... І після нової паузи:
- Я маю на увазі, ніхто з тих, хто чогось вартий.

Відповідь можна було вважати непрямою, а можна і прямою. Але і в тому, і в іншому випадку він не лестив Саймону, недвозначно зараховуючи його до несправедливих.

- Чи не надто ти жахливої думки, друже, про свою сест...

Саймон не зміг закінчити фрази, бо Ентоні кинувся на нього і схопив за горло.

- Як ти смієш ображати мою сестру?

Крім того, що його співрозмовник дуже запальний, Саймон знав ще й деякі прийоми самооборони, пройшовши додаткове тренування в деяких країнах Сходу, де встиг побувати. Досить легко звільнившись від пальців Ентоні, він стиснув у залізних лещатах його руки і спокійно сказав:

- Я завдав образу не твоїй сестрі, а тобі… А тепер охолонь. Він відпустив руки Ентоні і продовжив:
- Так сталося, що Дафна відкрила мені, чому в неї не надто багато шукачів руки.
- Чому ж? перевівши подих, спитав Ентоні.
- З її слів я зробив висновок, що річ у тобі та твоїх братах. Ви не даєте їй жодного кроку ступити самостійно. І ваша мати також. Але твоя благородна сестра бере провину на себе і стверджує, що всі чоловіки, про яких ти висловлюєшся, бачать у ній друга, а не романтичну героїню.

Після цієї відповіді Ентоні надовго замовк, і Саймон занепокоївся, чи не проковтнув його приятель мову, але врешті-решт той тихо вимовив:

- Розумію. Ви обоє в чомусь маєте рацію. І, ще помовчавши, уклав:
- Але мені все одно не подобається, що ти крутишся біля неї. Це нагадує те, як ми поводилися після закінчення Оксфорда.
- Господи, Бріджертон! вигукнув по-студентському Саймон. Нам було двадцять років. Ти що забув? Ми були цуценятами та...

Він відчував, починається те, про що вже майже зовсім перестав думати: язик набухає, заповнює весь рот, гортань... Він навмисне закашлявся, щоб припинити заїкуватість. Пам'ять сумного сирітського дитинства. Як він страждав тоді! Страшно згадати і неможливо пробачити... Пробачити того, кого вже немає на цій землі, але хто завдав йому стільки горя...

- Що з тобою? — стурбовано спитав Ентоні. — Ти здоровий? Я не зашкодив тобі горла?

Саймон заперечливо хитнув головою.

- Зателефоную, щоб принесли чаю, - запропонував Ентоні. - Це допоможе тобі.

Саймон знову кивнув, цього разу погоджуючись, хоч пити не хотів. Але нехай друг відвернеться.

Ентоні смикнув шнурок дзвінка і, повернувшись потім до Саймона, сказав:

- Ти не договорив щось... Сідай і продовжуй.

Саймон проковтнув, постарався відновити подих. «Спокійніше, спокійніше. Що ти, власне, так розхвилювався? Адже нічого не сталося. Просто легка суперечка зі старим другом».

Він сів у крісло і сказав:

— Та нема про що тут говорити. Ти не гірше за мене знаєш, що половина того, що про мене балакали, перебільшення. Щонайменше вдвічі.

- Але інша половина чиста правда, з кривою усмішкою відгукнувся Ентоні, і Саймон не міг подумки не погодитися з ним. Я зовсім не проти, вів далі його друг, твого знайомства з Дафною. Знайомства, але не більше. Я не хочу, щоб ти залицявся до неї.
- Підозрюєш, я можу спокусити сестру друга?

Саймону не хотілося говорити саме так, але слова вирвалися самі.

— Не знаю, — відповів Ентоні. — Але ж ти не з тих, хто збирається вести сімейне життя, чи не так? А моя сестра збирається. Чи не означає це, що ви… що ти не мусиш намагатися закрутити їй голову? Скажи чесно: як би ти поводився на моєму місці?

Саймон мовчав. Ще хвилину тому він був готовий якщо не вступити в бійку з приятелем, то принаймні дати йому гідну словесну відсіч, але зараз раптом зрозумів, що той веде себе так не заради примхи і не в ім'я власного марнославства, а тому, що справді любить сестру та відчуває відповідальність за її долю. І що якби Саймон на його місці, цілком імовірно, він поводився б так само. Якщо не гірше.

Він не встиг прийти до цього висновку, що здивував його, як у двері постукали.

- Заходьте! - крикнув Ентоні.

Але замість очікуваної служниці з чаєм вони побачили на порозі Дафну.

- Мама сказала, пояснила вона, що ви пішли з вітальні не в кращому настрої і що треба дати вам спокій. Але я подумала, що моя присутність може виявитися незайвим. Вона посміхнулася. Інакше ви, чого доброго, заб'єте один одного.
- Якщо вбивство могло статися, то трохи раніше, сказав Ентоні. Ми мало не задушили одне одного. І не в обіймах. Однак потім передумали.

Дафна поставилася спокійно до його слів, тільки поцікавилася:

- Хто почав перший?
- Я, зізнався Ентоні. Але Саймон мені відповів майже тим самим.
- Якщо це через мене, сказала вона трохи зніяковіло, то даремно.

Саймон відчув мало не розчулення від її слів. І від її вигляду.

- Да ϕ фі... почав він, не знаючи ще, що скаже далі. Але цього й не знадобилося, бо Ентоні знову вибухнув.
- Ти назвав її Да ϕ ф! крикнув він. Хто тобі дозволив? Чи не вона сама?
- Звісно, я, спокійно підтвердила сестра.
- Ти?.. Але...

- Мені здається, перебив його Саймон, що настав час роз'яснити, що відбувається. Дафна відповідно кивнула.
- Я теж так вважаю. Якщо пригадуєте, Саймоне, я вже одного разу радила вам це зробити. Ентоні знову загорлав:
- «Дафна»! «Саймон»! Чорт вас усіх забирай! Що між вами відбувається, чи хотів би я знати? Поводитесь, як змовники! Так порядні люди не роблять!
- Як порядні люди, сказала Дафна, ми й хочемо відкрити тобі нашу страшну таємницю... Не бліді, будь ласка, нічого страшного в ній насправді немає.
- Та кажіть, будьте ви неладні!

Саймон люб'язно посміхнувся:

- Давно б так. Тепер, коли ти так чемно попросив нас, я починаю...

Розділ 7

...Чоловіки просто як барани: куди один, туди і решта.

«Світська хроніка леді Віслдаун», 30 квітня 1813 року

Що ж, дійшла висновку Дафна, її брат сприйняв розказане йому порівняно спокійно. До того моменту, коли Саймон майже закінчив виклад їх маленького плану (яке досить часто переривалося її додаваннями та поясненнями), Ентоні встиг скрикнути не більше, ніж сім разів. Вона порахувала. Що було принаймні вдвічі менше, ніж вона передбачала.

Все ж таки вона попросила його притримати мову, якщо хоче, щоб вони закінчили розповідь. Мабуть, він дуже хотів цього, тому що кивнув, стиснув губи і більше не переривав до самого кінця, хоча від його гнівного погляду, здавалося, ось-ось заваляться стіни або в кращому разі обвалиться ліпнина зі стелі.

Коли Саймон і Дафна замовкли, він коротко запитав:

- Ви здуріли?

- Так і знала, що ти це скажеш, сказала його сестра з виглядом пророчиці.
- А що я ще можу сказати? Голос його набирав сили. Не знаю тільки, хто все це перший вигадав і хто з вас головний ідіот?
- Чи не можна тихіше? Процідила Дафна. Хочеш, щоби мама все почула?
- Якщо почує, вона матиме серцевий напад, сказав Ентоні, знижуючи голос.
- Виходить, ми можемо сподіватися, що вона не почує? Так, Ентоні?
- Звісно. Тому що вашу безглузду вигадку з цієї хвилини можна вважати неіснуючою!

Дафна склала руки на грудях і рішуче заявила:

- Ти не можеш нас зупинити! Як ти це зробиш?

Ентоні кивнув у бік Саймона:

- Я вб'ю його!
- Не кажи нісенітниці, Ентоні!
- Дуелі бувають і з дрібниці, сестро!
- Тільки якщо дуелянти кретини!.. Або один із них, погладшала вона.
- Із задоволенням віддам цей титул моєму супернику, пробурчав Ентоні. Але я анітрохи не жартую.
- Саймон же твій старий друг!
- Дозвольте мені вставити хоч одне слово... промовив старий друг.
- З цієї хвилини він мені більше не друг! крикнув Ентоні.

Дафна безпорадно подивилася на Саймона.

- Продовжуйте, будь ласка. Скажіть йому щось.

Саймон усміхнувся, наче нічого не сталося.

- Із задоволенням. Якщо мій колишній друг надасть мені таку можливість.

Ентоні повернувся до нього. Здавалося, він готовий знову вчепитися в горло.

- А ти... Я хочу, щоб ти покинув цей будинок!
- Перш ніж зможу вимовити промову на свій захист?

- Ентоні! гукнула Дафна. Тут і мій будинок теж. І я прошу Саймона лишитися. Її брат розвів руками.
- Гаразд. Нехай каже, що він хоче. Але лише коротко. Говори й ти, якщо є що сказати.

Вона знову глянула на Саймона. Той знизав плечима. Веселе вираз обличчя змінилося втомленим.

- Починайте ви, - сказав він. - Це ж ваш брат, а не мій.

Вона набрала більше повітря і вперла руки в боки, не тому, що в неї була така звичка, а просто не знаючи, куди їх подіти.

- Насамперед, сказала вона, я хочу повторити, що виграю від здійснення нашого задуму більше, ніж герцог Гастінгс. Хоча він і стверджує, що хоче, вибачте за вираз, використовувати мене, щоб триматися на пристойній відстані від інших дівчат.
- І їх не дуже спокійних матерів, уточнив Саймон.
- I їхніх матері, погодилася Дафна. Але, щиро кажучи, я переконана, що він помиляється. Жінки не перестануть цікавитися ним як перспективним нареченим лише тому, що він звертає увагу на іншу жінку. Тим більше, якщо ця жінка я.
- А чим ти така погана?! крикнув Ентоні.

Дафна почала відповідати, але Саймон не дав їй це зробити.

- Я спробував викласти йому вашу теорію, сказав він.
- Зрозуміло, з невдоволеною гримасою вимовила вона. I Ентоні не задовольнився вашим викладом. Тоді не знаю, чим і як можна його хоч у чомусь переконати.

Їй здалося, що звук, який видав Саймон, був схожий на схвальний смішок.

- Я можу продовжувати? спитала вона, звертаючись до Ентоні. Чи мій час скінчився? Той мовчав, за нього відповів Саймон.
- Ваш брат тут господар становища, сказав він, і зберігач часу. Якщо він дозволить, думаю, нам варто спробувати ще хоч раз відкрити рота.

Ентоні стукнув кулаком по столу. Ця дія, мабуть, заміняла йому нову спробу схопити гостя за горло.

- А ти, погрозливо промовив він, заткнися, якщо не хочеш пробити своєю розумною головою вікно і вилетіти на вулицю!
- Знаєте, сказала Дафна, я завжди підозрювала, що чоловіки, по суті, дурні діти. Але ніколи не думала, що такою мірою.

Саймон задоволено посміхнувся, наче почув комплімент, а Ентоні розлючено крикнув:

- Продовжуй нарешті, Дафно!
- Добре. Але я скорочу свій виступ і скажу лише один: сьогодні я мала шість кавалерів. Цілих шість! Хто пам'ятає, щоб така кількість наглянула одразу?
- Я ні, пробурмотів Саймон, що викликало роздратовану гримасу Ентоні.
- Я теж, підтвердила Дафна. Тому, що такого ще не було. Шість прекрасних чоловіків один за одним били мідним молотком у двері, марширували по холах і коридорах, подавали квіти, намагалися вести розумні промови, а один навіть декламував вірші.
- У Саймона був такий вигляд, ніби він зараз почне аплодувати.
- А чому це сталося? Хто скаже?

Вказівний палець Дафни націлився на брата. Але той мовчав.

- Тому що він… - палець перекинувся в бік Саймона, - його світлість герцог Гастінгс був настільки люб'язний, що вчора ввечері виявив до мене увагу на прийомі у леді Данбері.

Саймон, що зручно спирався на книжкову полицю, блискавично випростався і заперечив:

- Вибачте, але я не ставив би питання саме таким чином.

Дафна спрямувала на нього уважний, наче вивча ε погляд.

- А як би ви його поставили?

Він встиг вимовити лише займенник «я», як вона знову заговорила:

- Запевняю вас, всі ці красені, яких ви застали у нашій вітальні, ніколи раніше не наносили мені візитів.
- Якщо вони такі короткозорі від природи, з легкою зневагою сказав Саймон, чому їхня навала справила на вас таке враження?

Вона мовчала, тільки кілька разів моргнула, і Саймонові здалося — але ж цього не могло бути! — що в очах у неї заблищали сльози.

Чорт забирай, він зовсім не хотів цього!

Дафна витерла одне око, вдавши, що він просто свербить, потім притиснула тильний бік долоні до губ, думаючи такими жестами обдурити присутніх, але це їй не цілком вдалося. Ентоні наблизився до неї і поклав руку на плече.

- Бачиш, до чого приводить твоя мова! - крикнув він Саймонові. - Не звертай на нього уваги, Даффі. Він просто осел.

- Цілком можливо, - сказала вона. - Але ж розумний осел.

Ентоні злегка злякався. Він не очікував такого формулювання. Помітивши його замішання, Дафна докорила братові:

- Не треба було ображати гостя. Я змушена заступитись за нього. Вона вже посміхалася. Саймон вклонився.
- Більшого компліменту на свою адресу не можу уявити, міс Бріджертон.

Ентоні вирішив повернутися до перерваної розмови:

- Так кажеш, їх було, я маю на увазі відвідувачів, шість?

Вона кивнула:

- Із герцогом Гастінгсом сім.
- I хтось із них міг би зацікавити тебе як... скажімо так... як майбутній претендент на твою руку?

Саймон відчув, що йому стає трохи ніяково. Але чому? Яка йому, по суті, справа?

Дафна нахилила голову.

- З кожним із них я б із задоволенням продовжила дружні стосунки. Раніше і вони дотримувалися, наскільки я розумію, такої самої думки. І лише сьогодні внесли мене до списку кандидатур для романтичних стосунків. Хто знає, якщо з'явиться можливість, додала вона, з одним із них дружба могла б перейти до…
- Але... вирвалося в Саймона, але він не продовжував.
- Ви щось хотіли сказати? Да ϕ на дивилася на нього з пустотливою цікавістю в абсолютно безневинному погляді.

Так, він хотів щось сказати. Дуже просту і, на його думку, цілком логічну річ: якщо всі ці джентльмени зволили помітити переваги Дафни тільки після того, як їх оцінив якийсь герцог (або маркіз, віконт, коваль, чорт забирай!), то вони і є справжні осли і дуже дивною виглядає готовність Дафни вибрати когось із них у наречених, чоловіків чи як там це ще називається?

Не дочекавшись продовження, Дафна знову обернулася до брата:

- Виходить, ти визнаєш дієвість нашого плану?
- Про дієвість не скажу, але в чомусь він може послужити тобі на користь. Втім, це залежить від того, що ти сама хочеш.
- Ось нарешті чую розумні слова. Зараз у голосі Дафни не було ні тіні іронії. Ентоні, скажу чесно: незважаючи на те, що мамина напористість

мене змучила, сама я хочу заміж. І не збираюся це приховувати. Так, хочу, я хочу мати чоловіка, власну сім'ю. Хочу цього, напевно, більше, ніж ви з мамою можете уявити. І якщо безглузде інсценування, яке ми задумали, зуміє допомогти мені, я буду тільки рада.

Саймону різали слух щирість і прямота її визнання, а також слова «безглузде інсценування», але в той же час він не міг не піддатися чарівності теплоти, що виходить з її темних очей, від її трохи приглушеного голосу.

На Ентоні теж подіяли слова сестри. Він глибоко зітхнув і сказав з деяким небажанням:

- Добре, я погоджуюся з вашим, як ви його називаєте, планом.

Дафна підбігла до нього, рвучко обійняла.

- О, Ентоні! — Вона поцілувала його в щоку. — Я знала, ти найкращий з усіх братів у світі!

Ентоні перевів погляд на Саймона.

- Бачиш? - промовив він вибачливим тоном. - Що з нами можуть робити жінки? На який обман ви мене штовхаєте! - додав він твердішим голосом.

Саймон не міг не здивуватися, як швидко змінюється настрій у його приятеля і супротивника, — як за такий короткий час він, Саймон, встиг перетворитися з нерозлучного друга на запеклого ворога і потім знову стати добрим товаришем.

- Проте, ще голосніше і впевненіше продовжував Ентоні, у мене ε низка умов.
- Ми сповнені уваги, сказав Саймон. Ентоні кинув на нього невдоволений погляд, уловивши в тоні глузування, але заговорив знову:
- Насамперед таємниця вашого задуму не повинна виходити за межі цієї кімнати.
- Звичайно, одразу погодилася Дафна. Ми й не думали інакше.
- Так, підтвердив Саймон. І хоча я впевнений, що ваша матінка тільки захопилася б нашою кмітливістю, вам, зрозуміло, видніше, кого посвячувати в наші таємниці.

Ентоні зміряв його крижаним поглядом: коли він вгамується, цей жартівник? Ми не на студентській вечірці.

- Крім того, - процідив Ентоні, - ви не повинні залишатися наодинці. Ніде та ніколи!

Саймон промовчав, але Дафна з легкістю сказала:

- 0, це виконати неважко. Те ж саме було б, якби ми по-справжньому закохалися, навіть були заручені, вірно?

Саймон згадав, що вони з Дафною майже вже порушили ці суворі настанови, коли випадково наткнулися один на одного в коридорі у леді Данбері, і якби не п'яний дурень Бербрук, то, можна вважати, вони були б наодинці. І потім, під час танцю, теж... Якби не стежили за ними очі Ентоні, який з надмірним і досить неприємним завзяттям виконує обов'язки старшого в сім'ї.

Тепер Ентоні подивився на нього в очікуванні відповіді на другу свою умову.

Саймон коротко кивнув:

- Згоден.
- І ще, продовжував Ентоні. Воно належить до тебе, Саймоне. Якщо я колись побачу… або дізнаюся, що ти якимось чином паплюжиш… ганьбиш Дафну своєю поведінкою… Якщо побачу, що ти наважився, наприклад, поцілувати її чортову ручку, коли поруч із нею немає супроводжуючих, то я… я відірву тобі голову, будь я недобрий!

Дафна подивилася на нього з певним жалем, як на не зовсім здорову людину.

- Ти не знаходиш, Ентоні, що це вже занадто?
- Ні! гаркнув він.
- О, тоді я мовчу.
- І правильно зробиш, сестро! Я не чую твоєї відповіді, Гастінгсе.

Саймон мовчки нахилив голову.

- Добре, з полегкістю сказав Ентоні. Значить, ми покінчили з цим, і ти можеш нас покинути.
- Ентоні! з докором вигукнула Дафна.
- Чи маю я вважати, що мені відмовлено в обіді, на який я був тобою запрошений? спитав Саймон.
- Саме так.
- Hi! Дафна схопила брата за рукав. Ти запрошував його? Як тобі не соромно!
- Це було давно, буркнув Ентоні. З того часу минули роки.
- Це було минулого понеділка, уточнив Саймон.

- Ви маєте обідати з нами, - вирішила Дафна. - Мама буде така задоволена. А ти... - вона смикнула брата за рукав, - перестань вигадувати, як зручніше отруїти свого друга!

Раніше ніж Ентоні зрозумів, що відповісти, Саймон сказав зі сміхом:

- Не турбуйтеся за моє життя, Дафно. Ми разом з ним навчалися в школі, і я добре пам'ятаю, що в нього завжди було погано з хімією.
- Я таки уб'ю його! сказав Ентоні, як про щось уже вирішене. Ще цього тижня.
- Ти цього не зробиш! Вигукнула Дафна. Уже завтра ви будете у вашому клубі разом диміти манільськими сигарами.
- Не впевнений у цьому, сказав Ентоні.
- Ні, будете! Я маю рацію, Саймон?

Він задумливо вивчав обличчя свого друга і бачив у ньому щось нове, чого раніше не помічав. Особливо у власних очах. Щось дуже серйозне.

Шість років тому, коли Саймон покинув Англію, вони були юнаками. За минулі роки обоє, безперечно, змінилися, він це відчував по собі, проте свого друга приймав таким, яким той був у свої двадцять із невеликим. Але і Ентоні вже не колишній, у нього з'явилися обов'язки, про які Саймон і уявлення не має. Сімейні обов'язки. І відповідальність: вести життя молодших братів, захищати сестер. Саймона всього лише обтяжує існування його титула, у Ентоні — ціла сім'я. І тяготи ці незрівнянні: його другові доводиться набагато важче; так чи варто на нього ображатися за те, що він надто обережно виконує свої обов'язки і заходить у своїй гарячковості дещо далі, ніж треба було б?

- Мені здається, - повільно промовив нарешті Саймон, звертаючись до Дафни, - ми з вашим братом зараз далеко не такі, як шість років тому. І з цим нічого не вдієш. Таке життя...

* * *

Через деякий час у будинку Бріджертонів почалася метушня, інакше кажучи, приготування до обіду.

Дафна змінила вбрання на вечірнє— темно-зелене оксамитове плаття, яке, як казали, надає її карим очам смарагдовий відтінок. У ньому вона й була зараз у головній залі будинку, де марно намагалася заспокоїти матір, у якої розгулялися нерви.

- Не можу зрозуміти, - обурювалася Вайолет, старанно жестикулюючи, - чому Ентоні не сказав мені, що запросив до обіду герцога. Ми нічого не встигнемо зробити. Жахливо!

У руках у Дафни було меню обіду: воно починалося черепаховим супом і після потрійної зміни страв закінчувалося м'ясом молодого баранчика під соусом бешамель, за яким слідував десерт чотирьох видів. Їй важко було приховати саркастичні нотки у голосі, коли вона сказала:

- Не думаю, мамо, що герцог матиме підставу поскаржитися на недостатню кількість їжі.
- Хочу сподіватися, цього не станеться! Вигукнула мати. Але якби я знала про його прихід заздалегідь, ми мали б страви з яловичини.
- Герцог розуміє, що в нас не званий обід.

Вайолет промовила повчальним тоном:

- Якщо є герцог, обід не може вважатися непроханим. Ти просто не розумієщ багато речей.

Дафна задумливо глянула на матір. Та говорила цілком серйозно та явно була засмучена.

- Мамо, повторила Дафна, сама дивуючись своєму терпінню, не думаю, що Гастінгс із тих людей, хоч і став нещодавно герцогом, хто очікує, що через його присутність на обіді ми всі встанемо на голову.
- Можливо, він не очікує саме цього, дочко моя, але у кожному суспільстві є свої правила, традиції. І відверто кажучи, я не розумію твого спокою та повної відсутності інтересу.
- Нічого подібного мені дуже цікаво.
- Але ти зовсім не нервуєшся. У подібних випадках необхідно хоч трохи нервувати. Так роблять всі! Адже він збирається одружитися з тобою.

Дафна почула стогін. Його вирвала вона сама.

- Мамо, він нічого не говорив про це!
- Він і не винен. А навіщо, скажи, він танцював із тобою минулого вечора? З тобою й більше ні з ким. Ах, так, ще удостоїв цієї честі Пенелопу Фезерінгтон. Але вона не береться до уваги. Він зробив це з жалю до дівчини.
- Мені подобається Пенелопа, мамо.
- Мені теж. І я чекаю не дочекаюся того дня, коли її мати нарешті зрозуміє, що дівчині такої комплекції зовсім не підходить помаранчевий атлас. Це жахливо!
- А що б підійшло? поцікавилася Дафна.

— Не знаю! Не чіпляйся, будь ласка, з безглуздими питаннями, коли я й так не знаходжу собі місця від хвилювання!

Дафна безнадійно похитала головою:

- Краще я піду і розшукаю Елоїзу.
- Так, це буде до речі. І прослідкуй, будь ласка, щоб Грегорі не вимазався до того, як сяде за стіл. Перевір його вуха, чуєш! Він погано миє їх... А щодо Гіацинти, просто не знаю... Боже, що нам з нею робити? Гастінгс не очікує побачити за столом десятирічну дитину.
- Чекає, мамо. Ентоні казав йому, що ми обідаємо всією сім'єю.
- Але багато сімей не садять за загальний стіл наймолодших.
- Отже, ми серед тих небагатьох, мамо, хто це робить. Дафна зважилася нарешті на глибоке демонстративне зітхання. Я сама говорила з герцогом, і він усе зрозумів. Навіть сказав, що сподівається на задоволення пообідати в нормальній сімейній обстановці. Адже він не має сім'ї і, кажуть, не мав.
- Бідолаха!.. Допоможи нам Бог!

Обличчя матері не втратило схвильованого виразу. Навіть пішло плямами.

- Знаю, про що ти подумала, лагідно сказала Дафна, не перестаючи вражати своє довготерпіння. — І ручаюся, що сьогодні Грегорі не підкладе шматок картоплі у сметані на стілець Франчески. Він уже подорослішав.
- Але він зробив це лише минулого тижня!
- З того часу він і став дорослішим, не дуже впевнено припустила Дафна.

Погляд матері ясно казав, що вона абсолютно не вірить у це твердження.

- Добре, сказала Дафна, згадавши приклад старшого брата, тоді я просто пообіцяю, що вб'ю його, якщо він поводитиметься погано.
- Загроза смерті не налякає, він, на щастя, ще не знає, що це таке, філософськи зауважила мати. Краще сказати, що я продам його коня.
- Він ніколи цьому не повірить, мамо, знаючи твоє добре серце.

Леді Бріджертон розвела руками:

- Виходить, ми взагалі безпорадні перед ним.
- Боюся, що так.
- Діти суцільний занепокоєння, підсумувала Вайолет.

Дафна посміхнулася. Вона добре знала, як її мати любить це занепокоєння.

Леді Бріджертон відкашлялася, перш ніж вимовити надзвичайно значну, на її думку, фразу:

- Гадаю, дочко моя, що Гастінгс був би для тебе чудовою партією.
- Тільки гадаєш, мамо? Я впевнена, що взагалі будь-який герцог чудова партія, навіть якщо у нього дві голови і він бризкає слиною під час розмови. З обох ротів.

Мати не могла не посміхнутися.

- Ох, і язичок у тебе, люба! Але повинна чесно сказати, що зовсім не маю наміру видати тебе за будь-кого. І якщо я знайомила тебе з багатьма чоловіками, то для того, щоб поповнити число твоїх шанувальників. Моя заповітна мрія, — Вайолет зітхнула, — бачити тебе в шлюбі такою ж щасливою, якою була я з вашим батьком.

З цими словами вона пішла, залишивши Дафну наодинці зі своїми думками.

А думала Дафна ось про що: складений Гастінгсом і схвалений нею план не такий вже й хороший, якщо розглядати його серйозно. І насамперед постраждає від нього її мати — коли зрозуміє врешті-решт, що вони лише грали в кохання та у майбутній шлюб. Саймон благородно запропонував Дафні виконати наприкінці роль зачинниці їхнього розриву, а собі залишав амплуа відкинутого нареченого, проте їй починало здаватися, що, мабуть, краще було б навпаки — щоб вона, хоч як це сумно і навіть ганебно, виявилася жертвою його легковажності та обману. Тоді принаймні мати не зможе обрушитися на неї зі сльозами та докорами, їй залишиться тільки шкодувати нещасну дочку і журитися, як та могла прогаяти такий шанс.

I цього разу, подумала з усмішкою Дафна, мати мала б рацію.

* * *

Саймон ніколи ще не приймав їжу в такій обстановці, серед такої кількості дорослих та дітей, які належали до однієї сім'ї. І дуже дружній та галасливій сім'ї. Доброзичливу атмосферу не змогла порушити навіть горошина, що перелетіла майже над головою леді Бріджертон з одного краю столу на інший і націлена шалуном Грегорі в його молодшу сестру. Кидок був неточним: Гіацинта не зрозуміла, що на неї скоєно замах. Дафна вчасно прикрила серветкою рота, щоб голосно не розсміятися, а винуватець всього цього вміло зобразив на обличчі ангельську невинність і повну непричетність до польоту зернятка із сімейства бобових.

Саймон мало говорив під час обіду, воліючи слухати інших і іноді відповідати на звернені до нього питання. Їх ставили всі присутні, за винятком двох, що сиділи, на його полегшення, з іншого боку. Втім, і

звідти вони примудрялися кидати на нього - ні, не горошини, - але несхвальні погляди. Це були Ентоні та його брат Бенедикт.

Найбезпосередніша з присутніх, десятирічна Гіацинта, довго випробувало дивилася на Саймона і нарешті запитала навпростець:

- Ви завжди так мало розмовляєте?

Місіс Бріджертон мало не поперхнулася вином, і дівчинці відповіла Дафна.

- Наш гість, - сказала вона, - просто набагато ввічливіший за деяких з нас, хто ні на хвилину не закриває рота і перебиває один одного. Начебто боїться, що більше йому ніколи не доведеться ворушити язиком.

Грегорі зрозумів ці слова буквально і тут же, висунувши язика, почав ворушити їм, але місіс Бріджертон суворо порадила йому використати цей орган для того, щоб доїсти швидше те, що в нього на тарілці.

Згадавши чутне десь, що діти люблять (або повинні) брати приклад з дорослих, Саймон швидко спорожнив свою тарілку і, виразно глянувши на Грегорі, попросив добавки, чим заслужив вдячний погляд господині, яка не забула нарікати на хлопчика.

- Бачиш, - сказала вона, - як розправився герцог із горошком і побажав ще?

Подвійний натиск подіяв: Грегорі сховав язик і поквапився доїсти те, що мав.

- Ентоні, запитала одна з дівчаток (Саймон не був твердо впевнений, хто вона Гіацинта або Франческа), чому ти такий злий сьогодні?
- Зовсім не злий, огризнувся він. Не вигадуй.

Саймон подумки подякував дівчинці: йому було нудно і незатишно від виразу обличчя Ентоні, і він починав шкодувати, що прийшов сьогодні і що взагалі затіяв весь цей спектакль, який спочатку здавався смішною і, загалом, досить безневинною грою.

- Ні, злий, наполягала на своєму Гіацинта (або Франческа, а може взагалі Елоїза), звертаючись знову до Ентоні.
- Добре, відповів він. Не заперечу. Ти права. Я сьогодні злий.
- А на кого? спитала одна із трьох сестер.
- На весь світ!
- На білий чи на вищий? поцікавилася Дафна, і Саймон не вперше оцінив її дотепність.

Ентоні не відповів, і паузою скористалася місіс Бріджертон, промовивши з чарівною усмішкою:

- Маю вам сказати, що сьогоднішній вечір— один із найприємніших для мене цього року.— Вона глянула на Грегорі.— Навіть те, що деякі дозволяли собі кидатися горошинами, не могло його зіпсувати.
- Хіба ти бачила? пробурмотів хлопець. Я думав...
- Дорогі діти, урочисто промовила мати, коли ви нарешті зрозумієте, що я бачу і знаю все, що відбувається у нашій сім'ї? Оскільки відповіді не було, вона відразу ж переключила свою увагу на Саймона і запитала:
- Ви не зайняті завтра, ваша світлість?

Здивований зненацьким запитанням, той відповів, злегка заїкаючись:

- Н-ні, по-моєму.
- Прекрасно! Тоді ви повинні приєднатися до нас.
- П-приєднатися? перепитав він.
- Звісно. Ми всі їдемо завтра на прогулянку до Грінвіча.
- У Грінвіч? луною озвався він.

Дафна з цікавістю спостерігала його замішання.

- Ми давно збиралися прогулятися туди, - терпляче почала роз'ясняти леді Бріджертон. - Візьмемо човен, влаштуємо пікнік на березі Темзи. Це буде чудово, чи не так? Ви ж поїдете з нами?

Дафна вважала за необхідне втрутитися.

- Мамо, - сказала вона, - у герцога, напевно, безліч справ.

Леді Бріджертон зміряла доньку крижаним поглядом.

- Що ти кажеш, Дафно? Герцог щойно сказав мені, що він завтра вільний. - Вона знову обернулася до Саймона. - I ми обов'язково відвідаємо королівську обсерваторію, тож це буде не просто розважальна прогулянка. Обсерваторія закрита для публіки, але мій покійний чоловік був одним із її піклувальників, і я впевнена, що нас туди пустять.

Саймон упіймав погляд Дафни. Вона відповіла йому легким потиском плечей.

Звернувшись до Вайолет, він сказав:

- Для мене буде честю приєднатися до вас, леді Бріджертон.

Вона променисто посміхнулася і поплескала його по руці.

- Як мило з вашого боку, герцогу.

До вух вашого автора дійшли відомості, що все сімейство Бріджертон (плюс деякий герцог) вирушило минулої суботи на прогулянку до Грінвіча.

Вашому автору стало також відомо, що згаданий герцог разом з одним із членів сім'ї Бріджертон повернулися до Лондона мокрі, як цуцики.

«Світська хроніка леді Віслдаун», 3 травня 1813 року

- Якщо ви не перестанете вибачатися переді мною, - сказав Саймон, підпираючи рукою голову, - я змушений вас прикінчити.

Дафна подивилася на нього з роздратуванням: їй не завжди подобався стиль його жартів. Вони сиділи на палубі невеликої яхти, зафрахтованої її матір'ю для поїздки всього сімейства по Темзі у бік Грінвіча і назад.

- Якщо вас так дратує звичайна ввічливість, - сказала Дафна, - я можу замовкнути. Звичайно, я не несу відповідальності за свою матір та за її маніпуляцію вами. Але ж метою того, що ми задумали, було, зокрема, позбавити Вас настирливості матерів, а я не можу не помітити, що моя мила матінка замінила їх усіх.

Саймон відмахнувся від її слів і зручніше влаштувався на лаві.

- Все це, мабуть, було б нестерпно - я говорю про ваших братів і про поважну матінку, - якби не було так кумедно. Як хороший водевіль.

Дафна не могла приховати деякої образи:

- Ах, як ви до цього ставитеся? Мої рідні для вас комедійні актори!
- Подекуди. А ми для них. Хіба не так?.. Що ж до плавання річкою, я роблю його із задоволенням після багатоденних подорожей морями. Тут принаймні видно береги, і такі мальовничі. В обсерваторії побувати також цікаво. Ви знаєте що-небудь про меридіани і паралелі, не кажучи вже про довготу і широту?

Вона похитала головою:

- Майже нічого. Навіть не маю уявлення, яким чином один із меридіанів опинився тут, у Грінвічі.

Саймон поблажливо посміхнувся:

— Допоможу вам розібратися. Для плавання по морях необхідно визначати місце, де знаходиться корабель у цю хвилину, а також його напрямок. У цьому допомагають географічні координати— широта та довгота. Відлік починається від меридіану. У минулому столітті астрономи вирішили, що початковим меридіаном буде Грінвічський.

Дафна з безнадійним виглядом похитала головою.

— З усього сказаного вами я зрозуміла одне: Лондон став у якомусь сенсі центром світу. Невже інші країни погодились із цим? Наприклад, Франція? Чи Папа Римський? Через це не було війни?

Саймон засміявся:

- Ну, війни виникають і з дрібниці. Але через меридіан їх не було. Можливо, тому, що королівська обсерваторія щорічно публікує схеми та карти, необхідні мореплавцям усього світу, і лише божевільний може вирушити у відкрите море без таких карток. А у них усі розрахунки ведуться від Грінвічського меридіана. Я хороше пояснив?
- Мені стало зрозуміло, що Ви великий знавець морської справи.
- Просто я чимало плавав, а крім того, любив математику та взагальному точні науки.
- У нашій дитячій мене їм не навчали. Боюся, моя освіта обмежувалася тим, що знала гувернантка. Тому з цифрами я досі не в злагоді. Навіть мама знає більше мабуть, її гувернантка була трохи освіченіша, ніж моя.
- Я й не сподівався, що ви опанували точні науки, запевнив Він. Але чим же Ви більше захоплювалися?
- Історією та літературою. Нас, жінок, не навчають в університетах, як ви знаєте, але, на щастя, у нашому домі дуже багато книг, тож я читала та досі багато читаю.

Саймон відкинувся на сидіння, пригубив з келиха лимонад.

- Можу зізнатися, сказав він, що ніколи не захоплювався історією.
- Чому? Це ж так цікаво!

Справді, чому? Він на хвилину замислився. Невже тому, що історія в якомусь сенсі пов'язана і з родом Гастінгсів, а він мало не з дитинства дав собі клятву не цікавитися тим, що було так важливо для його батька?

Але, відповідаючи Дафні, він, зрозуміло, не згадав про це. У їхніх стосунках ще не настав час для одкровень і, швидше за все, не настане.

Якийсь час вони пливли в мовчанні, свіжий річковий вітер обдував їхні обличчя, ворушив волосся. Потім Дафна сказала з усмішкою:

- Ви можете гніватися, але в мене не йде з голови сцена, коли моя мати взяла вас за горло і змусила поїхати.

- Якщо говорити про моє горло, відповів він, це, мабуть, більше відноситься до Ентоні... І, помітивши, що у Дафни широко розплющилися очі і вона готова почати розпитування, швидко змінив тему:
- Що ж до прогулянки, я вже втомився повторювати, що ніколи б не взяв у ній участі, якби не бажав цього.

Початок фрази звучав не дуже ввічливо, і Дафна готова була образитися, але закінчення трохи примирило її зі співрозмовником. Проте вона відвернулась від нього і стала з ще більшою увагою вдивлятися в берег, що повільно віддалявся від них.

Звичайно, цього герцога не назвеш надміру люб'язним і ввічливим, але навіть невластива його віку дратівливість чимось подобалася їй. Може, тому, що говорив він щиро.

- Чого ви посміхаєтеся? Почула вона його голос. Щось побачили?
- Нічого.
- Тоді чого усміхаєтеся? повторив він. Чому його так чіпає її посмішка? Хай відчепиться. Але він не відстав, а повторив питання, та ще й глузливим тоном:
- Якщо не посміхаєтеся, то приготувалися чхнути чи позіхнути. Я не правий?
- Hi, відповіла вона здавленим від сміху голосом. Просто милуюсь природою.

Він закинув голову, підставивши обличчя неяскравому сонцю.

- Сподіваюся, що компанія теж викликає у вас приємні емоції, Дафно?

Не повертаючись до нього, вона промовила:

- Ви маєте на увазі всю компанію чи когось окремо?
- Якщо хочете дізнатися про моє ставлення до вашого войовничого брата, холодним тоном сказав він, його поведінка мене розважає.

Будь-яка подоба посмішки зникла з її обличчя.

- Звучить не дуже добросердечно з вашого боку, сказала вона.
- Я ніколи не запевняв Вас у своєму добросерді. Та й Ентоні теж їм не відрізняється... Ось подивіться... Саймон поглянув у його бік, і той відповів тим самим. Бачите, скільки злості на обличчі. Він готовий мене вбити.
- Я думала, що ви були друзями.

- Скажу більше, міс Бріджертон, ми й досі друзі. У всякому разі, я так гадаю. Просто один з нас поводиться безглуздо, а іншому залишається тільки миритися з цим і намагатися отримувати хоч якусь насолоду. Бо нічого іншого він вигадати не може.
- Ох, чоловіки таки не надто розумні.
- Як правило, так.

Вона посміхнулася, потім знову стала серйозною.

- Я завжди вважала, сказала вона, що одна з головних заповідей чоловічої прихильності не намагатися залучити сестру друга. І дружину свого ближнього.
- Господи, але в мене й у думках такого немає! Я тільки вдаю, що хочу цього. Відповідно до нашого плану. Хіба не так?

Дафна задумливо кивнула, не зводячи очей з Ентоні.

- Але це зачіпає його до глибини душі, хоч він знає всю правду.

Саймон змовницько усміхнувся їй:

- Про це я й говорю. І це досить цікаво.
- Не знаходжу нічого цікавого! Такі речі можуть погано закінчитися.
- Що ж, коли виловите в Темзі мій холодний труп...

Дафна здригнулася:

- Перестаньте!

В цей час з'явилася леді Бріджертон.

- Діти! - Вигукнула вона. - Ох, вибачте, ваша світлість… Я мимоволі зарахувала до моїх дітей… Капітан просив попередити, що ми підпливаємо. Не забудьте нічого з речей!

Ймовірно, подумалося в цю мить Саймону, мати таку матір все ж таки набагато краще, ніж не мати жодної.

Він підвівся, подав руку Да ϕ не, яка з вдячністю прийняла його допомогу, бо не дуже твердо трималася на палубі.

- Я не маю звички до водних подорожей, сказала вона. Я ще не такий морський вовк, як Ви.
- Уявляю, що буде на кораблі з Вами.
- Але я швидко навчаюсь!
- Сподіваюся, не лише поганому?

Вона вирвалася від нього і ледве втрималась на ногах.

- Не треба тікати від учителя, - сказав він.

Вона повернула до нього розчервоніле обличчя. Волосся її було розтріпане від вітру, вона здалася йому такою гарною в цю хвилину, що він забув про все, в тому числі і про те, що сказано в заповідях чоловічої дружби щодо ставлення до сестер.

Її чуттєві губи відкрилися в посміщці, сонячне проміння золотило волосся. Тут, на водній гладі, далеко від задушливих бальних залів, вона виглядала набагато природніше, привабливіше, та й взагалі якось інакше. Хотілося дивитись і дивитись на неї та радісно,

по-ідіотськи посміхатися

Якби не легка метушня, що передує швартовці, він би, мабуть, не витримав і, порушивши всі клятви, які давав самому собі, і всі правила пристойності, поцілував би ці напіввідкриті губи. Власне, він навіть намірився це зробити, не віддаючи собі повного звіту у своїх діях, і нахилився до неї… але яхту хитнуло, мало не втратив рівноваги і змушений був відмовитися від свого наміру.

Незрозуміло, що міг побачити або про що здогадатись Ентоні, який опинився, як навмисне, поблизу, але тільки він безцеремонно схопив Дафну за руку і промовив із прихованою загрозою:

- Вважаю за краще сам на правах старшого брата допомогти тобі опинитися на твердій землі.

Саймону нічого не залишалося, як нахилом голови висловити згоду з вимогою Ентоні і зійти позаду всієї родини на порослий травою берег, подумки лаючи себе за втрату контролю над собою, що, як він вважав, бувало з ним не часто, проте не мало бути ніколи.

Вони повільно підіймалися на пагорб, на вершині якого стояла обсерваторія — велика будівля з яскраво-червоної цегли, увінчана кількома баштами з куполами сірого кольору. Центр усього світу, як визначила Дафна. Сколесивши у своїх подорожах майже половину цього світу, Саймон з особливою гостротою відчув зараз це.

Леді Бріджертон зупинилася на вершині пагорба:

- Все на місці? Скільки нас? Раз, два, три... десять. Уся сім'я у зборі!

Саймон відчув деяку незручність від того, що його зарахували до сім'ї, але заперечення з його боку виглядали б надто безглуздо.

- Зараз матінка побудує нас у шеренгу по одному і накаже розрахуватися, - пробурчав Колін і весело підморгнув Саймонові. - А потім велить розібратися по зростанню. Тільки з цим будуть деякі труднощі, тому що всі

ми, крім Ентоні і, мабуть, Бенедикта, ще ростемо і то випереджаємо, то відстаємо один від одного.

Саймон відповів йому усмішкою.

- Не знаю, де мені буде місце, сказав він.
- Десь поруч з Ентоні, гадаю.
- Боже борони! Я починаю його побоюватися!

«Знову я сказав зовсім не те, що хотів і що слід було б», — дорікнув собі Саймон, упіймавши здивований погляд Коліна.

- Ентоні! - крикнула леді Бріджертон. - Де ти?

Справді, у цій величезній родині не так легко одразу знайти кого хочеш, але свого старшого вона розрізнила за незадоволеним бурчанням, яке той видав.

- Іди сюди, Ентоні. Тобі там нічого робити. Ходімо зі мною в обсерваторію.
- З небажанням той відійшов від Дафни і приєднався до матері.

Колін знову підморгнув Саймонові:

— Матінка пустилася на всі тяжкі, га? Як Вам подобається? Після цього єдиний для вас вихід не засмучувати її, а піти та запропонувати руку допомоги Дафні.

Саймон не втримався і теж підморгнув юнакові.

- Ви недалеко пішли від Вашої матері, мій друже, - сказав він.

Колін розсміявся:

- Але я говорю прямо. На відміну від матінки.
- Це правда, великодушно погодився його співрозмовник. Навіть надто прямо.

У цей час до них наблизилася Дафна, ніби почувши, про що вони кажуть.

- Я залишилася без супроводу, жалібно сказала вона.
- Жахливо! Вигукнув Колін. I Гіацинта теж. Якщо не заперечуєш, я візьму її на себе. Саме Гіацинту! З Елоїзою у мене загострилися стосунки з того часу, як їй виповнилося чотирнадцять. Із цими словами він швидко відійшов від них.

Саймон запропонував руку Дафні, та поклала свою на його лікоть і спитала з усмішкою:

- Ми ще не остаточно Вас залякали?
- Вибачте... відповів він, я не зовсім зрозумів...
- Я говорю про нашу родину, пояснила вона. Воно й у закритому приміщенні досить стомлююча, але на свіжому повітрі особливо...

Їх мало не збив з ніг Грегорі, що мчав за Гіацинтою і щось кричав про те, що повинен помститися їй за все, що вона йому зробила.

- Це... це просто для мене нові, ще непізнані відчуття, ледве уникнувши зіткнення з хлопцем, галантно зауважив Саймон.
- Як ви витончено відповіли, Ваша Світлість. Я захоплена.
- А я, своєю чергою, захоплений вашою іронією, міс Бріджертон. Однак ви забуваєте, що в мене немає досвіду перебування в сім'ї. Нема ні братів, ні сестер.

Щось у його тоні змусило її уважно подивитися на нього.

- Ні братів, ні сестер, - повторила вона з жартівливим зітханням. - Ви, певно, жили на небі.

Вона б, можливо, відчула, що жарт був недоречним, якби її увагу знову не відвернув все той же Грегорі, який продовжував ганятися за Гіацинтою.

Дафна спритно схопила його за рукав.

- Знову! Ледве не збив нас з ніг!
- Як вам удалося схопити його! щиро захопився Саймон. У вас чудова реакція. Ви були б чудовим дуелянтом.
- Зброя та взагальному бійки не моя амплуа, Ваша Світлість.
- Пусти мене, я не буду! занив Грегорі і, відпущений на волю, кинувся за Гіацинтою, але та встигла знайти захист біля матері.

Саймон провів хлопчика поглядом і знову обернувся до Дафни.

- Ви не закінчили вашої думки, сказав він. Вам завадила атака Грегорі.
- Я... я не пам'ятаю. Про що ми розмовляли?
- Ваші слова, Дафно, про те, що на небесах немає ні братів, ні сестер, я зрозумів по-своєму.
- I правильно зробили, Саймоне. Абсолютно не заперечуючи думки про благодатну самотність час від часу, звичайно, я, правду кажучи, не уявляю життя поза сім'єю. Поза великою сім'єю, додала вона задумливо. Саймон мовчав, і вона завершила фразу відвертими словами:

- Я й сама не можу уявити, що в мене буде лише одна дитина.
- Часом, сказав Саймон, не дивлячись на неї, це від нас не залежить.

Раптом її обличчя вкрилося рум'янцем.

— Заради Бога, вибачте! — скрикнула вона. — Я зовсім забула… Ентоні якось згадував, що ваша мати… що у Вас…

Він знизав плечима:

- Так, я не знав матері. Не міг знати. Тому не міг оплакувати її.

У його сіро-блакитних очах прозирала прихована печаль, і Дафна відчувала, що слова, які вона почула, не правдиві. Проте, сам він, певне, вірив у сказане ним. І вона подумала: навіщо, навіщо ця людина обманює саму себе протягом стільки років? Невже йому легше від цього?

Вона вдивлялася в його обличчя, трохи схиливши набік голову, — так вдивляються в музеї в картину, що зацікавила, або інший предмет мистецтва, — і бачила злегка порожні від річкового вітру щоки, сплутане темне волосся, холодні світлі очі під темними бровами. Чи вони стали зараз трохи м'якшими, ці очі?..

Він відчував деяку незручність від її випробувального простодушного погляду і врешті-решт перервав мовчанку, промовивши невиправдано різко:

- Ходімо! Ми відстали від решти.

Дафна відвела від нього очі, подивилася у бік обсерваторії. Мати та Ентоні вже входили туди. Через кілька хвилин їхнє велике галасливе сімейство буде допущене всередину і на власні очі побачить усі ці довготи, широти та інші дива.

Проте нині вони її мало цікавили — брати, сестри, обсерваторія. Вона забула про них — ніби їх нема і ніколи не було.

Зараз у її думках був тільки він, чоловік, що стоїть перед нею, кого їй так хотілося обійняти, притиснути до себе і ніколи не відпускати.

* * *

За кілька годин вони знову були на трав'янистому березі Темзи і вже закінчували ситний сніданок, дбайливо приготовлений кухаркою Бріджертонів.

Як і під час учорашнього обіду, Саймон більше мовчав та слухав. Тим більше, що поводитися таким чином було набагато легше, ніж намагатися

вставити хоч одне слово в безперервний потік дитячих вигуків і речей дорослих членів сім'ї.

Один із цих вигуків був адресований і йому.

- Який прекрасний день, ваша світлість, чи не так? звернулася до нього Гіацинта світським тоном, безсумнівно, запозиченим від матері. Вам сподобалося в обсерваторії?
- Звичайно, міс Гіацинта, відповів він. А вам?
- Жахливо цікаво! Вона вже збилася зі світського тону і продовжила звичайнісіньким:
- Ви так чудово розповідали про всякі меридіани та інші штуки. Прямо, як справжній учитель.
- Я не хотів нікого вчити, винним голосом сказав Саймон. Так уже вийшло. Вибачте мене.
- З іншого кінця покривала, де всі розташувалися і де було розкладено їжа, Дафна з посмішкою дивилася на співрозмовників.

Гіацинта поблажливо струсила головою.

- Нічого. Мені сподобалося. Вона кокетливо подивилася на нього. А сперечаємось, ви не знаєте жодної амурної… ну, романтичної історії про це місце?
- Звісно, не знаю. Розкажіть, якщо можете.

Дівчинка постаралася, щоб її погляд став ще більш чарівним.

- Можу. Ось послухайте. Саме в цьому місці сер Волтер Релі[3] кинув на землю свій плащ, щоб королева Єлизавета могла пройти брудом і калюжами і не забруднити туфлі.
- Невже тут? запитав Саймон.

Він навіть підвівся з покривала і почав вдивлятися в трав'янистий ґрунт, ніби сподівався виявити там сліди королівських туфель. Або на крайній кінець відбитки плаща сера Релі.

- Що ви робите?

Гіацинта теж схопилася з місця. До неї приєднався Грегорі:

- Що Ви шукаєте?

Саймон з дивним подивом дивився на дітей:

- Як що? Калюжі та бруд, звичайно.
- Звідки? Сьогодні сухо.

Саймон із сумнівом похитав головою:

- Це тільки здається. А раптом у траві знайдеться ямка, наповнена водою?
- ну, і що з того?

Дівчинка була явно заінтригована. Хлопчик же вдавав, що йому і так все ясно і нема про що говорити.

- Я хочу знати заздалегідь, зберігаючи повну серйозність, почав пояснювати Саймон, чи зустрінуться на нашому шляху назад калюжі та бруд і підготувати свій плащ, щоб кинути на них.
- Навіщо? розпачливо запитала Гіацинта. Ну навіщо?
- Щоб Ви не промочили туфлі.
- Але ж у вас немає плаща, сер! Закричала вона.
- Виходить, кину сорочку.
- Але тут немає калюж!

Саймон видав подих полегшення:

- Тоді я врятований.

Гіацинта дивилася на нього з підозрою:

- Ви смієтеся з мене, сер?
- А як ви думаєте?
- Думаю, так... Вона справді ненадовго замислилась. Потім сказала:
- Але ж ви мені подобаєтеся. Якщо ви одружуєтеся з моєю сестрою...

Дафна мало не подавилася бісквітом і закашлялася.

- І що тоді? дивлячись лише на дівчинку, спитав Саймон.
- Тоді знайте, я не проти.

Він продовжував дивитись на неї. Ще трохи подумавши, вона додала:

- Але якщо не одружуєтеся з нею, теж буде непогано... Тоді дочекаєтеся мене.

Що відповісти на перше і на друге припущення, Саймон не знав і був дуже вдячний Грегорі, коли той смикнув сестричку за косу і кинувся тікати, а вона — за ним.

- Наскільки я розумію, зі сміхом сказала Дафна, Грегорі кинув вам рятівне коло.
- Він здорово мене врятував. Я зовсім не вмію поводитися з дітьми… Скільки років Гіацинті?
- Близько десяти. На мою думку, ви чудово сходитеся з ними. Чому ви запитали про вік?
- Іноді вона міркує, як доросла, як ваша матір.
- Не бійтеся. Це просто мавпування. Вам нічого не загрожує, Ваша Світлість. Ні від неї, ні від мене.

Тепер його врятував від відповіді крик леді Бріджертон:

- Збираємось! Вже пізно.

Саймон дістав кишеньковий годинник:

- Ще лише три.

Дафна безпорадно пересмикнула плечима.

- Мама має своє поняття про час. Вона вважає, що леді має до п'ятої години обов'язково бути вдома.
- Але чому?
- Пояснити це важко. Проте, це одне з непорушних правил, засвоєних з дитинства та переданих у спадок. Я звикла не ставити зайвих питань, бо марно... Ходімо.

Вони попрямували до пришвартованої біля пристані яхти. Дафна помітила, що з лиця Саймона зникло пожвавлення, що з'явилося під час розмови з Гіацинта, воно знову стало замкненим, навіть сумним. Зовсім інша особа. Їй стало його шкода, вона спробувала весело посміхнутися і промовила:

- Ви казали, що не спілкувалися з дітьми. Але у вас просто природне вміння робити це.

Він нічого не відповів. Вона ласкаво пошмагала його по рукаву:

- 3 вас вийде чудовий батько, я певна. Діти люблять та розуміють жарти.

Він так різко обернувся до неї, що вона злякалася.

- На мою думку, я вже казав вам, що не маю наміру одружитися. Ніколи.
- Але я...
- Тому немає сенсу говорити про моє батьківство.
- Я... вибачте.

Вона намагалася видавити усмішку перед тим, як відвернутися, і сподівалася, що він не помітив, як у неї затремтіли губи. Зрозуміло, вона чудово знала, що їхнє залицяння одне за одним— лише гра, проте не могла стримати розчарування, що охопило її почуття. Наче щось сподівалася. Чогось чекала. Хотіла…

Вони підійшли до причалу, де зібралися решта. Дехто вже був на борту яхти. Грегорі, танцюючи, підстрибував на вузьких сходнях.

- Грегорі! - крикнула леді Бріджертон. - Припини зараз же!

Він утихомирився, але залишився на сходнях.

- Зійди звідти! - знову закричала мати. - Іди на палубу чи спускайся на берег!

Саймон відійшов від Дафни і поквапився до яхти.

- Хлопчик може послизнутися, - промимрив він. - Дошки зараз сирі.

Грегорі знову почав танцювати войовничий танець.

- Гей! Що тобі мама сказала?

Це крикнула Гіацинта, але у відповідь брат показав їй язика.

Дафна поспішила за Саймоном, кажучи:

- Який упертий... Сподіваюся, з ним нічого не станеться.
- Якщо завадять канати, на які він упаде. А якщо ні...

Саймон був уже майже поряд з хлопчиком, що розігрався.

- Пройди на палубу, Грегорі, гукнув він його, і дай мені пройти!
- А чому ви без Дафни? спитав той. Допоможіть їй. Я й сам піду.

Саймонові захотілося схопити його за комір і стягнути з небезпечної дошки, змінивши тим самим думку Дафни про себе— як про людину, яка вміє гідно поводитися з дітьми.

З палуби до спроби вгамувати Грегорі приєднався Ентоні. Перегнувшись через борт, він грізно закричав:

- Ей ти! Зараз же марш на борт!

Далі все сталося майже миттєво, але в очах тих, хто спостерігав, розтяглося, як це буває, на більш тривалий час, за який вони (ті, хто спостерігав) встигли побачити кілька картин, що змінили одне одного.

Спочатку Грегорі послизнувся на сходнях і безпорадно змахнув руками. Потім йому на допомогу з обох боків кинулися Саймон та Ентоні. Грегорі,

різко обернувшись, штовхнув брата, і той, зовсім не чекаючи цього, змахнув простягнутими для допомоги руками і почав падати у воду. Але перед цим зіткнувся з Саймоном, який утік знизу, який теж не зміг утримати рівноваги і теж опинився в Темзі... А що ж Грегорі? Якимось дивом він утримався на слизькій дошці і поповзом, як краб, заліз на борт.

Дафна прикрила рот рукою чи то від жаху, чи то від нападу дикого сміху.

Леді Бріджертон запідозрила її в другому і засуджує:

- На твоєму місці я не стала б так веселитися. Да ϕ на насилу придушила сміх і відповіла:
- Мені здається, мамо, ти сама робиш героїчні зусилля, щоб залишатися серйозною. Я помиляюся?

Крізь стиснуті зуби її мати ледь чутно видавила:

- Так, помиляєшся, - і відвернулася, щоб остаточно не видати себе.

Тим часом Ентоні і Саймон вибралися з води, в якій промокли до нитки і подивилися без жодного схвалення один на одного. Їм було не до сміху. А той, хто став мимовільною причиною цього, розсудливо сховався десь на яхті.

- Може, тобі треба втрутитися, дочко моя? сказала леді Бріджертон, чим викликала подив Дафни.
- Мені? А навіщо?
- Все виглядає так, ніби Ентоні та наш гість ось-ось вчепляться один одного.
- Але чому? У всьому винен Грегорі.
- Звичайно. Але ж вони чоловіки, а значить, не люблять потрапляти в кумедне становище, мудро розсудила леді Бріджертон, і шукатимуть із нього вихід. Не битися ж їм із дванадцятирічним хлопчиком?

Вона як у воду дивилася, бо саме в ці хвилини Ентоні злісно дивився на Саймона і бурчав:

- Я б сам упорався, якби не ти... Твій стрибок на сходні тільки налякав хлопця.
- На мою думку, ти перший стрибнув, відповів Саймон.

Їх слів ні леді Бріджертон, ні Дафна не чули, але за роздратованим виразом мокрих облич і загрозливим позам промоклих постатей можна було легко зрозуміти, що обидва вони не обмінюються люб'язностями і висловлюваннями співчуття.

- Зараз займуться пошуками винного, - прошепотіла леді Бріджертон. - Я радила б тобі наблизитися до них.

Дафна не стала сперечатися — вона й сама відчувала небезпеку.

Однак, підійшовши до них упритул, зрозуміла з нещадною ясністю, що нічого зробити не може, бо тут безсилі всі дії та слова. Все ж таки зі сміливістю розпачу, знаючи, що спричинить цим на себе і на Саймона ще більший гнів брата, схопила мокрого герцога за плече (рука відразу стала холодною) і рішуче сказала:

- Допоможіть же піднятися на цей корабель!

Саймон глянув на Ентоні. Ентоні глянув на Саймона. Обидва дивилися на Дафну. Вона струсила Саймона за плече.

- Наша розмова ще не закінчена, Гастінгсе, прошипів Ентоні.
- Далеко не закінчена, Бріджертон, озвався той.

З чого Дафна зрозуміла, що стосунки між друзями сягнули точки кипіння і пара ось-ось вирветься назовні.

Щоб цього не сталося, вона посилила тиск на плече Саймона, змушуючи того $\ddot{\text{и}}$ ти.

- Вам обом треба швидше обсохнути, - сказала вона. - Ходімо.

Нагадування про річкову ванну не викликало у купальників мимоволі приємних відчуттів. Вони ще раз обмінялися поглядами, що не обіцяли нічого доброго, і розійшлися.

* * *

Зворотний шлях здався всім довгим і тяжким. Ближче до ночі, коли Дафна вже готувалася до сну, нею опанував дивний занепокоєння. Сон усе не йшов, тому, накинувши пеньюар, вона вирушила на нижній поверх у пошуках теплого молока і хоч якогось співрозмовника. Якщо не перше, то друге у їхній великій сім'ї вона розраховувала обов'язково знайти. Але навколо було тихо та безлюдно.

Однак на півдорозі до кухні вона почула кашель і невдоволене хмикання з кабінету Ентоні. Що він робить там у таку пізню годину?

Вона обережно прочинила двері і зазирнула всередину. Старший брат сидів, нахилившись над столом із паперами, і щось писав. Пальці його були забруднені чорнилом. Очевидно, він відповідав на ділові листи, але чому в таку неврочну годину?

Ентоні влаштував у їхньому будинку діловий кабінет і часто проводив у ньому час, приходячи зі свого холостяцького житла, проте зазвичай робив це вдень. І Дафна ще ніколи не бачила його з пером у руці.

- Чому ти не доручиш цю роботу своєму секретареві? неголосно, щоб не налякати його, спитала вона. Він підняв голову.
- Чортова лялька вирішила навіщось вийти заміж, сказав він, і помчала до Брістоля.
- Що ж, з усмішкою промовила Дафна, таке трапляється з молодими жінками. Але хіба з цього випливає, що господар повинен до світанку стирчати за письмовим столом?

Ентоні глянув на годинник.

- Ще північ. Але все одно ти маєш рацію. Він відсунув від себе папери, потягнувся у кріслі. Справи можуть зачекати до ранку. А ти чому не спиш?
- Цілком не хилить до сну. Спустилася сюди, шукаючи гарячого молока, а замість нього виявила тебе. Точніше, почула твою лайку.
- Що?.. A, так. Це чортове перо! Ентоні глянув на свої пальці. Чомусь мажеться, будь воно прокляте! Він винувато посміхнувся. Я став часто лаятись і згадувати чорта, так?

Дафна засміялася. Вона вже давно звикла до досить прямолінійної мови старших братів, вони не дуже стримувалися при ній, і це було навіть приємно — отже, вважали її своєю, довіряли, були відвертими.

Вона подивилася на розкладені на столі папери.

- Цілком увійшов у справи сімейства?

Він кивнув із кислою міною:

- I теж захотілося гарячого молока від цього. Чому ти не подзвонила, щоби принесли?
- У мене сміливіша думка, Ентоні. Чому б нам не спробувати? Усі слуги давно сплять. Правда, додала вона трохи розгублено, я не маю жодного уявлення, як його кип'ятити.
- Думаю, кип'ятити зовсім не обов'язково, теж не надто впевнено сказав брат. Ходімо, там розберемося. У кухні було зовсім темно, сюди проникало тільки місячне світло.
- Знайди лампу, скомандувала Дафна. А я спробую знайти молоко. Ти зможеш запалити світло?
- Спробую, не дуже впевнено сказав Ентоні.

Дафні було приємно це північне спілкування з братом — зараз він виглядав набагато спокійнішим, ніж увесь останній тиждень, коли майже не розмовляв, а тільки гарчав, і все більше на неї. Хоча на Саймона теж. Але той лише прийшов і пішов, а Дафна весь час під рукою у роздратованого брата.

Вона продовжувала в напівтемряві гриміти посудом, шукати глечик— чи куди його наливають?— з молоком.

Позаду затеплилося світло, Дафна обернулася, щоб побачити переможний вираз обличчя Ентоні.

- Я запалив її! - вигукнув він.

Це звучало майже як Юлія Цезаря: «Прийшов, побачив, переміг!»

Її слова прозвучали не так тріумфально:

- Молока ніде немає.
- Що ж, весело сказав Ентоні, піду шукати корову.
- Не треба корови! Ось воно! Під самим носом. Як я раніше не побачила? Шукала глечик, а він у бутлі.
- Потрібно в щось перелити і підігріти, зрозумів Ентоні.

Вони підійшли до плити.

- Вона холодна, розчаровано промовила Дафна. Як її розпалити?
- Гадки не маю.
- Я теж.

Вони радісно розсміялися, наче повідомили одне одному щось неймовірно веселе.

- Знаєш, сказав потім Ентоні, я чув від розумних людей, що холодне молоко набагато корисніше за гаряче.
- Ти не повіриш, я зараз подумала про те саме!

Ентоні взяв з полиці два кухлі.

- Наливай!

Вони сиділи на табуретах біля кухонного столу і залюбки пили свіже молоко. Ентоні налив собі ще.

- А тобі, Дафно?
- Дякую, мені достатньо.

Вона облизнула губи, подерлася на табуреті, влаштовуючись зручніше, повернулася обличчям до Ентоні. Зараз найкращий момент поговорити з ним, чого їй хотілося всі ці дні. Ну, вперед, Дафно! Звільни свою душу, якщо зумієш. Запитай, що хочеш, і скажи сама.

- Ентоні, почала вона нерішуче. Можу я запитати?..
- Звичайно, сестрице. Про що?
- Про герцога Гастінгса.

Гуртка зі стуком опустилася на стіл.

- Що про нього?!
- Тільки... зберігай спокій, Ентоні. Я знаю, ти не любиш його.
- Це не зовсім вірно, Дафно, відповів Ентоні, придушуючи зітхання, він один із моїх найближчих друзів. Брови її піднялися майже здивовано.
- Не сказала б, якщо судити з твоєї поведінки.
- Просто у мене не викликає довіри його ставлення до жінок. Зокрема до тебе.
- Ти говориш дурниці, Ентоні! палко заперечила вона. Я не збираюся грати роль його адвоката і можу цілком повірити, що він, як ти казав, шенапан[4], навіть розпусник, але твердо знаю і вірю, що ці свої якості він ніколи не виявить по відношенню до мене. Бодай тому, що я твоя сестра.

Ентоні сидів з кам'яним обличчям, і було видно, що слова сестри його анітрохи не переконали.

Вона продовжувала:

— Не будь таким упертим, Ентоні. Адже навіть якщо припустити, що йому чужі будь-які норми чоловічої честі та моралі, він повинен розуміти, що ти просто вб'єш його, якщо він порушить їх.

I це припущення Ентоні пропустив повз вуха і нічого не відповів, а тільки поцікавився:

- Про що ти хотіла мене запитати?
- Запитати? Вона наморщила чоло, вдаючи, що зовсім забула своє запитання, бо не надає йому жодного значення. Ах так. Мені було цікаво дізнатися, чому Гастінгс так налаштований проти весілля. З ним щось трапилося?

Ентоні знову стукнув кухлем об стіл, цього разу так, що залишки молока виплеснулися на скатертину.

- Чорт забирай, Дафно! Адже ми, здається, домовилися, що вся ця безглузда витівка— просто розіграш! А виходить, ти думаєш про нього як про чоловіка? Це немислимо!
- Які дурниці, Ентоні! Зі щирим (у чому вона не була до кінця впевнена) обуренням вигукнула Дафна. Я просто цікавлюсь.
- Найкраще, різко промовив він, якщо ти взагалі викинеш цю думку з голови! З цікавості вона прийшла до тебе чи ні не важливо. Зарубай собі на носі: цьому не бувати! Ти зрозуміла мене, Дафно? Він ніколи не одружиться з тобою!
- Чого тут не зрозуміти? відповіла вона. Я ж не зовсім вижила з розуму. Зрозуміла, навіть якби не кричав на весь будинок.
- От і прекрасно. І закінчимо на цьому.
- Ні, не закінчимо. Ти таки не відповів на моє запитання.

Ентоні здивовано дивився на неї:

- O, Boxe! Яке питання?
- Чому Гастінгс наполегливо не хоче одружитися?
- Навіщо тобі це знати? стомлено спитав брат.

Правду кажучи, різні думки бродили в її голові, аж до найфантастичніших, але вона зуміла знайти, як їй здавалося, природну форму їх вираження.

- По-перше, сказала вона, мені просто цікаво, як я вже говорила тобі, а по-друге, ти маєш зрозуміти і погодитися, що для майбутніх претендентів на мою руку та для громадської думки взагалі може бути дуже важливим знати, що за чоловік цей герцог... Після того як він відмовиться від мене.
- Ми ж домовилися, що ти відмовишся від нього! гаркнув Ентоні.
- Звісно. Так і буде. Але хіба хтось повірить?
- Повірять! Знаючи тебе, усі повірять!

Їй була приємна впевненість брата, але сумніви не залишали її.

— А взагалі, — продовжував Ентоні, — я теж не розумію, відверто кажучи, чому Гастінгс такий налаштований проти шлюбу. Але пам'ятаю, він завжди дотримувався такої думки. Хоча, між нами...

Він замовк.

- Що «між нами»? швидко підхопила Дафна.
- Нема нічого.
- Говори, я не відчеплюся!

- Ох... я тільки хотів сказати, що до жіночої статі він виявляв достатній інтерес.
- Як і ти, братику?

Ентоні не стримав сміху:

- Як і я, сестрице. Але я ніколи не давав клятву безшлюбності.
- А він давав?
- Так. І звучало це набагато серйозніше та переконливіше, ніж у вустах багатьох так званих переконаних холостяків.
- Тепер мені зрозуміло.

Ентоні знову видав зітхання, цього разу полегшення.

- Моя тобі неабияка порада, - сказав він з усією серйозністю. - Вибери собі пару з-поміж нових кавалерів і забудь про Гастінгс. Він непоганий чоловік, але не для тебе.

Дафна почула лише те, що хотіла почути.

- Якщо він непоганий, повторила вона, то...
- Він не для тебе, з ще більшим натиском сказав Ентоні.

Однак у Дафни залишилася невиразна надія, що, можливо, її брат таки помиляється.

Розділ 9

Знову герцог Гастінгс був помічений у суспільстві міс Бріджертон. (Або вона в його суспільстві.) Йдеться про міс Дафну Бріджертон (якщо хтось, як і ваш автор, трохи плутається в іменах представників цієї величезної родини).

Чи не дивно, що, за винятком прогулянки в Грінвіч, про що наша «Хроніка» повідомляла десять днів тому, їх бачили разом лише на вечірніх раутах?

Вашому автору достовірно відомо, що після того, як два тижні тому герцог Гастінгс побував з візитом у міс Бріджертон вдома, їх ніде не зустрічали вдвох, навіть на кінній прогулянці в Гайд-парку.

«Світська хроніка леді Віслдаун», 14 травня 1813 року

У середині травня Дафну можна було побачити в бальній залі будинку леді Троубрідж, розташованого в Хампстед-Хіті, на північній височині околиці Лондона, неподалік лісопарку, знаменитого своїми святковими парками.

Вона обрала зручну позицію в самому кутку зали, де їй вдавалося до певного часу ховатися від шанувальників, що облягали її (числом більше десяти) і прагнули запросити її на танець.

Відверто кажучи, їй не хотілося не лише танцювати, а й перебувати в будинку леді Троубрідж. Ні, вона не мала до згаданої жінки жодних претензій: просто тут не було Саймона.

Це аж ніяк не означало, як і випливає з вищесказаного, що вона була приречена провести весь вечір, перебуваючи в категорії «пристінної квітки», як називали дотепники дівчат, яких не запрошують на танці. Навпаки, недавні пророцтва Саймона справдилися повною мірою, і Дафна не мала відбою від шанувальників. З дівчини, яка всім подобалася, але не більше того, вона перетворилася на найпопулярнішу в нинішньому сезоні, на обожнювану і незрівнянну.

Така була думка світу, а з ним не дуже посперечаєшся. Всі, зокрема й ті, хто ще недавно (як, наприклад, леді Джерсі) говорив, що Дафні Бріджертон не бачити успіху як своїх вух, заявляли тепер, що завжди були впевнені в чарівності цієї дівчини і не приховували своєї думки тільки ніхто чомусь не хотів їм вірити.

Але повторимо: незважаючи на те, що її танцювальна картка була повністю заповнена вже в перші хвилини прибуття на бал і низка кавалерів по черзі і разом навперебій пропонувала їй келихи з лимонадом, фрукти та печиво, — незважаючи на все це, вона не відчувала ані задоволення, ані радості, бо поряд не було справжнього автора та режисера всього цього дійства — Саймона, герцога Гастінгса.

її зовсім не зачіпало те, що, коли вони бачилися на якихось званих вечорах, він неодмінно з разючою постійністю хоча б один раз, та згадував про своє неприйняття самого інституту шлюбу. (Хоча — скажімо на його захист — при цьому він ніколи не забував висловлювати свою подяку Дафні за те, що вона рятує його від лютих атак зневірених честолюбних матерів.) Не річ і в тому, що часто під час коротких зустрічей він раптово ставав мовчазним або часом дозволяв собі досить різко розмовляти з кимось у її присутності. Все це викупалося рідкісними хвилинами, коли вони залишалися ніби вдвох («як би» — бо навколо завжди були люди) десь у куточку зали або під час чергового туру вальсу, і вона могла досхочу дивитися в його сіро-блакитні очі, майже забуваючи про сотню, якщо не більше, пар очей, що стежать за ними. Забуваючи, що їхній роман, їхня закоханість, залицяння примарні, хибні.

Вона більше не намагалася говорити зі своїм старшим братом про Саймона. Ворожість Ентоні до герцога, яка її засмучувала і дивувала, не

зменшувлася. Коли чоловіки зустрічалися, Ентоні поводився чемно, але холодно, і було помітно, що він ледве стримується.

І все ж вона бачила — чи їй хотілося цього, — що паростки колишньої дружби зберігаються, намагаються прорватися крізь завісу взаємної ворожості, і сподівалася, що, як тільки закінчиться вся ця вистава і вона стане дружиною якоїсь нудної, але благородної людини, якій ніколи не буде належати її душа, коли станеться все це, її улюблений брат і Саймон знову стануть друзями.

Що стосується Саймона, він, можливо, бував би частіше на балах, де міг зустрічатися з Дафною, якби не умова, яку поставив Ентоні і з чим він сам погодився: бачити його сестру якомога рідше. (Зовсім одурів цей Ентоні від почуття відповідальності, що звалилося на нього, за долю сім'ї!) Ще він неодноразово говорив Саймону, що сподівається, що завдяки їхній безглуздій у своїй основі вигадці, Дафні вдасться якнайшвидше знайти гідну партію з числа новостворених і проявляючих неабияку енергію. І забути про існування герцога Гастінгса з усіма божевіллям його характеру.

Дафна не поділяла сподівань брата і була таємно рада появі на званих вечорах Саймона ще й тому, що вона зупиняла натиск шанувальників.

Засмучувало її, як уже було сказано, що з'являвся він рідко, а також те, що після невдалого купання в Темзі її брат зовсім втратив над собою контроль — можна подумати, Саймон своїми руками зіштовхнув його тоді у воду — і безперервно хрумтів Дафну лайливими і образливими. епітетами в адресу колишнього однокашника, не гребуючи зовсім малопристойними історіями з їхнього минулого спільного життя. Ці історії не відштовхували її від молодого герцога, а діяли, як часто буває, протилежним чином.

Тим не менш, Саймона сьогодні не було. А якби він був, то, напевно, знову вмовляв би її якнайшвидше знайти потрібну партію. І це б її не тільки дратувало, а й дуже засмучувало.

Вона не витала в хмарах і розуміла— таке має незабаром неминуче статися— у неї з'явиться чоловік, і цьому так чи інакше сприятиме людина, якій громадська чутка вже привласнила звання «Фатальний Герцог». А початок усьому поклала юна Філіпа Фезерінгтон, яка вигукнула якось у присутності кількох людей, що у Гастінгса фатальна зовнішність. З того часу його інакше, як Роковим Герцогом уже не називали. За очі, звісно.

Коли до вух Дафни дійшло це чи то схвальне, чи то зовсім невтішне прізвисько, вона прийняла його всерйоз: так, у ньому було щось фатальне, що глибоко зачепило її душу і серце. І провини Саймона у цьому вона не бачила. Він, як і раніше, ставився до неї з підкресленою повагою, проявляв стриману увагу, трохи присмачену легкою іронічністю. І вона відповідала йому тим самим. Навіть Ентоні визнавав, що манери та поведінка Саймона вищі всіляких похвал. Але, додавав її брат, це все чисто зовнішнє, а що ховається за оболонкою пристойності, навіть шляхетності, — вкрите мороком. І якщо морок розсіється.

Дафні теж хотілося, щоб він розсіявся, але не для викриття брехливості та лицемірства, у чому підозрював Саймона її брат, а щоб краще розібратися у почуттях герцога. У тому, який він насправді.

Поки ж він не робив жодних спроб, щоб опинитися з нею віч-на-віч, щоб доторкнутися губами хоча б до оголеної частини її руки. Поцілунки дісталися тільки пальцям, затягнутим у рукавичку, і то лише двічі.

Вони невимушено розмовляли на кількох званих вечорах, але недовго. Потанцювали один з одним, але лише по два танці, щоб не шокувати суспільство. Вони...

Загалом, чого там говорити, згадувати, перераховувати... Вона вже знала без жодних сумнівів, що закохалася в нього. І при цьому— яка іронія долі!— була змушена проводити в суспільстві Саймона набагато менше часу, ніж хотілося— щоб остаточно не вбити інтересу до себе у шанувальників, що з'явилися і множилися, і, головне, не викликати люті Ентоні.

Саймон же, у свою чергу, намагався бувати в її суспільстві рівно стільки, скільки необхідно, як він вважав, для того, щоб не збуджувати зайвих надій на його імовірний шлюб і водночас не давати зрозуміти, що він вільний для когось іншого.

Безглузда і загалом хвороблива ситуація — Дафна дійшла такого висновку, стоячи зараз біля холодної мармурової стіни зали. І все це дуже сумно.

Продовжуючи думати про це, вона не могла не згадати, що, незважаючи на його категоричні міркування про шлюб взагальному і, отже — так вона розуміла, — про ставлення до жінок (принаймні, її кола), вона час від часу ловила його погляд на собі і майже неприкрите бажання. (Або їй здавалося? Невже вона така зіпсована?) Він уже не дозволяв собі порівняно вільних фраз того типу, що виривалися у нього в будинку леді Данбері, коли він ще не знав, що Дафна з родини Бріджертон, але той же жадібний — чи як це більш пристойно назвати? — погляд вона, їй-богу, ловила на собі… Ні, вона не помиляється… Звичайно, він одразу відводив очі, відвертався, а в неї перехоплювало подих і по шкірі пробігали мурашки.

Його очі! Дехто порівнював їх із льодяниками, але як вони тепліли та танули, коли він переводив погляд на неї! Його слова могли бути жорсткими, інтонації роздратованими, але те, що таїлося в очах, викривало його…

Якщо, звичайно, вона знову не видає бажаного за дійсне.

Дафна не стримала зітхання. З уявою в неї завжди було добре, залишалося тільки чекати, коли мрії перетворяться на дійсність.

- Гей, Дафф! Що ти вмостилася в кутку? Відпочиваєщ?

До неї підходив Колін зі своєю звичайною дитячою усмішкою на губах. Гарний хлопець, нічого не скажеш, і життя приймає легко та радісно, як птах небесний. Після повернення з Парижа він уже встиг завоювати серця багатьох дівчат і деякі (ми говоримо про серця) розбити. Нічого серйозного, зрозуміло, — так, напівдитячі пустощі. На щастя, йому ще не дуже скоро доведеться думати про власну сім'ю та робити вибір.

- Я не відпочиваю, - відповіла вона. - Я ховаюсь.

- Від кого? Від Гастінгса?
- Зовсім ні. Його ж тут немає.
- Нічого подібного. Він тут.

Хоча Дафна добре знала, що улюбленою розвагою Коліна (після гри на стрибках і біганини за розпусними жінками) було дражнити свою сестру, вона все ж таки не могла стриматися і не без хвилювання перепитала:

- Ти не вигадуєш?

Він збудував скривджену вираз і, кивнувши у бік вхідних дверей, урочисто промовив:

— Бачив на власні очі чверть години тому. Що? Як пишуть у віршах, «забилося прискорене серце»?

Пропустивши шпильку повз вуха, вона відповіла:

- Просто він казав мені, що не збирається сьогодні.

Колін підморгнув їй:

- Тоді що ти тут робиш?

Імітуючи обурення, вона сказала:

- Моє життя не обертається довкола Гастінгса, щоб ти знав.
- Справді, люба сестрице?

Ну що за нахабний тип! I який проникливий, незважаючи на молодість!

- Так, справді, - уперто підтвердила вона, втішаючи себе тим, що зовсім не збрехала, бо життя її справді йде осторонь Саймона, хоча про думки цього не скажеш.

Раптом очі юного шалопая стали незвично серйозними.

- Тобі погано, сестрице? Скажи відверто.

Вона зробила здивоване обличчя:

- Не розумію про що ти...

Він усміхнувся з виглядом всезнаючої людини:

- Чудово розумієш.
- Припини свої дурниці, Колін!

— Припиняю, сестрице. Але раджу, замість витрачати час і сили на суперечки зі мною, зрушити з місця і відшукати герцога, поки його не забрала якась підступна красуня.

Дафна відчула, як її тіло мимоволі рвонулося з місця, і злякалася, що Колін помітить це. Зусиллям волі вона змусила залишатися там, де стояла.

- Xa! Сказав Колін. Стихнула?
- Колін Бріджертон, голосом своєї матері вимовила Дафна, ти ведеш себе як дурна неприємна дитина!

Це було найсильнішим виявом обурення в її вустах стосовно брата. Той і сам не чекав більшого, тому тільки розсміявся і потім сказав:

- А тепер тримайся, сестрице, бо сюди прямує сам Фатальний Герцог. Так, здається, його називають?.. Я не жартую, візьми себе до рук...
- Дафно! почула вона голос, який би відрізнила з тисячі.

Вона обернулася.

- Бачиш, тоном чарівника, який зачарував появу Саймона, промовив Колін.
- А ти не хотіла вірити коханому братові.
- Коханому? з усмішкою перепитав Саймон, звертаючись до Дафни. Невже він заслужив на таке звання?
- Тільки тому, що мій улюбленець Грегорі минулої ночі засунув мені в ліжко жабу, відповіла Дафна. Довелося тимчасово позбавити його цього почесного титулу.
- А в Ентоні ти його теж відібрала? Не вгавав Колін. Цікаво, за що?

Дафна замахнулася на нього рукою:

- Ох, іди кудись в інше місце зі своїми жартами.
- Мене ніде не чекають, сестрице.
- Ще як чекають. Ти ж обіцяв танцювати з Пруденс Фезерінгтон. Вона знемагає в очікуванні.
- Нікому я не обіцяв, ти щось плутаєш.
- Значить, тебе хоче бачити мати. Я чую її голос, який називає твоє ім'я.
- У тебе слухові галюцинації, сестро.
- Просто в мене шум у вухах від твоєї балаканини, братику. Ти мені починаєщ набридати.

Він картинно притиснув руку до грудей.

- О, як ти мені раниш серце, Дафф! Як ти раниш його!

Саймон вважав за можливе втрутитися.

- Вам слід виступати на сцені, Колін, сказав він. Ви даремно витрачаєте тут ваш талант. Едмунд Кін[5] помре від заздрощів, як тільки ви ступите на підмостки.
- Цікава думка, задумливо промовив Колін. Я повинен її добре обміркувати, а тому віддаляюся. Приємного вечора вам обом.

Він відважив церемонний уклін і зник.

Дафна і Саймон якийсь час мовчали — чи відпочиваючи від присутності Коліна, чи перебуваючи в деякому замішанні.

Дафна першою порушила мовчання.

- Наступне явище, сказала вона, прихід моєї матері.
- Явище третє, підхопив Саймон з кривуватою усмішкою, Ентоні.

Рятуючись від подальшого перерахування своїх родичів, Дафла сказала:

- Не чекала, що ви тут будете.

Він знизав плечима, на його чорному фраку, що добре сидів, з'явилися трохи помітні зморшки.

- Мені стало нудно, відповів він з розстановкою. Вона з подивом глянула на нього.
- Настільки нудно, що ви не полінувалися вирушити в інший кінець Лондона на нудний щорічний бал? Вибачте, не розумію вас.
- Я сам не розумію, сказав він миролюбно, і це послабило її образу на його лінивий тон.
- Рада, що ви прийшли, зізналася вона. Тут така туга.
- Невже?
- Крім того, мене закатували розпитуваннями про вас.
- Невже? саркастичнішим тоном повторив він.
- Уявіть собі. І найбільше дивувалася моя мама.
- Що ж так здивувало Вашу гідну даму?
- Вона лише хотіла знати, чому ви після того злощасного обіду жодного разу не нанесли нам візиту. Нарешті Дафна (закликаючи собі на допомогу свою матір) могла поставити йому запитання, яке мучило її вже досить довгий час.

Саймон насупився:

— Ви вважаєте це за необхідне? Я вважав, що для збереження міфу про наш з вами роман достатньо, якщо надаватиму вам явну увагу на цих чортових званих вечорах. Хіба я цього не робив?

Тільки зараз вона зрозуміла, як сумно можуть часом звучати такі приємні слова: роман, увага.

- Ваша увага, як ви її називаєте, сказала вона, може, мабуть, обдурити будь-кого, тільки не мою матір.
- «І не мене! Не мене!» хотілося крикнути їй.
- Справді? спитав він трохи розгублено.
- Звісно. Особливо, якщо ваша відсутність у нас у домі відзначена у цій безглуздій «Хроніці».
- Звідки вона, ця чортова леді… як її?
- Віслдаун, підказала Дафна.
- Звідки вона може знати всі подробиці нашого життя? Мабуть, містить цілу зграю шпигунів?
- Цілком можливо, підтвердила Дафна. Тим більше вам слід якнайшвидше відвідати нас, інакше її домислам повірить все суспільство і наші зусилля виявляться марними. Чудовий план зів'яне, не встигнувши розцвісти.
- Хотів би я, крізь зуби промовив Саймон, щоб ця проноза використала свій талант якось інакше.
- Як? поцікавилася Дафна.
- Не знаю… Ну, хай пише роман… п'єсу. Поему, чорт її забирай!
- О, якби тільки леді Віслдаун почула ваші слова! Можливо, вона вважала б їх за комплімент. Але боюся, більшість не дотримується такої думки про неї, зате підхоплює чи не кожне її слово і робить висновки. Мене сьогодні запитали близько десяток жінок, коли я отримаю нарешті пропозицію від такого герцога, якщо вже не отримала. Чи, може, все змінилося? питали вони.
- Гадаю, ви запевнили їх, що я відчайдушно закоханий і просто боюся… чекаю на зручний момент?

Дафна відчула, як щось обірвалося в її грудях. З величезним зусиллям вона зобразила усмішку і надала голосу веселого тону.

- Звичайно, - сказала вона, - саме так я й зробила.

Саймон засміявся.

— Ви говорили про цікавих жінок, — сказав він. — А що питали чоловіки?

Вона наморщила лоба:

- Чоловіки? О, їх було небагато. Усього один. Старий дивакуватий герцог. Він говорив не про шлюб, а про те, що добре знав вашого батька.

Обличчя Саймона закам'яніло. Дафна, не надавши цьому особливого значення, продовжувала:

— Він багато говорив про те, якою славною людиною був ваш батько. Як беріг і плекав свій герцозький титул і гідність і що, якби всі герцоги були такими, наша країна піднялася б ще більше над усім світом.

Саймон, як і раніше, не вимовляв жодного слова. Дафна задумливо глянула на нього.

- Знаєте, сказала вона, я раптом подумала… Ви ніколи не розповідали про свого батька.
- Мабуть, тому, що не вважав за потрібне про нього говорити.

Її неприємно вразила його різкість. Нехай це стосувалося не неї, але слова Саймона тим більше прозвучали дивно— адже йшлося про його батька.

- Щось не так? збентежено запитала вона.
- Нічого подібного.

Знову ця різкість. І очі... які холодні злі очі!

- Вибачте, сказала вона. Я більше ніколи не заговорю на цю неприємну тему.
- Я ж сказав, повторив він тим самим крижаним тоном, нічого особливого.
- Звичайно, примирливо промовила вона. Я зрозуміла.

Настала тривала незручна мовчанка. Дафна довго смикала складки сукні, перш ніж вимовити:

- Які гарні квіти в цій залі, чи не так? Особливо ті…

Він простежив напрямок, який вказувала її рука, побачив гірлянди з білих і червоних троянд

- Так, коротко сказав він.
- Цікаво, чи вони виросли в оранжереї у леді Троубрідж?
- Не маю поняття...

- І знову повисла мовчанка.
- Троянди так важко вирощувати.

Замість відповіді на цей раз він обмежився тим, що просто хмикнув.

Дафна витримала ще одну паузу і потім сказала:

- Ви вже куштували лимонад?
- Я його не п'ю.

Вона вирішила, що з неї досить.

— Зате я п'ю його, — безапеляційно сказала вона. — Коли мені хочеться пити, — пояснила вона, як для ідіота. — Тому прошу вибачити, але я йду за лимонадом, а вас залишаю наодинці з вашим поганим настроєм. Бажаю знайти собі відповідного співрозмовника.

Вона обернулася, щоб відійти, але відчула, що він схопив її за руку. Опустивши очі, вона якийсь час заворожено дивилася, як його біла рукавичка виділяється на тлі її рожевого рукава. Дивилася і чекала, щоб вона поповзла до її оголеного ліктя. Але цього, звісно, не сталося. Таке могло статися лише у її мріях.

- Будь ласка, Дафно, - сказав він, - не йдіть.

Голос був тихий, але наполегливий, і без жодних видимих причин її тремтіло.

Вона підвела голову, зустрівшись з ним очима.

- Прошу вас, вибачте, сказав він. Дафна кивнула. Слів вона знайти не могла. Однак Саймону хотілося зупинити її, пояснити все.
- Я не... Він помовчав. У нас із батьком були погані стосунки. Дуже... Тому я... я волію не говорити про нього.

Дафна дивилася на нього в німому здивуванні: ніколи ще в розмові з нею він не підшукував слова з таким трудом.

Він різко втягнув повітря, потім видихнув. Що з ним? Погано себе почуває?

- Коли ви згадали про нього... продовжував Саймон, але щось, як і раніше, заважало йому говорити. Я одразу почав... Мої думки звернулися в минуле, і я... Я не зміг стримати з... агресії.
- Вибачте, промовила Дафна. І знову не знала, що сказати.
- Злості не до вас, продовжив він.

Сіро-блакитні очі вп'ялися в її зіниці, але погляд уже не здавався таким холодним, суворим, він помітно потеплішав.

Саймон судорожно проковтнув грудку, що заважала дихати.

- Я був злий на самого себе, доказав він.
- І на батька? напівзапитливо і тихо промовила вона. Але чому?

Він не відповів. Втім, вона й не чекала відповіді.

Його рука ще лежала на її лікті, вона прикрила її своєю.

- Чи не хочете вийти на свіже повітря? - ласкаво запропонувала вона. - У вас такий вигляд... Вам би не завадило.

Саймон згідно кивнув:

- Добре. А ви залишайтеся тут. Ентоні відірве мені голову, якщо побачить нас разом на веранді.
- Нехай він відриває власну голову! Мені набридла його опіка!
- Бідолаха намагається бути для Вас хорошим старшим братом.

Дафна з роздратованим подивом дивилася на Саймона.

- На чиєму боці ви самі, мілорде? Щось не можу зрозуміти.

Не відповідаючи на запитання, він сказав:

- Добре. Давайте трохи прогуляємось. Але майте на увазі: одного брата я ще зумію витримати, але якщо він покличе на допомогу решту, мені кінець.

Дафна сприйняла жарт із напруженою усмішкою і мовчки кивнула у бік дверей, що виходили на веранду. Рука Саймона міцніше стиснула її лікоть, вони зробили вже кілька кроків до виходу, коли позаду пролунав гучний окрик:

- Гастінгс!

Саймон миттєво обернувся, подумки зазначивши, що за короткий час після повернення зі своїх мандрів він уже звик до нового імені. Це йому не сподобалося. З великим задоволенням він продовжував носити своє колишнє ім'я — Клайвдон, що не так нагадувала про батька і про все, що з ним пов'язано.

До нього підходив літній джентльмен, що спирається на тростину.

- Той самий герцог, про якого я вам говорила, - встигла прошепотіти Дафна. - Здається, його прізвище Мідлторп.

Саймон кивнув і озирнувся на всі боки, мріючи втекти або провалитися на місці, але виходу не було.

— Дорогий Гастінгс, — сказав старий, підійшовши впритул і поплескуючи Саймона по плечу. — Давно хочу познайомитись з вами. Я Мідлторп. Ваш батько був моїм добрим другом.

Саймон вклонився, коротко і різко, майже по-воєнному, хоч в армії ніколи не служив.

- Знаєте, - продовжував Мідлторп, - батько дуже переживав вашу тривалу відсутність, це мені хороше відомо... І він говорив...

Здається, ця людина вимовляла ще щось — Саймон майже не чув, не розрізняв слів: у ньому визрівав безпорадний гнів, що переходить у лють, і зосереджувалося це почуття, як не дивно, в порожнині рота, обпалюючи зсередини горло і щоки, огортаючи язик. Він знову почував себе восьмирічним і боявся, навіть був упевнений, що якщо спробує зараз заговорити, звуки так само принизливо-безпорадно вириватимуться з рота, як у той далекий час.

Але він не хотів, не міг знову зазнати колишнього приниження. Ні перед ким. Насамперед перед самим собою. Бо воно нагадувало про страшні самотні роки дитинства, про хлопчика, відкинутого єдиною близькою людиною—рідним батьком.

Мимоволі, він сам не зрозумів яким чином, йому вдалося вирвати членороздільний звук, голосний звук «0!», який був доречним і замінив цілу фразу. У ньому було все, що треба: ввічливий подив, вітання, навіть можна було зрозуміти й так — прохання продовжувати розмову.

Герцог Мідлторп саме так і зрозумів.

- Ваш батько, - сказав він, - помер на моїх руках.

Саймон цього разу не відповів навіть вигуком. Замість нього Дафна співчутливо промовила:

- О Боже...
- Він просив мене, вів далі старий, передати вам деякі папери. Листи до вас. Я бережу їх у себе вдома.
- Спаліть їх.

Слова вирвалися у Саймона самі по собі. Без його участі. Дафна злегка скрикнула і схопила Мідлторпа за рукав:

- О, ні, ні! Не робіть цього. Гастінгс, можливо, не хоче бачити їх зараз, зараз... Але потім він може передумати.

Саймон зміряв її крижаним поглядом і знову обернувся до співрозмовника:

- Я кажу: спаліть їх.
- Я... О так...

Мідлторп явно був розгублений. Мабуть, він знав чи здогадувався, що батько і син були не в кращих стосунках, але покійний герцог не відкрив йому всієї правди, а тому старий не розумів, як йому діяти. У розрахунку на допомогу він кинув благаючий погляд на Дафну і сказав:

- Окрім паперів та листів він просив передати вам дещо на словах... Я... я міг би це зробити, якщо хочете, зараз.

Говорячи все це, він дивився на Дафну, не Саймона.

Замість відповіді той залишив лікоть своєї супутниці і мовчки попрямував до входу на веранду.

- Вибачте його, - звернулася Дафна до приголомшеного герцога. - Я впевнена, що він не хотів вас образити.

Вираз обличчя Мідлторпа недвозначно говорив про те, що він дотримувався протилежної думки, і Дафна вважала за потрібне додати:

- Мабуть, ім'я батька у нього пов'язане з якимись важкими переживаннями.

Мідлторп кивнув, погоджуючись:

- Його батько попереджав мене про щось подібне. Але я все ж таки не думав, що це так серйозно... Однак тепер...

Дафна схвильовано дивилася у бік веранди.

- Так, мабуть, дуже серйозно, підтвердила вона і поквапливо додала:
- Мабуть, я піду до нього.
- Звичайно, погодився старий. Вже на ходу вона обернулася:
- Прошу вас, пане, не спалюйте ці папери.
- Я ніколи й не думав про це, але...

Дафна зупинилася — у голосі Мідлторпа їй почулося щось серйозне.

- Ви хотіли сказати...
- Хотів сказати, що я далеко не молодий і не надто здоровий. Лікарі не дуже обнадіюють мене. Тому... Чи міг би я передати папери вам на збереження?

Дафна дивилася на нього з подивом та страхом. Здивуванням — бо не розуміла, як він може довірити чуже особисте листування зовсім незнайомій йому молодій жінці. Страхом — бо побоювалася, що, якщо погодиться і прийме папери, Саймон може ніколи не вибачити їй цього вчинку.

- Не знаю, - збентежено відповіла вона. - Не впевнена, що ваш вибір правильний.

Старечі очі пильно дивилися на неї.

- Думаю, почула вона, мій вибір правильний. Його тон став м'яким, навіть лагідним.
- Упевнений, ви знайдете потрібний момент, щоб віддати герцогу адресовані йому листи... Отже, дозвольте, я надішлю їх вам?

Дафна нахилила голову. Що ще лишалося робити? Мідлторп підняв тростину, вказав у бік веранди:

- Ідіть до нього.

Дафна кивнула і поспішила туди, де був Саймон.

* * *

На веранді горіло лише кілька стінних канделябрів у густій вечірній темряві, і лише завдяки місячному світлу Дафна змогла розгледіти Саймона, що стояв біля поручнів у дальньому кутку. У його позі— так їй здалося— була неполегшена злість. І смуток. Він дивився кудись у глиб саду, але не бачив, мабуть, ні алей, ні темних кущів і дерев.

Вона тихо наблизилася до нього. Прохолодний вітер так приємно овівав щоки після задухи у переповненій залі. Слабкий гул голосів нагадував, що вони тут аж ніяк не наодинці, але Дафна нікого не чула і не помічала.

Найкраще, мабуть, було б почати розмову з ним зі слів: «Ви були такі недоброзичливі зі старим герцогом» або «Чому ви такі злі на свого покійного батька?» Але вона в останню хвилину відкинула обидві фрази. Обіпершись на балюстраду поряд з ним, вона тихо, якби про себе, вимовила:

- Як хотілося б побачити зірки.

Саймон миттю глянув на неї і відповів:

- У Лондоні їх не побачити. Після деякого мовчання він знову заговорив:
- Тут або надто яскраве світло, або просто туман.

Вона зіщулилась, ніби їй стало холодно, але щоки її горіли.

- А я так сподівалася побачити зоряне небо хоча б тут, у Хемпстеді. Небеса не йдуть мені назустріч. Саймон видав щось на кшталт смішку.
- Зате в Південній півкулі, сказав він після довгої паузи, ви б на небо не ображалися. Які там зірки!

Вона хотіла підтримати цю розмову— будь-яку розмову, аби вивести його з напруги, яку вона відчувала в кожній клітинці його тіла, хоча не знала і не розуміла причини, і була рада, коли він відповів на її запитання:

- Там дуже яскраві та великі зірки. Зовсім не такі, як у нас, навіть якщо вдається іноді їх тут побачити. І розташовані зовсім в інших місцях зірки, сузір'я.
- Як у інших? Ви жартуєте.

Зараз вона питала вже не просто задля підтримання розмови — їй стало цікаво.

- Зовсім немає. Подивіться будь-яку книгу з астрономії.
- M-м, з сумнівом промовила вона. Не обіцяю.
- Розумію, я теж не фахівець у цій науці, але мені було цікаво. В Африці все інше. І небо також.
- Хіба ж небо може бути іншим?
- Виявилося, може. Як і люди.

Вона зітхнула:

- Хотілося б і мені глянути на південне небо. Якби я була енергійною, відчайдушною і не так пов'язана з сім'єю і взагалі якоюсь незвичайною жінкою, про яку чоловіки складають вірші, я обов'язково багато подорожувала б.
- Про вас і так уже складають вірші, нагадав він із трохи іронічною усмішкою, і вона була рада, що він набуває колишньої форми. Тільки погані, на жаль.

Дафна засміялася:

- Але це були вірші, а не проза. І перший день у житті, коли мені відвідали відразу шість шанувальників.
- Сім, уточнив він. Ви забули про мене.
- Так, сім. Але ви не береться до уваги.
- О, як ти мені раниш серце, Дафф! вигукнув він, наслідуючи недавні слова Коліна. Як його раниш!
- Вам теж слід виступати на сцені, сказала вона, продовжуючи сміятися,- з вас з Коліном вийшов би непоганий дует.
- Навряд, заперечив він. Та й Ентоні не дозволить Коліну виступати в парі зі мною.

Згадка про старшого брата стерла веселість з її обличчя.

- Щодо подорожей, сказала вона, стаючи серйозною, я пожартувала. Таким нудним британкасм, як я, краще сидіти вдома. Тим більше, що я люблю наш будинок. У ньому я щаслива.
- Ви зовсім не нудна британка, промовив він якимсь новим для себе тоном, і вона здивовано глянула на нього. А те, що ви щасливі, Дафно, щиро тішить мене, повірте. Ніколи я ще не зустрічав по-справжньому щасливих людей.

Їй здалося, що зараз він ближче до неї, ніж хвилиною раніше, чи він посунувся, чи випадково наблизилася до нього… Вона не могла відсторонитися, не могла відвести очей від його обличчя.

- Саймон... прошепотіли її губи.
- Ми тут не самі. Голос його пролунав стисло.

Дафна оглянула кути веранди. Здається, нікого. Шум голосів теж затих. Проте це могло означати, що хтось прислухається або придивляється до них. Якийсь таємний агент леді Віслдаун— щоб у наступній «Хроніці» знову пустити світом чергову плітку.

Просто перед ними розкинувся великий чорний сад. Він кликав у своє безлюддя та безмовність. Такого величезного саду не було жодного з будинків у центрі Лондона, які вона знала. А тут, за десять миль від центру, він шелестів темною зеленню, віяв ароматами квітів. Леді Троубрідж недаремно їм пишалася.

Якась зловтішна сміливість злетіла в душі Дафни.

- Ходімо в сад, Саймоне, промовила вона тихо, але рішуче.
- Ми не можемо.
- Можемо.
- Ні, Дафно...

Нотки відчаю, що пролунали в його голосі, сказали їй більше за будь-які слова. Вона зрозуміла, чого раніше не знала. У чому сумнівалася. Вона для нього бажана… Він хоче її… Мріє про це…

 $\ddot{\text{Г}}$ ї душа співала. У ній звучала арія з «Чарівної флейти» Моцарта — та, де так солодко чується верхнє до.

Що, коли вона поцілує його? — подумалося їй. Ні, він її… Що, якщо зараз у дальній алеї саду вона закине голову і відчує на своїх губах його губи? Чи зрозуміє він тоді, як вона його кохає? Чи це зміцнить його любов до неї? Чи усвідомлює він, яким щастям вона може і готова обдарувати його?

Можливо, тоді він перестане думати і говорити про шлюб, як про щось тяжке і непотрібне йому?

- Я збираюся прогулятися садом, - сказала вона, - і не бачу в цьому нічого поганого. Якщо хочете, можете приєднатися до мене, мілорде.

З цими словами вона повільно попрямувала до сходів, що ведуть з веранди. Вона рухалась повільно, щоб у нього було більше часу обдумати її сміливу, навіть відчайдушну пропозицію і зважитися прослідкувати за нею. За хвилину вона почула його кроки позаду себе.

- Дафно, це шаленство… Ми… Так не можна…

Його трохи охриплий схвильований голос казав їй, що Саймон намагається більшою мірою переконати в цьому себе.

Не відповідаючи, вона продовжувала йти в глиб саду.

Він наздогнав її, схопив за китицю руки, повернув до себе.

- Заради Бога, ви чуєте мене? Адже я обіцяв вашому братові… Він узяв із мене клятву.

Ïї усмішка, яку він майже не розрізняв у темряві, говорила про те, що перед ним зараз жінка, яка знає собі ціну, яка розуміє, що вона бажана.

- Що ж, сказала вона, тоді йдіть.
- Ви ж знаєте, що я і цього не можу! Залишити вас одну... Мало що може статися.

Вона знизала плечима і постаралася відібрати в нього свою руку. Але він не відпускав, а стиснув ще дужче.

I тоді вона зробила те, чого він, напевно, не очікував: наблизилася до нього настільки, що відстань між ними скоротилася до фута, якщо не менша.

Його подих почастішав.

- Не робіть цього, Дафно.

Вона марно намагалася відповісти йому якось жартівливіше, дотепніше і щоб це звучало в той же час спокусливо... і спокусливо. Але нічого не могла придумати — сміливість вилетіла в одну мить.

Її ніхто ще ніколи не цілував, вона не знала, як це робиться, хоч і хотіла цього, і ось зараз кликала його стати першим.

Пальці, що тримали її руку, ослабли, але він не відпустив її, а, навпаки, потягнув за собою і зійшов з алеї на газон, обігнувши один із стрижених кущів, якими так пишалася леді Троубрідж. Там він зупинився, дивлячись прямо в обличчя Дафни. Прошепотів її ім'я. Торкнувся пальцем щоки.

Вона дивилася на нього очима, що розширилися, губи її відкрилися.

I те, що було неминуче, сталося.

...Багато жінок погубив лише один поцілунок...

«Світська хроніка леді Віслдаун», 14 травня 1813 року

До останнього моменту Саймон не припускав, що наважиться поцілувати Дафну. Це зовсім не означало, що він не хотів цього.

Десь у далекому кутку свідомості він переконував себе, що погодився піти за нею, взяв за руку і, нарешті, потяг за кущі — лише для того, щоб як слід відчитати її, пояснити, розтлумачити, що не можна поводитися так легковажно, підкорятися миттєвій забаганці, нехтувати законами суспільства, до якого вони належать, намагатися все перетворити на жарт... Це може призвести до серйозних наслідків для них обох.

Але потім щось сталося— швидше відбувалося вже раніше, і він перестав думати про наслідки, забув про побоювання. Він бачив тільки її очі, що стали такими величезними, сяючими навіть у темряві, бачив губи, що трохи відкрилися, і не міг відвести погляду.

Його рука ковзнула вгору по її руці, туди, де рукавичка відкривала ніжну шкіру, а потім до плеча. Він притис її тіло до свого— так, що між ними не стало просвіту, але йому хотілося більшого— щоб вона обвилася навколо нього, була зверху, знизу, в ньому.

Саймон так хотів цього, що йому стало страшно. Він стиснув її в обіймах, щоб відчути всю, кожну клітинку її тіла. Вона була набагато нижча, ніж він, він відчував її груди десь унизу грудної клітки... І здригнувся від бажання, застогнав. У цьому примітивному звуку бажання змішалося з почуттям безвихідності.

Вона не буде належати йому цієї ночі, не належатиме ніколи, і нинішній — перший — дотик стане останнім, який він запам'ятає на все життя.

Шовк її сукні не приховував ліній тіла, його руки ковзали по шарудливій матерії… І потім він сам не знає, як, навіщо він відсахнувся від неї. Всього на якийсь дюйм, але вони одразу відчули вечірню прохолоду, що охопила розпалені тіла.

- Hi! - мимоволі вигукнула вона, і цей вигук прозвучав для нього як запрошення, як поклик душі та плоті.

Обома руками він обхопив її обличчя, впиваючись у нього поглядом. Було занадто темно, щоб розглянути його у всіх подробицях, але він знав і так, що в її очах безліч коричневих тонів і напівтонів і трохи зелених, що губи м'які, червоні, з персиковим кольором на куточках, що щоки він це відчував — жарко горять.

Про решту… про все інше він міг тільки здогадуватися, доповнюючи домисли уявою, але, Боже, як він хотів дізнатися! Так, незважаючи на всі обіцянки, які він дав Ентоні, згоряв від бажання, від пристрасті до його сестри.

Коли це розпочалося? Він не знає, не може сказати, та яка різниця? Вчора, сьогодні, позавчора… Так, сьогодні, коли, тільки-но увійшовши до зали, почав шукати очима Дафну, а побачивши, відчув жар у крові, але не міг… не почував себе вправі, як і до цього дня, ні сказати, ні зробити щось, щоб вона знала, зрозуміла… І ось вона сама, перша, це зробила.

I зараз він тримає її в обіймах, вона уривчасто дихає і теж згоряє від бажання— воно в її очах, у всьому тілі. Від бажання, про яке вона могла тільки чути чи читати в захоплюючих романах.

Поцілувати її було для нього зараз рівносильним порятунку. Порятунку самого себе, бо інакше він… вибухне, розлетиться на дрібні шматочки, зникне… Звучить мелодраматично, перебільшено, проте так він відчував і міг би присягнути, що це правда.

Коли його губи торкнулися нарешті її губ, поцілунок був ніжним. Він не був і безжальним, але кров так вирувала у нього в жилах, що його швидше можна було назвати коханцем, що згорає від пристрасті, ніж просто шанувальником.

Напевно, він виявив би ще більше наполегливості, але Дафна, теж охоплена збудженням, не усвідомлюючи, сама розкрила рота так, що дозволила його мові доторкнутися до свого, і таким чином Саймон не зустрів опору.

— О Боже, Дафно, — знову простогнав він, його руки гарячково обіймали її тіло, притискаючи його до свого лона — так, щоб вона (він хотів цього) розуміла, як він її бажає. — Я ніколи не думав… — говорив він далі. — Не міг мріяти…

Це було брехнею. Він думав, мріяв і у мріях уявляв це у всіх подробицях. Але лише у мріях.

Кожен дотик, кожен рух їхніх тіл посилював його жадібність, і він розумів, що починає втрачати контроль над своїм тілом, йому робиться вже однаково, правильно це чи ні. Найважливішим, найголовнішим було одне: вона тут, у нього в обіймах, і він її бажає.

А його власне тіло підказувало, що вона відповідає на його пристрасть і продовжує бажати того, що він.

Його руки ставали вимогливішими і сміливішими, він пожирав її рот поцілунками, але цього йому було мало.

Він відчув, як її рука в рукавичці нерішуче торкнулася його потилиці та завмерла там. Дотик викликав у нього тремтіння у всьому тілі, що змінилося хвилею жару, і він ще раз утвердився в думці, що так далі продовжуватися не може… Він не витримає.

Відірвавшись від губ, він почав покривати поцілунками її шию, опускаючись нижче, до жолобка між грудьми. Вона тихо стогнала від кожного його дотику, і це ще більше збуджувало його.

Тремтячими руками він торкнувся вирізу її сукні, де під легкою газовою вставкою вгадувалися оголені груди.

Дивитись на не $\ddot{i}$ в $\ddot{i}$ н не см $\ddot{i}$ в, поц $\ddot{i}$ лувати — тим б $\ddot{i}$ льше, але стриматися вже не м $\ddot{i}$ г.

Уповільнивши свої рухи, він цим давав їй можливість зупинити його, сказати «ні». Вона цього не зробила. Не виявила дівочої сором'язливості, навпаки, злегка зігнула спину, ніби полегшуючи йому шлях туди, куди він прагнув.

І він остаточно втратив голову.

Зірвавши легеню покривало і відкинувши убік, він глянув на те, що йому відкрилося, і міг дивитися ще довше, не торкаючись ні губами, ні руками, якби ззаду не пролунав окрик:

- Ти, негіднику!

Дафна першою дізналася, чий це голос, скрикнула і відскочила убік:

— О Боже! Ентоні...

Футах за десять від них темніла постать її брата. Вона ставала все виразнішою, і ось він уже поряд. Брови зсунуті до однієї лінії, не обличчя, а маска люті. Він одразу ж кинувся на Саймона, видавши якийсь дикий, примітивний войовничий клич. Нічого подібного Дафні не доводилося чути раніше, вона навіть не думала, що людські зв'язки здатні відтворювати такий звук.

Вона встигла прикрити груди — до того, як брат налетів на Саймона з такою силою, що той похитнувся і мало не впав на землю, зачепивши Дафну, яка впала недалеко від них, але одразу ж схопилася на ноги.

- Я уб'ю тебе, чортів… гарчав Ентоні, проте значна частина його прокльонів залишилася недомовленою, тому що удар Саймона у відповідь збив йому подих.
- Ентоні! Не треба! Зупинися! волала Дафна, але її заклики залишалися марними.

Розлючений Ентоні продовжував кидатися на Саймона — обличчя його було спотворене від гніву, кулаки стиснуті, прокльони щедро сипалися з рота.

Саймон тільки захищався, і це в основному вдавалося — він вдало уникав сильних ударів.

Безпорадно спостерігаючи сутичку, Дафна з жахом подумала, що так довго продовжуватися не може — зрештою Ентоні вб'є Саймона прямо тут, у саду леді Троубрідж. Або, що найменш ймовірно, Саймон уб'є її брата. І те, й інше кошмарно — вона любить обох. Потрібно змусити їх припинити взаємне вбивство.

Вирішивши так, вона сміливо кинулася між ними. В результаті всі троє впали на траву, Дафна при цьому відлетіла прямо в колючий чагарник, що облямовував алею.

- 0-о-х! — захлинулась вона в крику.

Страшний біль від сотень колючок пронизав її тіло в різних місцях.

Мабуть, крик був настільки гучний і виразний, що бійці, які виготовилися для нової битви, одночасно кинулися до неї, забувши на час про з'ясування відносин.

Першим підбіг Саймон:

- Дафно! Що з вами?

Якби тривога, що пролунала в його голосі, могла зцілювати! Але колючки продовжували мучити її тіло, вона боялася зробити зайвий рух, щоб не посилювати біль.

- Потрібно обережно підняти її, - звернувся Саймон до Ентоні. - Допоможи мені.

Той і без нього знав, що треба робити, і тільки кивнув, розуміючи, що зараз треба рятувати сестру, а злість і помсту відставити вбік.

— Не ворушіться, Дафно, — говорив Саймон. — Потерпіть, і ми вирвемо вас із кущів.

Вона трохи помітно похитала головою.

- Ви самі поранитеся об ці страшні колючки.
- Не турбуйся за нас! крикнув Ентоні.

Він бурмотів ще щось — про нічні прогулянки по саду з усякими негідниками, що кінчається таким чином. Саймон тим часом нахилився над нещасною Дафною, простягнув руки, дряпаючи їх об колючки, обхопив її тіло і одним ривком звільнив з колючого полону. Вона не встигла навіть скрикнути.

Він поставив її на ноги, і тут виявилося, що шовкова сукня порвана в кількох місцях настільки, що стиснуті на грудях руки не могли прикрити всі оголені ділянки тіла.

Ентоні скинув із себе фрак, накрив сестру, і вона майже потонула у його одязі.

- Ти сильно поранилася?
- Поки не знаю. На мою думку, не дуже.
- Приїдемо додому і одразу запросимо лікаря. Ентоні обернувся до Саймона. Дякую за допомогу, промовив він офіційним тоном.

Той не відповів, лише трохи нахилив голову.

- За допомогу дякую, - повторив Ентоні, - а за все інше...

Швидким несподіваним ударом в обличчя він звалив Саймона, який нічого не підозрював, на землю.

- Це за те, що ти намагався спокусити мою сестру!
- Ентоні! крикнула Дафна з глибини його фраку. Припини зараз і попроси вибачення! Він зовсім не спокушав мене!

Той обернувся до неї, палаючи від люті:

- Я бачив твої... Якби я не підійшов...

Обурення так розпирало його, що він не міг говорити.

«Боже, — подумала Дафна, — мій брат встиг побачити мої оголені груди… І Саймон теж… До чого я дійшла!» Але її думки відразу ж перейшли на інше, бо вона почула злісні слова Ентоні, звернені до Саймона:

- Швидше піднімайся, і я знову вдарю тебе, безчесна людина!
- Ти просто збожеволів! крикнула вона, знову кидаючись між ними і сподіваючись, що вдруге її не зіб'ють із ніг і вона не потрапить у кущі. Якщо ти вдариш його ще раз, Ентоні, я ніколи не пробачу тобі!

Той не дуже люб'язно відсунув її убік.

- Попередній удар був за тебе, сказав він. Наступний буде за нашу зганьблену дружбу.
- Hi!

Дафна знову кинулася між братом і Саймоном, на обличчі якого вже ясно проступив слід від удару — під лівим оком.

- Відійдіть, Дафно, м'яко сказав Саймон. Дайте нам самим розібратися.
- Ні! Я теж замішана в цьому і маю право.

Вона замовкла, бо бачила: говорити марно, ніхто її не слухає.

- Не заважай, Дафно, дивно спокійним голосом промовив Ентоні, не пивлячись на неї.
- Але ж це безглуздо! знову не витримала вона. Ви дорослі люди. Розмовляйте, а не бийтеся… Господи! Саймоне! Подивіться, у вас запливло око!

Вона кинулася до нього, придивилася до синяка, злегка доторкнулася пальцями. Яким приємним був для нього цей дотик, незважаючи на біль. Яка бажана була вона в цю не зовсім підходящу для подібних думок хвилину; як наївна, чиста, благородна.

А він? Він нічим не може відповісти їй. Не зможе відповісти і Ентоні, коли той зрештою охолоне, змінить гнів на розсудливість і заговорить із ним про шлюб. Адже він мусить заговорити, а Саймон мусить сказати «ні».

- Відійдіть, Дафно, повторив Саймон, не впізнаючи свого голосу. Прошу вас.
- Ні я...
- Ідіть! крикнув він.

Вона злякано відскочила туди, до кущів із колючками, дивлячись зляканими очима на них обох.

Саймон задоволено кивнув і обернувся до Ентоні.

— Бий, — сказав він, притискаючи руки до боків. — Я не захищатимуся. Я заслужив…

Його слова здивували Ентоні. Той чекав на все, але не цього.

- Вдар мене, і покінчимо з цим.

Його противник також опустив руки.

- Я не можу, - зізнався він. - Коли ти так… стоїш і просиш.

Саймон зробив два кроки.

- Ну ж, - з дратівливою наполегливістю повторив він. - Розплатися зі мною сповна.

Ентоні мовчав.

- Ти розплатишся перед вівтарем, - нарешті промовив він.

Саймон почув, як Дафна зітхнула і потім затамувала подих. Що означало це зітхання? Здивування? Надію? Цікавість? Напевно, вона розуміє, що за цих обставин ультимативна вимога Ентоні виглядає не найкращим чином. Але ось вона заговорила:

- Не треба примушувати до цього, це безглуздо, Ентоні...

- Hi, треба! - гаркнув той. - Я...

Саймон не дав йому домовитись.

- Завтра я буду у Франції, сказав він.
- Ви знову їдете? Запитала Дафна. Трохи здавлений голос устромився кинджалом у серце Саймона. Навіщо він так сказав? Що штовхнуло його?
- Якщо я залишусь, насилу вимовив він, усе повітря буде заражене моєю присутністю. Найкраще, якщо мене тут ніхто не побачить.

У неї затремтіла нижня губа. Господи, він би все віддав, щоб вона так не тремтіла! Тільки одне слово вирвалось у неї — його ім'я, і воно посилило біль у серці. Потрібно… він мусить сказати їй… пояснити.

- Я не можу одружитися з вами, Дафно, почула вона.
- Не можеш чи не хочеш? крикнув Ентоні.
- I те, й інше, відповів Саймон.

Ентоні знову завдав йому удару, цього разу в підборіддя, і Саймон упав. Що ж, він заслужив на покарання. Будь-яка відплата, будь-який біль.

Він не дивився на Дафну, не хотів бачити її очей, але вона кинулася до нього, опустилася на коліна, випростала руку з широкого одягу, торкнулася його плеча.

- Вибачте мене, Дафно, - сказав він, як і раніше, уникаючи її погляду.

У нього трохи крутилася голова від удару; одне око вже зовсім запливло, він з зусиллям піднявся на ноги.

- Якщо можете, вибачте, повторив він.
- Збережи для іншого разу свої зворушливі слова, різко сказав Ентоні. Побачимося завтра на світанку. Гадаю, стріляти не розучився.
- Hi! щосили закричала Дафна. Саймон глянув на Ентоні і коротко кивнув головою. Потім обернувся до Дафни.
- Якщо це був би хтось, сказав він, сильно запинаючись, то тільки ви. Од-дна в-ви...
- Про що ви розмовляєте? вигукнула вона з жахом. Що це все означає?

Він прикрив здорове око і зітхнув. Завтра в цей час він буде вже мертвий, він це знав, бо не збирається стріляти в Ентоні. Навіть не підніме пістолет. А Ентоні не в тому стані духу, щоб вистрілити у повітря.

I все ж — спала йому на думку дивна до безглуздя думка — те, що неминуче станеться, стане своєрідною і бажаною для нього відповіддю його батькові.

Помстою людині, для якої найголовнішим у житті був титул, а не син. Завтра не буде ні сина, ні титулу.

А з іншого боку, в ці ж миті Саймон зовсім не бажав собі такого неминучого і безглуздого кінця. Не хотів йти з життя на якійсь занедбаній лісовій галявині і проводитися ненависним поглядом свого найкращого друга.

Ніжні руки Дафни люто трясли його за плечі. Він розплющив очі, сповнені сліз, побачив зовсім поруч її обличчя, спотворене тривогою і гнівом.

- Що з вами? - кричала йому вона. - Чому ви мовчите? Він збирається вбити вас! А ви… Неначе хочете, щоб він зробив це! Бажаєте померти!

Її руки відпустили його плечі, вона відступила кілька кроків.

- Ні, - сказав він, відчуваючи, як важко йому говорити. Він знову почав сильно заїкатися, але був дуже пригнічений і знесилений, щоб на це звертати увагу. - Н-ні, я н-не х-хочу ум-мирати. Ал-ле я н-не м-можу женитися на в-вас...

Того, що він бачив у її очах, неможливо було винести — втраченість, туга. І все та сама тривога.

Але коли вона заговорила, голос звучав напрочуд твердо, навіть із характерною для неї іронією:

- Ніколи не уявляла, що належу до тих жінок, про яких вдень і вночі мріють чоловіки. Але була досить далека від думки, що вони радше віддадуть перевагу смерті, аніж шлюбу зі мною.
- Ні, Дафно! вигукнув Саймон, насилу підводячись на ноги, відчуваючи тупий біль у голові і в усьому тілі. Ні, ви не так зрозуміли.
- Вона зрозуміла досить, сказав Ентоні, стаючи між ними.

Він обхопив сестру за плечі, ніби оберігаючи її від людини, яка щойно завдала їй незаслуженої образи, що розбила їй серце, зазіхнув на її честь.

- Ще одне слово... - промовив Саймон проханням, відчуваючи це і ненавидячи себе за тон і за такий самий вираз очей. - Я повинен...

Ентоні різко похитав головою:

- Hi!
- Почекай! Саймон поклав руку на лікоть людини, яка вдарила його, збила з ніг, людину, яка багато років була його найближчим другом. Я не можу так… Я… я зобов'язаний пояснити… Він зробив зусилля, щоб зібрати думки, що плуталися в гудучій голові. Я поклявся самому собі, Ентоні… Так, я не можу одружитися… Справа не в ній, не в Дафні, а…

Він замовк, у нього припинилося дихання.

- А в чому? - безпристрасно запитав Ентоні. - Чи в кому?

Саймон відпустив його рукав, провів долонею по волоссю. Як він скаже у тому, що хоче… повинен сказати? За неї? А кому ж це слід знати, як не їй?.. Але чи зрозуміє вона його? Повірить? І якщо так, то пошкодує… Але ж це найстрашніше…

Ентоні продовжував дивитися на нього з мовчазною зневагою, не знімаючи руки з плечей сестри.

— Прошу, — знову заговорив Саймон тим самим тоном. — Хай Дафна почує...

Як і раніше, не кажучи ні слова, Ентоні відійшов на два кроки від сестри.

- Дякую, - щиро сказав йому Саймон, переводячи погляд на Дафна.

Він думав, вона не буде дивитися на нього або принаймні зневажатиме його, але в її погляді було очікування. І виклик. Готовність захищати себе та його. Так йому, принаймні, здавалося, і він захоплювався нею — такою.

— Даффі, — почав він невпевнено, не знаючи, чи зможе висловити те, що хоче, і чи будуть мова і горло підмогою йому чи стануть його ворогами. — Даффі, — повторив він твердішим голосом, — повірте, справа зовсім не в вас… Якби я вирішив… міг… ви були б першою… єдиною… Повірте цьому… Але шлюб зі мною зруйнував би ваше життя, бо… Бо… я не можу дати вам те, чого хочете… що вам потрібно… І життя випливало б із вас по краплині щодня, а я… Мене вбивало б те, що я це бачу.

Він дивився на неї, і вона не відводила очей.

- Ви не можете завдати мені болю, прошепотіла вона і здригнулася. Тим паче смерть… Ні!
- Я кажу правду! вигукнув він. Це не гра словами. Вірте мені!
- В її очах була все та сама теплота, участь.
- Я вірю, сказала вона. Але ж і ви довіряйте мені.
- Я й хочу цього! майже простогнав він. І знайте одне. Я вже казав: у мене в думках не було і немає завдати вам образи.

Вона мовчала так довго, що, здавалося, перестала дихати. Ентоні теж не говорив жодного слова. Нарешті, не дивлячись на брата, Дафна сказала:

- Я маю швидше поїхати додому.

Ентоні знову обійняв її за плечі.

- Так, йдемо звідси. Тобі треба лягти в ліжко, випити трохи бренді.
- Я не хочу бренді! по-дитячому, але рішуче сказала вона. Мені треба подумати.

Саймон чекав, що у відповідь на це чи не примхлива заява піде чергова відповідь з боку Ентоні, і дуже здивувався, коли той пробурмотів миролюбно.

- Звичайно, звичайно, Дафно.

Так кажуть зі свавільними, але обожнюваними дітьми.

Саймон дивився, як вони віддалялися.

Ось вони вже зникли в темряві алеї.

Розділ 11

Щорічний бал у леді Троубрідж у Хампстед-Хіті, що відбувся цієї суботи, став, як завжди, приводом для нових чуток і пліток.

Ваш автор простежив, як містер Колін Бріджертон старанно танцював із усіма трьома сестрами Фезерінгтон (не одночасно, зрозуміло), хоча було б чималим перебільшенням стверджувати, що він був вдячний за це долі.

Зате Найджел Бербрук був помічений доглядаючим за якоюсь молодою дівчиною — не міс Дафною Бріджертон, — що, сподіватимемося, свідчить про те, що з вищезгаданою кандидатурою він благополучно розлучився.

Що ж до самої міс Бріджертон, вона рано покинула гостинний будинок леді Троубрідж, і її брат Бенедикт повідомив усім допитливим, що в неї розболілася голова. Однак ваш автор помітив її, ще коли вона розмовляла зі старим герцогом Мідлторп і, треба сказати, виглядала при цьому абсолютно здоровою.

«Світська хроніка леді Уїслдаун», 17 травня 1813 року

Звичайно, Дафна не могла заснути, і, можливо, її брат мав рацію, пропонуючи їй випити трохи бренді.

Вона безперервно міряла кроками кімнату, домашні туфлі залишали світлі сліди на густому ворсі біло-синього килима, який встилав тут підлогу з ранніх років її дитинства. Сліди швидко зникали, чого не можна сказати про думки, що тіснилися в її голові. Думки були розрізнені, незрозумілі, але одне було безперечно: майбутню дуель між Саймоном і її братом треба зупинити! У що б то не стало!

При цьому вона усвідомлювала, наскільки це важко. З кількох причин: поперше, чоловіки бувають уперті, як віслюки, коли мова заходить про справи
честі та поєдинки, тому ні Саймон, ні Ентоні не приймуть її втручання.
По-друге, вона не має уявлення, де ця проклята дуель має відбутися — про
місце зустрічі не йшлося ні в саду леді Троубрідж, ні коли вони з Ентоні
їхали додому. Мабуть, брат надішле зі слугою записку з викликом, і швидше
за все за Саймоном буде право вибору місця. Здається, так свідчать
дуельні правила, в яких Дафна не зналася.

Зупинившись нарешті біля вікна, вона відсунула важку портьєру і поглянула в темряву. Потім з деяким полегшенням подумала, що її мати та інші брати ще не повернулися з балу, і, отже, можна майже з повною впевненістю сказати, що ні її обійми з Саймоном, ні наступної сцени за участю Ентоні не бачив ніхто зі сторонніх, бо, якби ці чутки розійшлися там, на балу, мати негайно примчала б додому в страшному розладі і хвилюванні.

I мабуть, єдина шкода цього тривожного вечора була завдана її розірваній на шматки сукні, але не честі.

Проте зараз її найменше турбували питання зганьбленої честі. Головне — не допустити дуелі. А оскільки одній їй було впоратися не під силу, потрібні помічники. Але хто може, крім двох братів? Тільки вони — Бенедикт та Колін.

Однак перший, вона майже впевнена, одразу прийме бік Ентоні. Дивно, якщо цього не станеться.

Що стосується Коліна, той, звичайно, теж стане говорити, що Саймон повівся образливо і заслуговує на кулі, але Дафна зуміє його умовити прийняти її сторону і спробувати відмовити старшого брата від дуелі.

Потім її думки перекинулися на Саймона. Він теж хоче стрілятися, хоче своєї смерті… Воже, але чому? І взагалі про що він говорив? Що хотів сказати? Яку таємницю відкрити? Ймовірно, щось пов'язане із батьком. Як дивно він розмовляв зі старим Мідлторпом. Вона й раніше не могла не помітити — щось його точить зсередини. Якісь демони орудують у душі. Він уміє це приховувати, проте вона неодноразово навіть під час звичайної розмови або жартівливого пікірування звертала увагу на безнадійний вираз, який раптово з'являвся в очах у Саймона, який досить швидко зникав, але вона встигала його помітити. Це було помітно, і коли він розмовляв з іншими, а вона спостерігала за ним.

То хто ж їй допоможе? Напевно, хоч як дивно звучить, тільки сам Ентоні. Адже що б не сталося в саду леді Троубрідж, її брат не дуже хоче померти. А таке цілком можливо. Шансів п'ятдесят на п'ятдесят…

Вона почула шум коліс по гравію і, підійшовши знову до вікна, розрізнила карету, що віддалялася в бік стайні. Зчепивши руки, вона пройшла кімнатою до дверей, приклала до неї вухо. Вниз вона зараз не спуститься. Нехай Ентоні думає, що вона заснула або, принаймні, лежить у ліжку і переживає про те, що сталося.

Він обіцяв, що нічого не розповість матері. Звичайно, якщо та без нього не почула про те, що відбулося. Її пізній приїзд говорить про те, що цього не сталося, але, можливо, якісь чутки, нехай пошепки, почали поширюватися. А шепіт, як відомо, має здатність швидко перетворюватися на гучні гуркіти.

Дафна розуміла, що, зрештою, доведеться все одно щось пояснювати матері, яка рано чи пізно, неясно або в подробицях почує про те, що сталося. Суспільство намагатиметься допомогти їй у цьому.

Найбільше Дафні зараз хотілося нездійсненного: щоб, перш ніж мати дізнається що-небудь — напівбрехню або чисту правду, — її дочка була б вже з повним на те правом названа нареченою герцога Гастінгса.

Цей результат і був би найвірнішим і безпомилковим для того, щоб зупинити дуель. Щоб та не могла відбутися. Це врятує всіх — і Саймона, і Ентоні. І її. Так, і її...

* * *

Колін мало не навшпиньки просувався до дверей кімнати Дафни.

Мати вже рушила в ліжко, Бенедикт пройшов до кабінету до Ентоні, вони там розмовляють про щось. Його це не цікавило. Він хотів зараз же побачити Дафну, поговорити з нею без зайвих свідків.

Колін тихо постукав у двері, з-під яких пробивалося світло: отже, Дафна ще спить. Двері відчинилися раніше, ніж він відірвав від неї руку,— сестра стояла на порозі.

- Як добре, що ти прийшов, прошепотіла вона. Я так хотіла поговорити з тобою, думала сама піти до тебе.
- Мені теж треба поговорити з тобою, відповів Колін.
- Проходь швидше.

Вона зачинила за ним двері, пройшла до свого нерозібраного ще ліжка, сіла на нього.

- У мене серйозні неприємності, Колін.
- Знаю, відповів він.

Кров відхилила в неї від обличчя. — Знаєш? Що саме? Сідай.

Він лишився стояти. Обличчя було серйозне, стурбоване.

- Пам'ятаєш мого приятеля Макклесфілда? - спитав він.

Вона кивнула. То був молодий граф, якого її мати представила їй два тижні тому. Того вечора, коли вона зустріла Саймона.

— Макклесфілд бачив, як сьогодні ти з Гастінгсом заглибилася в сад.

У неї перехопило подих.

- Справді? І він...

Колін не дав їй домовити:

- Він сказав про це тільки мені, Дафно, нікому більше. Я у ньому впевнений. Він мій давній друг. Але якщо вас бачив, то могли бачити й інші. Мені здалося, леді Данбері дивно дивилася на мене, коли ми розмовляли з Макклесфілдом.
- Вона теж бачила? Боже!
- Я не стверджую цього, сестро. Але чому б $\ddot{\text{и}}$ не прогулюватися $\ddot{\text{s}}$ сво $\ddot{\text{и}}$ ц $\ddot{\text{i}}$ пком саме в цей час по саду?
- Так, вона не виносить задуху. Їй там нецікаво. Дафна струсила головою. Але не в її характері, як мені здається, поширювати всілякі чутки, тим більше якщо вони можуть завдати комусь шкоди.
- Ти так думаєш? 3 сумнівом запитав Колін. Цей дракон, як його називають…
- Вона дракон, мабуть, але не пліткарка. І поговорила б спершу зі мною. Щоправда, я одразу поїхала після нашої прогулянки.
- 3 ким?
- З Ентоні, звичайно. Дафна помовчала, перш ніж спитати у Коліна:
- А що він, твій друг... що він бачив?

Брат з підозрою дивився на неї:

- Що означає твоє запитання?
- Тільки те, що я сказала. Дафна вже не могла приховати в голосі ні занепокоєння, ні роздратування. Що він бачив?

Колін сів у крісло і повторив:

- Він бачив лише те, що я сказав. Як ви з Гастінгсом зникли в одній з алей саду.
- Це все?

Питання прозвучало майже зухвало. Колін з ще більшим побоюванням глянув на неї.

- Хочеш сказати, що було щось? Що ж там сталося, чорт забирай?

Нерви у Дафни не витримали, вона затуляла обличчя руками.

- О, Колін! Я в такому скрутному становищі!

Він схопився з місця і почав ходити по кімнаті, поки Дафна приходила до тями. Лише після того, як вона відібрала руки від обличчя, витерла очі і повернулася в його бік, він досить різко промовив:

— Тепер, коли ти вже досить пожаліла себе, можу я розраховувати, що дізнаюся нарешті, що саме відбувалося між тобою та Гастінгсом у цьому чортовому саду, чорт його забирай?!

Дафна з гідністю випросталась:

- Не розмовляй зі мною в такому тоні, Колін! І не звинувачуй у надмірній жалості до самої себе! Так, я засмучена, але виключно через те, що завтра вранці може загинути людина.

Колін знову впав у крісло.

- Час від часу не легше! Про що ти говориш?

Дафна почала розповідати, опускаючи деякі подробиці, як, наприклад, що саме побачив Ентоні і через що прийшов до такого сказу. Вона була впевнена: навіть те, що вони з Саймоном знаходилися удвох у темній алеї саду, викликало б точно таку реакцію.

Свою розповідь вона закінчила словами:

- А тепер між ними відбудеться дуель, і Саймона буде вбито.
- Чому Саймон? було схвильоване, але природне питання.

Вона з сумним подивом зиркнула на брата: як він не розуміє?

- Тому що він не стрілятиме в Ентоні. Я знаю… Готова присягнутися. Голос її урвався. А Ентоні в сказі. Він не відступить.
- I що ти думаєш робити, сестро?

Вона стиснула руки.

— Не знаю... Я нічого не знаю! — з відчаєм вигукнула вона. — Навіть де відбудеться дуель. Але я мушу... мушу зупинити $\ddot{x}$!

Колін за участю подивився на неї:

- Не думаю, що ти зможеш.
- Я зобов `язана! крикнула вона. Я не можу сидіти, втупившись у підлогу, коли він... Саймон... буде вмирати! Зовсім тихо вона додала:

- Я люблю його.

Колін метнув на неї суворий погляд.

- Навіть після того, як він відкинув тебе?

Вона вперто нахилила голову.

- Навіть після цього. І, будь ласка, не вважай це за сентиментальну дурню. Я знаю, він потребує мене. І теж любить мене.

Колін тихо запитав:

- Якщо правда те, що ти говориш, чому ж він не погодився на пропозицію Ентоні про весілля? Замість дуелі?
- Не знаю чому, Колін, і не можу цього пояснити. Тут якась таємниця. Але впевнена, голос її зміцнів, одна частина його істоти… його душі хоче цього, а інша… інша ні… Розумію, що говорю дивні речі. Але якби ти бачив на той момент його обличчя, то погодився б зі мною. Мені здається, він більше боїться за мене… Намагається вберегти… захистити…

Колін задумливо дивився на неї.

- Я не знайомий з Гастінгсом так близько, як Ентоні… сказав він. Або як ти… Але я жодного разу не чув жодного натяку, жодного слова про те, що з ним пов'язана якась таємниця. І потім… Він ненадовго замовк, потім продовжив м'яким тоном:
- Ти впевнена у його почуттях до тебе? Чи не можуть вони бути плодом твоєї уяви?

Дафну не образило його питання— вона розуміла всю непереконливість своїх аргументів. Але для себе знала, що має рацію, серце не могло обманювати її.

- Я не хочу, щоб він помер, - тремтячим голосом сказала вона. - Це найголовніше і найважливіше зараз.

Колін відповідно кивнув і поставив ще одне запитання:

- Чи не хочеш, щоб він був убитий, чи не хочеш, щоб у цьому була твоя провина?

Вона піднялася на трохи тремтячі ноги.

- Думаю, тобі найкраще піти зараз звідси, Колін. Я не вірю, що це ти міг поставити подібне запитання.

Він не рушив з місця. Потім підійшов до неї, взяв руку.

— Я допоможу тобі, Даффі, — сказав він. — Ти ж знаєш, я готовий зробити для тебе будь-що.

Вона обійняла його і дала нарешті волю риданням, що довго стримувалися.

Через півгодини її сльози остаточно висохли, а думки стали яснішими. Їй потрібно було поплакати: дуже багато накопичилося в душі болю, тривоги, збентеження, занепокоєння. Просто агресії. Тепер з більш ясною головою вона зможе вірніше досягти своєї мети.

Колін пішов поговорити з братами, він розумів, про що ті розмовляють, сховавшись у кабінеті в Ентоні. Напевно, той пропонує Бенедикту бути його секундантом. А його, Коліна, завдання зараз— випитати у них, де має відбутися дуель. І Дафна впевнена, Колін зможе це зробити. У нього вистачить розуму і, якщо треба, хитрощів.

Прийшовши до цього висновку, вона почала переодягатися, вибравши старий костюм для верхової їзди. Найменше вона хотіла в цей тривожний ранок плутатися в спідницях, оборках і стрічках звичайної сукні.

Короткий стукіт у двері змусив її здригнутися, хоча вона чекала цього стуку. Увійшов Колін, який теж змінив вечірнє вбрання на дорожній.

- Ти все дізнався, Колін?

Він кивнув головою.

- У нас не так багато часу, Дафно. Думаю, ти хочеш бути на місці дуелі перш за все?
- Звісно. І якщо Саймон прибуде раніше, можливо, я зможу переконати його погодитися на шлюб.

Колін відсахнувся здивовано.

- Дафно! Як ти можеш так говорити? Адже ця людина...

Вона прикрила йому рота рукою.

- Перестань, Колін! Я намагаюся зараз відкинути самолюбство і думати тільки про життя та смерть. Про можливу смерть цієї людини з моєї вини… Нехай непрямої… Більше я ні про що думати не хочу! Вона притупнула ногою.
- Але... розкрив було рота Колін, проте вона не дозволила йому домовити:
- Прошу тебе, не треба слів, які можуть перешкодити мені думати так, як я думаю зараз! Я боюсь. Боюся сумнівів, які завадять виконати те, що я винна… Заради життя Саймона!
- Якби він тільки знав, кого може отримати у твоєму обличчі... з незвичною для нього ніжністю промовив Колін і додав зовсім іншим тоном:
- Я, здається, готовий убити його!

Пропустивши повз вуха слова брата, Дафна сказала:

- Пора йти.

Дотримуючись обережності, вони вибралися з дому.

Саймон направив коня широкою алеєю Ріджентс-парку, що був донедавна місцем королівського полювання. Вони домовилися з Ентоні зустрітися на світанку в найдальшій частині парку, відомої йому по колишніх прогулянках. Можна було вибрати для дуелі ближчий до їхнього житла Гайдпарк — у таку рань навряд чи хтось їм завадить, але тут надійніше...

Він подумки вимовив це слово і посміхнувся. Надійно померти? Хіба не однаково де? Тим більше, що йому не доведеться, якщо навіть хтось дізнається, відповідати за свою участь у оголошеній поза законом дуелі.

Йому спало на думку, що померти таким чином не робить великої честі— це не лише незаконно, а й як би точніше висловитися?— Нерозумно. Проте іншого шляху нема. Він завдав образу і словом, і дією жінці зі свого кола і повинен відповідати за це, розплачуватись за наслідки.

Він знову посміхнувся: за те, що її поцілував. Він не міг, не зумів стриматися, хоч знав, розумів, до чого це може призвести. Ось і привело…

Наближаючись до наміченого місця, він уже здалеку помітив, як туди під'їхали і почали поспішати Ентоні та Бенедикт. Їхнє густе волосся майоріло від ранкового вітерцю, обличчя були похмурими.

Зупинивши коня неподалік них, він стрибнув на землю.

- А де ж секундант? спитав Бенедикт. Саймон махнув рукою:
- Не став нікого турбувати.
- Але як же? Бенедикт був незадоволений, Дуель неможлива без секундантів з обох боків!

Саймон знизав плечима:

- Не бачу потреби. Ви привезли пістолети? Я довіряю вам.

Ентоні, що дивився кудись убік, повернувся і підійшов до нього.

- Я не хочу цього, сказав він.
- У тебе немає вибору, відповів Саймон.
- Він у тебе є. Ти можеш одружитися з моєю сестрою. Мабуть, ти не відчуваєш її любові, але, я знаю, вона тобі подобається. Чому ж ти не хочеш зробити їй пропозицію?

Саймон мовчав. Він думав, чи не сказати їм усе те, про що ніколи раніше не говорив навіть із друзями, чи не відкрити приводи та причини, через які він не міг... не хотів одружитися. Не вважав за можливе пов'язувати себе та іншу людину на все життя. У чомусь давно вже дав собі клятву. Але

вони, швидше за все, не зрозуміють його, оскільки виросли у великій дружній родині, звикли жити її інтересами. Їх у ранньому дитинстві не кидали батьки, вони не залишалися сиротами при живому батькові, не чули диких за своєю жорстокістю слів про те, що вони — ганьба для їхнього роду, що не тільки вони самі, а й діти їх напевно будуть напівнімими дебілами. … Проклятими жалюгідними заїками. І це замість того, щоб з дитинства найняти йому лікарів, вчителів… О ні, гроші в батька були, багато грошей. Але він не бажав — не дозволяла гординя та пиха, — щоб ширше коло людей, не тільки слуги, дізналося про недоліки його сина. Та й який недолік? Це хвороба, недуга, яку можна і потрібно лікувати. Якби не чудова, свята няня Хопкінс, Саймон один ніколи не впорався б. Але разом вони перемогли. А потім він, нещасний кинутий хлопчисько, знайшов у собі сили на свій страх і ризик вирушити до школи, набрехати там із трьох коробів, щоб його прийняли, і вже тоді батько таки вирішив надіслати плату за його навчання.

Всі ці думки блискавично промайнули в голові Саймона, і він знайшов у них виправдання своєму небажанню ділитися всім цим із братами Бріджертон. Особливо зараз. Ніколи їм не зрозуміти його ненависті до батька, бажання помститися йому — хоча б тим, що не буде продовжено рід Гастінгсів. Не зрозуміти страху перед сімейним життям... Побоювань, що його діти справді можуть народитися неповноцінними...

Раптом йому захотілося кинути в обличчя цим благополучним, обласканим батьком і матір'ю братам щось грубе, образливе, щоб вони перейнялися злістю і зневагою до нього, і тоді вони швидше покінчать із цією справою. Але грубість так чи інакше зачепила б їхню сестру, і тому він стримався.

Подивившись в обличчя Ентоні Бріджертона, який був його другом ще зі шкільних часів, Саймон спокійно сказав:

- Хочу, щоб ти остаточно зрозумів: справа не в Дафні. Твоя сестра найкраща жінка з усіх, кого я коли-небудь знав.
- З цими словами він нахилився до відкритої скриньки з пістолетами, що лежить на землі біля ніг Бенедикта, вибрав один із них і попрямував до північної сторони галявини.
- Стійте! Гей! Зачекайте!

Саймон повернувся на крик і остовпів. Святі угодники, то була Дафна!

Вона стрибала через лужок, низько пригнувшись у сідлі, і на якийсь момент Саймон забув про своє обурення цим непотрібним втручанням у їхні чоловічі справи, тому що не міг не залюбуватися тим, як спритно і витончено вона сидить на коні.

Однак до того часу, коли вона зупинилася перед ним, кинула поводи і зіскочила з сідла, обурення знову розлетілося в ньому.

- Якого біса ви тут робите? люто спитав він.
- Рятую ваше нещасне життя! відповіла вона ще лютіше.

Ніколи раніше він не бачив її в такому гніві. Очі її просто палали.

- Дафно, ви дурненька. Не розумієте, як небезпечно пускати такого коня в галоп. Крім того, ще трохи і ви могли б потрапити під кулю.
- Дурниці! заперечила вона. Ви ще не дійшли свого місця.

Вона здригнулася при останніх словах, подумавши, що це місце може стати останнім, де він ще живий.

Не зовсім усвідомлюючи те, що робить, він схопив її за плечі і струснув.

- А скакати сюди з центру Лондона в напівтемряві? Мало що могло статися?
- Зі мною був Колін, почув він відповідь.
- Колін?.. А ось і він! Що за дурниці? Я готовий відхльостати його різками!
- Чи думаєте зробити це до або після того, як Ентоні проб'є вам серце кулею? У її голосі була несхована гіркота.
- Бріджертон! крикнув Саймон, і три кудлаті голови повернулися до нього. Ти просто дурень!
- Кого з трьох ти маєш на увазі, Саймоне? спитав Ентоні, і в його тоні пролунали колишні добродушно-іронічні інтонації. Сподіваюся, Коліна?
- Кого ж ще!
- А ви надаєте перевагу, щоб я сидів з нею вдома і вона виплакала б там усі очі?! Закричав у відповідь молодший брат.
- Так!

Це крикнули одразу троє.

- Саймон! - у відчаї гукнула його Дафна, бо він уже повернувся і продовжив шлях на другий край галявини. - Йдіть сюди! До мене!

Він зупинився і, звернувшись до Бенедикта, промовив:

- Заберіть звідси сестру.

Бенедикт невпевнено глянув на Ентоні.

- Роби, як тобі кажуть! - гаркнув той.

Бенедикт продовжував стояти нерухомо — він явно вагався, переводячи погляд зі своїх братів на сестру і на людину, яка образила її.

— Заради Бога, відведіть її, Бенедикте. — Просячі нотки пролунали в голосі Саймона.

- Hi. Бенедикт склав руки на грудях. Вона має право сказати, що хоче. Ми маємо її вислухати.
- Що з вами таке з обома? нервово крикнув Ентоні своїм братам.
- Саймоне, мовила Дафна, підходячи до нього, ви повинні вислухати мене.

Її рука торкнулася його рукава, але він вдав, що не помічає цього.

- Дафно, - промовив він, не дивлячись на неї, - все вже вирішено. Ви не можете змінити нічого.

Вона кинула благаючий погляд на братів. Колін і Бенедикт, здавалося, були на її боці, лише один Ентоні виглядав як розгніване божество. Ні, не лише Ентоні. Саймон теж не хоче допомогти їй. І собі. Собі насамперед!..

Що робити?

Цілком інстинктивно, бездумно, просто від відчаю і безвиході вона накинулася раптом з кулаками на Саймона і потрапила йому в око. У здорове око. Не той, під яким темнів синець від удару, завданого кілька годин тому її братом.

Саймон відсахнувся і не зміг утриматися від крику:

- Що з вами?
- Падайте на землю, ви, дурне! прошипіла вона. Зробіть вигляд, чорт забирай, що вам болючіше, ніж насправді!
- Я не збираюся нікуди падати, обурено відповів він. Ви з глузду з'їхали! Він приклав руку до ока. Нічого собі удар! А на вигляд така тендітна жінка.
- Ви, чоловіки, всі дурні! у розпачі кричала Дафна. Як мало ви цінуєте своє і чуже життя, як легко з ним розлучаєтесь!

Всі, кого вона назвала дурнями, дивилися на неї з вкрай здивованим і, цілком можливо, справді дурним виглядом.

- Що ви на мене дивилися? знову крикнула вона. Колін першим прийшов до тями і заляпав у долоні, як у театрі. Ентоні сердито штовхнув його в плече.
- Можу я нарешті, трохи спокійніше промовила Дафна, поговорити з його світлістю? Хвилину, секунду... ще менше... Але поговорити?

Колін і Бенедикт відповідно кивнули і відійшли трохи далі. Ентоні не зрушив з місця.

Дафна розлютовано глянула на нього.

- Хочеш теж отримати удар кулаком? - спитала вона. Можливо, вона виконала б загрозу, якби Бенедикт не підскочив до старшого брата і не відвів його вбік, незважаючи на опір.

Тепер вона знову звернула увагу на Саймона, який стояв з тим же здивованим виглядом, прикривши рукою очей, куди щойно отримав удар.

- Досі не можу повірити, що ви зробили таке, - промимрив він.

Вона перевела погляд на братів, потім знову звернулася до Саймон:

- Так, зробила та здивувалася своєму вчинку. Але в порівнянні з вашими дурницями це був, мабуть, найрозумніший крок.
- Може, погодився він похмуро і знову приклав долоню до ока. Але чого ви хотіли добитися таким чином?

Вона глянула на нього, як на недорозвиненого:

- Невже й досі не зрозуміло?

Він зітхнув, обличчя його в цю мить виглядало втомленим і сумним.

- Я вже казав, що не можу одружитися з вами.
- Ви повинні!

Стільки почуття і сили було в її голосі, що в його очах майнула тривога.

- Чому? спитав він. Що ви хочете цим сказати?
- По-перше, те, що там, у саду, нас бачив не лише Ентоні.
- A хто ще?
- Граф Макклесфілд.
- Ну і що? Він не балакатиме, я його знаю.
- Там були й інші.

Вона прикусила губу. Ця брехня вирвалася мимоволі. Їй не хотілося ні в чому дурити його.

- Хто інші?
- Не знаю, зізналася вона. Так казав Колін. За словами Макклесфілда. Тож сьогодні надвечір про це може заговорити пів Лондона.

Саймон так явно, хоч і тихо, вилаявся, що вона відступила від нього.

- Якщо ви не одружуєтеся зі мною, - ледь чутно сказала вона, - моя репутація буде безнадійно зіпсована. Ви знаєте наше суспільство.

- Нісенітниця! заперечив він, але не надто впевнено.
- Це правда, Саймоне. Вона ледве підняла на нього очі.

Все її майбутнє і саме його життя було поставлено на карту в ці хвилини. Вона не має програти. Поразка спричинить надто страшні наслідки… Для нього! Для нього!.. Але вона заговорила про себе:

- Ніхто не дивитиметься в мій бік. Мене відішлють кудись у ведмежий кут, на околицю країни.
- Ваша мати ніколи цього не зробить!
- Але я ніколи не зможу одружитися, це ви знаєте. Вона знову наблизилась до нього настільки, що відчула тепло його тіла. На мені буде поставлено хрест. У мене не буде ні чоловіка, ні сім'ї… Ні дітей…
- Перестаньте! закричав він. Заради всіх святих! Зупиніться!

Ентоні, Бенедикт і Колін повернулися на його крик і хотіли наблизитись, але Дафна, відчайдушно мотаючи головою, зупинила їх.

- Чому ви відмовляєтеся на мені одружитися, Саймон? спитала вона тихо.
- Я знаю, ви мене любите… У чому справа?

Він провів рукою по обличчю, скривився від болю. Чорт, справа не тільки в синцях— болять віскі. У нього ніколи раніше, наскільки він пам'ятає, не бувало головного болю.

Дафна… Навіщо вона підійшла ближче? Хто її просив? Навіщо торкнулася його плеча, щоки?.. Навіщо вона так? Він же ослаб… У нього болить голова… Зовсім немає сил чинити опір…

- Саймон, почув він її шепіт, рятуйте мене...
- І вона перемогла.

Розділ 12

Дуель, дуель... Чи ε в наш час щось більш романтичне, збуджуюче і дурне?

Чутка вашого автора досягла повідомлення про те, що цього тижня вона (тобто дуель) мало не відбулася

Вийшла в одному з віддалених куточків Ріджентс-парку. Оскільки дуелі заборонені, ваш автор не називатиме імена учасників, але, нехай буде вам

відомо, сам автор не перестає засуджувати цей варварський спосіб вирішення суперечок та образ.

На превелике щастя, в ті хвилини, коли цей випуск «Хроніки» стане надбанням прихильних читачів, два ідіоти-дуелянти (автор застерігся називати їх джентльменами, бо цей ранг передбачає наявність у головах хоча б краплі розуму, який якраз був відсутній у той ранній ранок у обох неназваних) покладуть свої пістолети на місце.

Що ж завадило їм втілити в життя свій диявольський намір? Ризикну припустити, що добрий ангел обдарував їх з небес мудрою усмішкою, яка розвіяла в дим нерозсудливість і злість.

Якщо припущення вашого автора є правдоподібним, йому залишається благати Господа, щоб Він частіше велів своїм добрим ангелам заглядати в наші вітальні та танцювальні зали. Це значно сприяло б мирному спілкуванню людей і взагалі покращенню вдач на нашій грішній планеті.

«Світська хроніка леді Віслдаун», 19 травня 1813 року

Саймон відібрав руку від ока і зустрівся з поглядом Дафни.

- Я одружуся з вами, - відповів він теж пошепки, - але вам треба знати...

Фраза залишилася незакінченою, бо її перервав радісний крик Дафни, що супроводжувався сильним, теж радісним поштовхом у плече співрозмовника.

- О, Саймон! Ви не пошкодуєте!
- В її очах стояли сльози. То були сльози щастя.
- Я зроблю вас щасливим, Саймоне! Обіцяю! повторювала вона. Дуже щасливим… Ви ніколи не пошкодуєте…
- Стривайте, сказав він, трохи відкидаючи її. Йому було важко спостерігати такий щирий вияв радості. Спершу послухайте.

Вона продовжувала посміхатися, але в очах промайнув неспокій.

- Слухайте, - продовжував він, - і тоді вирішуйте, чи пов'язувати зі мною ваше життя.

Вона трохи прикусила нижню губу і кивнула.

Саймон набрав у тремтячі груди більше повітря. Як сказати їй те, що він збирається і має сказати? І що казати? Усю правду чи тільки її частину? Але ж треба, щоб вона зрозуміла… Якщо вже збирається стати його дружиною… Якщо має намір, як каже, зробити його життя — їхнє життя — щасливим…

Він судорожно ковтнув.

А він сам? Чим може відповісти? Хоча б чесним зізнанням про себе. Про свої наміри та плани в житті… Якщо житиме…

Він повинен дати їй останню нагоду відмовитися від шлюбу, яким вона хоче — він розуміє це — насамперед врятувати його.

— Дафна… — промовив він, і, як завжди, звук її імені розслабив м'язи рота, овів миттєвим теплом душу, що захолоділа. — Дафно, якщо ви станете моєю дружиною…

Вона знову наблизилася до нього майже впритул і злегка підняла руку, ніби намагаючись захиститися від його палаючих очей, напруженого голосу.

- Що з вами? пошепки спитала вона. Що вас так гнітить? Впевнена, нічого страшного.
- Я не... не можу мати дітей.

Ось. Він сказав. Майже правду.

Ïї губи розкрилися. Не від жаху, навіть не з подиву. Здавалося, вона взагалі не чула чи не зрозуміла його слів.

Ці слова, він розумів, були жорстокі, дуже жорстокі, але він не міг вчинити інакше. Потрібно, щоб вона знала. Раз і назавжди.

- Якщо ви станете моєю дружиною, повторив він, у вас не буде дітей. Ви ніколи не будете тримати на руках дитину, зачату в коханні, розуміючи, що вона ваша, тільки ваша.
- Звідки це ви знаєте? спитала вона до дивного голосно й безпристрасно.
- Знаю.
- Але ж...

Він не дав їй домовитись.

- Я не можу мати дітей, повторив він окремо і з якоюсь жорстокістю. Ви маєте знати про це.
- Тепер знаю.

 $\ddot{\text{Г}}$ ї губи злегка тремтіли, ніби вона хотіла сказати ще щось, але не була впевнена, чи потрібно.

Він звик, що зазвичай вона швидко відгукується на його слова, без вагань прямо каже те, що думає. Зараз у нього склалося враження, що вона про щось мовчить.

Звичайно, видно, що вона засмучена... Ні, значно більше— у розпачі. Проте $\ddot{\text{I}}$ обличчя залишалося холодним та нерухомим.

I ще одне він бачив і розумів: вона не знає, як поставитися до його слів, що вілповісти.

Він настільки був занурений у свої думки, що забув, де знаходиться, і не одразу відчув, що праворуч від нього хтось стоїть. Це був Ентоні.

- Які ще труднощі? - спитав той чи то з участю, чи то з глузуванням.

Дафна відповіла першою і дуже запально:

- Ніяких! Хочу вам сказати...

Три пари очей її братів дивилися на неї.

- Хочу сказати, голос її набув дзвінкість, що дуелі не буде. Його світлість і я вирішили одружитися.
- Радий чути, сухо озвався Ентоні і повернувся до братів.

Саймон відчув досить дивне відчуття, ніби він довгий час стримував подих, а тепер чисте свіже повітря раптово заповнило легені. Його охопило жарке, переможне і дуже приємне почуття чогось скоєного— не надто зрозуміле, проте радісне, і оскільки ніколи в житті він не відчував нічого подібного, то не знав, що робити з цим почуттям і як поводитися.

Його очі шукали Дафну та знайшли її.

- Ви впевнені у собі? трохи чутно спитав він. Вона кивнула. Її обличчя було напрочуд спокійним.
- Так, рівним голосом відповіла вона. Ви заслуговуєте на довіру. 3 цими словами вона попрямувала до свого коня.

Саймон залишився там, де стояв, перебуваючи в подиві — що ж зараз сталося: чи піднісся він до небес, чи опустився в темряву пекла?

* * *

Решту дня Дафна провела в колі сім'ї. Всі були приголомшені звісткою про заручини. Всі, окрім старших братів, які вже пережили перше потрясіння і зараз почали серйозно й наскільки можна спокійно розмірковувати і висловлювати думку про те, що це їй обіцяє. Вони не приховували своїх сумнівів та побоювань. Дафна не засуджувала їх — вона сама була сумнівною. Точніше, не могла ще зібратися з думками.

Коротше кажучи, всі члени сімейства, навіть наймолодші, перебували у цей день у стані надзвичайного хвилювання та занепокоєння.

Вирішено було не затягувати з весіллям, тим більше, що завдяки знайомим до леді Бріджертон дійшли чутки про те, що — уявляєте?! — кілька людей ніби бачили, як її дочка цілувалася з герцогом Гастінгсом у саду леді Троубрідж. Після чого леді Бріджертон відразу ж надіслала архієпископу Кентерберійському прохання про негайну видачу дозволу на шлюб без церковного оголошення, а сама поринула в турботи про весільне свято, яке, як вона вирішила, буде хоч і не надто багатолюдним і пишним, але аж ніяк не скромним.

Елоїза, Франческа і Гіацинта, молодші сестри Дафни, закидали матір десятками запитань про те, які будуть убрання у них як у подружок нареченої і як Саймон пропонував сестрі— чи опускався він при цьому на одне коліно чи на обидва?.. У якій сукні буде сама Дафна?.. І коли Саймон піднесе їй обручку?

Дафна полегшила долю матері, відповідаючи на половину цих питань— спочатку докладно, а до кінця дня здебільшого однозначно. І тільки коли вона у відповідь на запитання: якого кольору троянди будуть у її букеті, сказала: «Три», — дівчатка зрозуміли, що настав час дати спокій сестрі. Чим вона і скористалася, щоб знову замислитися над тим, що ж сталося.

I дійшла висновку, що, по-перше, врятувала людину життя. А по-друге, вирвала згоду на шлюб у того, кого любить.

І прирекла себе на життя без дітей...

Все це за день. Точніше, за один ранок.

Вона дозволила собі розсміятися. Але в її сміху лунали нотки відчаю. Вона розуміла, що саме зробила сьогодні, але не знала, що буде завтра. І післязавтра.

А ще їй дуже хотілося згадати і краще зрозуміти, що вона відчула в той момент, коли, повернувшись до Ентоні, сказала: «Дуелі не буде». Словами пояснити це вона не могла. Навіть собі самій. І взагалі, в голові роїлися не виразні думки, що набули сенсу в словах, а миготіли якісь різнобарвні промені: червоні, жовті, сині. І коли вони стикалися— із жовтих та червоних виходили помаранчеві, а із синіх та жовтих— зелені. Але що вони означали всі ці кольори? І чи означали щось? У всякому разі, нічого близького до логічного, розумного, осмисленого.

Все ж таки, як не дивно, з усієї цієї гами квітів вона раптом почула (побачила?) відповідь на одне зі своїх питань: так, вона може прожити життя без ненароджених нею дітей, але не уявляє життя без Саймона! Адже своїх дітей вона ще не знає, не торкалася до них, вони для неї щось умоглядне, абстрактне. А Саймон — він реальний, у тілі, вона вже торкалася долонею його щоки, чула сміх, знає смак поцілунків. Вона любить його.

Крім того, Дафна ледве наважувалась сподіватися на це, але хто знає? — цілком можливо, лікарі помиляються і в нього можуть бути діти. Ймовірно, Бог може створити чудо, вона хотіла б вірити в таку можливість. Навряд чи вона зможе повторити подвиг своєї матері і створити таку велику сім'ю, але хоча б одну дитину вона так хотіла б народити. Або двох...

Однак ці міркування та сподівання не для Саймона. Йому вона не скаже жодного слова. Адже він чесно і відверто зізнався їй і вправі вважати, що вона так само чесно і відверто змирилася і не тішить себе навіть боязкою надією на диво.

- Дафно!

Здригнувшись, вона підняла голову і побачила матір, яка входила до вітальні і з занепокоєнням дивилася на неї.

- 3 тобою все гаразд?

Дафна видавила слабку посмішку:

- Просто трохи втомилася.

То була чиста правда. Тільки зараз їй спало на думку, що вона не заплющила очей за останні тридцять шість годин.

Мати присіла поряд із нею на софу.

- Розумію твоє хвилювання, - сказала вона. - Ти ж так любиш Саймона.

Дафна з подивом глянула на неї.

- Це не так важко бачити збоку, - лагідно промовила мати і погладила її руку. - Я вірю, він добрий чоловік. Ти зробила правильний вибір, моя дочка.

Дафна не стримала посмішки. Так, вона правильно зробила, змусивши його одружитися. І зробить усе, щоб ніхто з них не пошкодував, що сталося.

А якщо в них і справді не буде дітей — що ж, зрештою, хто знає, вона теж може виявитися безплідною. Хіба ні? Їй відомо кілька подружніх пар, які ніколи не мали дітей, і невже це заважає їм виконувати подружні клятви, дані при зарученні? Якщо ж говорити про неї, то в їхній сім'ї стільки братів і сестер, що вона буде забезпечена до кінця життя племінниками та племінницями, яких зможе досхочу виховувати, балувати та псувати. Краще жити з коханою людиною без дітей, аніж мати їх від того, кого не любиш.

Остання думка внесла деяке заспокоєння в її метушливу душу.

- Чому б тобі не поспати? — сказала Вайолет Бріджертон. — Ти маєш такий стомлений вигляд, кола під очима.

Дафна вважала пораду матері цілком своєчасною і піднялася з софи. Насправді вона якось забула про такий спосіб хоча б на якийсь час відволіктися від усяких думок.

Солодко позіхнувши, вона промовила:

- Ти маєш рацію, мамо. Кілька годин сну, і я буду іншою людиною.

Раптом вона відчула жахливу слабкість і злякалася, що просто не зможе сама пістатися своєї кімнати.

Мати відчула її стан, бо сказала:

- Ходімо, люба, я проведу тебе і покладу в ліжко. Ніхто не турбуватиме тебе до наступного ранку.

Дафна кивнула з напівсонним виглядом і, ледве повертаючи язиком, промовила:

- До ранку... це добре.

Здається, ще ніколи в житті їй не було так важко підніматися сходами, а вже роздягатися… брр… яка нестерпна праця!

Якби не допомога матері, вона напевно заснула б десь дорогою до ліжка і, звичайно, не роздягаючись.

* * *

Саймон теж почував себе змученим. Не кожен день людина засуджує сама себе до смерті. І тим більше не кожен день позбавляється її і укладає шлюб з жінкою, про яку думав і мріяв усі останні дні. Вірніше, останні два тижні з гаком.

Якби не, так би мовити, речові підтвердження того, що сталося у вигляді двох здоровенних синців під очима і синця на підборідді, все, що трапилося, цілком могло здатися дивним сном.

Але це була не менш дивовижна дійсність.

Чи розуміє Дафна, що вона зробила? На що наважилася? Чого позбавила себе? Адже вона не справляє враження легковажної, бездумної дівчини, схильної до безглуздих фантазій та безрозсудних рішень. Така, як вона, нізащо не наважилася б одружитися, не замислюючись про наслідки.

Проте, з іншого боку, остаточне рішення було прийнято нею буквально за одну хвилину і під впливом непередбачених обставин.

Чи це означає, що вона дійсно любить його? Або це просто нерозсудливість?

I чи могла б вона, якщо справжнього кохання немає, пожертвувати своєю мрією про справжню сім'ю? Мрії про ту, яка була б хоч трішки на схожа на сім'ю, у якій вона народилася і жила всі роки.

Але що, якщо вона вчинила так виключно через почуття провини? Адже його загибель на дуелі — а так би воно й сталося, бо стріляти б він не став, —

його смерть лягла б, як вона сама вважає, тяжким гріхом на її душу, і жити з такою тяжкістю вона не хотіла і не могла.

Чорт, але як вона йому таки подобається, ця дівчина! Подібних їй він ще ніколи не зустрічав. І не зустріне. І він не зміг би спокійно жити на цьому світі, знаючи, що вона нещасна або, не дай Боже, взагалі пішла з життя. Мабуть, ті ж почуття відчуває і вона, тому вчинила так, як вчинила.

Але якими б мотивами вона не керувалася, вся правда полягає зараз у тому, що найближчої суботи він і Дафна будуть з'єднані на все життя. Він отримав повідомлення від леді Бріджертон про терміни і про те, що весільне торжество не передбачає бути широким, а навпаки, достатньо інтимним і скромним. Це його цілком влаштовувало.

Тепер уже нічого не змінити. Ні йому, ні їй.

На неабияке його подив, цей раптовий поворот долі, безпорадність перед велінням року були йому до душі.

Чудеса, та й годі!..

Дафна стане його дружиною. Знаючи про те, що її бажанню мати повноцінну сім'ю, дітей не судилося збутися, вона все ж таки обрала його. Щоправда, за не зовсім звичайних обставин...

Але про це він уже думав... міркував із самим собою. Навіщо ж знову?

Проте думки пішли новим колом.

— Ваша світлість!

Саймон опритомнів від глибоких роздумів у шкіряному кріслі свого кабінету і побачив у дверях дворецького.

- Так, Джеффріз?
- Тут лорд Бріджертон, сер. Сказати йому, що вас нема вдома?

Як добре ця людина розуміє її настрій! І все ж...

Саймон підвівся на ноги. Чорт, яка втома у всьому тілі!

- Боюся, він вам не повірить.
- Слухаюсь, сер. Джеффріз зробив кілька кроків до дверей і обернувся. Ви дійсно хочете прийняти його? У вас... е... стомлений вигляд.

Саймон видав смішок.

- Якщо під цим розуміти синці під очима і подряпину на підборідді, то ви маєте рацію. До речі, лорд Бріджертон — один із тих, хто відповідальний за ці мітки. За дві із них.

Дворецький здивовано моргнув.

- За дві, ваша світлість? А... а третя? Саймон насилу зобразив усмішку. Обличчя хворіло так, ніби цих міток було набагато більше.
- Третя, Джеффрізе, ви можете не повірити, дорога мені більше двох інших. І рука, що її зробила, теж.

Зацікавлений дворецький знову наблизився до господаря, щоб уважніше придивитися до його обличчя.

- Невже, сер? ввічливо поцікавився він.
- Клянусь вам.

Дворецький шанобливо випростався.

- Слухаю, сер. Накажете провести лорда Бріджертона у вітальню?
- Ні, прямо сюди, будь ласка. І, побачивши занепокоєння на обличчі слуги, Саймон додав:
- Не хвилюйтеся за мою безпеку. Лорд Бріджертон не додаватиме синці до вже наявних у мене. Тим більше, він знову видав смішок, для них уже майже не лишилося місця.

Очі дворецького розкрилися ще ширше, і він поспішив вийти з кімнати і виконати розпорядження господаря.

За кілька хвилин Ентоні Бріджертон увійшов до кабінету. Кинувши швидкий погляд на Саймона, він благодушно промовив:

- Так, ти виглядаєш не найкращим чином. Саймон став йому назустріч.
- Це тебе дивує, Ентоні? спитав він.

Той розсміявся, теж цілком благодушно, і відразу став схожим на того, колишнього, Ентоні, давнього приятеля та однокашника.

На деякий подив Саймона, ця метаморфоза втішила його.

Ентоні недбало вказав рукою на синці приятеля і весело спитав:

- Який із них мій?
- Правий. Саймон мимохіть доторкнувся до синця і скривився від болю. Твоя сестра теж непогано постаралася, але в неї менше досвіду, а також вміння та сили, ніж у тебе.
- І все ж, схвально сказав її брат, вона не вдарила обличчям у бруд.
- Можеш нею пишатися, пробурчав Саймон. Болить сильніше за твої.

Потім обидва замовкли, розуміючи, що треба багато сказати один одному, і не знаючи, як почати.

- Я не хотів, щоб усе так вийшло, нарешті промовив Ентоні.
- Я теж.

Гість притулився до великого письмового столу, ніби йому важко було стояти без опори, і сказав:

- Мені було чимало зусиль примиритися з тим, що ти доглядаєш мою сестру.
- Ти знав, це було не по-справжньому,
- Учора ввечері ти спростував своє твердження.

Що на це відповісти? Що початок усьому, що сталася, поклала Дафна, а чи не він? Що вона повела його на веранду, а потім відвела і в сад? У темряву алеї?.. Але як виглядали б ці безглузді скарги? Крім того, він старший і більш досвідчений, ніж вона. За бажання він легко міг би зупинити її. І себе. Проте, не зробив ні того, ні іншого.

Саймон не сказав нічого, і Ентоні знову заговорив після деякого мовчання.

- Сподіваюся, ми зможемо забути про все, що трапилося між нами?
- Впевнений, Дафна мріє про це, відповів Саймон. Це її заповітне бажання.

Очі Ентоні звузилися — йому здалися нотки іронії, і він вирішив відповісти тим самим.

- Гадаю, - сказав він, - тепер метою твого життя стане виконання всіх її заповітних бажань?

Всіх, крім одного, хотілося сказати Саймону, але він вимовив ухильно, хоча цілком щиро:

- Я зроблю все, що в моїх силах, аби вона була щаслива.

Мабуть, відповідь не цілком задовольнила її вимогливого брата, і він перейшов на колишній агресивний тон:

— Якщо ти завдаси їй болю...

Саймон різко перервав:

- Я ніколи свідомо не завдавав і не завдам їй болю!

Ентоні зміряв його підозрілим поглядом.

— Май на увазі, я готовий убити тебе, навіть ризикуючи власним життям, якщо ти знову якимось чином зачепиш її честь. Раниш душу… Клянусь, ти ніде не знайдеш спокою, якщо заподієш їй зло.

- Я тебе зрозумів, - спокійно сказав Саймон.

Незважаючи на всі погрози, які він щойно почув, і на ту фізичну шкоду, яку вже зазнав, він не міг не відчувати поваги до Ентоні за те, як той дбає про сестру. Як відданий їй. А хіба відданість не одна з найблагородніших якостей?

Йому подумалося також: можливо, Ентоні бачить у ньому, у його характері, у душі щось невідоме йому самому, що ховається в найтемніших і найтаємничіших закутках його істоти? За стільки років знайомства і дружби приятель цілком міг дізнатися його краще, ніж він сам себе, і тому не без повної на те підстави побоюється, що в ньому візьмуть верх ці незрозумілі дрімучі сили.

А з цього випливає, що Ентоні має рацію у своїй наполегливій підозрілості і не буде виразом слабкості з боку Саймона вкотре заспокоїти і утихомирити його.

- Даю тобі слово, - повторив він, - що намагатимусь зробити все для спокою та безпеки Дафни.

Ентоні задоволено кивнув головою.

- Сподіваюся, так воно й буде. Він відірвався від столу і попрямував до дверей. Звідти обернувся і додав:
- Інакше знову почнемо сваритись, а я цього не хотів би.

Двері за ним зачинилися.

Саймон з тихим стоном впав у крісло, заплющив очі. Чому, чорт забирай, життя така складна штука? Чому друзі так швидко перетворюються на ворогів, а легкий флірт на пожадливість? А то й у шлюб.

І що йому тепер робити з Дафною, яка стала волею сліпого випадку супутницею його життя? Зрозуміло, у нього й на думці немає заподіяти їй зло, образити чимось, але хіба самим одруженням на ній він уже не робить цього? Сам того не бажаючи... І в той же час хіба він не бажає її, не мріє про ту хвилину, коли вона буде поруч з ним, в ліжку, і він накриєте своїм тілом, повільно проникне в неї і почує, як вона зі стоном вимовить його ім'я...

Він здригнувся. Навіщо раніше думати про це в таких подробицях? — Ваша світлість!

Знову Джеффріз. Саймонові було важко розплющити очі, він просто зробив рукою знак дворецькому, щоб той наблизився.

- Може, ви хотіли б відпочити, сер? Лягти в ліжко? - почув він.

Довелося розплющити очі, щоб подивитись на годинник. Слава Богу, для цього не потрібно було крутити головою. Лише сім вечора.

- Зарано для сну, промимрив він.
- І все-таки, сер, дворецький був наполегливий, вам слід відпочити.

Саймон знову заплющив очі. Джеффріз правий як ніколи. Чому б не послухати його, не розтягнутися на м'якому ліжку, під прохолодними лляними простирадлами? І обов'язково замкнути міцно-міцно двері спальні, щоб туди в жодному разі не увірвався цей біснуватий Ентоні! Яке щастя не бачити його хоч би з вечора до ранку!

А краще взагалі сховатись там рішуче від усіх і заснути… і спати, не прокидаючись, кілька діб!

Розділ 13

А ви знаєте, що герцог Гастінгс і міс Бріджертон мають намір одружитися!

В зв'язку з чим, дорогий читачу, ваш автор користується нагодою, щоб нагадати: саме таке закінчення мав сміливість пророкувати трішки раніше на цих самих сторінках. До всього ваш автор бажав би додати, що одразу після опублікування його прогнозів в нашій «Хроніці» в чоловічих клубах Лондона почали битися об заклад і кількість таких «бійок» росла з кожним пнем.

I хоча вашому авторові, яку обличчю жіночої статі заборонений вхід в такі клуби для джентльменів, у нього (у автора) є достовірні відомості, що загальний рахунок цих парі був 2:1 в користь тих, хто вірив, що шлюб між герцогом Гастінгсом та міс Бріджертон таки укладеться.

«Світська хроніка леді Віслдаун», 21 травня 1813 року

Залишок тижня пролетів майже непомітно для Дафни. Саймона вона не бачила кілька днів, навіть подумала було, що він поїхав з міста, але Ентоні повідомив, що побував у будинку герцога, щоб уточнити деякі подробиці шлюбного контракту.

На превеликий подив Ентоні, Саймон навідріз відмовився прийняти придане. Жодного пенні! Зрештою вони дійшли згоди, що гроші, залишені батьком як придане Дафни, будуть покладені на окремий рахунок, піклувальником якого стане Ентоні, а його сестра отримає право зберігати їх або витрачати на свій розсуд.

- Можеш зберегти їх для своїх дітей, - сказав їй Ентоні.

Дафна у відповідь усміхнулася, хоч їй хотілося плакати.

Дещо пізніше, коли залишалося два дні до весілля, Саймон здійснив візит до будинку Бріджертонів.

Вони зустрілися з Дафною у вітальні. Вона сиділа, випроставшись, на софі, покритій камчатновою тканиною, зчеплені руки лежали навколішки. Зразок, як вона сама вважала, вихованої та стриманої англійської леді.

А всередині леді були суцільні нерви, і вони розгулялися на повну силу.

Ніколи раніше їй не вартувало такого напруження бути з Саймоном наодинці. Навіть коли вона помічала в його очах ознаки пристрасті і сама, мабуть, відповідала тим самим, її не залишало відчуття надійності, вона почувала себе спокійно.

Зараз було, або їй так здавалося, по-іншому. Вона хотіла сподіватися, що ненадовго, що невдовзі повернеться відчуття того, що поруч із нею вірний, надійний друг. Якщо, боронь Боже, з ним і в ньому не відбудуться якісь зміни.

- Доброго дня, Дафно.

Він стояв у дверях, заповнивши весь отвір своєю гарною високою фігурою. І сам він так само гарний. Якщо постаратися не помічати деякі майже зниклі сліди під очима і на підборідді.

Але це краще, ніж куля в серці!

- О, Саймон, - відповіла вона з підкресленою люб'язністю, як того вимагав етикет, - як приємно вас бачити. Що привело вас до нас у хату?

Він з глузливим подивом глянув на неї, підійшов ближче.

- Як? - спитав він. - Може, ми не заручені? Я щось наплутав?

Вона почервоніла.

- Так, звичайно, сказала вона вже зовсім іншим тоном. Я говорю не зовсім те. Він сів у крісло навпроти неї.
- Якщо не помиляюся, сказав він з легкою усмішкою, чоловікам належить наносити візит тим, з ким вони заручені. Хіба леді Віслдаун нічого не повідомляла вам про це старе правило у своїх хроніках?
- Я не дуже захоплююся читанням її творів, відповіла Дафна, поступово знаходячи їхній колишній стиль спілкування. Але мама, здається, щось говорила з цього приводу.

Вони обмінялися усмішками, і вона з полегшенням подумала, що все вже налагоджується, вже недовго тремтіти її душі, але мовчання повернуло її на колишні позиції.

- Вам уже не боляче? спитала вона нарешті. Синяків майже не видно.
- Справді? Саймон повернувся у бік великого дзеркала у позолоченій рамі. Так, вони змінили колір на привабливіший. Зелений.
- Швидше, фіолетовий.
- Ви так думаєте?

Не підводячись з крісла, він трохи нахилився до дзеркала.

- Втім, вам видніше, погодився він. Хоча ваше твердження дуже спірне.
- То болять чи ні ваші синці? повторила вона.
- Тільки коли про них хтось нагадує. Або уважно вдивляється в них.
- Спробую не робити ні того, ні іншого, хоча це нелегко.
- І третього, сподіваюся, також? спитав він.
- Чого «третього», ваша світлість?
- Не завдавати мені удару. Найсильнішого з усіх, які я отримував колись у область ока.

Вона не втрималася від сміху, і знову їй стало легше.

- Правду кажучи, - знову заговорив Саймон, - я з'явився до вас не зовсім випадково. - Він простяг їй невелику, обтягнуту оксамитом коробочку. - Це для вас.

У неї перервалося подих.

- Для мене? - перепитала вона, відчиняючи коробочку. - Але чому?

Знову благодушне здивування майнуло в його погляді.

- Тому що, відповів він, згідно з давніми традиціями, тим, хто одружується, необхідні обручки.
- Ох, які дурниці я говорю сьогодні. Я не одразу зрозуміла...
- Що цей предмет називається обручкою? Чим же воно вам здалося?
- Я не подумала, розгублено пояснила вона, що ви… повинні… вам належить…

Вона замовкла. Їй не сподобалися обидва ці слова: «повинен» і «належить», а третього підібрати не могла. Але, як би там не було, Саймон подумав про це і підніс обручку. Зробив подарунок. Чому вона була дуже рада. Така рада, що мало не забула подякувати.

- Спасибі, - сказала вона. - Це, мабуть, сімейне кільце?

Слово пролунало так різко, що вона здригнулася.

- Вибачте.

Настала ще одна незручна пауза.

- Я подумав, - сказав він потім, - що вам більше сподобається мати власне. Всі обручки та інші коштовності Гастінгсів належали комусь. Це кільце я вибрав спеціально для вас.

Дафна вже встигла пробачити йому різкість і відчувала, що ще трохи, і вона розтане від подяки.

- Я вам така вдячна, сказала вона.
- Чи не хочете краще роздивитися його? спитав він не дуже люб'язно. І для цього хоча б вийняти із коробки?
- Звичайно, квапливо промовила вона. Як нерозумно з мого боку.

Подібної краси вона, мабуть, не бачила! Так, принаймні, їй здавалося.

Сховавшись у затишному гнізді, на неї дивився золотий виріб із великим смарагдом та двома діамантами з боків від нього. Словом, прекрасне кільце — гарне, дороге, але не дуже кричить про свою дорожнечу і не несмачне.

- Чудово, прошепотіла вона. Я вже покохала його.
- Це правда? Саймон, знявши рукавички, вийняв каблучку з коробки. Подивіться гарненько. Воно ваше і тільки ваше і має свідчити про ваш смак, не про мій.

Дафна з деяким докором кинула на нього погляд. Навіщо псувати такий радісний момент непотрібними, щоб не сказати— занудливими зауваженнями та попередженнями?

- Напевно, наші смаки таки в чомусь збігаються, - з легким зітханням помітила вона.

Саймон теж зітхнув, але з полегшенням він і не припускав, наскільки важливим для нього було знати, як вона поставиться до його першого подарунка. І тепер йому стало спокійніше. Він також відчував напруженість між ними, його пригнічували паузи в розмові, згадувалися колишні бесіди, коли плавно текла мова і ніщо, здавалося, не заважало відчуттю, що поряд із тобою справжній друг. І бажана жінка.

- Чи можу я надягти кільце вам на палець? - спитав він.

Вона кивнула і почала стягувати рукавичку.

Але Саймон втрутився в цей процес, почав сам повільно та обережно знімати її: з кожного пальця, поступово, не поспішаючи. У цій нехитрій дії була справжня еротичність — так само він знімав би з неї одяг.

Дафна не могла стримувати схвильованих зітхань, коли її пальці, один за одним, звільнялися від рукавички. Ці зітхання, трохи прочинені губи збуджували його ще більше.

Злегка тремтячою рукою він дбайливо надів обручку на її палець.

- Ніби прямо для мене, - сказала Дафна, злегка рухаючи рукою так, щоб каміння на кільці краще відбивало промені світла. - Як красиво!

Саймон не відпускав її руку, вона була такою ніжною та теплою. Потім підніс її пальці до губ.

- Дуже радий, що вам сподобалося.

Це були не просто ввічливі слова — він справді відчував радість.

- Звідки ви знали, що я люблю смарагди? спитала вона.
- Я не знав. Просто вони нагадують мені ваші очі.
- Господи, Саймон! Вона не втрималася від гучного вигуку. Що ви кажете? У мене очі карі. Ви мене сплутали з кимось.

Вона схопилася з місця, підійшла до дзеркала, придивилася до свого відображення.

- Звісно, карі, підтвердила вона.
- Переважно так, погодився він. Але придивіться уважніше... Дивіться по краях зіниці... Бачите?
- Ой! вигукнула вона після докладного вивчення своїх широко розплющених очей. Ви маєте рацію. Ніколи раніше не помічала цього.

Він опустився у крісло.

- Скоро ви зрозумієте, - сказав він з важливістю, - що я взагалі завжди правий.

Вона відповіла йому саркастичним поглядом.

- Як це ви помітили? Я говорю про колір очей.

Він знизав плечима і недбало відповів:

- Лише уважно вдивляючись у них.

Дафна продовжувала досліджувати свої очі і дійшла нарешті несподіваного висновку:

- Подумати тільки! Виявляється, вони цілком зелені.
- Ну, цього б я не сказав. Ви явно переборщили.
- Сьогодні зелені, я бачу.

Саймон усміхнувся:

- Як вам буде завгодно. Але зачекаємо до завтра.

Вона зітхнула.

- Я завжди заздрила Коліну. Ось у нього очі так очі. А які вії! Зовсім не чоловічі. Чого вони далися саме йому? Це надає чоловікові зніженого вигляду.
- Думаю, що юні леді, закохані у вашого брата, вважають інакше.
- Але ж ми можемо не дуже зважати на їхню думку, чи не так?
- Мабуть, так.
- Скоро ви зрозумієте, повторила Дафна недавнє твердження Саймона, що я теж завжди маю рацію.

Він голосно засміявся. Дафна не підтримала його, вона допитливо дивилася йому в обличчя, наче згадуючи щось.

- Як добре, - сказала вона і торкнулася його руки. - Зараз ми відчули себе так, як у давні дні... Стало легше говорити... І дихати. Правда?

Він кивнув, дивуючись, що відчув те саме, що вона, і затримав її руку у своїй.

- Так буде в нас і надалі, правда? продовжувала вона. Легко і просто.
- Так, відповів він, хоч знав, що це не так.

Між ними цілком можлива згода, світ — усе, що завгодно, але, на жаль, все буде вже не так, як було спочатку.

Дафна посміхнулася, заплющила очі, притулила голову до його плеча.

- Це добре, - сказала вона, не розплющуючи очей.

Декілька хвилин Саймон не зводив погляду з її радісного, заспокоєного обличчя.

«Хоч би що, — вирішив він, — я зобов'язаний зробити її щасливою. Чого б це мені не вартувало… Але як?»

* * *

В останній вечір перебування Дафни, як міс Бріджертон її мати постукала до неї в спальню.

Дафна сиділа на ліжку, і тихий стукіт сколихнув у ній спогади дитинства, коли мати і батько приходили побажати їй на добраніч.

- Увійдіть! - крикнула вона.

Вайолет Бріджертон увійшла з трохи збентеженою усмішкою на обличчі.

- Дафно, - сказала вона, - маєш кілька хвилин, щоб поговорити зі мною?

Ніколи ще Дафна не бачила своєї матері такої зніяковілої, та що там казати — розгубленої.

- Ти здорова, мамо? спитала вона з занепокоєнням. Що з тобою? Якась ти бліла!
- Я абсолютно здорова, моя дочка, майже колишнім тоном відповіла Вайолет. Просто мені треба… я вважаю за необхідне з тобою поговорити.
- Ох! не стримала гучного зітхання Дафна.

Вона чекала цього, але не визначила досі, чи хочеться їй вислуховувати настанови та побажання матері з приводу майбутнього сімейного життя та пов'язаних із цим досить інтимних проблем.

Подруги розповідали, що всі матері напередодні весілля дочок неодмінно наказують їх, розкриваючи те, що вважають секретами шлюбу і що треба знати дівчині перед тим, як стати жінкою, — всі ці такі жахливі, гидкі, але нестерпно цікаві речі для безневинних вух. Однак випитати якісь певні захоплюючі подробиці у заміжніх молодих жінок Дафне ще не вдавалося; ті загадково посміхалися й відповідали: сама невдовзі дізнаєшся. Це «скоро» стало для неї завтрашнім днем. Точніше, завтрашнього вечора. Вночі.

Але чому у матері такий вигляд, ніби її, а не Дафну чекають усі ці випробування?

- Може, ти сядеш, мамо? - сказала вона, показуючи на місце поряд із собою.

Вайолет здригнулася, наче дочка запропонувала їй опуститися на розпечену сковорідку.

- Так, так, - сказала вона, - я це й хотіла зробити.

Вона сіла, склала руки на колінах і завмерла.

У цих обставинах Дафна вважала за необхідне взяти ініціативу на себе і почати розмову, таку важку для матері.

- Ти, мабуть, хочеш поговорити зі мною про весілля?

Вайолет мовчки погодилася з цим припущенням.

- Мабуть, про першу шлюбну ніч? Уточнила Дафна. Мати похитала головою, але це було не заперечення, цим вона давала зрозуміти, як важко розпочати розмову.
- Просто не знаю, як про це говорити, нарешті зізналася вона. Така делікатна тема.

Не в змозі допомогти, Дафна мовчала. Адже не може бути, щоб мати не знайшла відповідних слів. З її досвідом. Ще б пак, вісім дітей!

І мати заговорила:

- Бачиш, люба, ε речі, які тобі треба знати… заздалегідь… Я маю на увазі те, що ма ε статися завтра вночі… у тебе з твоїм чоловіком… Розумі ε ш мене?
- Поки що ні, мамо, відповіла Дафна, опускаючи очі. Але ж я слухаю. Говори, не переривайся.

Леді Бріджертон, здавалося, була дещо шокована неприхованим інтересом, виявленим дочкою, і з явною натугою продовжувала:

- Бачиш, усі чоловіки… я хочу сказати, твій чоловік… тобто Саймон… він же стане завтра…
- Так, мамо, з явним нетерпінням підтвердила Дафна, він, сподіваюся, буде моїм чоловіком. Якщо відбудеться весілля.

Вайолет з несхваленням подивилася на дочку. Що це? Невже вона наважується відпускати жарти в такі хвилини… Іронізувати в той час, коли рідна мати збирається присвятити її в таїнство шлюбу, свята стосунків між чоловіком і жінкою.

- З легким стоном, стиснувши зуби і дивлячись на дочку безневинними блакитними очима, Вайолет зізналася:
- Мені важко сказати те, що я повинна. Ти ж перша з моїх дочок, хто виходить заміж. Про подібні речі я ще не говорила ні з ким.
- Про які речі, мамо?

Видавши ще гучніший стогін, Вайолет випросталась і з рішучістю людини, що кидається в крижану воду, сказала:

- Першої ночі після весілля твій чоловік чекатиме від тебе виконання твого подружнього обов'язку.

Вона наважилася нарешті глянути на дочку. На обличчі у неї було написано повну згоду зі сказаним та очікування нових слів. Можливо, найголовніших.

- Ваш шлюб має бути освячений… e-e… ритуалом. Ці слова не викликали сум'яття у Дафни.
- Звичайно, мамо, погодилася вона, бо знала про це.
- Він прийде до тебе в ліжко!

Дафна нахилила голову. І про це вона вже чула. Також читала.

— Він буде… твій чоловік… — продовжувала леді Бріджер-тон, — робити деякі дії… як би це сказати… інтимного характеру. Розумієш?.. Ах, ні, ти не розумієш…

Дафна трохи прочинила рота, дихання почастішало. Їй стало цікаво: що ж розповість нарешті мати? Які це дії?

- Я прийшла сказати, - почула Дафна, - що твої подружні обов'язки не повинні здатися тобі надто неприємними.

Напевно, вони й не можуть бути такими, подумала Дафна, інакше навіщо всі люди на всі віки прагнуть… бажають цього… Вона відчула, що до щік прилила кров, і вже готова була поставити питання, коли мати продовжила:

- Я говорю так, бо знаю: деяким жінкам бувають не до вподоби ці... е-е... інтимні речі.

Дафна не без подиву звернула увагу на те, що мати почервоніла, напевно, сильніше, ніж вона сама, але ще більше вразило її те, що вона зараз почула.

- Невже? спитала вона. Тоді чому всі... багато дівчат і жінок так шукають знайомства з чоловіками? Навіщо наші служниці... усамітнюються з лакеями?
- Ти бачила? суворо запитала мати. Хто саме? Я не дозволю, в моєму домі.
- Будь ласка, не відволікайся від того, про що почала говорити, мамо. Я чекала цієї розмови протягом останнього тижня.

Леді Бріджертон легко змінила роль розгніваної господині на роль дбайливої матері. Тим більше, що остання більше відповідала її натурі.

- Ти справді чекала, Дафно?
- Звичайно, мамо.
- Як я рада це чути. Тож про що ми говорили?
- Ти сказала, що деяким жінкам не подобаються... їхні подружні обов'язки неприємні.
- Я саме так стверджувала? Хм-м... Що ж... Знаєш...

Дафна помітила, що носовій хустці в руках матері загрожує бути розірваним на шматки. Коли руки трохи заспокоїлися, вона продовжувала:

- Власне, все, що я збиралася тобі сказати… Загалом, я хочу, щоб ти знала: ці обов'язки зовсім не неприємні, навіть навпаки… І якщо двоє посправжньому люблять одне одного… а я впевнена, що герцог…
- Я його теж люблю, мамо, допомогла їй Дафна.
- Звичайно, звісно, дорога. Дочці здалося, що мати з більшою легкістю заговорила. Якщо це так, тоді те, про що ми говоримо, не може бути неприємним, повір мені. Отже, немає причин хвилюватися і нервувати. Крім того, упевнена, герцог буде обережним.
- Обережний? Але хіба...

Дафна згадала його бурхливі обійми в саду у леді Троубрідж і не менш шалені поцілунки. Хіба при цьому потрібна обережність? Навіщо?

Леді Бріджертон піднялася з ліжка Дафни, даючи зрозуміти, що її місія закінчена: вона сказала про найголовніше.

- Спи спокійно, дочко моя.
- Але, мамо... Тобі більше нема чого сказати?
- Ти хочеш дізнатися... почути ще щось? схвально запитала мати, прямуючи до дверей.
- Так, рішуче відповіла Дафна. І стрімко кинулася до виходу, перегородивши дорогу матері. Ти не можеш на цьому закінчити розмову, мамо!

Леді Бріджертон кинула безпорадний погляд у бік темного вікна, і Дафна подумала, що якби кімната була на першому поверсі, мати врятувалася б зараз через нього втечею. Але порятунку не було.

- Дафно, - вимовила леді Бріджертон через силу. - Пропусти мене.

Та не рушила з місця.

- Мамо, сказала вона, я не почула від тебе, що маю робити я?
- Твій чоловік знає.
- Але я не хочу виглядати дурною, мамо!

Леді Бріджертон застогнала ще голосніше, ніж раніше.

- Ти не виглядатимеш дурницею! Повір мені... Чоловіки самі...

Вона замовкла, проте Дафна залишилася незадоволена відповіддю.

— Що самі, мамо? Що? — допитувалась вона. — Дай відповідь, будь ласка!

Не тільки обличчя, але шия та вуха леді Бріджертон стали червоними.

- Вони самі… промимрила вона, вміють отримувати задоволення. Упевнена, — у її голосі зазвучала гордість, — він не буде розчарований… Не посміє…
- Але...
- Годі з мене твоїх «але», Дафно Бріджертоне! твердо промовила мати. Я сказала набагато більше того, що розказувала мені власна матінка. Не хвилюйся і роби все для того, щоби зачати дитину. Дафна сплеснула руками і скрикнула:
- Шo?

Леді Бріджертон видала нервовий смішок.

- Хіба я тобі забула сказати, що від цього бувають діти?
- Мама! Що за жарти!

Вона відійшла від дверей, але Вайолет не прагнула вирватися з кімнати. Дивлячись на обличчя дочки, вона твердо сказала:

- Це твій святий обов'язок… Інакше кажучи, внаслідок цих стосунків у ліжку в тебе з'явиться дитина. Дещо пізніше.

Дафна задумливо глянула на матір.

- Значить… Виходить, вони були в тебе цілих вісім разів, мамо? Ці стосунки?

Леді Бріджертон моргнула. В її обличчі щось сталося: схоже, вона не могла вирішити, плакати їй або сміятися.

- Ні, дочко моя, - відповіла вона, нарешті впоравшись із собою.

Дафна замислилась. Якщо ці подружні обов'язки закінчуються появою дитини, то їй доведеться обходитися без них... Але якщо так, вона не зможе виконати свого обов'язку перед чоловіком. Де тут вихід? Запитати б у матері, але вона видасть таємницю Саймона, довірену тільки їй... Як бути?

- Не вісім разів, мамо? - спробувала вона з'ясувати бодай це. - А скільки ж? Більше? Чи менше?

Леді Бріджертон відчула, що починає сердитися на свою допитливу дочку.

- Я сказала «ні», - крижаним тоном промовила вона. - І взагалі, Дафно, всі ці речі дуже індивідуальні, якщо можна так сказати. І не обов'язково щоразу з'являються діти... Багато чоловіків та жінок роблять це просто тому, що їм подобається.

Дафна широко розплющила очі.

- Просто подобається?
- Ну так. Я, здається, ясно сказала.
- Значить, це схоже на... як чоловік і жінка цілуються?
- Цілком вірно, з полегкістю підтвердила Вайолет. Дуже схоже. Вона з підозрою вдивилась у дочку. Дафно, ти цілувалася з герцогом?

Дафні здалося, що її тіло стало таким самим кольором, як щоки матері.

- Можливо, це було, відповіла вона. Леді Вайолет зробила кілька кроків тому, застережливо помахала пальцем.
- Дафна Бріджертон, сказала вона тоном прокурора, у мене не вкладається в голові, що ти могла зробити таке! Невже ти забула всі мої попередження, що чоловікам не можна дозволяти жодних вольностей?
- Яке це ма ε значення, мамо, якщо ми ось-ось одружимося?

Леді Бріджертон зітхнула:

— Це так, але все ж таки… Втім, ти маєш рацію, дочко моя. Ти виходиш заміж за герцога, і якщо він наважився поцілувати тебе, то, мабуть, уже тоді знав, що зробить тобі пропозицію.

Дафна із захопленням дивилася на матір. Її логіка, моментальна зміна настроїв були чудові. Театр вдома.

- Спи спокійно, уклала леді Бріджертон, показуючи, що з честю виконала взяту на себе місію і може тепер почити на лаврах, я покидаю тебе, дочко моя.
- Але я ще маю питання, мамо! I не одне...

Однак леді Бріджертон велично змахнула рукою і поспішно ретирувалася, і Дафна не стала переслідувати її коридорами і сходами на очах у всієї родини та у слуг, вимагаючи, щоб мати до кінця роз'яснила їй всі світлі та темні сторони сімейного життя.

Вона знову сів на ліжку і задумалася. Думки її були ось про що: якщо, як сказала мати, суть подружніх стосунків у тому, щоб з'явилися діти, а Саймон не може з якихось причин їх мати, як же він буде здійснювати, або як про це сказати правильніше? — Ці самі стосунки?

І нарешті, найголовніше— що вони таке? Дафна підозрювала, що найбільше вони, напевно, повинні нагадувати поцілунки, інакше чому всі матері, тітки та інші поважні пані так пильно оберігають губи своїх дівчат, що виховуються? А ще, подумала вона і знову залилася рум'янцем, ці стосунки пов'язані, мабуть, і з дівочими грудьми… Вона зіщулилася, згадавши, як у тому злощасному саду Саймон торкався до неї і як у ці хвилини наче з-під землі виник її старший брат. Звичайно, Ентоні поводився грубо, був неприємний їй, навіть страшний, але хіба його поведінка не сприяло тому,

що Саймон став її чоловіком? Причому сталося це, можна сказати, за лічені голини.

Дафна зітхнула. Не радісно і не з сумом — просто зітхнула.

Мати порадила їй не хвилюватися, але як можна зберігати спокій, якщо не знаєш, що на тебе чекає у взаєминах з чоловіком. У тому, що з особливою інтонацією називають «подружніми стосунками».

А щодо Саймона… Якщо він не стане їх виконувати, оскільки не може (не хоче?) мати дітей, то чи слід вважати їх чоловіком та дружиною? Чи правильно це?

€ над чим замислитись, є від чого голові нареченої піти кругом.

* * *

Було чимало клопоту, метушні, хвилювань — усе, як у всіх. І від весільного торжества у Дафни залишилися, загалом, якісь окремі, розрізнені враження. Очі матері, сповнені сльозами, якийсь дивний, трохи охриплий голос Ентоні, коли той зробив кілька кроків уперед і «передав» Дафну майбутньому чоловікові. Гіацинта дуже швидко розкидала пелюстки троянд, і на той час, коли Дафна підійшла до вівтаря, їх уже не залишилося. А Грегорі примудрився тричі голосно чхнути, якраз перед тим, як вони зібралися давати свої подружні клятви.

Ще вона добре запам'ятала вираз обличчя Саймона, з яким він вимовляв клятву. Їй здалося, що воно було надмірно зосередженим, слова він вимовляв тихо, але дуже чітко: кожен склад окремо. Загалом, був дуже серйозний у цей момент, навіть зворушливий, якщо до нього можна застосувати це слово.

Дафна теж перейнялася значущістю моменту і слів, коли вони з Саймоном стояли перед архієпископом. Їй подумалося тоді, і від цієї думки на душі одразу стало легко, що людина, яка каже ці речення так, як Саймон, не могла не відчувати того, що говорив, нехай це були не його власні слова, а урочисті клятви обряду.

«...Ті, кого з'єднав Господь, нехай вони не будуть порізно...»

Дафна охопила тремтіння при цих словах, у неї ослабли ноги. Зараз, за якусь мить, вона надовго належатиме цій людині. На все життя.

Саймон повільно повернув до неї голову, його очі пильно дивилися на неї, наче питаючи: як тобі все це? Що ти відчуваєш?

Вона трохи кивнула, відповідаючи більше самій собі, ніж йому, і думаючи в цю мить: чи правда чи їй тільки здалося, що в його погляді з'явилося полегшення?

«...А тепер я оголошую вас...»

Грегорі чхнув вчетверте, за яким негайно пішов п'ятий і шостий (невже він застудився, негідник?), і закінчення фрази архієпископа — «…чоловіком і дружиною» — майже не було почуте.

Дафна опанувала нестримний сміх, він просто рвався з горла, і вона стискала губи, щоб утримати його, не забуваючи при цьому зберігати серйозний вираз обличчя, що личить моменту. Якимось дивом їй це вдалося.

Кинувши швидкоплинний погляд на Саймона, вона побачила, що той дивиться на неї з подивом, але водночас і з розумінням. Куточки його губ теж починали тремтіти.

Від цього їй стало ще веселіше.

«...Можете поцілувати наречену...»

Саймон так поспішно схопив її в обійми, наче тільки цього чекав протягом усієї церемонії. А поцілунок був таким пристрасним і довгим, що нечисленні присутні всі як один зітхнули, висловивши тим чи то здивування і заздрість, чи захоплення.

Тепер колишні наречений і наречена могли розслабитися і дозволити сміху, що збирався в них, вирватися назовні, не викликаючи подиву або нарікання публіки.

Просто вони раділи з того, що сталося, — хіба це так дивно?

Пізніше Вайолет Бріджертон говорила, що поцілунок здався їй незвичайним з усіх, які доводилося бачити в подібних чи інших випадках.

Грегорі, який після цього жодного разу не чхнув, заявляв, що нічого противного, ніж поцілунки, на світі взагалі немає.

Старий архієпископ, який, мабуть, звик до цього за своє життя, деякий час виглядав трохи спантеличеним.

Натомість Гіацинта Бріджертон, яка у свої десять років, мабуть, починала вже цікавитися значенням поцілунків у житті людини, задумливо сказала, що, на її думку, вони чудово поцілувалися. А те, що одразу ж розсміялися, — що ж, мабуть, це означає, що вони мають багато сміятися потім, у майбутньому. Чим це погано?

Вайолет Бріджертон, почувши ці міркування, ласкаво стиснула руку дівчинки:

— Ти маєш рацію, Гіацинто. Сміх — дуже хороша річ. І хороша ознака. Так я хотіла б думати.

А незабаром рознеслися чутки, що новоявлений герцог Гастінгс та його герцогиня мають стати найщасливішою з молодих подружніх пар за останні

десятиліття, якщо не сторіччя. Адже хто ще так голосно до непристойності заливався сміхом, стоячи під вінцем?

Розділ 14

Нам стало відомо, що хоча весільне свято з нагоди шлюбу між герцогом Гастінгсом і колишньою міс Бріджертон було скромним і небагатолюдним, воно не пройшло непоміченим. Супроводжували його малозначущі, але дуже кумедні, а можливо, і знаменні свого роду епізоди.

Так, міс Гіацинта Бріджертон (десять років від народження) шепнула міс Фелісіті Фезерінгтон (того ж віку), що наречений і наречена заливались сміхом протягом усієї церемонії одруження. Міс Фелісіті розповіла про це своїй матері, а та — решті світу.

Вашому автору залишається тільки вірити тому, що говорила міс Гіацинта, бо він (автор) не був удостоєний честі бути присутнім на церемонії.

«Світська хроніка леді Віслдаун», 24 травня 1813 року

Вони не мали весільної подорожі. Не було ні наміру, ні часу її планувати. Натомість Саймон віддав розпорядження впорядкувати родовий маєток Клайвдон-Касл, і Дафна вважала це прекрасною ідеєю: вона із задоволенням проведе кілька тижнів далеко від світського Лондона, від його цікавих очей і вух.

Крім того, їй хотілося побачити будинок і місця, де народився Саймон і провів роки дитинства.

Дафні було цікаво уявити його хлопчиком. Чи був він тоді таким же неприборканим, як зараз? Таким же легко вразливим? Чи це була спокійна, слухняна дитина, що все життя накопичувала всю свою невгамовність і шаленство, щоб виплеснути їх з віком?

Під доброзичливі вигуки і побажання всіх, хто проводжав невдовзі після повернення з церкви, вони покинули будинок Бріджертонів— Саймон поспішив посадити Дафну в найкращу зі своїх карет і зачинити дверцята, одразу відокремивши її і себе від лондонського шуму і суєти.

Був початок літа, повітря залишалося ще досить прохолодним, тому Саймон дбайливо накрив пледом коліна Дафни.

- Чи не надто ви мене кутаєте? - спитала вона. - Сподіваюся, я не схоплю застуду протягом цієї милі до вашого міського будинку.

Він допитливо глянув на неї. Вона не здогадалася? Її думки сьогодні далекі від усього буденного. Що вона думає? Про їхню неминучу близькість?..

- Ми їдемо в Клайвдон, сказав він.
- Прямо зараз, надвечір? Я думала, не раніше ніж завтра.

Він нічого не відповів. Нехай звикає приймати будь-які рішення чоловіка як належне, без суперечок та заперечень.

Вона й не думала сперечатися. Сьогодні так сьогодні. Клайвдон розташований поблизу міста Гастінгса, на південному узбережжі. Цікаво коли вони туди приїдуть? Напевно, не раніше ніж у середині ночі… У середині її першої шлюбної ночі… Про яку так невиразно намагалася їй розповісти її мати.

А якщо доберуться лише до ранку? Як тоді? Виходить, їхня перша ніч не відбудеться?.. Або… Вона слабо посміхнулася, відкинувшись на спинку сидіння… Або в них буде перший шлюбний день!

I все ж до чого такий поспіх?

- Чи не розумніше залишитись у Лондоні і виїхати завтра зранку? - спитала вона Саймона.

А він уявив, що вона нічого навколо не бачить, поглинута лише однією думкою.

- Я вже віддав усі необхідні розпорядження, сухо промовив він. Ми їлемо.
- Добре.

Вона відвернулася до вікна, щоб приховати розчарування, і деякий час мовчала, злегка погойдуючись у такт руху карети по бруківці лондонської бруківки, перш ніж запитати:

- А в готелі ми зупинимося дорогою?
- Звісно. Ми там повечеряємо. Не думаєте ж ви, що я збираюся втомити вас голодом першого ж дня нашого сімейного життя?
- А ніч? вирвалося в неї на волю питання. Теж у придорожньому готелі?
- Ні, ми... Його губи стиснулися у вузьку лінію, потім він розслабив їх і промовив несподівано м'яким тоном.
- Я поводжуся, як неотесаний мужлан, чи не так?

Вона зніяковіла. Вона й раніше бентежилася, коли він раптом заговорював із нею дивно лагідним голосом і при цьому так дивився.

- Ні... промовила вона розгублено. Просто я здивована, що ми...
- І ви маєте рацію, ставлячи всі ці питання. Я знаю одне непогане містечко на півдорозі до узбережжя, називається «Заєць і гончак». Там смачна гаряча їжа, зручні чисті ліжка. Він торкнувся її підборіддя. Не думаєте ж ви, що я примушу вас проходити весь шлях до Клайвдона за один день?
- Я зовсім не така зніжена, щоб не винести поїздку в екіпажі, сказала вона, починаючи червоніти в міру того, як вимовляла подальші слова. Але ж ми тільки-но одружилися, і якщо десь не зупинимося на ніч, то вона застане нас тут, у кареті, і тоді $\dots$ я не знаю $\dots$
- Не кажіть нічого більше.

Він з усмішкою приклав палець до її губ, зворушений її чистотою та природністю.

Дафна замовкла, відчуваючи подяку за його тактовність. Вона зовсім не збиралася вступати в обговорення питання про їхню першу шлюбну ніч, але це зовсім не означало, що вона про це не думала.

І знову Дафна з досадою відзначила, що мати, крім багатозначних поглядів і схвильованих зітхань, нічим не допомогла їй зрозуміти, чого ж можна очікувати від Саймона і що від неї самої залежить, і чи залежить взагалі.

Звичайно, Саймон знає про це набагато більше, але що, якщо… У неї перехопило подих від страшної думки… Що, якщо він взагалі не може робити те, що слід робити цієї ночі… Або не захоче…

Ні, вирішила Дафна за мить, це не так. Все, що вона бачила досі в його очах, що сталося тоді в саду, все говорить про зворотне. Він хоче бути з нею. Прагне цього... I, значить, може це...

Дафна перевела погляд на вікно, за яким вулиці Лондона переходили вже у вулички передмістя, готові, у свою чергу, змінитись путівцем.

Не треба думати про такі речі, треба викинути їх із голови раз і назавжди. Вона сама хотіла цього і отримала. І вона з ним, а він з нею. Що ще потрібно?

А що станеться вночі... У її першу шлюбну ніч...

Незабаром вона дізнається.

Від цієї думки її знову охопило тремтіння.

Саймон дивився на Дафну, що сиділа поруч з ним, його дружину з сьогоднішнього дня, нагадував він собі, хоч у це нелегко було повірити. Він дійсно ніколи не думав одружитися. Навпаки, не хотів цього.

Переконував себе, що не має такої потреби. Можливо, тому, що зовсім не був знайомий із життям у сім'ї.

Але ось зараз він дивиться на Дафну Бріджертон… Ні, чорт забирай, — на Дафну Клайвдон Бассет (теж одне з його родових прізвищ), на Дафну Гастінгс, зрештою. Герцогиню Гастінгс!

Як дивно звучить у його вухах цей титул, до якого він і сам ще не може, та й не хоче звикнути, бо його носив батько — винуватець жахливих, незабутніх прикрощів та принижень його дитинства та юності. Про які Саймон не в змозі… не хоче забути.

Він глибоко зітхнув, не відводячи очей від Да ϕ ни. Йому здалося, що вона здригнулася.

- Вам холодно? - спитав він.

Куточки її губ злегка розсунулися— ніби для того, щоб вимовити «ні», але потім знову зрушили, і він почув: «Так, трохи».

Навіщо ця маленька безневинна брехня? Напевно, їй просто захотілося його уваги, турботи і щоб він ще щільніше загорнув її в плед. Доторкнувся до неї. Він і сам хотів того ж.

- Сьогодні дуже довгий день, чи не так? - пробурмотів він, не дуже спритно намагаючись підімкнути плед під її спину, під ноги.

Йому хотілося сказати щось зовсім інше, куди більш значне, цікаве, відповідне моменту… Ні, не моменту, а новій епосі в їхньому житті. Нової ери.

Так, він має стати їй добрим чоловіком, добрим охоронцем її благополуччя. У тому числі душевного. Вона заслуговує на це. Хоча б цього, якщо він не в змозі дати їй справжнє щастя. Або те, що вважається таким.

Адже вона справді— просив він чи не просив про це— врятувала його від майже неминучої смерті, обрала в чоловіки, знаючи, на що йде. І його обов'язок відповісти їй вдячною турботою та увагою.

- Я рада цьому, почув він її голос і здригнувся: так глибоко поринув у свої думки.
- Вибачте?.. промовив він запитливо. Легка посмішка торкнулася її губ, коли вона повернула до нього голову.
- Ви казали, що дуже довгий день, пояснила вона. А я сказала, мені це до вподоби.

У нього був такий спантеличений вигляд, що вона мало не розсміялася, але стримала себе і, підкреслюючи слова, як, мабуть, зробив би вчитель, втовкмачуючи щось розсіяному учню, повторила:

- День триває дуже довго. Ви так казали. А я відповіла, що рада цьому.

— Зрозумів, — трохи роздратовано відповів він, роздратований її менторським тоном.

Незважаючи на якусь досаду, йому як ніколи раніше хотілося зараз поцілувати її. Однак він не дозволив собі цього. Всьому свій час. Воно тепер у нього буде, чорт забирай!

- До початку ночі ми дістанемося до готелю, про який я вам казав, - промовив він діловим тоном.

Дафна знову повернулася до вікна. Настала мовчанка. Саймон невідривно дивився на неї і думав, що вчинив безглуздо, віддаляючи першу шлюбну ніч на цілу добу. Навіщо? Адже він так жадав її, а тепер, коли його мрії стали реальністю, сам відсуває години до їхнього здійснення. Але, чорт забирай, не стане ж він втілювати своє давнє бажання в якомусь жалюгідному придорожньому готелі, нехай навіть не гірший з усіх інших заїжджих дворів і таверн, але Дафна заслуговує на краще. Їхня перша ніч має запам'ятатися їй як щось особливе — і по суті, і по атмосфері, по фону, на якому все відбудеться.

Знову вона щось говорить, а він не може вникнути у сенс.

- Це добре, - сказала вона лишень.

Що саме добре»? Чорт забирай, він більше не перепитуватиме її! Досить! Щоб знову нарватися на учительський тон? Зачекаємо, доки сама роз'яснить.

I вона не забарилася це зробити:

- Добре, що ніч ми проведемо не в кареті. На це можна відповісти.
- Дороги зараз не зовсім безпечні в темний час, сказав він, забуваючи, що зовсім недавно збирався їхати прямо в Клайвдон без ночівлі в дорозі.
- Невже? ввічливо здивувалася вона.
- Крім того, ми зголодніємо?
- О, звичайно, відповіла вона з великою наснагою.

А він, вкотре змінивши свій намір, вирішував зараз дилему: чекати зупинки в готелі або опанувати його прямо тут, у кареті? Адже в цьому теж буде щось незвичайне, що запам'ятовується. Хіба ні?..

Але майже відразу дійшов висновку, що від останнього варіанта слід відмовитися, і заспокоївшись сказав:

- У них смачна їжа.

Вона обернулася до нього всім тілом.

- Ви вже говорили про це, Саймоне.

Здається, вона знову дозволяє собі посміхатися? Він подерся на сидіння і потім рішуче заявив:

- Мабуть, здрімну трохи.
- Її темні очі здивовано розширилися.
- Прямо зараз?

Він нетерпляче кивнув:

- Можливо, я знову повторюся, але якщо не помиляюся, ми з вами вже обоє відзначили, що сьогодні дуже довгий день. Спробую трохи скоротити.
- 0, звичайно, погодилася вона. I ви зможете заснути в кареті, що рухається? Коли вона так підстрибує?

Він знизав плечима:

- Я можу засипати одразу і за будь-яких обставин. Навчився у своїх подорожах.
- Як я вам заздрю, зітхнула вона. Для цього, мабуть, потрібний особливий талант.
- Ви маєте рацію. Дуже великий, їдко зауважив він.
- I з цими словами заплющив очі і не розплющував їх протягом наступних двох з лишком годин.

Однак Дафна, що час від часу спостерігала за ним, все більше стверджувалася в думці, що Саймон значно перебільшив свої можливості. У сенсі вміння засипати у будь-якій обстановці. В усякому разі, у цій обстановці, підозрювала вона, і протягом цього часу він ні на хвилину не занурювався в сон. Вона була цілком впевнена у цьому.

Чому? Та тому, що помічала, як він реагує на кожен її помітний рух, кожен зітхання— як ворушиться його підборіддя, здригаються повіки, пробігає легке тремтіння по тілу.

Її дивувала, навіть захоплювала його стійкість: як міг він протягом кількох годин відігравати роль сплячого? Який непересічний артист! Вона пробувала робити те саме, але витримала не більше п'ятнадцяти або двадцяти хвилин.

Часом їй хотілося порушити цей фальшивий сон, викрити притворника, але захоплення перед його завзятістю та вмінням зупиняло її.

Зрештою вона, непідробно позіхнувши, повернулася до вікна карети і втупилася в нього.

Помаранчеве яскраве сонце величезним апельсином висіло на заході і досить швидко втрачало свою округлу форму, поступово зникаючи за лінією горизонту.

Якщо Саймон в черговий раз не передумав і вони зупиняться на нічліг у готелі, то це, мабуть, має статися вже зовсім скоро: він говорив — до кінця дня. Значить, ось-ось вони переступлять поріг придорожнього заїжджого двору «Заєць і гончак», де вечерятимуть, а потім… Потім буде її перша ніч із чоловіком, після якої вона стане жінкою. Але що це означає, як відбувається вона так і не знає. Мати не спромоглася… посоромилася пояснити. Можливо, мати мала рацію і краще не говорити на цю тему? У кожної людини свої почуття, свій досвід.

Господи, ну досить же думати про це, коли навколо така краса — такий прекрасний сонячний захід сонця, такі фарби біля неба, зелені, поля і пагорбів!

Крім того, вона не одна в кареті: поруч її чоловік, той, про кого вона так мріяла. Правда, він спить, вірніше, вдає, що спить, а це вже зовсім нікуди не годиться! Вона не хоче… не може бути зараз одна!

- Саймон! покликала вона тихо. Він не відповів. Навіть не поворухнувся.
- Саймон! Цього разу голосніше.

Куточок його рота здригнувся. На лобі утворилася легка зморшка. Все одно Дафна готова була сперечатися на будь-що: він не спить і все чує. Просто міркує, чи продовжувати грати обрану роль, чи вже вистачить.

- Саймон!

Цього разу вона не обмежилася словами, а дозволила собі трохи штовхнути його в плече. Мабуть, навіть не злегка, а так, що навіть якщо він і справді спав, то неминуче повинен був прокинутися.

Він розплющив очі. І зробив це знову ж таки як справжній артист — спочатку видавши протяжне здавлене зітхання, потім кинувши здивований погляд, який відразу перетворився на осмислений, і, нарешті, позіхнувши (для повної вже правдоподібності). Однак він був надзвичайно милий і приємний їй в ці хвилини.

- Дафф?
- Напевно, ми скоро приїдемо? спитала вона.
- Що? перепитав він, не кваплячись вийти з ролі.
- Ми, певне, під'їжджаємо до готелю? терпляче повторила вона.

Він зітхнув і подивився у вікно. З його боку, на сході, небо було значно темнішим, ніж з боку Дафни.

- О, - сказав він, здивуючи, - ми зовсім недалеко від мети.

Через короткий час карета зупинилася, Саймон відразу ж вийшов і поговорив про щось із кучером. Мабуть, давав вказівки, що його наміри змінилися і

вони тут зупиняться на нічліг. Після цього він подав руку Дафні та допоміг їй вийти з карети.

- Ну як? - спитав він, киваючи у бік присадкуватої будови. - Чи не так, непоганий будиночок, що цілком заслуговує на ваше схвалення?

Що їй залишалося відповісти на таку світську фразу, як тільки згідно кивнути головою.

Саймон провів її всередину будівлі, а сам пішов до господаря, який чомусь не вибіг їм назустріч. Незабаром той, щоправда, з'явився з вибаченнями, і між ними почалася досить гучна розмова, з якої Дафна почала поступово розуміти, що господар у розпачі та не знає, куди подітися від сорому, оскільки не може поселити його світлість з дружиною в гідний їхній світлості номер, тому що не був заздалегідь попереджений і всі просторі номери зайняті сімейними парами, та ще й з дітьми, тому він просто не знає, як бути, і благає його світлість не обурюватися, а він, у свою чергу, готовий зробити все, що в його силах. І ось що, мабуть, зробить... Тільки недавно останній двокімнатний номер зайняла якась місіс Уезербі з своєю сім'єю, і він зараз же запропонує їй...

Дафна краєм вуха слухала його схвильовану промову, одночасно з цікавістю спостерігаючи за людьми, які перебували у великому готельному холі. Тут була молода пара, яка, безсумнівно, належала до місцевого джентрі[6], кілька чоловіків, мабуть, торговців, а також не дуже молода жінка з чотирма дітьми.

Розмова Саймона з господарем затяглася. Дафна подумала, чи не пора їй втрутитися і допомогти Саймону, який мав дуже незадоволений вигляд.

Вона наблизилася до них, коли господар говорив про сво ε рішення переселити якусь місіс Уезербі.

- Щось не так? - спитала вона. - Може, я б зуміла...

Саймон кинув на неї обурений погляд.

- На мою думку, не надто люб'язно сказав він, ви стояли там біля дверей?
- Так, але зараз я підійшла сюди, пояснила вона з ввічливою усмішкою.

Саймон смикнув плечем і знову повернувся до господаря. Це не збентежило Дафну, вона звикла, що у їхній сім'ї багато проблем, у разі побутові, вирішувалися разом.

- Саймон, - повторила вона, сіпнувши його за рукав. - Що вас так непокоїть?

За нього наважився відповісти господар, що терплячим голосом повторив, що в його готелі залишилися тільки однокімнатні номери, тому що він не знав, що його світлість прибуде, та ще й з дружиною, а якби знав, то безсумнівно… Проте він зараз же переселить одну даму …

- Ви кажете про жінку, - перервала його Дафна, - у якої діти? Мабуть, це вона шойно сіла геть там?

Господар кивнув:

- Так. Я б ніколи не поселив її у двох кімнатах, якби не цей випадок.

Він зібрався знову розсипатися у вибаченнях, але Дафна перебила його, сказавши:

- Сподіваюся, ви не збираєтесь викинути її на вулицю разом з дітьми? Що стосується нас, ми цілком обійдемося однією кімнатою, чи не так, Саймон?

Вона помітила, як за цих слів він стиснув зуби, їй навіть здалося, що вона чує їх скрегіт. У всякому разі, було ясно: він украй незадоволений її втручанням. Чи означає це, що він взагалі не бажає бути в одній кімнаті зі своєю дружиною? Тим паче вночі?

Господар готелю дивився на Саймона, чекаючи його рішення. Той похмуро кивнув, і господар з радісним полегшенням (не вистачало йому ще розгніваного герцога в його скромному готелі!) грюкнув у долоні і поквапився до своєї конторки, де зберігалися ключі.

- Прошу, ваша світлість. Слідуйте за мною, - урочисто проголосив він.

З тим же незадоволеним виглядом Саймон кивком голови запропонував Дафні йти першою, і та пішла за господарем сходами на невисокий другий поверх. Після кількох поворотів у вузькому темному коридорі господар відімкнув двері, і їхнім очам постала досить велика пристойно обставлена кімната, з вікна якої, наскільки можна було побачити в темряві, відкривався вид на

- Що ж, - весело промовила Дафна, - на мій погляд, дуже мило.

Відповіддю Саймона було глухе бурчання.

- Як виразно ви відповіли, - зауважила вона, як тільки господар зник за дверима.

I потім сама зникла за ширмою, що стоїть у кімнаті.

Саймон з подивом деякий час шукав її очима і, не знайшовши, з занепокоєнням — можливо, так виявлялося в нього почуття певної провини за свій поганий настрій — гукнув її:

- Дафно! Ви де?.. Вирішили переодягтися?

Вона висунула голову з-за ширми.

- Ні. Просто даю вам час прийти до тями.
- Добре, промимрив він. Невдовзі нас покличуть на вечерю.
- Сподіваюся.

На її обличчі він побачив усмішку, що здалася йому переможною, переможною. Хоча з чого це?

- Ви голодні? спитав він.
- Жахливо.
- Я теж.
- Але, боюся, майже не можу їсти, сказала вона.
- Вони добре годують, заспокоїв він. Востаннє, коли я зупинявся тут, їжа була чудовою.
- Справа не в цьому, довірливо повідомила вона, чим одразу пробудила в ньому новий приплив ніжності. Справа в моїх нервах. Вони… як би це висловити…
- Розлютилися, підказав він. Але чому? Ми так спокійно мандруємо.

Вона уважно подивилася на нього.

- Саймоне, ви не забули, що сьогодні вранці ми стали чоловіком та дружиною?

Справді, який черствий, нечутний дурень! Адже для неї це...

- Дафно, вимовив він ніжно, вам не треба турбуватися.
- Не треба? перепитала вона, уникаючи його погляду.

Справді, треба чи не треба?.. Він набрав більше повітря, ніби це могло полегшити відповідь. Як він міг забути про те, що має турбувати її весь сьогоднішній день?.. Зрозуміло, він зробить усе, щоб... Але як пояснити на словах?

- Ми почекаємо з цим... нарешті промовив він. З тим, що скріплює шлюб, доки не приїдемо до Клайвдону.
- Почекаємо?

Саймон здивовано розширив очі. Чи не почувся він? У її голосі звучало явне розчарування!

- Звичайно, - відповів він ласкаво, як кажуть із нерозумною дитиною. - Не можу ж я... Не можемо ми в якомусь придорожньому готелі... Я надто поважаю вас, щоб...

Боже, що він несе?.. Мабуть, вона думала так само, бо знову перепитала:

- не можемо?
- Hi.

Саймон таки до кінця так і не зрозумів, що її зараз обурює — якщо те, що він уловив у її тоні, було обуренням. Що турбує найбільше?

- Але чому? - спитала вона.

Так, тепер уже точно обурення звучало в голосі. Він не помиляється.

Він дивився на неї в повному подиві.

Дафна вийшла з-за ширми і тепер стояла посеред кімнати. Темні очі здавались величезними на зблідлій обличчі, вона нервово облизала губи, і на цей рух його тіло відповіло спалахом бажання.

З тремтячою усмішкою, опустивши очі, вона сказала:

- На мою думку... мені здається... місце не повинно мати значення.

О, як ці слова пов'язані з тим, що він відчував зараз у душі! Як хотілося йому кинути її на ліжко, накрити своїм тілом!

Він навіть простягнув до неї руки, ледь не втративши рівноваги, і повинен був опуститися на ліжко, щоб не впасти.

- Дафно! - промимрив він у простір. Вона по-своєму тлумачила його жест, інтонацію, з якою вимовив її ім'я.

— Воже, я мала знати, — прошепотіла вона зі стоном. — Вибачте… О, вибачте мені!

Вибачити її? Але за що?

Він підвівся з ліжка, на яке так ніяково опустився. Прокляття! Про що вона говорить? І чому цей стогін?

Вона продовжувала дивитися на нього зі зляканим жалем. Навіть співчуття. В чому справа? Можливо, вона подумала, коли він по-дурному оступився, відчуваючи пристрасне бажання, що в нього починається якийсь напад? Наслідок хвороби, про яку вона не знала?

Чи вона так налякана тим, що має між ними статися, що просто не в змозі контролювати свої емоції та слова?

- Дафно, - м'яко промовив він, - що з вами?

Вона швидко наблизилася до нього, ласкаво провела рукою по його щоці.

- Я така бездушна, сказала вона. Мені соромно, повірте… Я мала зрозуміти набагато раніше.
- Що зрозуміти? Про що ви?

Її рука відірвалася від його обличчя і безсило повисла.

- Зрозуміти, що ви… що ви не можете… це…
- Що «це», чорт забирай?

Вона знову опустила очі, зчепила пальці рук, щоби не тремтіли.

— Будь ласка… — прошепотіла вона з мукою. — Будь ласка, не примушуйте мене вимовляти вголос.

Саймон відчув, що його гнів переливається через край.

- Ось через подібні ш-штучки, - промовив він, заїкаючись, - через ці ддурні п-примхи багато чоловіків не хочуть одружитися! І я їх розумію!

Його слова були більшою мірою звернені до самого себе, але Дафна не могла не чути їх і застогнала ще сильніше, закривши обличчя.

Саймон відвів її руки від обличчя і крикнув:

- Якого біса! Про що ви стогнете і журитесь?
- Про те, що ви не можете... ледь чутно пошепки сказала вона. Не можете зробити те, що потрібно у шлюбі... між дружиною та чоловіком...

Мабуть, це трохи дивно, однак саме в ці хвилини його бажання оволодіти нею зросло настільки, що він вважав за потрібне знову опуститися на ліжко.

- Хто це вам сказав? - спитав він грізно.

Зрозумівши його слова буквально, вона відверто відповіла:

- Ніхто, клянусь вам! Я ні від кого.
- Але все одно я обіцяю вам бути доброю дружиною і ніколи... нікому...

Напевно, у найважчі роки свого дитинства, коли язик, здавалося, заповнював весь його рот, а слова застрягали в горлі, не відчував він такої безпорадності.

Вона вирішила, що має статеве безсилля? Що він імпотент?

- Але п... - почав він і замовк.

Бракує, щоб до нього повернулося колишнє, майже забуте!.. Він намагався вирівняти дихання, спокійно поворухнути язиком.

Дафна по-іншому витлумачила його утруднену промову, мовчання і вирішила, що її обов'язок по-можливості втішити нещасного.

- Чоловіки дуже серйозно ставляться до таких речей, - сказала вона. - Але прошу вас, не треба...

- Так, не треба, бо це повна нісенітниця! виразно вигукнув він. Дурниця! Вона здригнулася.
- що?
- Те, що ви чуєте! Його очі звузилися, у них майнула злість. Цікаво, від кого ви дізналися, які віші турбують чоловіків? Від вашого братика?
- Ні, від мами.
- Від вашої матері? Саймон схопився з ліжка, сповнений обурення. Вона сказала вам, що я імпотент? Це називається таким словом? Мати не згадувала його.
- Що ж вона казала? Чим забивала вашу голову?
- Не гнівайтесь так. Вона ні словом не згадувала про вас, а говорила лише взагалі.
- І що саме?
- Не так уже й багато, чесно зізналася Дафна. Я хотіла б почути набагато більше.
- Ось як? Про що?

Він питав так наполегливо, що Дафне мимоволі довелося відповісти:

- Ну, вона пояснила мені, що матримоніальний акт...
- Ваша мама назвала це актом?
- Хіба його називають інакше? А як?

Саймон відмахнувся рукою від її питання і повторив своє:

- І що ж вам було сказано про цей акт?
- Вона сказала мені, що він... як би ви його не називали...

Саймон не міг не оцінити її почуття іронії, тим більше за цих обставин, і насилу придушив задоволену усмішку.

- ...що він, продовжувала Дафна, призначений для народження дітей і...
- Тільки для народження дітей? перервав він її. Дафна насупилась, пригадуючи.
- Здається так. Але, на мою думку, мама сама не була в цьому до кінця впевнена.
- Значить, не до кінця?

Предмет розмови був такий збентежений для неї, що вона не вловила глузування. Тепер вона хотіла одного: захистити свою матір.

- Мама намагалася пояснити, але, мабуть, їй було важко говорити зі мною на таку тему.
- Це після вісьмох дітей, не стримався він. Чи вона вже забула...

Він осікся, зрозумівши, що зайшов надто далеко, але Дафна знову не зрозуміла його сарказму.

- Я так не думаю, - серйозно відповіла вона. - Тому, що коли я запитала про всіх її дітей і чи не означає, що вона робила це… цей акт, - твердо вимовила вона, - лише вісім разів…

Після цих слів Дафна замовкла в збентеженні.

- Продовжуйте, заохотив її Саймон стиснутим голосом. Здавленим не від гніву від сміху, що стримується. Дафна глянула на нього з занепокоєнням:
- Що з вами? Знову недобре?
- Зі мною все в порядку.
- Але ж голос якийсь дивний...
- Просто поперхнувся. Я з цікавістю слухаю вас.
- Так ось, продовжувала вона, коли я запитала про ці вісім разів, мама якось занепокоїлася.
- Ви все-таки запитали?

Цього разу модуляції його голосу не обдурили її. Вона обурено глянула на Саймона.

- Ви смієтесь?

Він ледве стиснув губи.

- Ні, чого ви взяли? Для більшої переконливості він затряс головою.
- По-моєму, обурено сказала вона, я поставила їй не таке вже безглузде запитання. Адже має вісім дітей. І вона таки відповіла мені… Та що з вами?

Він уже не міг стримуватись — кивав головою, махав рукою, було незрозуміло, сміється він чи плаче.

- Ох, не треба... не треба... вимовив він нарешті. Прошу вас.
- Я мовчу.

Дафна сіла з ображеним виглядом, склавши руки на колінах і надаючи Саймонові можливість вдосталь насміятися.

Потрібно віддати йому належне — він постарався якнайшвидше опанувати себе і не затягувати нападу нестримного сміху. Заспокоївшись, він сказав:

- Я, звісно, здогадувався, що не слід пускатися з вами в обговорення подібних речей і що я пошкодую, якщо почну. І я справді жалкую і прошу пробачити мені. Але дайте відповідь хоча б, чому ви вирішили, що я... він здригнувся, що я не можу виконувати свої подружні обов'язки?
- Але ж ви самі казали, що не можете мати дітей! Ні краплі веселості не лишилося в його обличчі.
- Дафно, існує багато причин, з яких подружжю не слід мати потомство. Він роз'єднав її руки, складені навколішки, почав гладити пальці. А взагалі, запитав він ласкаво і серйозно, ви маєте бодай якесь уявлення про те, що відбувається між чоловіком та жінкою в інтимному житті?
- Мабуть, ні, відверто зізналася вона після певного роздуму. Вас це може здивувати, бо маю трьох дорослих братів і маму. Вона намагалася мені вчора щось...
- Ні слова, прошу вас, про уроки, що були викладені вашою матір'ю, промовив він здавленим голосом, який досить явно свідчив про новий напад сміху. Інакше я...
- Ви знову смієтеся з мене, Саймон? гордо спитала вона, і її тон розсмішив його ще більше.
- Ні, ні, спробував він запевнити її між новими вибухами сміху.
- Тоді чому ж?
- Ох, Дафно, вимовив він нарешті, вам ще багато чого треба вчитися в цьому житті.
- Але ж хіба я проти? заперечила вона тоном старанної учениці, що не зменшило його веселості.

I все ж у ці хвилини його не залишала твереза думка про те, що цілком можна було б уникнути цієї безглуздо-веселою сцени, якби юних дівчат у їхньому домашньому колі не захищали настільки від реальностей життя. У тому числі й сімейних.

Він нахилився ближче, зазирнув у серйозні очі Дафни.

- Я вас навчу, - прошепотів він.

Вона відчула, як щось тьохнуло в її грудях і тепло розлилося по всьому тілу.

Не зводячи з неї очей, він підніс її руку до губ і поцілував.

- Я зроблю все, - повторив він, - щоб ви багато зрозуміли і багато полюбили.

Їй стало важко дихати. Чому в кімнаті так жарко?

- Я... я не знаю, про що ви кажете, - пробурмотіла вона.

Саймон стиснув її в обіймах.

— Ти дізнаєшся...

Розділ 15

У Лондоні настало повне затишшя з того часу, як новий герцог і його дружина відбули в свій маєток. Ваш автор може повідомити вам всього-навсього не надто цікаву звістку про те, що містер Найджел Бербрук запросив на танець міс Пенелопу Фезерінгтон і що та, незважаючи на пильний контроль з боку матері, не зуміла зобразити на своєму обличчі достатнього напливу ніжних почуттів по відношенню до шанувальника.

Але по суті, кого це особливо цікавить? Так що ваш автор змушений на якийсь час замовкнути.

«Світська хроніка леді Уїслдаун», 28 травня 1813 року

Їй здавалося, вона знову знаходиться в саду у леді Троубрідж, з тією різницею, що зараз можна було нікого не побоюватися— ні розлючених братів, ні випадкових свідків, ні світських чутків. Зараз у саду… тобто в досить непоказній кімнаті були тільки вони— законне подружжя, яке могло поводитися, як їм заманеться, і робити, що хоче…

Але що?.. Цього вона ще не знала. Проте їй було обіцяно, що вона дізнається.

Губи Саймона торкнулися її губ, вони були ласкаві, але вимогливі. Їх дотик викликав у неї невідомі доти відчуття, неясні спонукання та бажання.

- Говорив я тобі, - почула вона його переривчастий шепіт, - як мені подобаються куточки твого рота?

- H-ні, - відповіла вона, не знаючи, чи варто взагалі відповідати на такі зізнання.

Його язик торкнувся цих куточків, їй стало лоскітно, вона не втрималася від сміху.

- Не треба!
- Треба, відповів він і продовжував:
- А казав я тобі, як мені подобається твоя посмішка?

Їй хотілося знову щось відповісти, але вона вирішила не робити цього і просто усміхнулася.

- Вона займає в тебе половину обличчя. Мабуть, він продовжував говорити про усмішку.
- Але це жахливо, якщо так! Вигукнула вона. Як у дурня!
- Це чудово, запевнив він її.
- Нічого подібного! Ви маєте слабке уявлення про канони жіночої краси, Саймон.
- До біса всі канони!
- Ой, Саймоне, зітхнула вона. Ви справжній дикун. Чудовий, своєрідний дикун.
- Я дикун?

Його губи стали наполегливішими. Їй на превелику силу вдалося промичати ствердну відповідь.

- Слово, яким ти мене назвала, - сказав він із награним обуренням, - майже таке ж погане, як імпотент.

Вона стала серйозною.

- Я не хотіла вас образити. Вибачте, заради Бога. Він благородно відповів на її вибачення:
- Ти тут ні до чого. Це твоя гідна матінка поселила в тебе в голові подібні підозри. Я ладен убити її за це!

Дафна засміялася:

- Бідолашна мама.

Саймон так притиснув її до себе, що вона зігнулася і відчула, як він торкнувся її живота і лону, викликавши якісь незрозумілі відчуття.

- Думаю, мені залишається лише одне, - почула вона шепіт губ, притиснутих до її вуха, - довести мої можливості.

Він обережно підняв її і поклав на ліжко. Дафна відчула, що дихання йде геть із її грудей. Вона не бачила нічого, крім його наполегливих світлих очей. Весь решта світу перестав існувати, його не було. Не було стін, стелі — нічого.

Можливо, він все ж таки був, цей світ, але його зараз цілком затуляла постать Саймона, його очі, що схилився над нею.

Він нахилився ще нижче. Цього разу поцілунок не був легким чи ніжним, навпаки, вимогливим, владним. Він не просто торкався губ, він пожирав їх. Його язик проник до неї в рот і поводився, як господар.

Потім Саймон опустився на ліжко біля неї, продовжуючи притискати її до себе, і цього разу вона явно відчувала збудження внизу його живота.

- Сьогодні, - хрипко прошепотів він, - ти станеш моєю.

Тільки моєю.

Її дихання почастішало, воно здавалося їй гучним, як удари набату, його звуки наповнювали всю кімнату. Саймон був так близько— весь, усе його тіло. Це було те, про що вона мріяла, що намагалася уявити собі з тієї хвилини, коли того ранку в Ріджентс-парку він сказав, що одружується з нею. Але ніколи вона не думала, не могла подумати, що це так хвилююче, так захоплююче… Чудово. Вона не відчувала зараз тяжкості його великого м'язового тіла, з-під якого не могла б уже вирватися, навіть якби захотіла.

Хоч як дивно, їй подобалося почуття власного безсилля. Він міг зараз робити з нею все, що не забажає, і вона була готова дозволити йому це.

Його тіло здригнулося, з губ зірвалося ім'я «Д-даф…», вона з деяким задоволенням усвідомила раптом, що теж має над ним владу: він так нестримно бажає її, що майже не в змозі говорити, насилу вимовляє її коротке ім'я.

- I, здобувши цю впевненість, вона раптово відчула, що її тіло саме знає, що треба робити, як поводитися. Її стегна розкрилися назустріч йому, і коли його руки торкнулися спідниць, почали піднімати їх, вона мимоволі обвила ногами його тіло, що має силу притиснувши до нього своє жарке лоно.
- О Господи, Дафно, видихнув він, трохи підводячись на ліктях, я не можу більше... не можу витримати.
- I не треба, відповіла вона, не зовсім розуміючи, про що вони говорять.
- Ми надто поспішаємо. У його очах промайнула звична іронія. Але в такому разі нам слід подумати про наш одяг.

- Одяг? А що з ним?
- Він нам заважає. Треба якнайшвидше позбутися його.

З цими словами він підвівся з ліжка і підняв з нього Да ϕ ну, яка спочатку ледь не захлинулась від обурення: їй здалося, він вирішив пожартувати з неї в такий невідповідний момент.

У неї послабшали ноги, вона мало не втратила рівноваги, але він не дозволив їй цього зробити. Його руки стали пестити її оголені сідниці, і він промовив із сумнівом у голосі:

- Не знаю, як краще вчинити - зняти твою сукню через голову або спустити до ніг?

Він з такою природністю запитав, що вона мало не стала відповідати, але вчасно схаменулась.

Спочатку її образила неприпустима жартівливість у такі хвилини, але тут же вона виправдала його тим, що він робить це навмисно— щоб зняти надмірну напругу, і головним чином з неї.

Він швидко відповів собі вибравши другий варіант, і незабаром одяг лежав біля її ніг. Тепер вона була оголена, якщо не брати до уваги короткої і тонкої шовкової сорочки, крізь яку просвічувало тіло і темніли затверділі соски.

Крізь шовк він гладив її груди, і ця подвійна ласка— пружного шовку та його рук— кружляла їй голову, жарким туманом застилала очі.

- Як давно я мріяв про це, сказав він.
- Що ж вам заважало? Знайшла вона сили відповісти.
- Не що, а хто. Мій найкращий друг Ентоні. Твій цербер, невсипущий страж.

Ще зусилля і вона навіть змогла посміхнутися.

- Який ви бридкий, - сказала вона. - Навіщо ви так довго мучили бідного цербера?

Проте вона майже не чула своїх слів — вся її істота знемагала від бажання.

Чому він продовжує говорити? Скоріше б... швидше!

- Я думав про вас щоночі, - чула вона його шепіт. - Про ваші губи, усмішку, про ваше тіло. І у своїх мріях я був дуже бридкий... Дуже зіпсований...

Легкий стогін зірвався з її губ. Саймон опустив з її плечей сорочку, яка теж упала до ніг.

- Але сьогодні... - казав він, - сьогодні мої нічні видіння стають дійсністю. Вони вже стали дійсністю.

Він не міг продовжувати, бо обхопив губами її пружний сосок. Вона теж нічого не говорила, їй не вистачало повітря.

Зовсім оголена, вона була в його руках, і він лагідно й обережно поклав її знову на ліжко.

Тепер його рухи стали зовсім іншими — швидкими, гарячковими, — коли він почав зривати одяг з себе, при цьому не зводячи очей з розкинутої на ліжку Дафни. Її шкіра в світлі свічок відливала кольором стиглого персика, зачіска, над якою нещодавно працював перукар, втратила вишуканість і волосся вільно падає на обличчя, надаючи йому природність дикої природи.

Саймон, з дивовижною легкістю ще кілька хвилин тому справлявся з її одягом, не міг так само легко розібратися зі своїми ґудзиками та застібками. Дафна, що уважно спостерігала за ним, почала натягувати на себе ковдру.

— Не треба, — сказав він, не впізнаючи свого голосу. — Я буду твоєю ковдрою.

Зірвавши з себе залишки одягу, вже не чуючи її відповіді (а можливо, її й не було), він накрив її своїм тілом.

- Ш-ш, промовив він, пригнічуючи її здивовано схвильований зойк. Тихіше. Обіцяю тобі, все буде гаразд. Довірся мені.
- Я вірю, тремтячим голосом відповіла вона. Але тільки...
- Що тільки»?

Його руки гладили її груди, стегна.

- Мені соромно, що я така невміла… неосвічена, несміливо сказала вона і відчула, як у його горлі забулькав сміх. Знову смієтесь?
- Перестань, промимрив він, благаю, припини, якщо не хочеш усе зіпсувати.
- Що я маю припинити? скривджено спитала вона. I що в цьому смішного, чорт забирай?
- О Боже, Дафф! Простогнав він. Я сміюся від радості. Від радості, що ти така… неосвічена. Він знайшов її губи і після довгого поцілунку промовив:
- Пишаюсь тим, що я перший, хто удостоївся щастя торкнутися твого тіла.

Її очі розширились.

- Це правда? спитала вона. Щодо щастя?.. Ви… ти (вона вперше назвала його так) не жартуєш?
- Чиста правда, відповів він таким тоном, що вона одразу повірила. Цієї миті я готовий убити будь-кого, хто завадить би нам. Будь це навіть твій улюблений брат Ентоні!

На його подив, вона розсміялася.

- О, Саймон! Як чудово, що ви... ти такий страшний ревнивець! Дякую.
- Подяку я сподіваюся заслужити пізніше.

Раптом у її очах майнув лукавий, привабливий вогник.

- Можливо, - прошепотіла вона, - я теж заслужу на твою подяку.

Він відчув, як її ноги здригнулися, стегна трохи розсунулися.

- Я вже дякую тобі... вже... - промовив він.

Його надмірно збуджений орган кохання палив їй живіт; Саймон насилу стримував бажання відразу проникнути в неї і завершити те, про що мріяв, бо пам'ятав, нагадував самому собі: ця перша ніч цілком її — Дафни — і для неї, а не для нього. І вона не повинна, в жодному разі не повинна злякатися чогось, зазнати неприємних емоцій. Його обов'язок — захистити її від цього. Тільки радість, тільки задоволення, блаженство повинні супроводжувати її в цій першій подорожі у світ сексуального життя.

Він знав, відчував: вона вже хоче його, знемагає від бажання, нехай, не такою мірою, як він. ЇЇ дихання ще більше почастішало, очі заволокло серпанком жадання.

Але він вирішив, що цього мало. Вона повинна знемагати, згоряти від пристрасті— тоді їй легше буде прийняти його, легше перейти межу невинності. Він знову почав її цілувати. Не тільки губи— груди, плечі, живіт… Вона стогнала і звивалася під його тілом, в очах з'явилися іскорки божевілля, і лише тоді він опустив руку і доторкнувся до її лону.

Це викликало взаємний стогін, він переконався, що воно— вологе і жарке— по-справжньому готове до його вторгнення.

Коли він прибрав звідти свою руку, це викликало в неї звук.

- Зараз тобі стане трохи боляче, промовив він хрипко, але я об-біцяю…
- Боже, зроби це! простогнала вона, хитаючи головою з боку на подущці. І він послухався.

Він увійшов до неї одним сильним рухом і одразу відчув, як піддалася цнота, проте не почув крику болю.

- Все добре? - Видихнув він.

Вона кивнула, продовжуючи уривчасто дихати.

- Тільки якесь дивне відчуття, промовила вона потім.
- Не боляче?

Вона похитала головою, посмішка торкнулася губ.

- Все дуже добре, - прошепотіла вона. - Тільки раніше… коли рукою… було ще краще.

Навіть у тьмяному світлі свічок він побачив, що фарба залила їй щоки.

- Ти так хочеш? теж пошепки спитав він, наполовину звільняючи її від своєї присутності в ній. Так краще?
- О ні! майже крикнула вона.
- Тоді так?

Він знову увійшов до неї. Вона застогнала.

- Так... Ні... Так... І ще... Якщо можна...

Він почав рухатися в ній, повільно та обережно. Кожен рух викликав її легкий стогін, ці звуки зводили його з розуму, змушували діяти енергійніше.

Стогін перейшов у крики, дихання стало ще більш уривчастим, і він зрозумів, що вона близька до кульмінації. Його рухи стали швидше, він стиснув зуби, намагаючись стримуватися, щоб не прийти раніше, ніж вона, до завершення.

Вона зі стогоном назвала його по імені, ще раз скрикнула, потім тіло її ослабло під ним, руки вчепилися йому в плечі, стегна ще деякий час рухалися з силою, що дивувала його. Нарешті вона стихла, тіло майже випросталося.

Саймон дозволив собі ще один, завершальний, рух усередині її, йому не хотілося покидати її гаряче гостинне лоно. Після чого звільнив її від себе і розтягнувся поруч із нею, притулившись до її губ вдячним поцілунком.

Це була лише перша з багатьох бурхливих ночей.

* * *

Вони благополучно прибули наступного дня в Клайвдон, і там, на своє збентеження, Дафна не покидала спальних покоїв господаря майже цілий

тиждень. (Якщо не більше. І не стверджуватимемо, що вона почувала себе полоненою і рвалася на волю.)

Коли ж вони звільнилися від добровільного ув'язнення, Дафні показали майже весь замок, весь маєток— вона побачила безліч кімнат, холів, доріг і стежок, а не один-єдиний коридор, що веде з холу замку в спальню його господаря. Чимало часу провела вона, знайомлячись із мешканцями замку— служницями та слугами, дворецьким, економкою, з конюхами та кіньми у стайні.

Оскільки Саймон дуже мало жив тут, особливо в останні роки, то й сам був знайомий далеко не з усіма, і, відповідно, багато слуг ніколи не бачили свого господаря. Але залишалися ще й ті, хто знав Саймона з самого його дитинства і був беззавітно відданий йому.

Дафна розпитувала його про ті ранні роки, проте він, як і раніше, був лаконічний у своїх відповідях.

- Я жив тут до того часу, поки не поїхав до Ітона, і не вступив до школи...

Ось приблизно все, чого вона від нього добилася. І знову відчула незручність за свою цікавість і образу за стислість і сухість його відповідей.

- Ти їздив звідси до Лондона? питала вона. Коли ми були маленькими, нас часто возили з нашого маєтку.
- Ні, відповів він. Я мешкав тут. До школи. Хоча один раз побував у Лондоні... Але краще б не їздив...
- У його тоні був рішучий заклик припинити подальші розмови на цю тему, проте, Дафна продовжувала цікавитись його життям і не збиралася припиняти розпитувань.
- Ти був, я вважаю, симпатичною, але хворобливою дитиною, казала вона співчутливим тоном. Інакше тебе так не любили б і досі ваші старі слуги. Він нічого не відповідав на це, і вона бралася тоді розповідати про дитинство своїх братів.
- Мій брат Колін, говорила вона, напевно, був схожий на тебе в дитинстві. Веселий, балакучий, хоча досить часто хворів. Пам'ятаю, одного разу...

Вона завмерла того разу з напіввідкритим ротом, тому що Саймон, нічого не кажучи, повернувся і вийшов з кімнати.

Їй хотілося заплакати від образи. Але вона стрималась.

* * *

Він ніколи особливо не цікавився квітами. Його залишали байдужим і троянди, і фіалки. Але зараз він стояв біля дерев'яної огорожі знаменитого на всю округу квітника і пильно дивився на рослини. Проте не через те, що вирішив зайнятися садівництвом. Просто приходив до тями після того, як Дафна розбурхала йому душу черговими питаннями про дитинство.

Будь воно прокляте! Він і досі не міг спокійно згадувати про нього. Тому перебування тут, у Клайвдоні, було болісним. Принаймні малоприємним. А привіз він сюди Дафну тільки тому, що з порівняно близьких до Лондона володінь Клайвдон був найбільш придатний для житла.

Спогади мимоволі нагадують відчуття тих років, саме їх не хотів і боявся Саймон. Не хотів відчувати себе знову дитиною, самотньою істотою, що закидає свого батька безліччю листів, на які не приходить жодної відповіді. Не хотів згадувати жалісливі обличчя слуг, їхні співчутливі посмішки. Так, вони любили його, шкодували, але хіба це могло допомогти?

Навіть те, що вони дружно засуджували і, можливо, ненавиділи його батька, не зменшувало страждань хлопчика. Звичайно, якесь задоволення Саймон знаходив у цьому, але біль та приниження залишалися колишніми.

І сором. Найбільше його мучило почуття сорому.

Те, що його шкодують і, отже, він вартий жалості, а не звичайної уваги, як інші діти, лише додавало мук. А чого варті рідкісні зустрічі з батьком? У його дитячу голову тоді приходили думки про смерть — йому не хотілося жити, він шкодував, що колись мав нещастя народитися.

Воістину він був у пеклі і почав з нього повільно видератися тільки з вступом до школи. Це був сміливий, відчайдушний вчинок з його боку, і, на щастя, він виявився успішним.

Зрозуміло, Дафна ні в чому не винна, навіть у тому, що так наполегливо намагається розпитувати про минуле. Але пекуче почуття сорому, що збереглося з дитинства, заважає йому розповісти про все, що було… Так, сором і ще, напевно, гордість… Але чи добре це? Чи правильно?

Його руки мимоволі стиснули чавунне лиття огорожі саду, ніби він хотів розчавити почуття провини перед Дафною. Він погано обійшовся з нею. Ось чого треба соромитися!

- Саймон!

Її присутність він відчув раніше, ніж вона його гукнула. Вона підійшла ззаду, нечутно ступаючи по м'якій траві. Йому здавалося, він чує шепіт вітру в її густому волоссі.

- Які гарні троянди, - сказала вона.

Він розумів, що простими словами вона хотіла поліпшити його настрій, заспокоїти, сказати, що не тримає на нього образи. Як же йому пощастило— незважаючи на свій порівняно юний вік, його дружина виявилася розумною—

- ні, мудрою не по роках! Начебто все вже знає про чоловіків, про їхні безглузді зміни настрою, про їхню огидну нестриманість.
- Мені розповідали, ці троянди дуже любила моя мати, сказав він. зворушливо доглядала їх. Вона померла під час мого народження, додав він.

Дафна нахилила голову.

- Я чула про це. Як сумно.

Він знизав плечима:

— Я не міг її знати.

Навіщо він так сказав? Невже він звинувачує і свою матір теж? Але у чому? У тому, що померла і тому не спромоглася стати для нього захистом від батька? Хто знає, можливо, вона повелася б так само, як і її чоловік?

- Від того, що не знаєш матері, почув він слова Дафни, втрата не меншає.
- Так, погодився він. Мабуть, так.

Пізніше того ж дня, коли Саймон вирушив кудись у справі маєтку, Дафна подумала, що зараз найкращий час ближче познайомитися з економкою, місіс Коулсон. Хоча ще не було вирішено, який із маєтків вони виберуть своєю основною резиденцією, Дафна не сумнівалася, що в Клайвдоні їй доведеться бувати досить часто, а тому вирішила, як радила мати, не відкладати в довгу скриньку довірчу бесіду з однією з головних персон у замку.

Вона зайшла до місіс Коулсон у невелику кімнату за кухнею незадовго до вечірнього чаю і застала господиню, привабливу даму років п'ятдесяти, за складанням меню на наступний тиждень.

- Місіс Коулсон? - вимовила Дафна, тихенько постукаючи у відчинені двері.

Економка підвелася зі стільця.

- Міледі, - сказала вона з поклоном, - вам слід було покликати мене.

Дафна зніяковіло посміхнулася. Вона ще не звикла до свого перетворення з «міс» на «міледі».

- Я вирішила пройтися замком, — сказала вона вибачливим тоном, розуміючи, що її поведінка виходить за рамки всіх пристойностей і традицій. — І ось зазирнула до вас. Якщо ви маєте трохи часу, місіс Коулсон, — продовжувала вона, — сподіваюся, ми познайомимося ближче, і ви допоможете мені краще дізнатися про цей будинок. Ви давно служите в замку, і хто, як не ви, зуміє багато про що розповісти.

Економка посміхнулася. Їй припав до душі простий дружній тон нової господині.

- Звичайно, ваша світлість, відповіла вона. Що саме ви хотіли б пізнатися?
- О, нічого певного. Зрозуміло, більше про цей маєток, в якому ми, напевно, доволі часто житимемо. Може, ми з вами поп'ємо чаю в Жовтій вітальні? Мені вона подобається, у ній сонячно та тепло. Я хотіла б навіть перетворити її на свою власну.
- Ви маєте рацію, міледі. Колишня герцогиня, мати його світла, теж її любила.

Дафна на хвилину задумалася, чи повинна вона відчувати з цього приводу незручність, і вирішила, що ні — просто її смак у чомусь співпадає зі смаком покійної матері Саймона. Що тут таке?

- Я приділяла особливу увагу цій кімнаті, продовжувала місіс Коулсон, усі минулі роки. А близько трьох років тому змінила оббивку меблів. Їздила до Лондона, щоб знайти точно таку, якою була раніше.
- Як мило з вашого боку, схвалила Дафна, виходячи разом із співрозмовницею з кімнати. Колишній герцог, мабуть, дуже любив дружину, якщо велів стежити за кімнатою, яка їй так подобалася.

Місіс Коулсон відповіла після деякої затримки:

- О, ні, це було моє рішення, міледі. Небіжчик герцог видавав певну суму взагалі на підтримку будинку. Але впевнена, що нинішній герцог схвалить мене за те, що я зберегла у незмінному вигляді улюблену кімнату його матері.

Місіс Коулсон віддала розпорядження сервірувати чай у Жовтій вітальні.

- Ваш чоловік, міледі, ніколи не бачив її, бідолаху, продовжувала вона. Ох, яка то була страдалиця! Як багато хворіла! І все ж таки зважилася старий герцог так цього хотів народити ще одну дитину. До цього її новонароджені всі як один помирали. То були дівчатка, а господар хотів сина. Він вимагав сина... Вона помовчала, мабуть, обтяжена спогадами. Знаєте, адже я тоді не доглядала весь будинок, а була особистою покоївкою герцогині. Навіть ніби компаньйонкою. А моя дорога мати, царство їй небесне, служила в неї нянею.
- 0! Вигукнула Дафна. Ви були досить близькі до господині.

Вона, звісно, знала, що найчастіше аристократичні сім'ї обслуговуються цілими поколіннями слуг.

Місіс Коулсон стримано кивнула головою.

 Так, її світлість ділилася зі мною багатьма своїми радощами та прикростями.
 Вона зітхнула.
 Тільки радощів було зовсім небагато.

Вони вже увійшли до Жовтої вітальні, і Дафна опустилася на жовту софу.

- Сідайте й ви, місіс Коулсон, запросила вона. Та трохи повагалася, чи може собі дозволити таку вільність, але все-таки присіла.
- Повірте, продовжувала вона, її смерть розбила мені серце. Вона винувато подивилася на Дафну. Ви вибачте, що я так говорю?
- О, що ви, звичайно, місіс Коулсон. Їй хотілося якнайбільше почути про цю сім'ю, особливо про дитячі роки Саймона. Будь ласка, розповідайте ще.

Очі економки знову затьмарилися.

- Ах, це була така жінка!.. Я говорю про герцогиню. Найдобріша душа на світі, У них з герцогом… як би це сказати?.. не було особливого кохання… Ні, не було. Але вони непогано ладнали один з одним. — Вона випросталася. — І знали свої обов'язки. Відповідальність перед родом. Розумієте мене, міледі?

Дафна ствердно кивнула. Місіс Коулсон продовжувала. Вона вже смакувала.

- Хазяйка теж хотіла… дуже хотіла народити сина. Лікарі всі як один твердили «не можна», але вона вирішила будь-що… - Оповідачка опустила очі, ненадовго задумалася. - Як вона плакала в мене на руках щомісяця, коли бували місячні. Розумієте? Замість того, щоб…

Дафна знову кивнула, ховаючи за цим рухом дивне тяжке почуття. Їй було важко чути про мужні зусилля нещасної хворої жінки, завдяки яким народився Саймон. Її Саймон. Який сам і чути не бажає про дітей. Про народження їхніх дітей.

Місіс Коулсон не звернула уваги на її сум'яття. Вона продовжувала:

— Як часто я чула від неї скарги, що яка вона герцогиня, якщо не в змозі продовжити рід. Як вона плакала, бідолаха! Щомісяця… Щомісяця…

Мимоволі Дафна подумала, чи готова їй схожа доля: плакати щомісяця про своє безпліддя? Але ж це не так! Їй заздалегідь відомо, що дітей у неї не повинно бути… Не повинно… Тільки чому?.. У ній визрів протест…

Здається, економка знову каже щось?

— …і мало не рахували, і вона думала так, що вина цілком на ній. Що вона — безплідна смоковниця. Але хіба це справедливо, питаю вас? Хіба завжди жінка винна? А чоловік завжди ні до чого?

Дафна мовчала.

- Я так і твердила їй знову і знову, що вона не повинна брати всю провину на себе. Я казала… Місіс Коулсон замовкла, почервоніла й проковтнула, перш ніж знову заговорити. Чи можу я бути відвертою з вами, міледі?
- Звісно. Будь ласка продовжуйте.

— Я казала, значить… Це мені ще, пам'ятаю, моя добра матінка тлумачила: що утроба, значить, нічого не може вдіяти, якщо насіння нездорове. Вибачте, ваша світлість. І ще казала матінка: утроба, вибачте, жити не може без сильного, ядреного насіння.

Дафне залишалося лише докласти зусиль, щоб обличчя її виглядало безпристрасним.

- І все-таки, — голос у місіс Коулсон звучав тріумфально, — на світ з'явився майстер Саймон. Вибачте, що так його називаю, — зірвалося по старій пам'яті з язика.

Дафна була рада, що напруга, в якій вона перебувала, трохи спала і можна було дозволити собі посміхнутися.

- Не робіть зайвих зусиль, місіс Коулсон, привітно сказала вона. Називайте його, як давно звикли.
- Так, погодилася співрозмовниця. У моєму віці нелегко міняти звички. Вона глибоко зітхнула. Якась моя половинка, якщо не більше, завжди пам'ятатиме цю бідну дитину. Вона виразно подивилася на Дафну і сумно похитала головою. Не довелося б йому так важко, якби живи його мати довше.
- Важко? перепитала Дафна, сподіваючись, що місіс Коулсон уже не зупиниться на сказаному і можна буде почути від неї набагато більше.
- I та начебто почала виправдовувати надії.
- Старий герцог ніколи не розумів свого хлопця! сказала вона з натиском. кричав на нього, називав дурнем... якщо не гірше.

Дафна різко сіпнула головою.

- Батько вважав Саймона дурним?

Це зовсім незрозуміло. Саймона можна вважати будь-ким, тільки не дурнем. Про це ясно говорять його успіхи в Оксфорді, про які вона чула від Ентоні. Він був найкращим математиком на факультеті. Як же його батько міг?

- Герцог нічого не бачив далі за свій ніс, ось що я скажу! - люто промовила місіс Коулсон. - Не давав дитині жодних шансів виявити себе. Ні у дитинстві, ні після.

Слова насторожили Дафну. Вірніше, викликали інтерес та бажання дізнатися ще більше про взаємини батька та сина. Чи не в цьому причина явної ворожості, якщо не сказати гірше, Саймона до батька?

Місіс Коулсон дуже засмутилася від своїх промов. Вона вийняла носову хустку і витерла очі.

- Бачили б ви, - жалісним тоном сказала вона, - як ця дитина сама вчилася... Сама виправляла себе, - погладшала вона. - Це надривало мені душу. Надривало душу.

Та розкаже вона нарешті щось певніше? Все більше зітхання та вигуки.

Місіс Коулсон продовжувала:

— Йому нічого не подобалося, старому герцогу, я хочу сказати! Нічого, що б хлопчик не робив… Звичайно, це моя така думка, міледі…

Увійшла служниця з підносом, почала накривати стіл для чаю, розливати його, і економка перейшла на розмову про порівняльні переваги рівних сортів печива і кексів і про те, що воліє Дафна — більше цукру або зовсім трохи.

Але тільки служниця вийшла, місіс Коулсон без зайвих нагадувань повернулася, дякувати Богові, до перерваної теми.

- Так на чому ми зупинилися? спитала вона, відпиваючи з чашки.
- Ви говорили про старого герцога, допомогла їй Дафна. Про те, що йому нічого не подобалося в моєму чоловікові і що це ваша думка.
- Господи! вигукнула задоволена економка. Ви слухали всю мою балаканину? Як приємно. Мені давно вже нема з ким поговорити про ці речі. Кого тут зараз цікавить, що було два десятки років тому?
- Мене, місіс Коулсон. Будь ласка, продовжуйте.
- Що я можу сказати? Я так думаю... завжди думала... Старий герцог не міг вибачити синові, що той не був, як би це сказати... ну, таким, як він хотів... Досконалим, чи що,
- А яким він був? вирвалось у Дафни. Економка не одразу відповіла на запитання.
- Розумієте, міледі, промовила вона, господар так довго чекав на сина, і ось він народився. І в його голові, у герцога тобто, було, що хлопчик повинен у всьому бути… як би це сказати… підходящий.
- А мій чоловік не був таким?
- Він хотів не сина, рішуче сказала місіс Коулсон. Хотів точну копію самого себе. А дитина, будь вона хоч сім п'ядей на лобі.

Вона знову замовкла, і Дафна нарешті зрозуміла: чого вона не може… не хоче говорити.

- Ну, і чим же Саймон не пасував старому герцогу? - Мимоволі в голосі Дафни прозвучало осуд, навіть неприязнь до того, з ким вона ніколи не була знайома.

- А ви нічого не знаєте? сплеснула руками економка. Я була певна… не хотіла повторювати зайвий раз.
- Що повторювати?
- Дитина не могла говорити, почула Дафна тиху відповідь.
- Як? мало не крикнула Дафна.
- Так, не міг вимовити жодного слова, повторила місіс Коулсон. Одні ці... м-м, звуки.
- Боже! Розкажіть мені все!
- Та вже як же інакше?.. Як я вже сказала, ні слова не говорив бідолаха аж до чотирьох років, та й потім… одне горе… тільки м-м-м і все в такому роді. У мене серце розривалося на частини щоразу, як він відкривав свій рот… Я ж бачила, який він розумний і взагалі… А нічого путнього вимовити не міг. Як не намагався.
- Але ж зараз він так добре говорить!

Дафна не знайшла, що сказати в перші хвилини. Навіть подумала, чи не вигадала жінка, що сидить перед нею, всю цю зворушливу історію.

Місіс Коулсон знову заговорила:

— А чого йому варто, бідолашній, виправляти себе… Свою мову, значить. Хто, як не я, пам'ятає все це… Сім років, сім довгих років навчався він говорити. Якби не його няня… Дай Боже пам'яті, як її звали?.. Ах, так, няня Хопкінс. Свята жінка, скажу я вам. Воістину свята! Як любила дитину! Власного, так не кожен любить. Я тоді була вже помічницею економки, і няня часто кликала мене поговорити з майстром Саймоном. А він уже старався! Він намагався!

Місіс Коулсон знову витерла сльози.

- Йому було дуже важко? прошепотіла Дафна.
- Не те слово! Іноді я думала, що хлопчик просто не витримає. З голівкою щось трапиться чи ще чогось… Але він був упертий. Бачить Бог, уперта була дитина. Не бачила я таких наполегливих дітей. Вона сумно похитала головою. А тато ну ніяк не визнавав його. Ні в яку… Це… це…
- Розбивало вам серце, само собою вирвалося у Дафни. Ваша розповідь розбиває і моє серце, додала вона.

Почалася довга пауза, протягом якої місіс Коулсон допила чай і, прийнявши мовчання за знак того, що господиня хоче залишитися одна, піднялася.

 Дякую вашій світлості за те, що удостоїли увагою моє оповідання, сказала вона. Дафна глянула на неї, ніби не зовсім розуміючи, про що та говорить і як опинилася тут, у кімнаті. Їй справді хотілося зараз на самоті обміркувати почуте.

Місіс Коулсон уклонилася і мовчки вийшла.

Розділ 16

Задушлива спека, що стояла в Лондоні цього тижня, внесла свої поправки до життя світського суспільства. Ваш автор бачив на власні очі, як на балу у леді Хакслі міс Пруденс Фезерінгтон ненадовго зомліла, але для нього (для вашого автора) так і залишилося невідомим, втратила вона вертикальне становище через спеку або тому провину присутність на балу містера Коліна Бріджертона, що справив, як вважають деякі, справжній фурор серед жіночої частини суспільства після повернення з континенту.

Настала не на час спека подіяла і на леді Данбері, яка кілька днів тому покинула Лондон під приводом того, що її довгошерстий кіт (дуже красива тварина) не переносить такої погоди і воліє відпочивати в графстві Суррей.

Як багато хто з вас, ймовірно, знає, герцог Гастінгс і його дружина теж не наражають себе на небезпеку через перепади температури, оскільки знаходяться на березі моря, овіваються постійним морським вітром.

Втім, ваш автор не береться стверджувати, що вони перебувають там у спокої і радості, тому що, незважаючи на підозри деяких злостивців, автор не в змозі засилати своїх інформаторів у всі будинки і замки, що цікавлять його, не кажучи вже про все королівство.

«Світська хроніка леді Віслдаун», 2 червня 1813 року

Як дивно, розмірковував Саймон, вони одружені всього якісь два тижні, а здається, це сталося давним-давно — такий спокій і умиротворення він відчував зараз у душі, стоячи босоніж на порозі своєї туалетної кімнати з шийною хусткою в руках, дивлячись, як його дружина розчісує на ніч волосся перед дзеркалом.

Так само він бачив учора, і позавчора, і в цій непорушності було щось від світу, від вічності.

Крім того, і вчора, і позавчора (він сподівається, що сьогодні теж) саме в ці моменти йому хотілося (і вдавалося) знову спокусити її — захопити на ліжко. Це він мав намір зробити і зараз.

Тому він рішуче відкинув хустку, яку тримав у руках, і не менш рішуче зробив кілька кроків до туалетного столика, за яким сиділа Дафна. Вона глянула на нього зі зніяковілою усмішкою, коли він торкнувся її руки з гребенем.

- Люблю дивитися, як ти розчісуєш волосся, - сказав він, забираючи в неї гребінь. - Але зроблю це краще. Дозволь мені.

Вона випустила з рук гребінець і, повернувши голову, уважно й серйозно подивилася на нього. Йому здалося, що її погляд зосередився на нижній частині його обличчя, на губах.

- Куди ти так уважно дивишся? раптом спитав він крижаним тоном.
- Просто так. Нікуди, відповіла вона трохи тремтячим голосом.

Але думали вони зараз про те саме. Він згадав, як у роки дитинства всі, рішуче всі не зводили очей з його рота, в якому застрягали слова і ніяк не могли звідти вирватися; Дафна після розмови з економкою мимоволі дивилася туди ж, ясно уявляючи його колишні муки, приниження, з жахом думаючи, чи це не повториться знову.

Він струснув головою і відкинув думки про минуле, про яке майже не згадував довгі роки, але яке одразу повернулося до нього в цьому замку, де все й почалося колись. І з чого він уявив раптом, що Дафна, як у ті давні часи інші люди, теж дивилася зараз на його рот, на губи з жалем і, можливо, з погано прихованою огидою? Адже вона нічого не знає про його колишню ущербність. А він поставив їй це безглузде запитання, та ще й таким холодним тоном.

Він обережно провів гребенем по її волоссю, відчув їхню густоту та шовковистість.

- Ти вже добре познайомилася з місіс Коулсон? спитав він. Вона тут старожил.
- Так, відповіла Дафна і, йому здалося, трохи здригнулася. Ця жінка знає найбільше про справи в замку.
- Куди ти дивишся? раптом спитав він знову. Тепер вона по-справжньому здригнулася, мало не схопившись із крісла.
- Я? У дзеркало, куди ж ще? Чому ти питаєш?

I це була правда. Навіщо він до неї чіпляється? Навіщо божеволіє? Адже щойно сам дивувався відчуття спокою, що оселився в душі. Як легко воно змінюється на прямо протилежне— невиразну тривогу, передчуття чогось жахливого.

- Місіс Коулсон, повторила Дафна, може багато чого навчити мене по господарству.
- Не докладай великих зусиль у цьому навчанні, сказав він. Ми тут надовго не затримаємось.
- Але чому? Тут так добре.
- Я думаю зробити Лондон нашою постійною резиденцією, сказав він. Там ти будеш ближчим до своїх рідних. Навіть якщо вони поїдуть у ваш маєток.
- О, звичайно, погодилася вона. Я вже сумую за ними. Ми ж майже ніколи не розлучалися. Хоча я була готова до того, що, коли у мене буде власна сім'я, ми... Вона запнулась і після взаємного мовчання додала:
- Тепер моя сім'я ти...

Він зітхнув, срібний гребінь здригнувся в його руці.

- Дафно, сказав він, твоя сім'я назавжди залишиться з тобою. Я не зможу посісти її місце. І не претендую на це.
- Правильно, Саймон. У дзеркалі він бачив її очі, що розширилися. Темні, із шоколадним відтінком. Але ти можеш стати чимось більшим.
- В її очах майнуло щось, що підтверджувало ці слова, і він раптом усвідомив, що марно уявляє, ніби це він зараз спокушає її. Зовсім навпаки вона перша вводить його в спокусу.

Вона піднялася з крісла. Шовковий пеньюар упав із плечей. Під ним була нічна сорочка, більшою мірою відкриває, ніж прикриває тіло.

Його смагляві пальці почали пестити її соски під тонкою матерією, вони різко виділялися під блідо-зеленою тканиною сорочки.

- Ти любиш такий колір, чи не так? спитав він осілим голосом. Він тобі йде. Вона посміхнулася:
- Ти вже казав те саме вчора.
- І повторюватиму завтра і післязавтра. Завжди.

Він притис її до себе. Він не міг не зробити цього — йому здавалося, що якщо він так не зробить, то помре. Такою величезною, незмірною була потреба відчувати її тіло. І через нього — душу.

- Ця сорочка частина мого розкішного приданого, жартівливо сказала вона, яке ти відмовився прийняти.
- Я приймаю, відповів він їй у тон. Але ти ще більше подобаєшся без неї.
- Я далеко не досконала, щиро промовила вона. І чудово знаю це.

- Хто тобі міг сказати таке? вигукнув він. Хто насмілився бачити тебе, крім мене?
- З цими словами він підхопив її на руки і поклав на ліжко, накривши своїм тілом. Більше він не міг говорити.

Взявши обидві руки в свою широку долоню, він закинув їх на подушки, до спинки ліжка. Дафна видала легкий звук подиву, що здався йому прекраснішим за будь-яку музику. Вільною рукою він продовжував ковзати її тілом.

- Якщо ти не досконала, промимрив він, то не знаю, хто ж тоді? Я ще не бачив таких жінок.
- Саймон! Це звучить не надто пристойно.
- Мабуть, ти маєш рацію. Я знову замовкаю… Ні, перед цим я маю повторити: ти не тільки розумна, іронічна, гостра на мову, а й досконала як жінка!
- Перестань! А я... я, зі свого боку, не можу не сказати, як я рада, що стала твоєю дружиною. Я пишаюся цим.
- I я пишаюся тобою. Він почав гарячково роздягатися. I спробую зараз довести тобі це без слів!.. Чорт, клятий одяг!
- Краще знімати її двома руками, зауважила вона лукаво. А в тебе одна зайнята.
- Але тоді я мушу відпустити тебе.
- Я нікуди не втечу.
- Не впевнений у цьому.
- Даю слово!
- Добре. Тоді тримай, як і раніше, руки за головою.

Вона засміялася:

- Навіщо?
- Тому що я маю намір ввести тебе у спокусу.
- Але ж ти ітак це робиш, якщо не помиляюся?

Тепер засміявся він:

- Хіба пристойно іронізувати над людиною, яка тебе спокушає?
- Ой, Саймоне, зітхнула вона, як я тебе кохаю.

Раптом він завмер.

— Що ти сказала?

Вона торкнулася його щоки. Їй подумалося, вона краще розуміє його стан, почуття. Після сирітського, безрадісного дитинства йому так потрібне справжнє кохання, якого він довго не знав, взагалі не знав і переконався, що, можливо, недостойний його.

- Я сказала, що люблю тебе, - прошепотіла вона, - а ти, будь ласка, мовчи. Не відповідай.

В його очах вона прочитала радість і щось схоже на переляк. Або недовіру. Потім до неї долинув його голос, що змінився:

— Д-дафно, я т-т...

Вона поклала палець йому на губи.

— Ш-ш, — сказала вона як малій дитині. — Не кажи нічого. Не треба. Заспокойся.

І тут же подумала, що такі слова він, мабуть, часто чув у дитинстві від своєї няні та інших добрих людей, коли починав спинятись і з жахом розкривав і закривав рот, як риба на суші.

- Просто поцілуй мене, - сказала вона. - Будь ласка, поцілунок.

I він виконав прохання. Поцілунок не був палким, пекучим. Він був вдячний. За ним пішли інші, вже інші властивості— він покривав поцілунками її тіло, руки допомагали йому пестити її. Простирадла й ковдри збилися в ліжку; було спекотно без них.

На відміну від колишніх ночей цієї ночі Дафна могла як відчувати і цілком віддаватися почуттю, а й думати. Вона думала про те, що дізналася сьогодні вдень, про те, як це може це (і чи має) впливати на їхні стосунки. Мабуть, саме зараз у ній прокинулося материнське почуття до Саймона, її чоловіка. Вона хотіла— ні, не замінити, але по можливості заповнити йому втрату матері… Відсутність батьківського кохання та турботи. Хотіла допомогти йому вибратися з безодні ущербності, звільнитися від сорому за своє зганьблене дитинство, від почуття ненависті до винуватця цього— до власного батька, а можливо, й до самого себе…

Його очі, напружене блакитність яких вона розрізняла навіть при свічках, говорили їй більше слів. Вона була впевнена, що якщо його рот не зуміє раптом вимовити її ім'я, то це зроблять очі— вони скажуть про те, чого хоче його душа.

Коли він проник у неї, вона знову зазирнула в них і побачила біль. Муку. Але чому?

- Саймон? - Прошепотіла вона, роблячи зусилля, щоб стримати на мить своє бажання. - 3 тобою все гаразд?

Він кивнув головою. Зуби його були стиснуті. Він злегка відвернув голову, тіло почало здійснювати освячені давниною коливання, і вона забула про все.

— Будь ласка, Дафно, — почула вона його уривчастий шепіт. — Зроби це… Зараз… зараз…

I вона послухалася його, бо сама хотіла того ж і не могла більше чекати. Світ вибухнув довкола неї.

Вона щільно стиснула повіки, в заплющених очах миготіли відблиски, світла, якісь кола, крапки, зірки... Вона чула звуки музики— швидше, биття власного серця, змішане з легкими стогонами, які вона не могла стримати.

Саймон зі скреготом зубівним відпустив її і через секунду зробив те, що вже робив раніше, — звільнився від насіння, відсунувшись на край ліжка, і загорнув край простирадла. Але відразу повернувся до Дафни і стиснув її в обіймах, цілуючи обличчя, волосся. Після чого вони зазвичай швидко засипали.

Так бувало у всі попередні дні, але не сьогодні. Сьогодні Дафна зазнавала дивного занепокоєння. У тілі вона відчувала звичайну стомлюваність, заспокоєння, але все одно щось було не так. Щось, що знаходилося в самій глибині свідомості, мучило її, нагнітало сумніви, незадоволеність. Невиразний протест викликало в неї поспішне звільнення Саймона від того, чому належало, як вона здогадувалася, омивати глибини її лона, без чого, як нещодавно стверджувала місіс Коулсон, жінка не може жити. Тоді Дафна не звернула особливої уваги на її слова, поглинена розповіддю про нещасне дитинство Саймона, але зараз…

Вона підвелася і сіла в ліжку, ковдру сповзло з плечей. Тремтячими пальцями вона запалила свічку зі свого боку.

Саймон розплющив очі, спитав сонним голосом:

- Що трапилося?

Дафна нічого не відповіла. Тільки пильно дивилася у бік вологої плями на простирадлі з краю ліжка. Його насіння.

- Дафф? - повторив він.

Вона раптово зрозуміла: він брехав їй! Так, обманював, коли казав, що не може мати дітей. Саймон теж сів у ліжку.

- Дафно, в чому справа? - стривожено спитав він.

Хотіла вона знати: його стурбований тон теж фальшивий? Теж чергова брехня?

Вона вказала пальцем у бік плями на простирадлі.

- Що це? - спитала вона ледь чутним від стиснення і суперечливих почуттів голосом.

- Про що ти говориш?

Він простежив поглядом, куди вона вказувала, та нічого не зрозумів.

- Саймоне, - сказала вона, - ти казав, що не можеш мати дітей. Чому?

Він заплющив очі. Потім відчинив знову, але нічого не відповів.

- Чому, Саймон? То був уже не напівшепіт, а крик.
- Яка різниця чому? Причина не відіграє ролі.

Тон був досить м'яким, його можна було з натяжкою навіть назвати пробаченням. Проте вона відчула, як щось зачинилося в її душі. Якісь дверцята.

- Йди звідси! сказала вона, не дивлячись на нього. Він розкрив рота від подиву, але не прийняв серйозно її слова.
- Це моя спальня, заперечив він. В моєму будинку.

Вона не прийняла жарту. (Якщо це був жарт.)

- Тоді піду я!
- З цими словами вона вискочила з ліжка, загорнувшись у простирадло. Саймон кинувся за нею.
- Ти не смієш йти з цієї кімнати! прошипів він.
- Ти мені брехав увесь цей час! почув він у відповідь.
- Я ніколи...
- Ти брехав мені! повторила вона, переходячи на крик. I я ніколи не пробачу тобі цього!
- Дафно! Опам'ятайся! Що ти...

Вона не слухала його і продовжувала говорити в крайньому ступені збудження, що було видно в напівтемряві на її обличчі.

- Ти скористався моєю дурістю... моїм повним незнанням... незнанням інтимних сторін подружнього життя...
- Любовні стосунки, майже машинально поправив він: вимовлені нею слова здалися йому чужорідними в її вустах.
- «Любовні» це не про нас! запалом кинула вона у відповідь.

Його злякали її вибух, розпач та злість у голосі. Йому було шкода її, і водночас у ньому зростало роздратування. Він не розумів причини такої глибокої образи… обурення. Не знав, як її заспокоїти.

Розгублений, він стояв посеред кімнати, теж не зовсім одягнений. Сцена для стороннього ока могла виглядати досить комічною, якби не драматичне напруження почуттів.

- Дафно, почав він повільно, намагаючись стримувати досаду, що рветься назовні, можливо, ти все-таки спокійно поясниш, в чому справа? Які звинувачення ти...
- О, ми продовжуємо грати в ту саму гру? уїдливо запитала вона. —
   Прекрасно. Тоді дозволь я розповім тобі одну казку… Жила-була…

Такої обурливої, ображеної, такої впевненої у своїй правоті він її ніколи не бачив. Це було страшнувато.

- Дафно, - сказав він благаюче, - не треба так… Заспокойся і поясни просто, що сталося.

Його смиренний тон на неї не подіяв.

— Жила-була, — ще голосніше повторила вона, — одна дівчина. Назвемо її Дафною.

Він поспішно пройшов у свою туалетну кімнату і накинув халат — мабуть, розуміючи, що не всі одкровення можна вислуховувати, перебуваючи у напівоголеному вигляді.

- Дафно, повторив він, стоячи у дверях, це нерозумно… Те, як ти поводишся.
- Добре, раптом погодилася вона. Обійдемося без казок і скажемо прямо: ця дівчина, тобто Дафна, дуже погано знала життя. Була неосвічена багато в чому...

Саймон знову наблизився до неї, склав руки на грудях із покірним виглядом, приготувавшись слухати.

Дафна продовжувала:

- Вона нічого не знала про те, що відбувається… що має відбуватися між чоловіком і жінкою… Якщо не вважати того, що якщо вони знаходяться разом у ліжку, то як результат цього народиться дитина…
- Досить, Дафно! крикнув Саймон. Вона не подала вигляду, що почула. Тільки полум'я в темних очах стало ніби ще шаленішим.
- Проте вона знати не знала, ця дівчина, як саме дитина починається, перш ніж з'явиться на світ, і тому коли чоловік розповів їй, що не може мати літей…
- Досить, Дафно! Я попереджав тебе до весілля. Надав тобі повну свободу у вирішенні, і ти не смієш докоряти мені. Чуєш? Не смієш!
- Ти зумів викликати в мені жалість... страх за тебе!

- Ось у чому ти дорікаєш чоловікові! Що ж, дякую.
- Заради Бога, Саймоне, ти чудово знаєш, що я напросилася на цей шлюб зовсім не від жалю до тебе.
- А чому?
- Я любила тебе. Тон, яким це було сказано, і те, що вона вживала дієслово «любити» минулого часу, змусили його похолонути. І ще, Саймоне, я, звичайно ж, не хотіла… не могла допустити, щоб ти через мене, а також з вини своєї дурості та впертості втратив життя…

Він нічого не заперечив, тільки продовжував важко дихати, дивлячись на неї здивовано обуреним поглядом.

Вона знову заговорила:

- Тільки не звинувачуй мене, що я брешу. Я просто не вмію цього і завжди говорила тобі чисту правду про свої почуття. А ти… ти сказав, що не можеш мати дітей… Хоча правда, що ти не хочеш їх мати.

Він і тепер нічого не відповів, вважаючи, що відповідь можна прочитати в очах. Однак вона, мабуть, так не рахувала. З тією ж непримиренністю у погляді і в голосі вона зробила крок туди, де він стояв, і промовила голосно і виразно:

- Якщо ти справді не можеш мати дітей, то для тебе не становить жодної різниці, куди... де... ти залишиш своє насіння. Чи не правда? І в цьому випадку ти не став би всі ночі так турбуватися про те, щоб воно... щоб воно не потрапило до мене...

Вона замовкла. Мовчання було важким.

Він заговорив першим.

- Ти нічого не знаєш про це, Д-дафно, - промовив він роздратовано, не звертаючи уваги на те, що почав заїкатися.

Вона зухвало скинула голову.

- Тоді просвіти мене!
- Я просто ніколи не матиму дітей, сказав він майже за складами. Ніколи. Хіба це не зрозуміло?
- Hi!

У ньому прокинулася лють, і він злякався, що виплесне її назовні. Він не хотів цього, тим більше усвідомивши раптом, що вона спрямована не проти Дафни. Навіть не проти самого себе, як іноді бувало раніше. Вона спрямована проти однієї, тільки однієї людини, чия присутність — ні, скоріше, відсутність — викривляла колись усе його життя і продовжує впливати на нього… І від цього нікуди не подітися.

- Мій батько, - раптом вирвалося в нього, хоча він не мав жодного наміру говорити про це, - не був... добрим батьком.

Він сказав це і сам здивувався, наскільки втратив контроль.

Дафна трохи нахилилася в його бік, наче хотіла кинутися йому на допомогу.

- Я знаю про твого батька, промовила вона. Це викликало в нього настороженість.
- Що ти знаєш? спитав він.
- Знаю, що його відношення поранило тебе. Що він тебе відкинув… А потім ти його… У її очах гнів знову змінився співчуттям. Знаю, що він вважав тебе за хворого… неповноцінного.

Серце так гулко заколотилося в його грудях, що він злякався — воно вирветься назовні. Він розумів: треба щось сказати, але не міг вимовити жодного слова.

Він не бачив її зляканих очей, коли все ж таки зумів вимовити:

- 3-значить, т-ти знаєш про…

Вона закінчила за нього:

- Що ти в дитинстві заїкався? - Вона навмисне недбало пересмикнула плечима. - І що тут особливого? Багато дітей… А твій батько, - раптом рішуче додала вона, - жорстокий пихатий дурень! Більше нічого!

Він здивовано дивився на неї, не розуміючи, як їй вдалося всього в трьох словах дати вичерпну характеристику людині, ненависть до якої він пестував довгі роки, і вона, ця ненависть, тиснула на нього, як ярмо, і не давала звільнитися.

— Тобі не зрозуміти, — тихо сказав він, хитаючи головою. — Багато чого не зрозуміти. Особливо тому, що ти виросла у такій сім'ї, як твоя. Для мого батька мало значення лише одне: рід, кров. І ще титул. Коли він вважав мене негідним для продовження роду, я помер.

Кров відхилилася від її обличчя.

- Я не припускала, що це так... прошепотіла вона. Боже!
- Гірше, ніж можна припустити, сказав він, дивуючись, з якою легкістю зараз говорить про те, що всі роки було для нього під забороною, що він вважав глибокою і ганебною таємницею. Я надсилав йому листи. Сотні листів, написаних невмілою дитячою рукою, з приниженим проханням приїхати до свого сина. Він жодного разу не відповів. Жодного разу.
- Саймон...

— Ти знаєш, що до чотирьох років я взагалі не міг говорити… А коли він одного разу приїхав, то не пожалів свого сина, не запросив лікарів, учителів… Він злісно тряс мене і кричав, що виб'є з моєї горлянки слова. А якщо ні, забуде про мене. Прокляне… Т-таким б-був мій батько!

Дафна намагалася не зважати на те, що Саймон заїкається все сильніше. Це пройде так швидко, як почалося, говорила вона собі. Більше, ніж труднощі в мові, її турбував його душевний стан— смуток в очах, тихий дивний голос.

- Саймон, - сказала вона, - це було і давно минулося. І батька теж немає на світі. Заспокойся та забудь. Навіщо ти почав згадувати? Навіщо?

Він продовжував, ніби не чув її слів. Немов розмовляв із самим собою:

- …Батько казав, що мене не може бачити. Згадував, що молився не просто про народження сина, а про спадкоємця. А син, та ще й такий, йому не потрібен. Для чого? Щоб рід Гастінгсів продовжив заїканий ідіот? Щоб його герцогська гідність втілилася в такому, як я, жалюгідному нікчемності?
- Але ж цього не сталося, Саймоне, прошепотіла Дафна. Все сталося не так...
- Мені начхати, крикнув він, як усе скінчилося! Має рацію він чи ні! Не в цьому справа, а в тому, яким він був батьком, як ставився до сина... до мене... У тому, що всі його почуття затьмарила родова гординя, і він не бачив, не відчував нічого... нічого людського... За що мусить покарати. Якщо не він сам, то весь його рід! Його рід!

Дафну охопив страх перед ненавистю, що вирувала в його словах, читалася на обличчі. «Я мушу помститися. За все!», — було написано на ньому.

Ще більше злякалася вона, коли він раптом наблизився до неї майже впритул і процідив крізь зуби, дивлячись їй у вічі:

- Але ж сміється той, хто сміється останнім! І я посміюся. Він боявся більше смерті думки, що його титул може перейти до такого, яким вважав мене, до заїки та дебілу. Але я вчиню гірше. Він перевернеться у могилі, коли дізнається...
- Саймон! Будь ласка, припини. Мені страшно... Заспокойся...

Тепер їхні ролі змінилися: вже не він, а вона вмовляла заспокоїтись.

- Hi! крикнув він так, що вона здригнулася і злякалася, що почують слуги. Hi, слухай мене! Або йди!.. Їй хотілося так зробити, але вона пересилила себе і тільки про всяк випадок трохи наблизилася до дверей.
- Звичайно, я незабаром зрозумів, продовжував він уже спокійніше, і оточуючі допомогли мені в цьому, що я не ідіот, не божевільний. Та й батько… мені все життя важко вимовляти це слово… він теж це знав. А тому заспокоївся, вважаючи, що рід Гастінгсів буде збережено.

Дивна усмішка майнула на його обличчі. Жорстока, мстива. Такої вона ніколи раніше не бачила і вже зрозуміла, що скаже Саймон. Він сказав:

— Проте рід Гастінгсів помер у мені… Цього він не міг знати. Про це не здогадувався. Але він зник у мені, у моїй душі, у серці і не буде продовжений. Бо навіть мої родичі… їх так боявся батько… вони всі жінки. Гастінгсів більше немає. — Він знизав плечима і розсміявся різким неприємним сміхом. — У мене тільки двоюрідні сестри, кузини… А я, єдина його надія, не виправдаю його марнославних сподівань… Від мене він не отримає потомства.

Дафна вже відійшла від дверей, зрозумівши, що загрози для неї немає, і зневажаючи себе за хвилинний страх. Вона раптом згадала листи, які вручив їй старий герцог Мідлторп. Листи батька до Саймона. Вона так нічого й не сказала про них і не знає тепер, чи взагалі треба говорити. Але, можливо, якраз у них батько шкодує про свою поведінку, кається, вибачається?

- Може, твій батько перед смертю відчув докори? Невпевнено сказала вона. Муки совісті?
- Це вже нічого не означає, відповів Саймон. Після моєї смерті рід Гастінгсів припинить своє існування. Про нього забудуть. І це д-доставить мені р-радість.

З цими словами він вийшов. Але не через двері до коридору, близько до якої стояла Дафна, а через свою туалетну кімнату.

Дафна, знесилена, опустилася в крісло, як і раніше, продовжуючи кутатися в простирадло, зірване з ліжка.

Що робити? Що їй тепер робити?

Вона відчувала тремтіння у всьому тілі і зрозуміла, що її трясуть ридання. Тихі, безмовні, без жодного стогін.

«Господи, що ж тепер буде? Як жити далі?»

Розділ 17

...Сказати, що чоловік упертий, як осел, означає образити цю тварину...

«Світська хроніка леді Віслдаун», 2 червня 1813 року

Зрештою Дафна наважилася на те єдине, до чого звикла в їх сім'ї, де не було прийнято таїтися один від одного, тримати камінь за пазухою, а навпаки— ділитися, радитися, розмовляти про все найпотаємніше і відразу з'ясовувати всі непорозуміння, якщо такі виникали.

I тому вона вирішила прямо поговорити із Саймоном. Та й що ще лишалося? Хоча тема розмови була такою важкою… болісною.

На ранок (де він провів ніч, вона не знала, але, принаймні, не в її ліжку) вона застала його в кабінеті— великої і строгої, призначеної виключно для чоловіків, кімнаті, декорованої, наскільки вона встигла дізнатися, ще батьком Саймона.

На її подив, Саймон, як вона побачила, почував себе цілком комфортно в кімнаті, де все нагадувало батька. Він розташувався біля письмового столу, закинувши ноги на шкіряну книгу для ділових записів, що лежить на відполірованій поверхні вишневого дерева. В руках він недбало крутив велику черепашку, поруч на столі стояли келих і пляшка віскі. Зважаючи на все, у такому становищі він перебував майже всю ніч. Втім, пляшку поки що не встиг випорожнити.

Двері в кабінет були прочинені, Дафні не довелося стукати. Але вона увійшла не без сорому і зупинилася на порозі.

- Саймон? - гукнула вона.

Він обернувся на її голос, насупився.

- Ти зайнятий?

Він поклав черепашку на стіл.

- Не дуже.

Вона вказала пальцем на цей предмет:

- Красива. Це з твоїх подорожей?
- З берегів Карибського моря. Одне з нагадувань.

Вона звернула увагу на те, що мова його була спокійна, ніяких ознак вчорашнього хвилювання, ніякої затримки в словах. Цей абсолютний спокій її трохи зачепив. Напевно, тому вона поставила досить безглузде питання, не зумівши приховати досаду:

- А що той берег дуже відрізняється від нашого?

Він знову насупився. Мабуть, йому було не до розмов на абстрактні теми.

- Той берег значно тепліший, стримано відповів він.
- Про це я могла й сама здогадатися, образилася вона. В очах його була все та ж безпристрасність, коли він вимовив:

- Дафно, я гадаю, ти прийшла сюди не для того, щоб говорити про різницю між тропіками та помірним кліматом?

Вона пирхнула. Це були зачатки сміху — чи то веселого, чи ображеного. Але від цього їй не стало легше почати розмову, якої вона так боялася. Набравши більше повітря, Дафна сказала:

- Нам треба поговорити, що сталося вчора вночі.
- Я так і думав, спокійно відповів він, що ти забажаєш продовжити ту розмову.

Їй захотілося підійти ближче до нього і стерти, здерти незворушний вираз з його обличчя.

- Так, я хочу цього, - сказала вона, підвищуючи голос. - Тому, що почуваюся... - Вона не змогла закінчити фразу, їй стисло горло.

Саймон промовив, почекавши, поки вона впорається із хвилюванням:

- Шкода, якщо ти вважаєш себе ображеною... зрадженою. Але ж я не хотів... намагався уникнути одруження.
- Дуже легке виправдання для всього, сказала вона гірко.

Тон, яким він відповів, здався їй образливо повчальним:

- Можу лише повторити, що мав намір залишатися все життя холостяком.
- Це не ті слова, Саймоне!
- Це саме ті слова!

Він скинув ноги зі столу, крісло опустилося зі стукотом на всі чотири ніжки. Дафна здригнулася, щоки її трохи зблідли.

- Як ти думаєш, продовжував він, чому я так уперто уникав шлюбу? Першопричину ти вже знаєш. Але, крім того, не хотів… не міг дозволити собі одружитися і потім… потім позбавити дружину можливості мати дітей.
- Ти думав не про майбутню дружину, сказала Дафна. Ти думав лише про себе.
- Можливо, погодився він. Але коли моєю ймовірною дружиною мала стати ти, все для мене змінилося.
- Очевидно, ні.

Він знизав плечима.

- Ти не права. I сама це знаєш. Я ніколи не хотів обдурити… завдати болю… в чомусь образити тебе… був до кінця щирий.
- Ти завдаєш мені біль зараз, тихо сказала вона.

Тінь сумнівів, можливо, докорів сумління промайнув на його обличчі, але їх змінило тверде рішуче вираження.

- Якщо пам'ятаєш, Дафно, - сказав він, - я не погоджувався зробити тобі пропозицію, навіть коли твій брат так категорично, якщо не сказати більше, наполягав. Коли мені загрожувала смерть… Вибач, що нагадую про не.

Дафна нічого не заперечила. Вона знала, що вони обоє знали, що на тому лужку, де мала відбутися дуель, він міг би залишитися лежати. Мертвий. І що б не думала вона про нього зараз, хоч би як засуджувала, навіть, можливо, зневажала за спекельну ненависть, якої він не може і не хоче позбутися, вона добре знала: Саймон ніколи — за тих обставин — не підняв би пістолет проти її брата. Ніколи не вистрілив би в нього.

А Ентоні, ображений до глибини душі за сестру, нікуди не цілився б, окрім прямо в серці Саймона.

- Я зробив це... знову заговорив Саймон. Зважився померти, бо знав, що не зможу стати для тебе добрим чоловіком. Батьком твоїх дітей. Адже я не раз чув від тебе... ти не приховувала... що хочеш мати дітей, за що, звичайно, я не смів тебе звинувачувати. Особливо, коли дізнався про твою сім'ю...
- Ти теж можеш мати сім'ю, Саймоне.

Наче не чуючи її, він продовжував:

- Навіть у ті хвилини, коли ти завадила розпочати дуель і благородно запропонувала себе за дружину, я попереджав, що дітей у мене не буде...

У ній знову прокинувся колишній гнів.

- Ти казав, що не можеш їх мати. Але виявилося, просто не хочеш. Це зовсім різні речі!
- Ні, холодно заперечив він. Для мене не різні. Так чи інакше, я не можу. Моя душа не дозволяє цього. Я вже говорив сто разів.
- Я пам'ятаю, впалим голосом підтвердила вона.

Їй, вона усвідомлювала, було вже нічого йому сказати. Вичерпано всі слова, всі аргументи. Що ж, якщо ненависть до батька набагато сильніша за любов до неї… що тут можна вдіяти? Тільки змиритись.

- Добре, - сказала вона. - Мабуть, більше про це нема чого говорити.

Він мовчки кивнув головою. Вона теж нахилила голову.

— Добре, — сказала вона рівним голосом. Після чого вийшла із кімнати.

* * *

Майже весь решту дня Саймон не бачив Дафну. Він уникав зустрічей з нею, бо не хотів, боявся зайвий раз почуватися в становищі винного. Хоча він намагався переконати себе, провини його ні в чому не було. Рівно ні в чому. Адже — повторював він вдесяте самому собі — він чесно попереджав її про всі наслідки і вона мала повну можливість вчинити по-іншому. Він ні до чого її не примушував. Хіба не так? Хіба його вина, що вона витлумачила сенс його слів дещо інакше і вирішила, що він не може, фізично не може мати дітей? Яка різниця, з якої причини? Факт залишається фактом у будь-якому разі.

Однак незважаючи на всі докори сумління і на те, що він увесь час думав про Дафну і подумки бачив її засмучене обличчя, все-таки він відчував полегшення від того, що тягар таємниці впав з його плечей і Дафна тепер знає все про його сімейні негаразди. Якщо їх можна так назвати. А якщо знає, то може зрозуміти і хоч трохи розділити їх.

Так, остаточно вирішив він уже надвечір, добре, що жодна таємниця не роз'єднує їх більше.

А до ночі майже переконав себе в тому, що взагалі не зробив нічого поганого. Майже тому, що не міг остаточно відмовитися від думки, що, беручи шлюб, розумів: серце Дафни буде розбите і він — прямо чи опосередковано — буде винуватцем. Але він аж ніяк не бажав цього, бо вважав, що вона варта кращого: доброї сім'ї, сімейного щастя і, отже, когось, хто може все це їй дати. А з іншого боку, він був чесно попереджений і сам, немов метелик, летів на вогонь. Навіть не метелик — той не розуміє, куди летить і що на нього чекає.

Він здригнувся від думки про те, хто міг би стати чоловіком Дафни. Ні, він цього не хотів! Навіть одне припущення було для нього нестерпним!

Вона належить йому і тільки йому! Вона його дружина.

Але ж вона бажала і бажає справжньої сім'ї, дітей і, значить, буде з ним нещасливе все життя. А він хоче її й хоче їй щастя… І як бути? Що робити?

Він почував себе в замкненому колі. І туди ж заманив Дафну… Але ж вона сама…

Стій! Досить!.. Це нічого не веде... А що веде?.. І куди?..

Він схопився з крісла в кабінеті, куди знову повернувся з настанням ночі. Потрібно ще раз поговорити із Дафною. Пояснити все, зняти з себе відчуття провини перед нею, і щоб вона зрозуміла і пробачила його. Так, саме зрозуміла і вибачила... Остаточно і безповоротно...

Вона скривджена. До того ж, на те, що він не побажав з нею розмовляти, коли вона так несміливо увійшла до нього в кабінет. І тому не спускалася

ні до сніданку, ні до обіду. Він їв наодинці й у повній тиші, якщо не брати до уваги випадкових ударів ножа або вилки про тарілку.

Але ж вона його дружина, чорт забирай! І він має право бачити її за столом... і в ліжку. Так, у ліжку!.. Скрізь, де він захоче!

Він рішуче пройшов сходами, коридором, так само рішуче відчинив двері їхньої спальні і грізно встав на порозі.

Дафни там не було. Він не повірив своїм очам. Де вона? Вже скоро опівночі. Вона має лежати в ліжку.

A, мабуть, у себе у туалетній. Одягає цю безглузду нічну сорочку, яку він майже відразу ж знімає з неї.

- Дафно! - покликав він, підійшовши до дверей.

Відповіді не було. Та й світла там немає— не проникає у щілину під дверима. Він штовхнув двері. У туалетній нікого не було.

Саймон люто смикнув за шнурок дзвінка. Ще й ще раз! Не чекаючи, поки з'явиться хтось із слуг, він вийшов у коридор.

На його заклик поспішала покоївка верхнього поверху, тендітна блондинка, чийого імені він не спромігся дізнатися. На його обличчі вона одразу побачила, що господар чимось розгніваний.

- Де моя дружина? вигукнув він.
- Ваша дружина?
- Так, повторив він, я говорю про неї. Дівчина, дивилася на нього з таким подивом, що він вважав за розумне пояснити:
- Гадаю, ви здогадуєтеся, про кого я говорю. Вона приблизно вашого зростання, волосся темне, густе...

У нещасної служниці було таке перелякане обличчя, що йому стало соромно за свій сарказм. Він подумав, що вона зараз втече і тоді він взагалі нічого не впізнає. Не будити ж всю прислугу і виставляти себе на посміховисько!

- Де вона? спитав він набагато м'якше і спокійніше.
- Хіба вона не в своєму ліжку? пролепетала служниця.
- Наскільки можу зрозуміти, там її немає. Він кивнув у бік своєї спальні.
- Але ж вона спить не там, Ваша світлість.
- А де ж хотів би я знати?
- Хіба вона...

Очі служниці ще більше розширилися від жаху, вона тужливо оглядалася, ймовірно, шукаючи шлях до порятунку.

- Кажіть же! вигукнув Саймон. Я хочу почути вас нарешті!
- Хіба вона не в колишній кімнаті вашої матері, мілорде?
- Що?! крикнув він так, наче бідолаха сама змусила його дружину перебратися туди. 3 яких пір?
- На мою думку, з сьогоднішнього дня ваша світлість… Але я не знаю… Ми всі так і подумали, що ви займете окремі покої… наприкінці медового місяця. Вона насилу вимовляла всі ці слова.
- Ви... ви подумали? пробурчав він.
- Мені сказали, що так чинили ваші батьки, і ви, мабуть, також Ваша світлість.
- Ви... Ми... Батьки! закричав він. Дівчина відскочила від нього кроків на два. Не знаю, як батьки, буркливо продовжував він, уже звертаючись не до неї, а ніби до самого себе. Але я... я можу робити інакше, чорт мене забирай?
- Звісно, ваша світлість.
- Спасибі, люба... Чи можу я дізнатися у вас, яку саме кімнату з тих, що займала моя мати, обрала зараз її світлість герцогиня?

Тремтячий палець служниці вказав на одну з віддалених дверей:

- Он ту...
- Дякую вам. Він попрямував у вказаному напрямку, потім ривком обернувся:
- Ви звільнені!

Навіщо йому треба, подумав він, щоб у будинку продовжувала бути свідком того, як він не міг вночі знайти свою власну дружину?

Почекавши, поки замовкли в коридорі звуки кроків засмученої служниці, Саймон сам рушив до дверей нової спальні Дафни. Зупинившись там, він подумав про те, що, по суті, йому нічого сказати їй — усе вже сказано, і, прийшовши до цієї нерадісної думки, все ж таки постукав у двері.

Жодної відповіді.

Він постукав ще раз. Гучніше.

Знову відповіді не було.

Він підняв руку, щоб постукати втретє, але тут йому спало на думку, що, можливо, двері не зачинені. Від кого їй, власне, зачинятися? Чи не від нього ж? Нерозумно, що він не зрозумів цього відразу і зчинив галас.

Він повернув ручку дверей. Чорт! Зачинено зсередини!

Він витратив деякий час на те, щоб вилити свій гнів перед самим собою і перед замкненими дверима. Потім видав щось середнє між людською промовою та риком розлютованого звіра:

- Дафно! І ще голосніше:
- Дафно! Нарешті почув кроки за дверима.
- Так?

То був її голос. І він звучав диявольськи спокійно. У всякому разі, у порівнянні з його власним.

- Впусти мене!

Мовчання. Потім знову незворушний голос:

- Hi.

Він розгублено подивився на масивні двері. Причиною його розгубленості були не самі двері, а непослух тієї, яка були за дверима і наважилася відповідати «ні» на його наказ. Дружина вона йому чи не дружина, чорт забирай?! Хіба вона не давала клятву перед Богом підкорятися чоловікові своєму?

- Дафно, - сказав він із загрозою, - відкрий негайно!

Мабуть, вона стояла біля самих дверей, бо спочатку він почув її глибоке зітхання, а вже потім слова, і вони звучали дуже розважливо:

— Саймон, єдина причина, через яку я могла б це зробити, — якби мала намір допустити тебе до свого ліжка. Але я не хочу цього, а тому радила б тобі — і решта мешканців будинку, напевно, погодиться зі мною — піти звідси, не шуміти і лягти спати.

Та вона просто знущається з нього! У нього потемніло в очах від злості, а коли туман розвіявся, уважніше придивився до дверей: як би їх зламати?

- Дафно, сказав він таким спокійним голосом, який налякав його самого, якщо ти не відчиниш, я... я просто виб'ю двері.
- Ти не зробиш цього, була теж спокійна відповідь. І оскільки він мовчав, скам'янівши від обурення, вона ще впевненіше повторила:
- Цього ти не зробиш.

Він знову нічого не сказав, проте не через те, що погоджувався з нею, а тому, що був зайнятий рішенням, як краще це зробити.

- Ти можеш поранити себе, якщо зважишся на таке, почув він її стурбований голос.
- Тоді відкрий, пробурчав він.

Після короткої паузи ключ повернувся в замку.

У Саймона вистачило витримки упокорити свою лють і не штовхнути двері з усією силою, на яку він був здатний, адже за нею стояла Дафна.

Рукою, що тремтіла від внутрішньої напруги, він розкрив стулки і побачив її, винуватцю цього непристойного нічного скандалу: руки складені на грудях, у повороті голови, у всьому тілі готовність до опору.

- Не смій ніколи замикатися від мене! - крикнув він.

Вона спокійно заперечила:

- Я хотіла побути сама. Хіба я не маю на це права?

Він не вважав за потрібне відповідати на всякі дурниці.

- Завтра вранці накажи віднести всі твої речі назад до нашої спальні! А сама ще сьогодні переберешся туди!
- Ні, почув він тихий голос.
- Що ти, чорт забирай, кажеш? прогарчав він.
- А що я, чорт забирай, кажу? відповіла вона його словами. «Ні» означає «ні».

Він був такий вражений, що не одразу знайшовся, що відповісти.

- Але ж ти моя дружина, промимрив він потім. І мусить спати зі мною. У моєму ліжку.
- Hi.

Яке коротке та яке їтке слово!

- Дафно, я востаннє говорю тобі...

Її очі звузилися. Обличчя наче скам'яніла. Він ніколи не бачив її такою.

- А тепер послухай мене, сказала вона. Ти вирішив забрати… відібрати в мене щось важливе для жінки. Що ж, я вирішила відповісти тобі тим самим.
- Чим? промовив він, ніби не розуміючи, що вона говорить.
- Відібрати в тебе саму себе.

Він просто не вірив своїм вухам. Заціпенів. У нього відібрався язик.

Однак Дафна на цьому не зупинилася. Наблизившись до дверей, вона наказовим рухом вказала йому на вихід і підкріпила свій жест не менш наказом:

- А тепер іди з моєї кімнати!

Ні, цього винести вже не можна! Він затремтів від гніву.

- Це моя кімната! загорлав він. Мій будинок! І ти теж належиш мені!
- Тобі не належить нічого, сказала вона гірко, крім титулу твого батька. Ти навіть сам не належиш собі.

Знову його очі затуманилися від люті, у вухах зашуміло. Не зовсім усвідомлюючи свої дії, він ступив до неї, ніби маючи намір вдарити... убити... знищити...

Слава Богу, напад ослаб, вибуху не було. Він відчув слабкість у всьому тілі, як після тяжкої хвороби.

- Що т-ти хочеш усім цим сказати? насилу спитав він сівшим голосом.
- Подумай і зрозумієш, відповіла вона.

Знову його охопив гнів!

Він кинувся до неї, схопив за руку, трохи вище ліктя. Він розумів, що дуже стискає пальці, але нічого не міг із собою вдіяти.

- Я вимагаю… Чуєш? Поясни мені!.. Прямо з-зараз!

В її погляді, який вона спрямувала на нього, не було ані страху, ані агресії. Одне розуміння. І ще жалість… Цього тільки не вистачало! Він не потерпить!

- Ти не належиш собі, - сказала вона, - бо батько керує тобою й досі. Навіть із могили.

Саймон пильно дивився на неї, не вимовляючи жодного слова. Вона продовжувала, але вже не з гіркотою, а з сумом:

- Твої вчинки, мови… обраний тобою спосіб життя… вони мають мало спільного з тобою самим, з тим, чого ти бажаєш, чого потребуєш. Всім, рішуче всім, що ти робиш, Саймоне, кожним своїм жестом, словом ти намагаєшся протистояти йому, своєму батькові. Ти безперервно щось доводить мерцеві, сперечаєшся з ним, чиниш опір. Хоча він уже давно нічого не може зробити, нічим відповісти.
- Це не так, несподівано ясним голосом сказав Саймон і видужав:
- Не зовсім так.

Дафна спробувала відійти убік — їй уже не вистачало хоробрості протистояти цьому сильному, розгніваному чоловікові. Однак він, як і раніше, стискав її руку.

Раптом він нахилився до неї, його друга рука ковзнула її спиною і трохи нижче

- Ти не зовсім маєш рацію, - шепнув він їй на вухо. - Тому що, коли я ось так торкаюся тебе, у моїх думках немає місця для нього.

Дафна здригнулася, кляня себе за те, що не може не бажати його, за те, що він може зробити так, щоб вона бажала його.

- Коли мої губи торкаються твого вушка, - почула вона його шепіт, - я ні в чому не залежу від нього, нічого йому не доводжу.

Вона знову спробувала вирватися, але залишила всі спроби, як тільки він притис її до себе.

Повільно й обережно він потяг її до ліжка. І знову заговорив:

- I коли я веду тебе до ліжка і ми йдемо… як зараз… немов одна людина… не розділені нічим.
- Ні! крикнула вона, відчайдушно вириваючись.

Він відпустив її, вражений силою спротиву.

- Коли ти ведеш мене до ліжка, - з риданнями в горлі сказала вона, - то ми не одне ціле. Нас навіть не двоє, бо між нами є твій батько. Він тут завжди...

Саймон знову відчув безпорадність. Що ще може сказати? Що зробити?

Вона продовжувала трохи спокійніше, понизивши голос:

- Можеш ти, дивлячись мені в очі, чесно визнати, що коли відриваєшся від мене… від мого тіла… і віддаєш те, що мусиш віддати мені… віддаєш це краю простирадла… що в ці хвилини думаєш про мене? Можеш?

Він не відповів. Вона сумно похитала головою і відповіла сама:

- Не можеш. Якщо ти чесний.

Вона відступила ще далі від нього, від ліжка. Проте вона знала: він зможе зламати її опір. Якщо захоче. Бо вона сама цього хоче. І тоді завтра вона зненавидить його. І ще більше — саму себе.

Вони стояли, розділені стіною мовчання, в тихій напівтемній кімнаті. На обличчі Саймона ще видно були сліди гніву, образи, надзвичайного подиву— суміш різних почуттів, але Дафні здавалося, що поступово їх починає витісняти просто замішання.

- Я думаю, - лагідно сказала вона, - найкраще зараз тобі піти.

Він розгубився.

- Ти моя дружина.

Вона не відповіла.

- Я на законних підставах володію тобою.

 $\ddot{\text{г}}$ й подумалося, що він сам насилу вимовив цю фразу: від розгубленості, від безсилля.

- Що ж, це так, - погодилася вона.

В одну мить він подолав відстань між ними. Його руки знову зімкнулися навколо її талії.

- Я можу зробити так, що ти захочеш мене, прошепотів він.
- Знаю.

Знову в його голосі перемогло роздратування:

- I навіть якщо не зможу цього зробити, ти все одно належиш мені. Я маю право застосувати силу і залишитися тут. В цій кімнаті.

Втомленим, відчуженим голосом вона вимовила:

- І це я знаю. Але ти ніколи так не вчиниш.

Він знав, що вона має рацію, і тому змусив себе відірватися від неї і стрімко вибіг з кімнати.

Розділ 18

…Невже ваш автор — ε диний із усіх, хто міг помітити, що чоловіки з вищого суспільства стали цими днями поглинати набагато більше спиртних напоїв?

«Світська хроніка леді Уїслдаун», 4 червня 1813 року

Саймон пішов зі спальні Дафни і напився. Це не було для нього звичним та улюбленим заняттям, але він зробив це.

За кілька миль від Клайвдона, на березі моря, було чимало питних закладів, куди частенько заходили моряки, щоб випити, а також побитися. Двоє з них пішли до Саймона. Він обмолотив обох.

У глибинах його душі вирувала злість, кипіла лють, вони шукали виходу і знайшли його цієї ночі. Йому потрібен був найменший привід, аби вступити у бійку. Привід теж знайшовся.

Саймон був уже добряче п'яний, коли почалася бійка, і бачив у своїх супротивниках не червоних від сонця і вітру матросів, а свого батька. Кожен удар призначався не їм, а йому одному— його постійному мученику та недругу. І після кожного удару він відчував полегшення. Ніколи він не вважав себе жорстоким, кровожерливим, але будь він недобрий, якщо йому не було добре, коли його кулак влучав у ціль.

Після того як він порозумівся з двома особливо задерикуватими, більше ніхто до нього не чіплявся. Моряки невдовзі пішли, а місцеві воліли не зв'язуватися — у цьому добре одягненому незнайомцю, крім безперечної сили, вони розпізнали затаєну лють, а від таких краще триматися подалі.

Саймон залишався в пивничці до світанку. Перед ним стояла велика пляшка з дешевою віскі, до якої він постійно прикладався; потім він піднявся нарешті, розплатився, сунув пляшку в кишеню, видерся на коня і попрямував додому.

Дорогою Саймон допив залишки і викинув пляшку. П'яніючи все більше в міру наближення до будинку, він думав лише про одне. Одне свердлило його мозок.

Він хотів, щоб Дафна повернулася до нього. Тому що вона від нього пішла—він розумів це— не тільки в іншу кімнату, а, що набагато страшніше, відірвалася від його душі, від тіла. Але він цього не хоче, не витримає. Вона йому потрібна, як ніхто ніколи не був потрібен.

I він її поверне, будь він тричі проклятий! Вона знову буде з ним, буде його дружиною, його жінкою! Як усі ці два тижні!

Він відригнув так голосно, що самому стало неприємно, і зрозумів, як сильно п'яний. Дуже сильно.

До того, як він досяг Клайвдона, сп'яніння повністю підкорило його собі, він уже зовсім слабко контролював свої дії, а тому спричинив такий шум, перш ніж дістався до дверей кімнати Дафни, що міг би розбудити мертвих.

— Дафна-а-а! — кричав він щосили по дорозі до її кімнати. І ще голосніше, якщо таке було можливе, вже під самими дверима:

- Даа-а-афна!

Новим кричанням перешкодив напад кашлю — він мало не захлинувся слиною, потім почав нестримно чхати, але потім знову знайшов нормальне дихання і заповнив коридори і холи гучним закликом:

- Даа-а-афна!

Слуги, як чули, воліли не з'являтися. Дафна також.

Саймон у відчаї притулився до дверей. Втім, якби він не зробив цього, то цілком міг би впасти на підлогу.

- О, Дафно, - тихо й сумно зітхнув він, упираючись лобом у відполіровані дошки. - Де ти, Дафно?

Двері раптово відчинилися, він упав у кімнату і розпростерся на підлозі.

- Ти чому... ти навіщо... так відкрила?.. - бурмотів він, не роблячи жодних зусиль, щоб підвестися.

Дафна схилилася над ним, вдивляючись, наче не впізнаючи його.

— Боже мій, Саймон! Що з тобою? Ти не… — Винний дух, що виходив з його рота, пояснив їй усе краще за всі слова. — Ти п'яний!

Він підняв голову:

- Боюся, що так, і знову похитав головою.
- Де ти був, Саймоне? Чому в тебе знову синці на обличчі?
- Я пив, виразно вимовив він, хоч і з неабияким зусиллям. Пив і бився. Але не з твоїм братом.

Він знову ригнув, але не зрозумів цього, а тому не вибачився.

- Саймон, тобі треба негайно лягти в ліжко. Він глянув на неї з таким виглядом, наче вона сказала несусвітну дурість.
- Легти та відпочити, пояснила вона. Цього разу він охоче кивнув:
- Так... лягти... з тобою.

Він спробував підвестися, навіть став на коліна, але знову впав на килим.

- Як дивно, сказав він із гіркотою. Ноги зовсім не тримають. Вони перестали працювати.
- Не ноги, а мізки, уточнила Дафна, знову нахиляючись до нього. Що я можу зробити? Чим допомогти?

Він з п'яною хитрістю глянув їй в обличчя і посміхнувся.

- Любити мене. От і вся допомога... Ти ж обіцяла любити. Значить, виконуй обіцянку.

Вона тяжко зітхнула. Їй слід було б розлютитися на нього, піти і з цієї кімнати— нехай спить на підлозі, але він виглядав таким зворушливим. І трохи жалюгідним. А щодо того, що він напився,— своїх дорослих братів вона бачила в такому ж стані, якщо не гірше. Від цього існують ліки—

проспатися. А на ранок він буде вже як скельце і, звичайно, наполегливо запевнятиме, що майже не був п'яний і вона все вигадує. Але, можливо, він і справді не надто п'яний, а більше прикидається?

- Саймон, сказала вона, вдивляючись у його обличчя, ти дуже п'яний?
- Дуже, охоче підтвердив він.
- Не можеш підвестися?
- He можу.

У його голосі звучала гордість. Так їй принаймні здавалося. І це теж було одночасно і зворушливо, і смішно, і безглуздо.

Вона підійшла до нього ззаду, просунула руки йому під пахви.

- Піднімайся, Саймоне, я покладу тебе в ліжко.

Він зумів сісти з її допомогою, але потім не робив жодних спроб, щоб підвестися. Навпаки, з безглуздим виглядом подивившись на неї, поплескав рукою по підлозі і сказав:

- Навіщо вставати? Сідай сюди, Дафно, поряд... Тут так зручно.
- Саймон! гукнула вона.

Але він тягнув до неї руки і люб'язно запрошував приєднатися до нього на килимі.

- Ні, Саймон, - терпляче заперечувала вона. - Тобі треба лягти в ліжко.

Знову і без жодного успіху вона спробувала підняти його, але залишила спроби і з відчаєм вигукнула:

- Навіщо ти так багато випив?
- В його очах раптом промайнула ясна думка, коли він виразно відповів:
- Хотів, щоби ти повернулася до мене.
- Ми поговоримо про це пізніше, Саймоне. Завтра. Коли ти будеш нормально почуватися.

Вона сказала це, хоч розуміла, що і він, і вона знають, що розмови марні. Вони вже говорили про це, і кожен лишився при своїй думці.

- Зараз уже завтра, - капризно сказав він. - Давай розмовляти.

На неї напало відчуття розпачу. Говорити, не казати, сьогодні, завтра — яка різниця, якщо вже все сказано і виходу немає.

- Будь ласка, Саймон, - благально промовила вона, - залишимо це зараз. Тобі треба виспатися.

Він затряс головою — так собака обтрушується, коли вилазить із води.

- Ні, ні, ні!.. Дафна, Дафна, Дафна!

Вона не могла стримати посмішки:

- Що, Саймон?

Він задумливо почухав потилицю:

- Ти не все розумієш. Бачиш...

Він замовк і мовчав довго, доки вона не запитала:

- Чого я не розумію, Саймоне?
- Я ніколи... чуєш, ніколи не хотів тебе образити.
- В його очах був смуток зовсім тверезої людини.
- Знаю, Саймоне.
- Але я не можу... не можу інакше. Розумієш?

Він із болем вигукнув останнє слово, на яке вона нічого не відповіла.

- Тому що, продовжував він, все моє життя він мене перемагав. Був наді мною. Завжди. А зараз хочу реваншу. Хочу перемогти. Я... він тицьнув себе в груди великим пальцем, хочу дізнатися смак перемоги.
- О Господи, Саймон, прошепотіла вона. Ти вже давно впізнав його. Давно переміг. Тільки сам досі не зрозумів цього… Так, так! крикнула вона, бо він похитав головою. Коли вже почав говорити без запинки. Коли пішов навчатись. Знайшов друзів. Коли їздив різними країнами. То всі були твої перемоги. Малі та великі. Як ти цього не розумієш? Вона почала трясти його за плечі. Чому не хочеш визнати себе переможцем?

Він знову похитав головою:

- Хочу перемогти його в головному. Головне для нього. Те, що ти говорила, він і сам хотів від мене. І одержав. Але він не о-отримає с-самого для ннього г-головного… С-спадкоємця, т-титулу. І тоді… тоді…

Боже, подумала вона, як він почав знову заїкатися! Треба його зупинити, доки не сталося найгіршого. Господи, як їй шкода його, як вона його любить!

- Саймон! Вигукнула вона. Замовчи, більше не треба!
- Не залишай мене… почула вона. Будь ласка… Усі мене залишають… Він… Ентоні… ти… Краще навпаки: ви залишайтеся… а я… я піду…

«Що він говорить? Що каже? Він надто п'яний... І дуже втомився».

- Ти повинен лягти, сказала вона тремтячим голосом. У моє ліжко. Зараз же… Треба виспатися.
- Ти залишишся зі мною, Дафно?

Було помилкою так відповідати, вона це знала, але промовила з подихом:

- Я залишуся з тобою.
- Як добре, промимрив він сонним голосом. Як добре… Бо я не можу без тебе. Пам'ятай це…
- А тепер підемо, сказала вона навмисне бадьорим голосом. Допоможи мені.

Вона дивом дотягла його до ліжка і впала на неї разом із ним. Але тут же схопилася і, нахилившись над його черевиками, почала стягувати їх. Знову ж таки їй допоміг досвід, накопичений зі своїми братами: вона твердо знала, що тягнути треба з п'яти і робити це щосили. Що призвело до того, що з черевиком у руках вона двічі опинялася на підлозі— так міцно, мертвою хваткою обтягували ноги Саймона.

- Господи, - промовила вона, важко дихаючи, - а ще стверджують, що жінки - мучениці моди.

Саймон зробив звук, схожий на хропіння.

- Вже спиш? - з надією спитала вона, закидаючи ноги Саймона на ліжко.

Яким юним і умиротвореним виглядав він зараз із заплющеними очима. Довгі темні вії кидали тінь на щоки, пасма волосся майже затуляла обличчя.

- Спи, любий, - прошепотіла вона, пригладжуючи йому волосся.

Але, як тільки вона відійшла на крок, він стрепенувся, розплющив очі.

- Ти обіцяла залишитись, з дитячою образою сказав він.
- Я думала, ти міцно спиш.
- Все одно ти не мусиш порушувати обіцянки. Він потяг її за руку, і вона лягла поруч з ним.

Від його тіла виходило приємне тепло; він був з нею, належав їй, і на якийсь час вона забула про те, що сталося між ними, — про їхню сварку, про безвихідь становища, в якому обоє опинилися. Тепер їй було добре та спокійно.

Через годину з гаком вона прокинулася, безмірно здивована, що взагалі могла заснути. Саймон лежав поруч у тій самій позі, тихенько похропуючи.

Легко і ніжно вона торкнулася його щоки.

— Господи, що мені робити з тобою? — ледь чутно прошепотіла вона. — Я люблю тебе, люблю, але мені ненависно те, що ти робиш із самим собою… І зі мною…

Він ворухнувся, і вона злякалася, що він не спить і чує її зізнання, що вирвалося назовні. Крик душі не призначений для інших вух.

Однак він не розплющив очі і виглядав, як і раніше, юним, безтурботним, безгрішним! З таким легко говорити, висловлювати найпотаємніші думки.

Нехай спить. Не треба турбувати його ні своїми тихими словами, ні своєю присутністю. Тим більше якщо, прокинувшись, він побачить, відчує її поруч із собою, то може подумати: вона погодилася, прийняла умови їх майбутнього сімейного життя. А це не так...

- Клянусь, - прошепотіла вона, - це не так...

Обережним рухом вона спробувала відсунутися від нього, підвестися з ліжка. Не вдалося. Його руки утримали її, сонний, як і раніше, голос пробурмотів:

- Ні не йди.
- Але, Саймон... Я...

Він притяг її до себе, і вона мимоволі відчула, як він збуджений.

- Саймон, - прошепотіла вона, - ти ж майже спиш.

Вона була дуже здивована, що чоловік може бажати жінку навіть уві сні.

Він щось промимрив замість відповіді, але не послабив обіймів і не робив жодних спроб оволодіти нею.

Все ж таки вона звільнилася з його рук і тепер могла дивитися на нього з боку. Їй подумалося, що йому зараз незручно в тісному одязі, тому він дихає так уривчасто, з хрипами.

Легкими дотиками вона почала розстібати гудзики на його куртці, на сорочці, побачила гладку смагляву шкіру.

Він трохи здригався, неспокійно дихав, і до неї раптово прийшло дивне почуття свого всевладдя над ним: ось він лежить, такий гарний, сильний, розумний, — і вона може робити з ним усе, що хоче.

Але що вона хоче? Тільки одного — його кохання. Повної і нероздільної любові, в яку не втручаються ніякі сторонні сили та відчуття. Жодні, крім одного: бажання бути разом.

Вона придивилася до його обличчя. Безперечно, він ще спить, і вона може, як і раніше, почуватися всемогутньою і чинити відповідно: робити те, що їй зараз заманеться.

Швидким рухом вона розстебнула його штани, побачила те, що продовжувало рватися з них, простягла руку і відчула в ній жар і пульсацію його крові.

- Дафно, ледь чутно промовив він, розплющуючи очі. О Господи, яке блаженство, коли ти тут… Отак…
- Ш-ш, тихіше, прошепотіла вона. Я сама... Дозволь мені... Лежи спокійно.

З цими словами вона скинула з себе одяг і потім почала робити те, чого він уже встиг навчити її за два тижні їхньої близькості— допомагати йому збудитися більше, ще більше.

Він лежав на спині, витягнувшись, розкинувши руки убік, стиснувши кулаки. Очі його залишалися закритими, але вона розуміла, що він уже не спить.

Розуміла й інше: вона гостро потребує його, бажає, бажає відчути його в собі, щоб він дав їй те, що може дати чоловік жінці… Інакше… інакше вона не витримає, з нею щось станеться…

- Ох, Дафно, - стогнав він усе голосніше, його голова моталася з боку на подущці. - Яка ти потрібна мені! Зараз... зараз...

Він спробував підвестися, але вона вперлася обома руками йому в плечі і завадила це зробити.

А потім, прийнявши на себе, як їй здавалося, його роль, виявилася нагорі і сама направила його орган у своє зволожене бажанням лоно.

Глибше, ще глибше вбирала вона його в себе і, досягнувши межі, відкинула голову, подавши тіло вперед, міцніше вхопившись за його плечі.

Їй здалося, що вона зараз помре від блаженства. Ніколи до цього вона не почувала себе такою жінкою. Справжньою, щасливою жінкою.

Тіло її піднімалося та опускалося, звивалося від насолоди. Руки залишили його плечі, вона вигнула спину, пестила пальцями свій живіт, груди.

Саймон вже давно розплющив очі і з подивом дивився на неї, впізнаючи і не впізнаючи її.

- Де... де ти цьому навчилася? - вимовив він між зітханнями та стогонами.

Вона відповіла йому дикуватою, не характерною для неї усмішкою і потім вимовила:

- Я... я не знаю.
- Ще... стогнав він. Не відвертай обличчя. Я хочу бачити тебе... всю...

Вона не знала, чого він хоче від неї, що ще мусить… може вона зробити, але інстинкт сам говорив за неї.

Вона намагалася обертати стегнами, стискала і розтискала їх, відкидалася назад і знову нахилялася до нього — так, що її груди майже торкалися його обличчя. Вона стискала їх долонями, смикала пальцями соски.

Він кидався під нею, рухи ставали більш рвучкими, дихання почастішало. Вона знала, що зазвичай він намагався, робив усе, що міг, щоб вона перша досягла найвищої точки, і вже потім дозволяв собі це сам. Але зараз відчувала, розуміла, що він випередить її. Вона теж була неподалік вершини блаженства, але він був уже не в змозі стримуватися.

- О Боже! - Вона не впізнала його голосу. - Я... я не можу...

Його очі з якимсь дивним благанням вп'ялися в неї, він зробив спробу, втім, не надто енергійну, вирватися з-під її тіла, але вона обхопила руками його стегна і притулилася до нього.

Цього разу вона зазнає цього… як усі інші жінки, які мають чоловіків… яких не позбавляють того, що задумано для них природою…

Саймон пізно усвідомив, що сталося. Однак нічого вдіяти не міг: його тіло вийшло з підпорядкування, і жодна сила не могла вже зупинити виверження пристрасті.

Заплющивши очі, стиснувши зуби, він лежав, відчуваючи, як поступово слабшає напруга їхніх тіл, як слабшають її ніжні, але такі сильні руки, що обіймали його. Вона ще не відпускала його зі свого лона, і він раптом з граничною ясністю зрозумів, що вона навмисне вчинила так. Із наперед обдуманим наміром. Спеціально все підлаштувала: коли він спав, коли ще не цілком відійшов після випитого вина, коли ослаб від усього цього… від пристрасті. Так звичайно! Вона просто не дала йому можливості вилити насіння так, як він завжди робив!

Він розплющив очі, побачив її обличчя і на ньому — він був упевнений у цьому — тріумфуючий вираз.

- Як ти могла?.. - тихо промовив він.

Вона не відповіла, але він знав — його слова почуті й зрозумілі, - просто їй нічого сказати тепер, коли вона взяла гору над ним.

Він різко звільнився з-під її тіла і повторив, цього разу набагато голосніше:

- Як ти посміла? Ти знала, що я…

Вона зіщулилася на краю ліжка, обхопивши руками коліна, притулившись до них грудьми. У запаленій уяві йому здавалося, що і цю позу вона прийняла не без наміру: щоб не пролилося жодної краплі того, за чим вона так полювала проти його волі.

Ще кілька різких рухів, і він піднявся з ліжка і став біля неї. Потім відкрив рота, щоб вимовити засуджуючі слова, сказати, що вона зрадила його, що з її провини він порушив клятву, дану самому собі… Але йому

стиснуло горло, язик, здавалося, розпух до неймовірних розмірів — і, на свій жах, він не зміг вимовити жодного слова.

- T-т-т... ось усе, що вирвалося з його рота. Дафна зі страхом дивилася на нього.
- Саймон... прошепотіла вона.

Йому був нестерпний її погляд: він відчував у ньому не каяття, не занепокоєння за нього, але просто співчуття до інваліда, до виродка. Просто жалість, що межує з гидливістю. Це було нестерпно.

Боже! Він знову відчув себе семирічною нещасною дитиною, на яку з презирством дивилися батьківські очі, хто не міг, як не намагався, вимовити жодного зв'язного слова.

- Тобі погано? спитала вона. Важко дихати?
- Н-н-н... було його відповіддю.

Це все, що він міг вимовити замість фрази «не треба мене шкодувати». І знову відчув на собі зневажливий погляд батька, почув його злі слова.

— Саймон! — Дафна теж зіскочила з ліжка, підбігла до нього. — Заспокойся, скажи... скажи хоч щось!

Вона несміливо доторкнулася до нього, але він відкинув її руку.

- Не торкайся до мене!

Вона відсахнулася.

- Слава Богу, у тебе ще залишилися для мене деякі слова, - сказала вона з сумною усмішкою.

Саймон проклинав себе за нестримність, за те, що голос не підпорядковується йому в потрібні хвилини, а в непотрібні вимовляє не те, що слід; і він ненавидів зараз Дафну за те, що вона на відміну від нього не втратила здатності контролювати себе, свої слова та дії.

А ще його не залишало здивування: хіба не диво, що за лічені миті Дафна зуміла позбавити його здатності говорити і потім повернула йому цю здатність? Бракує ще, щоб вона цим користувалася, як засобом тиску! Ні, він не дозволить! Він вирветься з-під її впливу! Піде… поїде звідси! До біса!..

- Ч-ч-чому т-т-ти... прошипів він, повертаючись до неї вже на шляху до дверей, з-з-зробила це?..
- Що я зробила?! у відчаї крикнула Дафна, щільніше завертаючись у простирадло. Що?.. Ти ж теж хотів.. Хіба ні?.. Ти відповів мені згодою...
- Т-ти... це... продовжував він безпорадно виштовхувати слова, для більшої ясності вказуючи пальцем собі на горло і на низ живота. Це...

I, будучи неспроможним більше переносити свою принизливу безпорадність, стрімко вибіг з кімнати.

* * *

Кілька годин по тому Дафне передали записку наступного змісту:

«Невідкладні справи в іншому маєтку вимагають моєї термінової присутності. Сподіваюся, ти поінформуєш мене про те, чим закінчилася твоя спроба…»

Якщо тобі щось знадобиться, звертайся до мого керуючого, він отримав відповідні розпорядження.

Саймон».

Невеликий аркуш паперу вислизнув із рук Дафни і повільно опустився на підлогу. З горла вирвалися ридання, вона притиснула долоню до губ, щоб стримати їх.

Він залишив її. Кинув. Виїхав від неї. Вона розуміла: він розлючений, і була готова до того, що не захоче пробачити її. Але вона й не могла подумати, що він може поїхати.

Навіть коли він вибіг з кімнати, грюкнувши дверима, вона не втрачала надії, що з часом їх розбіжності— якщо можна так назвати— зникнуть. Звичайно, вона була наївна, але ніхто не забороняє сподіватися. Вона вважала, що її любов до нього зможе вилікувати його від хвороби душі, вигнати з неї ненависть до минулого, спрагу помсти за перенесені страждання.

Яка нерозумна вона була. Як упевнена у своїх силах. В силі кохання. І як безглуздо з її боку було вірити у все це.

Перебуваючи в замкнутому колі сім'ї, вона, звичайно, мало що бачила далі свого носа, а життя виявилося значно складнішим, ніж їй уявлялося. І жорстокішим.

Дафна ніколи не уявляла, що всі блага життя будуть подані їй на золотому блюді, але вважала, що якщо навчиться керувати своїми помислами, зуміє ставитися до інших так, як хотіла б, щоб ставилися до неї — про що і тлумачить Євангеліє, — якщо зможе все це, то буде певною мірою винагороджена.

Не тепер, але можливо в майбутньому.

Однак те, що сталося зараз між нею та Саймоном, аж ніяк не залишало їй надій. Навпаки — підрубало їх під корінь.

У будинку стояла цілковита тиша, Дафна нікого не зустріла на шляху до Жовтої вітальні. Чи не уникають її всі слуги після скандалу, свідками якого хтось із них напевно був, і цей «хтось» цілком міг поділитися з усіма іншими тим, що почув чи підслухав?

Одні, можливо, зловтішаються, інші шкодують, але і від того, і від іншого не легше. Дафна зітхнула: сум, який її охопив, не вилікувати співчуттям— надто він великий.

З легким стоном Дафна опустилася на жовту кушетку в Жовтій вітальні, але довго лежати не могла. Піднялася, смикнула за шнурок дзвінка: самотність і тиша здавалися нестерпними.

Незабаром на порозі з'явилася служниця.

- Ви дзвонили, Ваша світлість?
- Будь ласка, чаю. Тільки чай, жодного печива, нічого.

Дівчина вклонилася та втекла.

В очікуванні чаю Дафна ходила по кімнаті, думки плуталися. Потім, згадавши щось таке важливе для неї, зупинилася біля вікна, поклала руку на живіт, заплющила очі.

«О Господи, — беззвучно благала вона, — будь ласка… будь ласка, зроби так, щоб у мене була дитина. Зроби це, тому що… Бо іншого шансу вже не буде».

Ні, їй не було соромно за те, що сталося. Спочатку вона думала, що просто згорить від сорому, не витримає, але зрозуміла— цього, дякувати Богові, не сталося. Адже сталося те, що сталося, не за заздалегідь задуманим планом. Вона не вмовляла себе, дивлячись на нього, сплячого: ось, він поки ще п'яний, і я можу зараз скористатися цим, зробити акт любові і зробити так, щоб насіння залишилося в мені.

Як вийшло, вона не може тепер ясно згадати. Хіба можна запам'ятати хвилини блаженства та розповісти про них навіть самій собі? Але вона знає, що в ті миті не усвідомлювала своїх дій — і він, очевидно, теж — і якщо вона не відпустила його, коли він хотів, то не тому, що задумала щось усупереч його бажанню, а просто не могла… І він, мабуть, не міг.

У голові в неї все перемішалося тоді: болісне заїкання Саймона, його застаріла ненависть до батька, її відчайдушне бажання мати дитину, образа на того, хто позбавляє її цього.

А тепер вона так самотня.

Легкий стукіт у двері перервав ці думки. Увійшла не юна служниця, а місіс Коулсон. Обличчя її було серйозне та сумне.

- Я вирішила сама принести вам чай, міледі, сказала вона. Можливо, у вас будуть якісь розпорядження. І ця жінка вже все знає, зрозуміла Дафна. Що ж, треба звикати.
- Дякую, місіс Коулсон, сказала вона чужим голосом.
- Служниця сказала, ви не хочете їсти, продовжувала економка, але я насмілилася принести дещо, приготовлене до сніданку, міледі. Адже ви нічого ще не їли сьогодні.
- Ви дуже дбайливі, місіс Коулсон.

Дафні смертельно захотілося запросити економку сісти, випити з нею чаю, але ще більше захотілося поділитися своїм лихом, не соромлячись поплакати при ній.

Проте вона не попросила її залишитись, і жінка пішла.

Вгризаючись у печиво — голод все ж таки давав про себе знати, — Дафна вирішила, що не затримається ні на хвилину в цьому замку, а вирушить до Лондона, до себе додому.

Розділ 19

Нова герцогиня Гастінгс була помічена сьогодні у районі Мейфер. Філіпа Фезерінгтон на власні очі бачила, як колишня міс Бріджертон швидкими кроками йшла вулицею. Міс Фезерінгтон гукнула її, але та вдала, що не почула.

Ми наполягаємо на своїй версії того, що сталося, тому, що добре знаємо, що не почути голос міс Фезерінгтон може тільки той, хто зовсім глухий.

«Світська хроніка леді Віслдаун», 9 червня 1813 року

Серцевий біль, як тепер знала Дафна, ніколи не минає, він просто видозмінюється. Гострий, як кинджал, біль, який людина відчуває при кожному зітханні, поступається місцем слабшому, тупому — його відчуваєш постійно, кожну мить, він не дає забути про себе.

Дафна залишила замок Клайвдон впродовж двох днів після від'їзду Саймона і вирушила до Лондона з наміром повернутися до рідного дому. Однак ще в дорозі зрозуміла, що це означало б повне визнання своєї поразки і спричинило потребу прямо відповідати на безліч малоприємних питань з усіх боків, насамперед від своїх домашніх. Тому чи не в останню хвилину вона веліла кучеру відвезти її в лондонський будинок Гастінгса. Таким чином вона зможе перебувати, як і належить будь-якій заміжній дамі, у своїй власній резиденції і в той же час зовсім недалеко від житла Бріджертонів, куди матиме можливість будь-якої миті звернутися за допомогою або порадою.

Отже, зробивши вищезгаданий висновок, вона оселилася в будинку, де нікого не знала і ніхто не знав її, і, познайомившись з усім штатом прислуги, що прийняла її без зайвих питань, але з цікавістю, що погано приховується, почала нове життя господині цього будинку і відкинутої дружини.

Першою людиною, хто негайно відвідав її на новому місці, була власна мати, що загалом не дивно, оскільки нікому більше Дафна не повідомила про свій приїзд.

- Де він? Такі були перші слова леді Вайолет Бріджертон.
- Ти питаєш про мого чоловіка, мамо?
- Ні, про твого двоюрідного діда Едмунда!— з обуренням відповіла мати.— Звичайно, про чоловіка. Куди він подівся?

Дафна вважала за краще не дивитися матері в очі, коли відповіла:

- Здається, залагоджує справи в якомусь із заміських маєтків.
- Тобі здається?
- Ну... я це знаю.
- А чи ти знаєш, дочко моя, чому ти не з ним?

Дафна мала намір збрехати. Тобто придумати що-небудь щодо кляузних справ з орендарями або, того чище, якоїсь небезпечної епідемії, що вразила поголів'я худоби... Або ще якусь небилицю, через яку її присутність була небажана чи небезпечна... Але в неї затремтіли губи, наповнилися сльозами очі і голос здригнувся, коли вона щиро зізналася:

- Він мене не взяв із собою, мамо.

Вайолет обійняла дочку.

- Що сталося, Даффі? - тихо спитала вона.

Дафна опустилася на софу поряд із матір'ю, яка не випускала її руки.

- О, мамо, мені так важко все пояснити.
- Все-таки спробуй, люба.

Дафна похитала головою. Досі вона, мабуть, ніколи в житті нічого не приховувала від матері. Це було не в її звичках.

Проте, зараз інша річ. Тепер йшлося не про її, Дафни, а про чужу таємницю, яку вона не відчувала вправі видати нікому, навіть своїй матері.

Дафна погладила її руку.

- Все буде гаразд, мамо.

Але слова звучали непереконливо.

- Ти впевнена? спитала мати.
- Ні, зізналася дочка, дивлячись у підлогу. І потім, піднявши очі, додала:
- Але хочу вірити в це.

* * *

Після відходу матері Да ϕ на знову доторкнулася рукою до свого утроби і почала молитися. Про те саме, про що й раніше.

За матір'ю Дафну відвідав її брат Колін. Вона якраз повернулася з чергової прогулянки та застала його у вітальні. Вигляд у нього був дуже войовничий.

- О, сказала вона, знімаючи рукавички, знайшов нарешті час відвідати мене.
- Що в тебе відбувається, чорт забирай? замість звичайних привітань спитав він.

Висловлюватися гладко і витончено, як їхня мати, він явно не вмів. Дафна мовчала.

- Відповідай! - Крикнув Колін. - Мене ти не проведеш!

Вона на мить заплющила очі. Тільки на мить, щоб заспокоїти головний біль, що мучив її останнім часом. Їй зовсім не хотілося виливати свої біди Коліну, навіть розповісти ту дрібницю, що вона сказала матері. Хоча вона була певна: дещо Коліну вже відомо.

Звідки в неї бралися сили переносити все на самоті — вона не знала, але, як і раніше, не вважала за можливе ділитися з ким би там не було чужою таємницею, яка стала, на жаль, і її власною. І тому будувала, намагалася

збудувати оборонні споруди, щоб сховатися за ними від співчуття, а отже, і від участі інших. Піднявши голову і дивлячись прямо в очі брата, вона спитала:

- Про що ти говориш? Що це за тон?
- Я говорю про твого так званого чоловіка, сестро. Де він, чорт його забирай?
- Він зайнятий своїми справами, відповіла Дафна. Це звучало набагато краще, ніж він мене покинув.
- Дафно, голос у Коліна пом'якшав, скажи, що трапилося? Мама сама не своя.
- Чому ти в місті, Колін? замість відповіді спитала Дафна, намагаючись говорити спокійно, навіть безтурботно. Де інші?

Вона збила його наступальний порив, і він відповів також цілком мирно:

- Ентоні та Бенедикт поїхали на місяць за місто, якщо ти про них.

Дафна насилу стримала гучний подих полегшення. Не вистачало тут лише її старшого брата з його запальним темпераментом та складними уявленнями про честь сім'ї. Нещодавно вона майже дивом зуміла запобігти вбивству. Чи вийде це ще раз, вона не знає. З Коліном спілкуватися у нинішній ситуації все-таки значно легше.

І саме в цей момент він сказав:

— Дафно, я наказую тобі прямо зараз відповісти мені, де ховається цей негідник!

Вона гнівно подивилася на брата. Якщо їй дозволено час від часу лаяти свого чоловіка певними словами, то її братам ніколи!

- Якщо не помиляюся, Колін, з холодною люттю промовила вона, слово «негідник», яке вимовляють твої вуста, відноситься до мого чоловіка?
- Ти маєш рацію, диявол мене візьми! Я...

Вона не дала йому домовитись.

- Я змушена, Колін, просити тебе покинути мій будинок! - сказала вона.

Він подивився на неї з таким подивом, наче в неї на голові виросли роги.

- Що ти сказала?
- Я сказала, що не збираюся обговорювати з тобою мої сімейні справи, а тому, якщо тобі нічого сказати, крім кількох брутальних лайок, краще буде, якщо ти підеш.
- Ти не посмієш мене вигнати, сестрице!

Вона підняла голову.

- Це мій дім, - сказала вона.

Колін, все ще не вірячи, що правильно розуміє її слова, неспокійно озирнувся. Так, він не у своєму будинку, а жінка, яка продовжує залишатися його сестрою, справді герцогиня Гастінгс і господиня цієї вітальні та всього будинку теж. Цілком самостійна жінка.

Він підійшов до неї, торкнувся руки.

- Да ϕ фі, тихо промовив він, я залишаю все це на твій розсуд.
- Дякую.
- Але ж ненадовго, попередив він. Не уявляй, що ми припустимо, щоб таке становище тривало невизначений час...

Воно не буде тривати невизначений час, продовжувала твердити собі Дафна і через півгодини після відходу брата. Не повинно не буде. Тому, що через якісь два з половиною тижні вона дізнається про те, що хоче дізнатися найбільше на світі.

* * *

Щоранку вона тепер прокидалася у хвилюванні: трапиться чи не трапиться те, що, як вона вже знає, має означати здійснення чи крах найзаповітнішого її бажання.

Щоранку, встаючи з ліжка, вона дивилася на простирадла і з прихованою радістю відзначала їхню незаймане білизну: ніяких слідів крові. Хоча загалом терміни ще, швидше за все, не настали. І вона благала небо, щоб, коли настануть, все залишалося, як і раніше: така ж сніжна чистота.

Через тиждень після того, як, за її підрахунками, мали розпочатися місячні, вона дозволила собі обережно сподіватися на щасливий результат. Щоправда, й раніше у неї бували затримки на кілька днів, але ще ніколи так надовго.

А ще через тиждень вона вже щасливо посміхалася щоранку, відчуваючи себе власницею безцінного скарбу, про який поки що ніхто не знає, але який вона незабаром перестане приховувати (та й як це зробити?) від оточуючих. Проте зараз ні слова! Ні матері, ні братам, не кажучи вже про Саймон.

Вини за свою скритність, особливо перед чоловіком, вона не відчувала. Зрештою, це він приховував від неї правду, та ще яку, що міг бути батьком. А потім ще гірший обман— чинив майже як Онан зі Старого Завіту: виливав своє насіння на землю. Але більшою мірою зберігати таємницю від Саймона її примушувала страх, що своїми діями— осудом, гнівом— він зіпсує всю радість, яку вона відчувала тепер. Проте, вона надіслала записку керуючому замку Клайвдон із проханням повідомити, де зараз перебуває герцог.

Наприкінці третього тижня розлуки з Саймоном вона наважилася все-таки написати йому листа.

Сталося так, що не встиг ще застигнути сургуч, яким вона запечатала своє послання, як перед нею з'явився її брат Ентоні власною персоною. І ця персона виглядала надзвичайно збудженою, щоб не сказати— розлютованою.

Він просто увірвався без жодного попередження в кімнату, де вона сиділа і де ніяк не передбачала приймати кого б там не було, а тому навіть і думати боялася про те, скільки слуг, включаючи дворецького, цей непроханий гість розкидав на своєму шляху.

Вона добре знала, що в такому стані старший брат буває некерованим, навіть небезпечним, але не втрималася від уїдливого тону, яким поцікавилася:

- Як ти тут опинився? Невже наш дворецький втік із дому?
- Ваш дворецький на місці, запевнив її Ентоні.
- Це мене заспокоює.
- Залиш свої жарти, Дафно! Де він?
- Він?.. Ах, так... Як ти бачиш, його тут немає.
- Я його уб'ю! По справжньому!

Дафна піднялася з-за столу, очі її блиснули.

- Ні! Ти цього не зробиш!

Ентоні наблизився до неї майже впритул — так, що їй довелося відступити на один-два кроки, і сказав майже урочисто:

- Я поклявся перед вашим весіллям, що зроблю це, якщо...
- Якщо що?
- Якщо він… Ентоні трохи знизив голос, якщо він зашкодить твоїй репутації, чорт забирай! А якщо ранить твою душу.
- Моя душа в повному порядку, Ентоні, спокійно заперечила вона, мимохіть торкаючись рукою до живота. Як і решта.

Якщо її останнє твердження і прозвучало дещо дивно, то Ентоні цього не помітив. Його увагу привернув конверт зі свіжою сургучною печаткою, що лежить на столі.

- Що це? - спитав він.

Вона простежила за його поглядом, що впав на лист, щойно вимучений нею, і відповіла:

- Це? Нічого, що могло б тебе цікавити.
- З цими словами вона взяла в руку злощасний конверт.
- Ти вже переписуєшся з ним? громовим голосом вигукнув він. Менш ніж за два місяці після весілля ти пишеш йому листи?.. Відповідай! Тільки не бреши мені! Не бреши! Я помітив його ім'я на цьому папері.

Вільною рукою Дафна зім'яла листи, що лежали на столі, з чорновими начерками свого короткого послання і викинула їх у смітник.

- Це не твоя справа, Ентоні, - сказала вона голосом, що тремтить від обурення і трохи від страху.

Погляд Ентоні вперся в кошик для сміття, і Дафні здалося, він готовий витягнути звідти зім'яті листки і ознайомитися з їхнім змістом. Однак він не зробив цього, а повторив уже сказане раніше:

- Я не маю наміру прощати йому його мерзенну поведінку!

На що вона ще раз повторила щойно сказану фразу:

- Це тебе не стосується, Ентоні.

На жаль, умовляння лише підігріли його гнів.

- Я знайду його, чуєш? Хоч би де він був! Знайду і вб'ю!
- О, чорт забирай! Вибухнула нарешті Дафна. Хто вийшов заміж? Ти чи я? Якщо ти й надалі втручатимешся в мої особисті справи, Ентоні, клянуся Богом, я перестану з тобою розмовляти!

Її різкі слова трохи втихомирили брата. Принаймні у зовнішніх проявах.

- Добре, сказав він примирливо. Я не вбиватиму його.
- Дуже дякую, уїдливо відповіла вона. Пропустивши насмішку повз вуха, він заявив з колишньою запальністю:
- Але все одно знайду його! І висловлю все, що я про нього думаю!

Дафна задумливо подивилася на брата i, зважаючи на все, прийшла до якогось раптового рішення.

- Чудово, - сказала вона, дістаючи своє послання, яке вже встигла покласти в ящик столу. - А коли знайдеш, передай йому, будь ласка, листа.

Ентоні з деяким здивуванням простяг руку за конвертом, але Дафна обсмикнула його:

- Спочатку дай дві обіцянки.
- Які ще? спитав він невдоволено.
- По-перше, що за жодних обставин не читатимеш того, що тут написано.

На його обличчі з'явився вираз украй ображеної гідності, але це її не похитнуло.

— Не треба робити таку міну, Ентоні Бріджертон, — майже весело сказала вона. — Я ж чудово знаю тебе. Якщо ти вважаєш, що дієш мені на благо, то не зупинишся ні перед чим. Хіба не так?

Він мовчки дивився на неї. Вона продовжувала:

- Але я також знаю, що якщо ти даси обіцянку, то ніколи не порушиш її. Тому чекаю на неї від тебе.
- Які дурниці! пробурмотів він обурено.
- Обіцянка, Ентоні!

Вона ще далі відсмикнула руку з листом.

- Ох, гаразд. Обіцяю.
- От і добре. Візьми це послання.
- А що в тебе по-друге? спитав він, крутячи в руках конверт. Ти говорила про дві обіцянки.
- По-друге, Ентоні, обіцяй не завдати йому жодної шкоди.
- Ну, знаєш… Це занадто!

Вона простягла йому руку.

- Тоді віддавай листа. Я передам його з посланцем.

Він сховав руку за спину. Вони немов грали в якусь гру свого дитинства.

- Але ж ти віддала його мені!

Вона зловтішно посміхнулася:

- Ти не знаєш адреси. На конверті його нема.
- Подумаєш! Я його добуду.

- Сумніваюсь, братику. У Гастінгсів багато маєтків у всіх кінцях країни. Тобі знадобиться багато часу, щоб дізнатися, в якому з них зараз Саймон.
- Ага! радісно вигукнув він. Ось я вже й знаю: він у одному зі своїх маєтків. Один ключик ти вже мені дала. Давай і другий.
- Ми що, граємо з тобою в хованки, Ентоні? Чи ще у щось? Для мене це не гра.
- Для мене теж. Тож кажи прямо: де він знаходиться?
- Ні слова, поки не почую другої обіцянки!
- Добре. Даю і її також.
- Скажи, як слід!
- Ти стала дуже вимогливою жінкою, Дафна Бріджертон!
- Дафна Клайвдон, герцогиня Гастінгс, поправила вона його з усмішкою. Я слухаю тебе!
- Даю обіцянку, покірно промовив він, не намагатися завдати твоєму чортовому чоловікові Саймонові жодної шкоди. Так піде?
- Цілком. Тільки прибери слово «чортовому».
- Забираю... Ох, сестрице! Давай адресу, якщо сама знаєш її!

Вона знову відкрила шухляду столу і дістала звідти записку від керуючого з Клайвдона, отриману на два дні раніше.

- Ось. Тут те, що тобі потрібне… Це, здається, не надто далеко від Лондона.

Ентоні глянув на адресу.

- Обернуся дні за чотири, сказав він. Якщо вирушу сьогодні ж.
- Прямо відразу? здивувалася Дафна. Ти ж щойно повернувся з моря.

Ентоні посміхнувся:

- Боюся, що довше їхатиму, тим більше накоплю люті і вже тоді не впораюся з нею.
- О, у такому разі їдь негайно…

Що він зробив.

* * *

- ...Ну, скажи правду, ε якісь причини, через які я не повинен вбити твою голову в плечі по саму маківку?

Такими словами вітав Саймона запилений мандрівник на ім'я Ентоні Бріджертон, що з'явився в дверях його кабінету.

Саймон підняв голову від письмового столу, за яким сидів, і промовив миролюбно:

- Приємно знову бачити тебе, Ентоні.

Той пройшов до столу, сперся на нього і, нахилившись до господаря, вимовив із загрозою:

- Чи не будеш так люб'язний пояснити, чому моя сестра весь час стирчить у Лондоні, виплакуючи очі, тоді як ти $\dots$ Він оглянув кімнату і гарчав:
- Де, чорт мене забирай, я перебуваю?
- В Уілтширі, підказав Саймон.
- …коли її чоловік, продовжував Ентоні тим самим тоном, прохолоджується в чортовому Вілтширі? Що ти тут робиш майже два місяці?
- Значить, Дафна в Лондоні? замість відповіді запитав Саймон.
- На правах чоловіка тобі варто було б це знати, прогарчав гість.
- Людина не завжди знає те, що їй слід, філософськи зауважив Саймон. Це стосується і його вміння поводитися...

Господи, невже вже близько двох місяців, про які згадав Ентоні, вони не бачилися з Дафною? Два місяці майже повної самотності та порожнечі. Як довго вона нічого не повідомляла про себе, не намагалася побачити його!.. І ось зараз нарешті робить це через свого неприборканого брата. Що він привіз від неї? І чи привіз взагалі щось? Але можливо, вона продовжує зберігати завзяте мовчання і Саймону не доведеться нічого почути, крім криків та лайки Ентоні? Може, той знову захоче викликати його на дуель? Що ж, він готовий… Але набагато більше він був би готовий до того, щоб Дафна з'явилася тут замість свого брата, і нехай вона лає його на всі лади, нехай… Він усе витерпить, аби знову побачити її!.. А поки що доводиться не тільки бачити, а й чути Ентоні… Що він там бурмоче?

- …відірвав би твою голову, говорив той, якби не дав Дафні слово не робити цього.
- Уявляю, як важко тобі далася ця обідцянка, сказав Саймон із щирим співчуттям.
- Ти маєш рацію, як ніколи, похмуро підтвердив Ентоні, не маючи жодного бажання пускатися в уїдливу полеміку.

Саймон теж цього не хотів. Деякий час він терпів буркотіння Ентоні лише тому, що не наважувався спитати про Дафну. Та й чи відповість він?

- Відправляючи тебе до мене, запитав Саймон, не просила вона, щоб я скоріше повернувся?
- Ні, відрізав Ентоні. І відразу поліз у кишеню, вийняв звідти конверт і кинув на стіл. Але я застав її, коли вона збиралася відправити тобі з посланцем ось це.

Зі зростаючим страхом Саймон дивився на жовту поверхню конверта. Лист міг означати лише один. Найгірше… Ні, не найгірше, але страшне… Знову не те слово!.. Важке, заплутане. Що несе нові складності і не обіцяє виходу.

Він хотів щось сказати, хоча б просте «дякую», але в горлі стояла тверда грудка. Ентоні продовжував говорити:

- …і я запевнив сестру, що із задоволенням виконаю роль посланця і доставлю тобі листа. Сподіваюся, не дуже ласкавий, - додав він глузливо.

Саймон не звернув жодної уваги на його слова. Він ледве взяв конверт — так тремтіли руки. Аби Ентоні не побачив цього. Але Ентоні побачив.

- Що з тобою? спитав він з прихованим занепокоєнням. Тобі недобре? Чому ти зблід?
- Тому причиною радість від нашої зустрічі, спробував відбутися жарт.

Ентоні пильно вдивлявся в Саймона, і в ньому відбувалася нелегка боротьба між неминучим почуттям злості та тривогою за друга, яка все більше опановувала його.

- Ти хворий? співчутливо промовив він.
- З чого ти взяв? відповів Саймон і відклав конверт. Можливо, Дафні нездоровиться? спитав він з тремтінням у голосі, киваючи на листа і ще більше зблідши. Вона виглядала погано, коли ти бачив її перед своїм від'їздом? Відповідай!
- Вона виглядала чудово, повільно сказав Ентоні і замовк. Потім, стрепенувшись, жваво промовив:
- Саймон, відповідай чесно: що ти тут робиш? Навіщо приїхав сюди після весілля? Що трапилося? Адже цілком очевидно, що ти любиш Дафну. І наскільки можу зрозуміти, вона відповідає тобі тим самим. У чому ж справа?

Саймон притиснув пальці до скронь — останні дні у нього часто боліла голова — і втомлено промовив:

- ε речі, про які ти не мусиш знати... - Він заплющив очі від болю і потім договорив:

- А дізнавшись, не міг би зрозуміти. Ніколи.

Мовчання тривало значно більше хвилини. Коли Саймон відкрив нарешті очі, він побачив, що Ентоні прямує до дверей. Звідти він обернувся і сказав:

- Я не збираюся тягти тебе до Лондона, хоча був би не проти це зробити. Дафна повинна знати, що ти вчинив так за власним бажанням, а не через те, що її старший брат штовхав тебе в спину під дулом пістолета.

Саймону спало на думку дещо зовсім недоречне, що саме під цією загрозою він недавно одружився з Дафне, але, зрозуміло, він не промовив ані звуку. І відразу подумав: навіть якби все склалося інакше, він, схиливши коліна, просив би її руки. Тільки трохи згодом і не за таких драматичних обставин.

- …Перш ніж поїхати назад, - казав Ентоні від дверей, - вважаю за необхідне повідомити тебе, що в суспільстві вже почалися пересуди. Люди дивуються, чому Дафна повернулася до Лондона лише через якихось два тижні після досить поспішного одруження. Дафна намагається не звертати уваги, не подавати виду, що це небайдуже, але це її, безумовно, ранить. І розмови, і шушукання, і жалісливі погляди. До всього проклята пліткарка Віслдаун не перестає писати про неї у своїй поганій газетці.

Відверто кажучи, Саймон забув, вірніше, зовсім не думав про думку так званого світла, про пліткарів і зломовниць типу самозваної леді, про її жовту газетку. Тільки зараз, слухаючи Ентоні, він зрозумів, чого коштували і досі коштують Дафні громадські пересуди.

Ентоні ще деякий час приділив лайці і прокляттям за адресою «леді Віслдаун» і що з нею, а потім уже спокійніше сказав:

— Раджу тобі звернутися до лікаря, Гастінгсе. Ти не дуже здоровий. А потім одразу повертайся до своєї дружини. Прощай.

З цими словами він вийшов із кабінету. Саймон його не утримував, бо знав характер свого несподіваного гостя і, крім того, розумів, навіть схвалював його нинішню поведінку. Якби в нього самого, подумав він з кривою усмішкою, була така сестра, як Дафна, і хтось повів би себе до неї подібно до нього, Саймона, він би напевне поставився до цього Саймона крутіше, ніж Ентоні до нього зараз.

Але довго він не дозволив собі думати про це- думки займав жовтий конверт, привезений його другом. (Або вже недругом після того, що сталося в останні місяці?)

Ще кілька хвилин він зі страхом дивився на листа. Що воно містить? Повідомлення, що в її утробі зародилося нове життя? Благання про зустріч із ним?.. Ні, швидше, звістка про те, що вона не бажає його більше бачити і має намір зберігати лише зовнішню подобу подружніх стосунків... Але ж він не може без неї! Він це остаточно зрозумів під час розлуки.

Проте обурення її вчинком не вляглося. Свідомо чи мимоволі вона змусила його відступити від слова, даного самому собі, порушити клятву, яку він був змушений розповісти їй. Так, він не хоче мати дітей і чесно

попереджав про це... А вона наважилася його обдурити... Знову думки пішли звичним колом.

Але, може, вона зовсім не винна?.. Він знову стиснув віскі— голова продовжувала боліти, очі запалилися. Чи не занедужує він насправді?..

Як же воно відбувалося тієї злощасної ночі? Ні, чому злощасну, якщо він так жадав близькості і вона теж? Здається, вона була в той раз зачинщицею… принаймні, взяла на себе активнішу роль… Якщо він вірно запам'ятав… Здається, просив, благав її продовжувати… Він не повинен був робити цього, якщо знав, що не зможе потім впоратися з собою, стриматися…

Але чому він вирішив, що вона неодмінно завагітніє? Йому розповідали, що його власна мати роками чекала на це. А потім нещасна народжувала мертвих дітей. Тільки він один вижив.

Увечері того ж дня, міркуючи все про те ж саме, він дійшов висновку, що його поспішний від'їзд з Клайвдона зовсім не був наслідком образи на Дафну за те, що вона наважилася вчинити всупереч його волі. Зовсім ну був. У всякому разі, це не головне.

Головним було те, що він викликав у себе в пам'яті образ того нещасного хлопця, яким був довгі роки. А Дафна сприяла цьому, сама того не бажаючи. І побачила його безпорадним, задиханим, німим, наляканим до краю. Як колись…

Можливо, його жахнула тоді думка про те, що все частіше і частіше, якщо взагалі не до кінця днів, з ним відбуватиметься таке? Як же тоді вони житимуть? Адже для нього, і для неї теж, він був упевнений, так багато означає говорити один з одним. Йому так подобаються її іронічний розум і така сама мова, він отримує величезну насолоду від розмови з нею. Навіть від жартівливої лайки. З чого й почалося, власне, їхнє знайомство.

А якщо слова стануть застрягати в горлі?.. Ні, він не перенесе цього. І її жалості теж…

О, як він ненавидів себе за свою ваду, свою неміч!..

Тому й втік сюди, до Вілтшира, подалі від Клайвдона. І від Лондона також…

Але все-таки, якщо захотіти, він зможе дістатися столиці за півтора дні. А він цього хоче! Дуже хоче!..

Проте її листа… Він не забув про нього — просто відкладав читання, бо боявся… Чого? Сам до ладу не знає…

Глибоко зітхнувши, Саймон взяв зі столу розрізний ніж, розкрив конверт. Там був лише один листок, а в ньому лише кілька рядків.

«Саймон,

Мої навмисні зусилля, як ти їх назвав, виявилися успішними. Я переїхала до Лондона, щоб перебувати ближче до своєї сім'ї, і чекаю тут звісток від Bac .

Дафна».

Як сухо та офіційно! Гірше, ніж у перші дні знайомства.

Він не пам'ятав, як довго сидів з листом у руці, не знав, що вивело його з заціпеніння: легкий подих вітру з вікна, коливання світла в кімнаті, шум і скрип у домі… Так чи інакше, він схопився з крісла, вибіг у хол., покликав дворецького

- Наказуйте закласти екіпаж! - крикнув він. - Я негайно їду до Лондона.

Розділ 20

Перший шлюбний союз сезону, як нам здається, обернувся невдачею. На жаль!.. Герцогиня Гастінгс (колишня міс Бріджертон) близько двох місяців тому повернулася до Лондона, і ваш автор, як не намагався, не міг розрізнити жодних ознак перебування там її чоловіка-герцога.

Ходять чутки, що його давно немає і в Клайвдоні, де щаслива колись пара проводила свій медовий місяць.

Якщо дружина і знає про місцезнаходження Його світлості, то не має жодного бажання повідомляти про це. А запитати її майже неможливо, бо вона старанно уникає всілякого суспільства, крім членів своєї великої і, на щастя, дружньої сім'ї.

Зрозуміло, завдання вашого автора— знати все і про всіх, але і він (автор) повинен відверто зізнатися, що перебуває у певній скруті з приводу того, що сталося і відбувається між герцогом та його дружиною. А здавалося, вони так любили одне одного… Ах, все минає, як колись сказав цар Соломон.

«Світська хроніка леді Уїслдаун», 2 серпня 1813 року

Подорож до Лондона зайняла два дні — удвічі більше, ніж хотілося Саймону залишатися наодинці зі своїми думками. Він захопив із собою в карету кілька книг, але щоразу, як розкривав одну з них, вона залишалася на тій самій сторінці.

А думки були зайняті одним — він думав про Дафну. То були нелегкі думки. Але ще важче було думати про майбутнє батьківство.

Після прибуття до Лондона він велів везти себе прямо в будинок Бріджертонів, хоча був ранній ранок. Ні втома від довгого шляху, ні необхідність змінити одяг не зупинили його наміру якнайшвидше зустрітися з Дафною і сказати їй те, про, що він продумав і неодноразово повторював, сидячи в кареті, всі ці два дні і що не міг і не хотів відкладати ні на хвилину.

Однак у будинку Бріджертонів Дафни не виявилося, хоча він був певен (з Ентоні вони навіть не говорили про це), що вона зупинилася саме там.

- Що ви маєте на увазі, - обурено спитав він у дворецького, який зовсім не заслужив його гніву, - коли кажете, що моєї дружини тут немає?

На що той зі спокійною гідністю відповів, що має на увазі лише те, що сказав: Її світлості немає в цьому будинку.

- Але вона надіслала мені листа, де йдеться, що вона переїхала до Лондона. Саймон сунув руку в кишеню, маючи намір пред'явити речові докази, але тут же роздумав і пробурчав:
- Де ж, чорт забирай, накажете її шукати?

Все тим же безпристрасним тоном дворецький сказав:

- Наскільки мені відомо, мілорде, ви можете знайти її в будинку герцога Гастінгса.
- Ви впевнені? приголомшено промовив Саймон, який зовсім не очікував від Дафни такого самостійного вчинку.
- Абсолютно певен, ваша світлість. Адже міс Да ϕ на вийшла заміж за вас, чи не так?

Саймонові нічого не залишалося, як мовчки погодитись із цим твердженням. Бракувало ще вступати в полеміку з дворецьким, у тоні якого йому здалася певна іронія. Чи не в нього навчилася Дафна своїй улюбленій манері розмови?

Коротко кивнувши, Саймон ривком обернувся і вийшов з дому, відчуваючи себе простаком, якщо не просто дурнем. Як він не зрозумів відразу таку природну річ: його дружина, звичайно ж, зупинилася у своєму міському будинку, де живе (має жити) її чоловік, тобто він, Саймон, і, отже, зовсім не покинула, не залишила його. Просто їй захотілося побачити свою сім'ю — хіба вона не має на це повного права? Тому й поїхала з Клайвдона.

Він повернувся в карету і, коли вона рушила, пошкодував, що не пішов пішки— його будинок знаходився по той бік Гросвенор-сквер і він би добрався туди набагато швидше по доріжках парку, між кущами і деревами.

Але навіть якби він прийшов на півгодини раніше, це не допомогло б йому — Дафни не було і тут. Дворецький Джеффріз доповів, що вона вирушила на верхову прогулянку, і Саймон відчув гостре бажання задушити обох дворецьких, наче змовилися сховати від нього Дафну.

- Верхом? стривожено спитав Саймон.
- Так, Ваша світлість, підтвердив дворецький, не цілком розуміючи, чому таке звичайне дозвілля викликало таке сильне занепокоєння господаря. На коні, додав він, щоб усе вже стало ясним.
- Куди? з такою ж тривогою спитав Саймон.
- Гадаю, в Гайд-парку, Ваша світлість. Як зазвичай.

Саймон не міг заспокоїтись: що за дурість з її боку! Яка легковажність! Необережність... Навіть не знає, що при вагітності жінкам не слід їздити верхи.

- Накажіть осідлати для мене коня, Джеффрізе, сказав він. Негайно.
- Будь-якого, сер?
- Найшвидшого! Тільки зробіть відразу… А, гаразд, Джеффріз, я сам займуся μ им.

Він повернувся і вискочив із дому.

На півдорозі до стайні його охопило ще більше занепокоєння, і він змінив швидкий крок на біг.

* * *

Дафна скакала ранковим парком, намагаючись забути хоч на короткий час про всі свої неприємності.

Звичайно, сидіти в жіночому сідлі зовсім не те, що в теперішньому, чоловічому, для якого вона в недавні часи позичала бриджі у Коліна і потім стрибала нарівні з братами лісовими та польовими дорогами поблизу Лондона. Мати щоразу жахалася, коли бачила старшу доньку після цих прогулянок — запилену, забризкану дорожнім брудом, часом з подряпаним гіллям обличчям. Але Дафні все було байдуже. Вона любила швидку їзду і не боялася ризику. Особливо, якщо поруч вірні супутники та сторожі — три брати.

Однак у місті вона не могла собі дозволити вдягнутися в бриджі, сісти верхи по-чоловічому і гнати коня з усієї сили. Втім, іноді, коли виїжджала на прогулянку рано, коли представники вищого світла ще бачили ранкові сни, вона влаштовувалась у сідлі, як їй зручно, пришпорювала коня і відводила душу в стрімкому галопі— як зараз у далекому краї Гайдпарку, де не було ні душі, де вітер тріпав їй волосся і викликав сльози на очах… Такі прогулянки допомагали, нехай ненадовго, викинути з голови все, що постійно турбувало, і були незамінними ліками від кохання.

Дафна давно вже зникла від конюха, що супроводжував її, прикинувшись, коли той марно закликав її зупинитися, що не чує його. Гаразд, потім вибачиться перед ним. Щоправда, на відміну від конюхів у їхній власній бриджертонівській стайні цей ще не знав про її неабияке вміння їздити верхи, а тому міг за неї турбуватися.

Але вона хоче бути одна. Їй треба залишиться зі своїми думками. І стрибати якнайшвидше. І зупинятись де і коли захоче, і щоб ніхто не спостерігав за нею, не бачив виразу її обличчя.

Дафна сповільнила біг коня, бо в'їхала на ділянку, що поросла деревами та чагарником. Потім зовсім зупинилася, глибоко вдихнула запахи ранньої осені і заплющила очі, прислухаючись до співу птахів, до шелесту листя.

Але в ці звуки втрутилися інші, сторонні. Вона розплющила очі, насупилась. Якийсь вершник здався вдалині, серед дерев та кущів. Він наближався.

Їй зовсім не хотілося його компанії, вона ні з ким не мала наміру ділити свої думки і серцевий біль, а також швидкоплинну радість від дотику до природи. Проте, враження було таке, що вершник помітив її і вирішив будьщо-наблизитися. Що йому треба?

Дафна знову дьорнула коня, потім різко звернула вліво і, озирнувшись назад, переконалася, що людина на коні слідує точно за нею. Їй стало трохи не по собі. Навколо не було нікого, хто міг би прийти на допомогу, якщо у цієї людини погані наміри. А раптом він якийсь злочинець? Грабіжник? Маніяк? Нехай навіть просто п'яний гуляка.

Та це ж $\ddot{\text{п}}$ конюх! Слава Богу. Звичайно, він — у будинку Гастінгса вони всі носять червоні лівре $\ddot{\text{п}}$. Здається, у цього вершника червона... Чи ні?

Від думки, що охопила занепокоєння, у неї трохи плуталися, і, не віддаючи повного звіту у своїх діях, вона надто сильно пришпорила коня, спрямувавши його крізь кущі та дерева прямо до тієї людини… Удар!..

Вона налетіла на велику гілку і спочатку відчула, що їй не вистачає повітря, наче хтось стиснув горло, а потім зрозуміла, що падає… летить на землю.

Ще один удар — і вона лежить на землі, на щільному килимі з осіннього листя, яке пом'якшило падіння. Але все одно біль у всьому тілі. І важко дихати. Ох, як важко дихати! Однак вона повинна дихати. Хіба ж можна не дихати? Тоді вона помре… Дихай, Дафно! Дафно, ти повинна!

- Дафно!

Що це? Як голосно воно кричить! I чому чоловічим голосом? Ні, це не вона. Тоді хто?

Вона чує: хтось зіскакує з коня, прямує до неї. Шурхіт опалого листя стає все голосніше.

- Дафно!

- Саймон? - прошепотіла вона, не вірячи своїм вухам та очам.

Чому він раптом опинився тут? Як сюди потрапив?.. Але яке це має значення, якщо він поряд, якщо нахиляється до неї, і їй уже легше дихати, повітря майже вільно наповнює легені.

Вона відчуває руки на своєму тілі.

- Де тобі боляче? Запитує він. Скажи, де найболючіше?
- Скрізь, відповідає вона і з полегшенням заплющує очі.

Він легко торкається її віків.

- Розплющ очі, тихо каже він. Відкрий і глянь на мене. Ти добре бачиш моє обличчя? Воно не в тумані? Вона хитає головою.
- Я не можу. Все ходить ходуном.
- Ти можеш, наполегливо вимовляє він. Зараз заспокоїшся і все стане на свої місця. Ти маєш легкий шок від несподіваного удару. Заспокойся і повільно розплющ очі. Дивись прямо на мене.

Вона виконала прохання. Не могла не виконати — таким благаючим, схвильованим був його голос. І вона чітко побачила його обличчя — воно було під стать голосу: теж стривожене і благаюче. А очі дивилися прямо їй у душу.

— Добре… все добре, — заспокійливо, як з дитиною, говорив Саймон. — Тут боляче?.. А тут?.. Ти хороше відбулася, люба… A…

Кров відхилила в нього від лиця — він згадав… А як дитина? Той, якого ще немає, але котрий має з'явитися. Його дитина… Їхня дитина… Як же вона? Що буде із ним?

- Дафно, - сказав він, намагаючись, щоб голос звучав спокійно, - тобі вже краще, я бачу. Відповідай мені.

Вона кивнула.

- Біль вщух, Дафно?
- Майже. Мені набагато легше. І дихається добре.
- Ти впевнена?

Вона знову трохи хитнула головою.

- Я дуже радий, тихо сказав він і потім мало не закричав, але встиг стримати себе.
- Що ж ти зробила? хотів закричати він. Як ти могла так вчинити?

Саймон голосно слово в слово повторив те, що мовчки прокричав у собі. Дафна безмовно дивилася на нього очима, що розширилися, і її мовчання підірвало його.

- Якого біса, закричав він, ти вирушила сюди одна, навіть без слуги? І навіщо пустила коня галопом такою дорогою? Між деревами? Він перевів подих і вимовив уже тихіше:
- І взагалі, в ім'я всіх святих, чого ти сіла на коня, коли тобі...
- Хотіла прогулятися, відповіла вона невинним тоном, і він знову вибухнув:
- Ти хоч подумала про нашу дитину, жінко? Або ти не розумієш, що під час вагітності.
- Саймон... перебила його слабким голосом.
- Що «Саймон», чорт забирай? Ти маєш краще за мене знати, що можна, а чого не можна в твоєму становищі!
- В очах, що дивилися на нього, прозирала смуток. А ще безмірне здивування.
- Чому ти так турбуєшся? спитала вона. Ти ж не хотів дитину.
- Це так, погодився він. Але коли він зачатий, я не хочу, щоб ти вбила його.
- Не турбуйся, промовила вона, кусаючи губи. Його немає в мені.
- Що?.. Та поясни ж ти!

Дафна відвела очі.

- Виявилося, що... Я тільки днями зрозуміла...
- Говори ясніше!
- Як ще ясніше? Виявилось, що я не вагітна.
- Ти... Він знову задихнувся, не розуміючи від чого: від люті, від занепокоєння, від розчарування. Ти збрехала мені у своїй записці?
- Hi! Вона підвелася з землі і сіла, шалено трясшись головою. Hi, я ніколи і ні в чому не брехала! Клянусь! Я думала… була певна, що це сталося. Але… $\ddot{\text{I}}$ очі сповнилися сльозами, вона придушила ридання і, підтягнувши коліна, уткнулася в них обличчям.

У такому розпачі Саймон не бачив її раніше. Він безпорадно дивився на зігнуту постать, не знаючи, чим і як допомогти, відчуваючи, що прямо чи опосередковано, але він причиною, він — винуватець її горя.

— Що ж сталося, Даффі? — тихо спитав він. Вона підвела голову.

— Не знаю… Можливо, я так… так шалено хотіла цього, що протягом останніх тижнів у мене не було місячних. І я була така щаслива… — Вона знову придушила ридання, що рвуться. — Така щаслива, — повторила вона. — А нещодавно це сталося.

Він погладив її волосся.

- Я поділяю твої почуття, Дафно.

Вона відсмикнула голову.

- Не говори не правди. У таких речах це особливий гріх. Ти ніколи не хотів дитину і не можеш про неї жалкувати. Вона з гіркотою засміялася.
- Господи, я говорю так, ніби він існував. Ніби він насправді плід мого утроба, а не моєї уяви, її голос знову здригнувся, моїх нездійснених надій.

Він опустився на землю поряд із нею.

- Я не можу бачити тебе в такому розпачі, Даффі, - сказав він. - Просто не можу.

Вона ковзнула поглядом на його обличчі, ніби бажаючи переконатися в істинності цих слів та почуттів.

- Чого ж ти міг чекати від мене, Саймон?
- Я... я... Він злякався, що не зможе вимовити нічого більше, але, на свій подив і полегшення, повністю вимовив ті слова, які не виходили з нього з голови весь цей час, слова, які привіз із собою зі свого добровільного заслання у Вілтширі:
- Я хочу, щоби ти знову була зі мною.

Дафна мовчала. Саймон подумки благав її сказати хоч щось, але вона не говорила ні слова. Він розумів, що повинен говорити сам, але боявся, тому що не знав, чи зуміє вимовити хоч щось.

- Тієї ночі, повільно почав він, коли ми… Я втратив тоді контроль над собою. Не міг говорити… Мені стало страшно. Він заплющив очі, йому здалося, що його рота знову німіє. Після кількох переривчастих вдихів він продовжив:
- Я зненавидів себе за це... За свою ваду. Свою слабкість.

Не дивлячись на нього, Дафна запитала:

- Тож ти помчав, навіть не попрощавшись?
- Так, хрипко вимовив він.
- Не через те... продовжувала вона, що я... Не через мене?

Їхні погляди зустрілися.

- Я не хотів того, що сталося, сказав він.
- Але виїхав із Клайвдона і залишив мене не тому?

Після короткого мовчання він сказав:

- Ні, Дафно, зовсім не тому.

Вона знову опустила голову, обмірковуючи його слова. Їй хотілося вірити йому, вірити, що, коли він її покинув так раптово, ним керувала не ненависть, не злість до неї, а лише болісний страх, що повернулася його дитяча недуга, і небажання постати в такому вигляді перед нею, своєю дружиною.

- Я не стала б гірше ставитися до тебе, сказала вона м'яко і докірливо, хоч би як ти заїкався. Невже ти міг так подумати?
- Я сам почував себе приниженим, з запалом відповів він, це повертало мене в ті страшні роки, коли батько вважав свого сина недоумком.

Дафна кивнула. Звичайно, вона розуміє його, впертого, гордого, знедоленого батьком, а отже, і всім суспільством; розуміє його постійний страх, що повториться хвороба; страх, який, мабуть, переслідував його й у наступні роки— у школі, в університеті; від якого він на шість років втік із Англії. Той самий страх змусив його і зараз провести ці два місяці у Вілтширі.

Дафна торкнулася його руки.

- Ти давно вже не той хлопчик, з яким батько вчинив так невиправдано жорстоко.
- Так знаю.

Він намагався не дивитись на неї.

- Саймон, подивися мені в очі... І коли він зробив це, повторила:
- Ти не той, а зовсім інший.
- Я знаю, відповів він з легким роздратуванням.
- Знаєш, але не цілком певен. Чорт, що за наполегливість!
- Дафно, я ж говорю, що я з-з...
- Тихіше. Вона ласкаво провела рукою по його щоці. Тобі слід зрозуміти, що це вже давно минулося. Кануло у вічність. Ти інший... І з тобою я... твоя дружина.
- Але я не можу...

- Можеш. І для цього має раз і назавжди вийти з-під його впливу… З-під гніту батька та всього, що з ним пов'язане. Заборонити йому диктувати тобі почуття та вчинки. Вона поклала руку йому на коліно: їй треба було відчути взаємозв'язок з ним, з його тілом. З душею. Їй здавалося, що якщо вона втратить його зараз, то ніколи не знайде. Чи не спадало тобі на думку, Саймоне, що справжня сім'я могла б допомогти позбутися твого наслання безплідної спраги помсти, тяжкого тягаря спогадів? Справжня сім'я, де діти…
- Якщо він здобуде онука, ледь чутно промовив Саймон, то це буде його перемога.
- Це буде твоя перемога, Саймоне… Наша перемога… І не він його отримає, а ми…

Він нічого не відповів. Дафна відчувала, як він тремтить.

- Якщо ти не хочеш мати дітей через те, що це проти твоїх бажань, почуттів, Саймоне, це одне. З цим можна сперечатися, але не можна зрештою не погодитись. Але якщо ти вирішив відібрати у себе щастя батьківства через ненависть до іншої людини... мертвої... то, вибач мені, інакше, як боягузом назвати тебе не можна. Вона відчула, як він увесь напружився, була готова до того, що він зараз вибухне і виплесне на неї все роздратування і гнів, але продовжувала говорити тихим, рівним голосом:
- Ти маєш... зобов'язаний жити своїм власним життям, залишивши у минулому покійного батька та пов'язані з ним спогади. Інакше жити неможливо. Той період давно скінчився. Настав новий... Зрозумій це.

Саймон похитав головою. Вона злякалася, побачивши його очі, — у них був розпач, безвихідь.

- Тобі не зрозуміти… насилу вимовив він. Мною мало не з дитинства керує це почуття… я зродився з ним… Помста… ненависть… Завдяки цьому я переміг свій дефект… якщо переміг… Завдяки цьому став вчитися… досягнув якихось успіхів… Завдяки…
- Hi! перервала його Дафна. Hi, Саймон! Лише завдяки собі. Самому собі! Повір мені.

Він знову похитав головою і зібрався заперечити, але вона стиснула йому руку, благаючи нічого не казати.

Після тривалого мовчання, коли їй уже здалося, що вона остаточно втратила його, пролунав його шепіт, що пролунав для неї, як голосний крик:

- Я хочу бути щасливим.
- Ти будеш! вигукнула вона обома руками. Клянуся тобі, будеш!

...а герцог Гастінгс, між іншим, повернувся до Лондона!...

«Світська хроніка леді Віслдаун», 6 серпня 1813 року

Саймон мовчав протягом майже всього шляху, коли вони повільно їхали через Гайд-парк і потім вулицями, сидячи вдвох на його коні. Незважаючи на запевнення Дафни, що вона цілком оговталася від падіння, він наполіг, щоб вона сіла до нього в сідло, а сам схопився за нею. Коня Дафни, що злякався не менше господині, вони знайшли за кілька десятків ярдів від них, і Саймон прив'язав його до свого коня.

По дорозі до центру Лондона Саймон багато думав про слова Дафни, про те, що не може без неї жити (навіть без її дитини, якщо той був зараз у неї в утробі); не може не бачити її щодня, не чути її голоси... Словом, зрозумів, що любить її по-справжньому — якщо відчуття того, що присутність людини тобі потрібна, свідчить про справжнє кохання.

Як тільки вони поспішали біля дверей будинку і ввійшли в хол, то, на свій подив, опинилися віч-на-віч з трьома братами Бріджертон.

- Якого диявола ви завітали до мене в будинок без запрошення? не дуже привітно запитав Саймон, якому зараз найбільше хотілося залишитися наодинці з Дафною, а не витрачати час на розмову з трьома, судячи з їхнього вигляду, войовничо налаштованими молодими людьми.
- Ми чули, що ти повернувся, сказав Ентоні.
- Як бачиш, це так, підтвердив Саймон. А тепер можете забиратися!
- Не так швидко, сказав Бенедикт. Саймон обернувся до Дафни.
- Кого з них, як ти гадаєш, мені слід викинути першим?
- У мене немає особливих переваг, з усмішкою відповіла вона.
- Зате у нас ε до Саймона кілька запитань, сказав Колін, які слід вирішити, перш ніж ми дозволимо йому залишити Дафну в його домі.
- Що? крикнула Дафна. Що ти верзеш?
- Вона моя дружина! прогарчав Саймон.
- Вона наша сестра! в тон йому відповів Ентоні. І вона нещасна з тобою!

- Це не ваша справа! знову закричала Дафна. Притримайте язики!
- Все, що стосується тебе, наша справа! заперечив Бенедикт.
- Все, що стосується її, моя справа! заволав Саймон. Забирайтеся з мого будинку!

Якийсь час стояв суцільний крик, ніхто нікого не слухав.

Першим, хто трохи знизив тон, був, як не дивно, Ентоні.

- Вибач, Даффі, сказав він, але ми не можемо терпіти того, що відбувається між тобою та Саймоном.
- Ви пошкодилися розумом, дорогі брати, сердито промовила Дафна. Звідки ви знаєте, що відбувається між нами? Читаєте «Хроніку» леді Віслдаун? Я вам нічого про це не говорила, як на мене. Ще раз повторюю: це не ваша справа!

Колін знову виступив уперед.

- Ми не підемо звідси, поки не отримаємо підтвердження, що Саймон любить тебе!

Дафна навіть зблідла від нахабної вимоги цього хлопчика, але, з іншого боку, їй спало на думку, що й сама вона після того, що сталося, не заперечувала б проти такого підтвердження. Але не при всіх же!

— Ви з глузду з'їхали! — знову крикнула вона братам. — Заведіть свої сім'ї і розпоряджайтеся там скільки завгодно. Якщо вам дозволять.

Саймон раптово підняв руку, закликаючи всіх до уваги.

- Якщо мені дозволить високі збори, сказав він з усмішкою, я хотів би, з вашого дозволу, сказати кілька слів своїй дружині.
- З цими словами він відвів Дафну на другий кінець холу.
- Заради Бога, Саймон, першою заговорила вона, вибач цих ідіотів за настирливість, за те, що вторглися до твого будинку.
- Ці ідіоти, серйозно відповів він, дуже люблять тебе, і всіма їхніми діями керує кохання. А що стосується будинку, куди вони вторглися, то він такий самий, як і мій. Саймон помовчав, на його обличчі з'явилася усмішка, сенс якої був їй незрозумілий. Я теж люблю тебе, Даффі, тихо сказав він, і нічого не можу з цим поробити. Так що цілком розумію твоїх настирливих братів.

Дафна трохи скривила губи.

- Не дуже романтично звучить тво ε освідчення, Саймон. Якщо ти зараз його зробив.

- Зате воно - правда, Дафф.

Вона вже давно не бачила цієї його пустотливо-серйозної усмішки, яку так любила і з якою він зараз нахилився до неї.

- Так, я тебе люблю, сказав він, обіймаючи і цілуючи її.
- О Саймон, встигла вона зітхнути і одразу ж забула про все, в тому числі і про трьох випадкових свідків цього довгого поцілунку.

Перервавши його, вони обернулися до непроханих гостей... Як? Ті ще не пішли?

Ентоні продовжував з цікавістю розглядати стелю в холі. Бенедикт захопився спогляданням своїх нігтів. І лише Колін з відкритою цікавістю дивився на цілу пару.

- Ви ще тут? - з неприхованим здивуванням запитав Саймон, не випускаючи з обіймів Дафну. - Що вам потрібно в нашому домі?

Цього разу ніхто не знайшов, що відповісти.

- Провалюйте! миролюбно запропонував Саймон. Запрошення отримаєте іншим разом.
- Правда, йдіть, благально сказала Дафна.
- Вони праві! Заключив Ентоні і ляснув Коліна по плечу. Пішли звідси, хлопці!

Саймон уже потягнув Дафну вгору сходами.

- Сподіваюся, ви самі знайдете вихід, - сказав він, обернувшись через плече.

Однак перш ніж Саймон з Дафною дійшли до другого прольоту сходів і раніше ніж брати відчинили вхідні двері, ці самі двері штовхнули з протилежного боку, і в отворі виникла постать, що явно належала жінці. Не надто молода, але ще зберегла витонченість і гнучкість.

- Мамо! - Вигукнула Дафна.

Але леді Вайолет Бріджертон дивилася лише на синів.

- Я знала, що вас тут застану! - крикнула вона. - З усіх упертих, міднолобих, настирливих молодих людей ви...

Закінчення фрази Дафне не судилося почути — так голосно розсміявся Саймон прямо в неї над вухом.

- Але він робить її нещасною... - спробував виправдатись Бенедикт за решту братів. - I наш обов'язок...

- Ваш обов'язок, рішуче заявила мати, поважати розум і здібності вашої сестри і дати їй можливість самій вирішувати свої проблеми… Тим більше, додала вона, дивлячись у бік сходів, мені здається, вона саме так і робить.
- Але це саме тому, втрутився Ентоні, що ми вчасно...
- Якщо хтось із моїх синів скаже ще слово, патетично вигукнула леді Бріджертон, я прилюдно зречуся їх!

Що ще залишалося бідолахам, крім як підкоритися і замкнути вуста. Саймон же продовжував з насолодою спостерігати, наче з бельетажу залу для глядачів, цю сцену і досить посміюватися.

- А тепер, - продовжувала невгамовна леді, - саме час нам усім покинути цей будинок. Чи не так, мої любі?

З цими словами вона попрямувала до Коліна, що стояв нерухомо, який вже зрозумів її наміри і підняв обидві руки, захищаючи вуха. Однак леді Бріджертон ухопила одне з них і повела його до дверей, а решта синів покірно пішли слідом.

Тепер уже і Да ϕ на так залилася сміхом, що Саймон побоювався, як би вона не впала зі сходів, і ще міцніше обхопив її.

Вже з порога Вайолет Бріджертон повернулася до Саймона і світським тоном вимовила:

— Була рада побачити вас у Лондоні, Гастінгсе. Ще тиждень відсутності, і я привела б вас сюди в такий же спосіб. Усього найкращого, Ваша світлість!

Вона велично випливла в двері, і ті зачинилися за всіма Бріджертонами.

Продовжуючи сміятися, Саймон подивився на усміхнену Дафну.

- Невже ця чудова акторка твоя мати?
- Вона має багато прихованих талантів, з гордістю відповіла дочка.
- Воістину так.

Дафна стала серйозною.

- Ти маєш вибачити моїх братів, Саймоне. Вони...
- Нісенітниця! перервав він її. Вони дуже люблять тебе. Але не більше, ніж я. І, якби я не відчував насправді того, що говорю, їм не вдалося б і під дулом трьох пістолетів витягнути з мене зізнання... Але що слова, трохи охриплим голосом промовив він, коли вони знову почали підніматися сходами. Дозволь мені підтвердити їх по-іншому...

Судячи з погляду, яким вона відповіла йому, дозвол було отримано. Після чого він підхопив її на руки та доніс до майданчика другого поверху.

- До якої кімнати? спитав він, вже не в змозі довше чекати все його тіло, зверху до низу, перебувало у величезній напрузі.
- У твою, прошепотіла вона.
- В нашу, поправив він. Я люблю тебе.

Наскільки важко йому було раніше вимовляти ці прості слова любові, тому що він не знав, не відчував до кінця, не міг собі пояснити, що саме вони означають, настільки легко і природно виривалися вони зараз із його душі, і йому хотілося повторювати їх знову знову.

- Я знаю, - довірливо й радісно відповіла вона. - Я теж люблю тебе.

Його руки вже розстібали гачки та гудзики її одягу.

- Якщо я ще колись завдаю тобі болю, гарячково казав він, то хочу, щоб ти вбила мене. Зробила те, що недавно завадила зробити своєму братові.
- Я ніколи цього не зроблю, Саймоне!

За клятвенною обіцянкою пішов тривалий поцілунок. Проте запалена уява Саймона продовжувала працювати у тому ключі.

- Добре, не вбивай, бурмотів він, але хоч би простріли мені руку. Або ногу. Відріж вухо... Ще щось...
- Не кажи нісенітниці, вони не підходять тобі. І потім, я знаю, ти ніколи не зробиш мені нічого поганого.
- Я так люблю тебе, Да ϕ ф, що готовий, як у казках, подарувати тобі весь світ. Зараз, як ніколи раніше, я розумію всіх цих казкових героїв.

Однак Дафна була налаштована більш реалістично.

- Мені не потрібний увесь світ, сказала вона з посмішкою. Мені потрібний тільки ти... І ще я хотіла б, щоб ти нарешті зняв свої чоботи.
- О, Ваша світлість! Ваше бажання для мене ε закон.

Один за одним чоботи полетіли на підлогу.

- Що-небудь ще, міледі?
- Так звичайно. Вашу сорочку, будь ласка.

Сорочка, пролетівши повітрям, опустилася на низьку ліжко.

- Тепер уже все? - поцікавився Саймон.

- Зовсім ні. Дафна, щоб не вимовляти вголос цього слова, яке вважалося у вищому світлі дуже непристойним, мовчки вказала пальцем на його штани.
- От і їх туди.
- Як це збігається з моїм бажанням, міледі!

Йому завдав деякі труднощі цей процес, оскільки штани стали занадто тісними при його теперішньому стані, але він подолав усі перешкоди.

Останній наказ Дафна віддавала, вже сидячи на ліжку, звідки дивилася на його події.

- Що ще, Ваша світлість? спитав Саймон.
- Боже, але ви й так зовсім голі! Вигукнула вона.
- Як люб'язно з вашого боку, що ви це помітили, відповів він.

Взагалі-то йому було зовсім не до жартів, і Дафна не могла не бачити цього на власні очі, проте не була ще схильна закінчити гру, так легко і природно виникла на тлі недавніх взаємних мук.

- А я ні, сказала вона.
- Що ні, ваша світлість?
- На мені ще залишився якийсь одяг, мілорде.
- Справді? Дуже шкода! Але це можна виправити, міледі.
- І він виправив недороблене.

Цілком оголені, вони стояли навколішки один навпроти одного на величезному ліжку під пологом.

- Я хочу тебе, промовив він.
- Я знаю. Я теж.
- Hi! вигукнув він зі стоном. Я хочу оселитись у твоїй душі! У твоєму серці!
- Ти вже живеш там, Саймоне, зітхнувши, сказала вона.

I потім промови вичерпалися, просто стали не потрібні. Він заповнив її цілком: і душу, і серце, і... все інше.

Вона звивалася, стогнала; відчувала, що розчиняється, зникає у хвилях пристрасті, вірніше, кохання. Так, кохання... Його кохання.

Він розумів, що не може більше керувати собою — це вище за його сили. Але робив над собою зусилля, і не заради себе, а для неї, щоб дочекатися, коли і вона... щоб цю люту мить вони розділили один з одним. Раптом він відчув, як все її тіло пронизало тремтіння, вона зігнулась, закинула

голову, він побачив її обличчя… Ніколи раніше в ці миті він не бачив її обличчя, поглинений думкою про те, щоб насіння не запліднило її, і був зараз вражений, навіть наляканий застиглим виразом безмірного щастя, повною відчуженістю.

- О Господи, як я люблю тебе! - вирвалось у нього, і він продовжив свої рухи.

Вона розплющила очі, у них була тривога.

- Саймоне, - прошепотіла вона, - ти не забув?.. Те, що завжди...

Він зрозумів, що вона намагається сказати, і кивнув. Вона продовжувала тим же задиханим шепотом:

- Я не хочу... не треба... щоб ти робив це тільки заради мене... Не треба, якщо ти сам не...

Він відчув грудку в горлі, але це було не те відчуття, яке віщувало неможливість вимовити хоча б одне слово, а зовсім нове для нього. Це було передвістям сльоз, що полегшували, наповнили його очі, ще одна ознака його безмірного кохання.

Він зробив кілька рухів, і потім сталося те, чого він зараз хотів, на що наважився сам по своїй волі.

Яке ж полегшення він відчув, як добре і спокійно стало на душі та в усьому тілі!

Дафна легким рухом відвела волосся, що впало йому на обличчя, і, цілуючи його в лоб, шепнула:

- Я завжди буду любити тебе.

Він мовчки уткнув обличчя в улоговинку біля її шиї, розчиняючись у її коханні, теплі. Вона лежала нерухомо, не відчуваючи тяжкості його тіла.

* * *

Через багато годин, коли Да ϕ на прокинулася і піднялася на ліжку, вона не побачила поруч із собою Саймона. Де він?

У кімнаті було напівтемно — портьєри задерті. Вона майже ніколи не спала у середині дня. Але сьогодні особливий день, згадала вона. Цілком особливий...

Де ж Саймон?

Вона виявила його в одній із кімнат, сполучених зі спальнею. Він задумливо стояв біля вікна. Від його нерухомої постаті на неї повіяло холодом.

— Доброго дня, — неголосно промовила вона, підходячи ближче, побоюючись, що коли він повернеться і побачить його обличчя, для неї закінчиться чарівність останніх годин, згаснуть надії, що відродилися.

Він повернувся на її голос, і вона відразу відчула теплоту в його очах, у словах, коли він відповів їй тим самим:

- Добрий день.

Так, день має бути добрим. Як і всі наступні за ним.

Дивлячись разом із Саймоном у вікно, що виходить на Гросве-нор-сквер, відчуваючи його руки у себе на плечах, вона тихо запитала:

— Ніякого жалю?

Вона зараз не могла бачити його обличчя, він стояв позаду, але почув твердий голос:

- Ніяких... Тільки деякі думки...
- Про що? Він мовчав, і вона продовжила:
- Якщо ти зараз... якщо ще не готовий стати батьком... ми можемо... я можу... чекати, скільки потрібно.

Він обхопив її руками, погладив груди під легким ранковим пеньюаром.

- Дафно… Не намагайся говорити за мене… будь ласка. Просто я звикаю до думки про дитину… про дітей… Не запевняю, що це мені легко. Після всіх років, коли я виношував свій спосіб помсти. Однак саме зараз я думав про інше…
- Про що? знову спитала вона.
- Я думав... відповів він повільно, трохи запинаючись. Що, якщо він... вона... будуть, як я... Ти розумієш, що я хочу сказати?
- Якщо він заїкатиметься з народження, одразу промовила вона твердо і чітко, ми будемо любити його ще сильніше… І я попрошу в тебе поради, як допомогти дитині. І ти даси цю пораду. Хіба ти відкинеш дитину, що страждає?

Він усунув її від себе — так, щоб бачити її обличчя, очі. На його власному обличчі було написано дещо кумедне подив: як, виявляється, легко і просто можна відповісти на найскладніші питання.

А що може сказати він? Напевно, тільки те, що говорив уже незліченну кількість разів за останні години:,

— Я так люблю тебе, Даффі…

* * *

До вечора цього довго-довгого дня Дафна згадала листи, передані їй старим герцогом, і вирішила заговорити про них із Саймоном.

Листи його батька. Що може бути в них? Вибачення? Звинувачення? Каяття? Герцог Мідлторп радив їй вибрати потрібний момент для вручення Саймону. Дафні хотілося думати, що цей момент настав: Саймон відкинув нав'язливу думку про помсту, а значить, почав позбавлятися вантажу ненависті, своєї залежності, від темних сил, що заповнювали душу.

Не раз Дафна відчувала бажання розкрити і прочитати хоча б один лист, але так і не піддалася цій спокусі. І ось тепер вона принесла їх із потайного місця у себе в спальні та поклала перед Саймоном.

- Що це? спитав він.
- Листи твого батька. Мідлторп передав їх мені для тебе. Ти пам'ятаєш? Я вже казала тобі. Він кивнув головою. Спокійно кивнув головою.
- Так, пам'ятаю, що просив їх спалити.

Дафна трохи посміхнулася:

- Мабуть, старий наважився не виконати твоє прохання.

Саймон теж зобразив усмішку.

- I ти зробила те саме, як я бачу, - сказав він.

Вона опустилася на софу поруч із ним.

- Хіба тобі не хочеться їх прочитати?

Він відповів не одразу.

- Не знаю, сказав він потім.
- Вони можуть допомогти тобі остаточно позбутися минулого, сказала вона.
- Або зробити справжнє ще важчим, заперечив він, і вона не могла не погодитися з ним.

Саймон дивився на пачку, перев'язану стрічкою, і чекав, що зараз на нього нахлине колишня злість, яка перетвориться на лють… на шаленство.

Але він не відчував ні того, ні іншого. Нічого.

Це було дивне, дивовижне відчуття. Він чекав на все, крім цього. Жодних почуттів. І жодного бажання прочитати їх.

Він повернув голову до Дафни, яка дивилася на нього з тривогою.

- Мабуть, я зачекаю з читанням, сказав він.
- Ти не хочеш знати; що там написано?

Він заперечливо хитнув головою.

- Але ж ти не збираєшся спалити їх?

Він знизав плечима.

- Напевно ні.

Вона переводила погляд з його обличчя на листи та назад.

- Що ти хочеш робити з ними?
- Нічого.
- Зовсім нічого?

Він усміхнувся:

- Я вже сказав саме це.
- А-але… куди ж їх?.. розгублено промовила Дафна.

Його посмішка стала ширшою.

- Ще трохи, і ти почнеш заїкатися, як я.

Її це не надто насмішило, і, зігнавши усмішку, він знову заговорив:

- Мені справді не хочеться... розхотілося... ворушити старе. Нехай листи зачекають.

Завдяки тобі я майже викинув… звільнився від пам'яті про батька… І поки що не хочу впускати його знову у свої думки та душу. — Він обійняв Дафну. — Зараз у мене інші думки та справи… найважливіші…

- Саймон...

Вона почервоніла, бо в кімнаті було ще світло, і тому, що його дії стали прямо відповідати його натякам.

...Нарешті в сім'ї Гастінгсів народився хлопчик!

Слідом за трьома дочками у герцога та герцогині з'явився спадкоємець. Ваш автор може уявити почуття радості та полегшення, що настало в цій чарівній сім'ї після згаданої події: адже загальновідомо, що всі люди з достатком особливо чуйно ставляться до питання про успадкування їхнього добра (і титулу теж).

Ім'я новонародженого ще не стало загальновідомим, проте ваш автор дозволяє собі зробити досить сміливе припущення: оскільки сестрам були присвоєні імена за алфавітом— Амелія, Белінда і Віолетта, хіба можна буде назвати наступну дитину (хлопчика) інакше, ніж Гілберт?

«Світська хроніка леді Уїслдаун», 15 грудня 1817 року

Саймон здивовано сплеснув руками. Газетний листок плавно покружляв у повітрі і почав опускатися на підлогу.

— Звідки вона, ця бісова леді Віслдаун, може знати таке? — вигукнув він. — Ми нікому ще, на мою думку, не говорили про те, що вирішили назвати дитину саме Гілбертом!

Дафна не могла стримати усмішки, дивлячись на бушуючого чоловіка. Через таку дрібницю.

- Просто випадкова здогадка, сказала вона умиротворююче і знову переключила всю увагу на немовля, що лежало в неї на руках, у якому вже бачила копію Саймона.
- Зовсім не так просто! не заспокоювався той. У неї, напевно, всюди доглядачі. І у нашому будинку теж! Я це припускав і раніше!
- Ну вже в нашому напевно їх немає, розсіяно сказала Дафна, більше зайнята спостереженням за дитиною, яка зуміла схопити її за палець, ніж привела її в невимовне захоплення.
- Якась Віслдаун, продовжував бурчати Саймон. Ніколи не чув такого прізвища. Чому ніхто досі не змусить її замовкнути?
- Це дуже легко зробити, задумливо мовила Дафна. Потрібно, щоб усі перестали купувати її газети. А ти не тільки витрачаєш на неї гроші, а й читаєш...
- Я? Цю нісенітницю?

- А з чиїх рук вона щойно впала на килим?.. І, мабуть, Саймоне, іноді мені навіть подобається те, що вона пише, ця леді. Наприклад, назвала нашу сім'ю чарівною... Хіба насправді це не так?

* * *

Декількома днями пізніше в невеликій кімнаті, яку вона, мабуть, знімала неподалік будинку Гастінгсів, сиділа за письмовим столом якась молода жінка. В руках у неї було перо, перед нею на столі- чорнильниця та чистий аркуш паперу.

Вмочивши перо в чорнило, вона почала писати:

…Ах, прихильний читачу! Ваш автор вважає своїм обов'язком повідомити вам, що…

Наприкінці написаного стояло:

«Світська хроніка леді Віслдаун», 19 грудня 1817 року

* * *

notes

Примітки

1

Всі вісім імен відповідають вісьмом першим буквам англійського алфавіту

